

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

INVESTEȘTE ÎN OAMENII!

Agricultură
de subzistență

Depopulare

Lipsă de perspectivă

STUDIU

**DIAGNOSTICAREA SPECIFICULUI PIETEI MUNCII
ȘI ANALIZA PATTERN-URILOR EXISTENTE LA NIVELUL
STATUTURILOR OCUPAȚIONALE DIN MEDIUL RURAL AL
JUDEȚULUI VRANCEA**

EDITURA SODALITAS
2014

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Investește în oameni!

Colecția

CERCETĂRI SOCIALE

EDITURA SODALITAS

2014

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Investește în oameni!

Centrul de Cercetare și Dezvoltare Socială „Solidaritatea”

***Diagnosticarea specificului pieței muncii și
analiza pattern-urilor existente la nivelul statuturilor ocupaționale din mediul
rural al județului Vrancea***

Coordonator: *Lect. univ. dr. Viorel Rotilă*

Expert cercetare: Georgiana Ciobanu

Asistenți cercetare:

Lect. univ. Traian Palade, Lidia Celmare, Elena Tetiva

Expert IT: Laurențiu Lungu

SODALITAS 2014

Centrul de Cercetare și Dezvoltare Socială „Solidaritatea”

Str. Col. Nicolae Holban, Nr. 10, Corp C1, Galați

Telefon: 0336/106.365

Fax: 0336/109.281

e-mail: contact@cercetare-sociala.ro

www.cercetare-sociala.ro

Referenți științifici :

- Conf. Univ. dr. Ivan Ivlampie
- Conf. Univ. dr. Rarița Mihail
- Conf. Univ. dr. Ion Cordoneanu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

**Diagnosticarea specificului pieței muncii și analiza pattern-urilor
existente la nivelul statuturilor ocupaționale din mediul rural al
județului Vrancea / coord.: lect. univ. dr. Viorel Rotilă. - Galați :
Sodalitas, 2014
ISBN 978-606-93790-0-4**

I. Rotilă, Viorel (coord.)

331

Copyright © 2014

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Sodalitas

Printed in Romania

Cuprins

Introducere	2
Schița unui tablou general al problemelor mediului rural	2
Partea I	10
Introducere	10
CAP. I Stabilirea contextului.....	11
1.1 Cercetarea empirică	11
1.2 Scopul și obiectivele stabilite	11
1.3 Definirea termenilor, operaționalizarea acestora și elaborarea ipotezelor	12
1.3.1 Definirea termenilor	12
1.3.3 Stabilirea ipotezelor:.....	15
1.4 Documentarea și stabilirea eșantionului reprezentativ	16
CAP.II Desfășurarea cercetării	18
2.1 Cercetarea privind situația șomerilor și a persoanelor ocupate în agricultura de subzistență din mediul rural	18
2.1.1 Instrumente de lucru-chestionarul	18
2.1.2 Distribuția eșantionului.....	19
2.1.3 Analiza datelor.....	22
2.1.4 CONCLUZII	56
2.2 Cercetarea privind tendințele de dezvoltare locală în mediul rural.....	62
2.2.1 Informații generale	63
2.2.2 Percepția evoluției firmei	66
2.2.3 Resurse umane	68
2.2.4 Dezvoltarea pieței muncii în mediul rural	72
2.2.5 Dezvoltarea economică în mediul rural	74
2.2.6 CONCLUZII:	77
Partea a II-a.....	80
Introducere	80
CAP.I Stabilirea contextului	80
1.1 Cercetarea empirică	80
1.2 Scopul și obiectivele stabilite	80
1.3 Elaborarea ipotezelor	81
1.4 Documentarea și stabilirea eșantionului reprezentativ.....	82
CAP.II Desfășurarea cercetării	83

2.1 Cercetare privind determinarea și evaluarea nevoilor specifice grupului țintă din mediul rural al județului Vrancea.....	83
2.1.1 Instrumente de lucru	83
2.1.2 Distribuția eșantionului.....	84
2.1.3 Analiza datelor.....	86
CONCLUZII.....	108
2.2 Cercetarea privind tendințele de dezvoltare locală în mediul rural.....	113
2.2.1 Informații generale	113
2.2.2 Percepția evoluției firmei	114
2.2.3 Resurse umane	116
2.2.4 Dezvoltarea pieței muncii în mediul rural	122
CONCLUZII	124
Recomandări:.....	126
Partea a III-a.....	127
CERCETAREA CALITATIVĂ	127
3.1 Identitatea rurală.....	127
3.2 Specificul ocupațional	128
3.3 Experiența profesională.....	129
3.4 Procesul de căutare a unui loc de muncă	131
3.5 Informare	133
3.6 Formare profesională.....	134
3.7 Migrație.....	135
3.8 Antreprenoriat.....	135
3.9 Situație materială.....	137
CONCLUZII	139
Anexa 1- Structura populației din județul Vrancea, mediul rural.....	145
Anexa 2- Chestionar privind situația șomerilor și a persoanelor ocupate în agricultura de subsistență din mediul rural (prima cercetare)	146
Anexa 3- Chestionar privind tendințele de dezvoltare locală în mediul rural (prima cercetare).....	155
Anexa 4-Chestionarul privind determinarea și evaluarea nevoilor specifice grupului țintă (a doua cercetare).....	158
Anexa 5- Chestionar privind tendințele de dezvoltare locală în mediul rural (a doua cercetare)	166
Anexa 6- Ghidul de focus grup	170

Introducere

Schița unui tablou general al problemelor mediului rural

Importanța problemei este dată în primul rând de faptul că aproape jumătate din populația României se află în mediul rural, acesta constituind o importantă dimensiune a României contemporane. O serie de variabile generează diferențe semnificative între localitățile din mediul rural în ceea ce privește veniturile locuitorilor, gradul de civilizație, infrastructura etc.

Principalele probleme ale mediului rural

Într-o abordare generalizatoare am putea considera drept caracteristici ale mediului rural deficitul infrastructurii fizice și sociale și faptul că fermele de subzistență și semi-subzistență dețin ponderea cea mai mare din totalul activității economice. Pentru o abordare cât mai complexă a situației încercăm o structurare a prezentării pe principalele tipuri de probleme. Preluând clasificarea făcută de Kerekes Kinga și colab. (2010)¹, adaptată și modificată prin intermediul completărilor proprii și a unei ierarhizări în funcție de impact, putem reține ca importante următoarele probleme:

- Nivelul redus de dezvoltare
- Afectarea structurii demografice
- Nivelul scăzut de educație
- Nivelul scăzut de ocupare
- Nivelul redus al veniturilor
- Rata mai ridicată a sărăciei în mediul rural
- Productivitatea muncii și PIB-ul pe cap de locuitor mai scăzute
- Nivelul scăzut al spiritului antreprenorial
- Absența piețelor de desfacere
- Nivelul redus de dezvoltare a serviciilor
- Impactul fondurilor structurale
- Impactul mentalităților

Nivelul redus de dezvoltare

Nivelul redus de dezvoltare are un statut relativ ambiguu, datorită faptului că este în mod simultan un factor în sine (chiar dacă unul cu un mare grad de generalitate) și un rezultat al altor factori. Dincolo de faptul că nivelul mai redus de dezvoltare al zonelor rurale este o caracteristică universală, trebuie menționată înapoierea semnificativă a mediului rural românesc față de numeroase zonele rurale din Uniunea Europeană. Pentru a înțelege cum s-a ajuns la acest decalaj considerăm relevant o scurtă analiză retrospectivă a istoriei recente a României din perspectiva impactului acesteia asupra mediului rural.

---

¹ Kerekes Kinga și colab., *Dezvoltarea rurală. Ocuparea forței de muncă în mediul rural*, Editura Accent, Cluj-Napoca, 2010, pp. 62-73.

Dezvoltarea zonelor rurale a cunoscut în ultimul secol mai mulți factori perturbatori:

- Perioada comunistă:
  - Eliminarea elitelor rurale, dublate de apariția noilor lideri;
  - Presiunea cotelor și a colectivizării;
  - Migrația unei însemnate părți dintre locuitori la orașe pe fondul industrializării forțate;
  - Sistematizarea unui procent însemnat din localitățile rurale.
- Perioada post-comunistă:
  - „Decolectivizarea” rapidă;
  - Migrația către alte țări – în special către Spania și Italia;
  - Dispariția oportunităților, tradusă în special prin gradul foarte mic de ocupare.

Unul din efectele colectivizării l-a constituit inhibarea structurilor asociative, generând un nivel crescut de neîncredere în aceste tipuri de organizare a proprietății asupra pământului și a producției agricole.

Datorită infrastructurii precare, zonele rurale sunt în bună măsură neatractive, mai ales pe fondul creșterii așteptărilor cetățenilor în privința nivelului de civilizație. Asistăm totuși la o dezvoltare parțială a unora din zonele rurale datorită investițiilor cetățenilor care lucrează în alte state. Remitențele sunt însă orientate în special în construcția de case și susținerea membrilor de familie, investițiile în producție fiind foarte reduse².

Raportându-ne la funcțiile de bază ale spațiilor rurale³, *funcția ecologică* este cea mai puțin valorizată, ea având un caracter mai curând incidental inclusiv în strategiile guvernamentale. Acest fapt este evident mai ales din perspectiva potențialului ei impact economic, în condițiile în care produsele de tip bio- ar putea constitui una din direcțiile de dezvoltare. *Funcția economică* cunoaște la rândul ei un interes limitat, deși rolul ei în PIB, spre exemplu, a putut fi văzută în analiza economică a anului 2013, an în care agricultura a contribuit în mod semnificativ la creșterea economică. Raportându-ne la agricultură ca principalul domeniu de activitate al mediului rural, este evident că aceasta este lăsată la îndemâna condițiilor meteo, investițiile în domeniu fiind minime și orientate mai ales la nivel individual. *Funcția socio-culturală* cunoaște o revigorare semnificativă raportat la perioada comunistă, în special datorită inversării migrației interne rural-urban din anii '60 - '80, respectiv remigrării, datorită ponderii în creștere a sărbătorilor religioase în donarea identității și datorită impactului orientărilor ecologiste.

Afectarea structurii demografice

Constituie o problemă comună mediului rural la nivel mondial. Ea cunoaște însă și câteva particularizări locale, care tind să accentueze problemele. Principalele tendințe/probleme:

- Scăderea populației;
- Îmbătrânirea populației/scăderea populației active⁴;

---

² Ultimele fiind puternic obstructionate de absența infrastructurii.

³ Kerekes Kinga și colab., *Dezvoltare rurală. Ocuparea forței de muncă în mediul rural*, Editura Accent, Cluj-Napoca, 2010, p. 16.

⁴ Este însoțită de o creștere de facto a vârstei active, mai ales în contextual agriculturii de subzistență și în situațiile în care agricultura completează mijloacele de subzistență (ex. pensionarii).

Scăderea demografică împărtășește într-o măsură considerabilă cauzele globale ale acestui fenomen. În cazul României se adaugă însă efectele migrație transfrontaliere și lipsa de atractivitate a mediului rural datorită absenței infrastructurii și oportunităților.

Migrația populației - Considerăm relevante următoarele direcții de migrare:

- *Migrația rural-urban* – importantă doar prin efectele ei la distanță. Putem considera că nu mai înregistrează acum valori semnificative.
- *Migrația în afara țării/transfrontalieră* – a cunoscut o amploare deosebită în perioada 2000 – 2010. Acum fenomenul este semnificativ diminuat. Mai mult chiar, el tinde să se îndrepte către remigrare, respectiv întoarcerea românilor plecați la muncă în străinătate. Principalul efect al crizei economice asupra celor care lucrează în alte state nu l-a constituit, până în acest moment, atât întoarcerea în localitățile de origine, cât reducerea remitențelor.
- *Migrația urban-rural* – puternic corelată cu disponibilizările și cu pensionările (în bună măsură acoperită de conceptul remigrației). Este motivată deseori de găsirea unei surse complementare de venit din agricultura de subsistență, în condițiile unor pensii reduse. Ea include însă și aspecte emoționale, ce vizează reîntoarcerea la locurile de origine/în sânul naturii. Rareori conduce la creșterea sau la menținerea nivelului anterior al condițiilor de viață.

Din perspectiva efectelor ei, considerăm foarte importantă **migrația tinerilor**. Migrația tinerilor din mediul rural, în special în străinătate, joacă mai multe roluri simultan:

- Constituie una din cauzele îmbătrânirii populației;
- Generează deficit de forță de muncă (în special calificată);
- Constituie o sursă de remitențe:
  - Spor de venituri pentru cei rămași;
  - Sursă de investiții
    - în special în construcții individuale;
    - În unele cazuri și în domeniul agricol, producție, servicii;
  - Inhibă uneori inițiativele individuale.
- Constituie o sursă de schimbare, cu potențial semnificativ, mai ales în situațiile în care tinerii se întorc. Dintre direcțiile de schimbare amintim:
  - Schimbarea mentalităților - vizibilă în câteva cazuri cu ocazia alegerilor (orientarea partidelor politice către românii din străinătate sau intențiile de a bloca votul acestora este un semn al faptului că politicienii au înțeles deja asta);
  - Modificarea așteptărilor în ceea ce privește:
    - Nivelul de trai;
    - Civilizația materială;
  - Modificări ale practicilor productive.

„Identitatea tulburată” a „țăranilor plecați la oraș” a determinat apariția orășenilor-țărani: cetățeni care locuiesc în mediul urban dar se simt atrași de locurile de origine, perpetuând comportamente specifice mediului rural și considerând reîntoarcerea „la țară” drept o alternativă viabilă.

Într-un mod aproape paradoxal, zonele rurale sunt marcate simultan de migrare și remigrare. **Remigrarea**, caracterizată de întoarcerea în mediul rural a țăranilor care au migrat la orașe în perioada industrializării comuniste, dă seama de o formă de salvare în rural a unei întregi categorii de

cetățeni. Privită din perspectiva modernizării ca ideal social, remigrarea dovedește fie eșecul strategiei de dezvoltare din perioada post-comunistă fie absența unei astfel de strategii. Mai mult decât atât, remigrarea indică neîncrederea în capacitatea instituțiilor statului de-a oferi oportunități viabile pentru strategiile urbane de supraviețuire.

Nivelul scăzut de educație

Este determinat în special de ponderea pe care o dețin persoanele peste 65 de ani și de accesul dificil la educația de calitate. Investițiile personale în educație și calificare sunt inhibitate de lipsa oportunităților locale de angajare, luând naștere un cerc vicios. Creșterea nivelului individual de educație corelează semnificativ cu migrația locuitorilor din mediul rural către zonele urbane. Presiunea comunității pentru creșterea nivelului de educație este scăzută, mai ales în condițiile în care nivelul de educație nu corelează cu un nivel considerabil al veniturilor.

Nivelul scăzut de educație determină deficite de cunoaștere, acestea din urmă putând fi identificate în tehnicile de supraviețuire practicate de cetățenii din mediul rural. Tendința este în continuare de scădere, în special datorită:

- Calității reduse a resurselor educaționale (raportat la mediul urban) aferente școlii generale:
  - Orientarea profesorilor competenți în special către mediul urban;
  - Infrastructura precară;
- Accesul redus al populației din mediul rural la învățământul liceal și universitar determinat în special de:
  - Depărtarea de orașe;
  - Infrastructura deficitară;
  - Lipsa resurselor financiare necesare pentru susținerea copiilor la școli;
  - Absența căilor alternative de sprijin a tinerilor din mediul rural.
- Importanței scăzute a nivelului de studii în mentalul colectiv.

Gradul scăzut de ocupare

Lipsa oportunităților de angajare și nivelul scăzut de calificare al forței de muncă pot fi considerate cele mai importante cauze. O variabilă semnificativă o reprezintă agricultura de subsistență: dacă este luată în considerare ca ocupare atunci ponderea populației ocupate ar putea fi semnificativ schimbată. Activitățile sezoniere/ocuparea sezonieră influențează de asemenea interpretarea nivelului de ocupare. Ponderea populației active constituie o altă variabilă semnificativă ce intervine asupra nivelului de ocupare, mai ales în condițiile în care descurajarea privind intrarea pe piața muncii determină un procent semnificativ din populație să devină inactiv (situația are o amploare mai mare în rândul femeilor). Sectorul neagrícola este foarte slab dezvoltat, participând din plin la nivelul scăzut al ocupării.

Nivelul redus al veniturilor

Nivelul veniturilor din mediul rural este în general scăzut, chiar dacă variațiile acestuia de la o zonă la alta sunt considerabile. Nivelul redus al veniturilor este luat în considerare în special raportat

la veniturile din mediul urban. În condițiile amplorii semnificative a fenomenului migrației, considerăm că trebuie avut în vedere un context mai larg, care să includă raportarea la locurile/țările de destinație. Creșterea nivelului de ocupare va corela în continuare cu un nivel scăzut al veniturilor raportat la mediul urban, în special datorită locurilor de muncă cu calificări reduse și salarii mici.

Rata mai ridicată a sărăciei în mediul rural

Sărăcia din mediul rural este deseori mult mai vizibilă (în special în starea locuințelor) tinzând să fie supraestimată. Spre exemplu, este greu decelabil impactul agriculturii de subzistență asupra veniturilor. Sărăcia este determinată în special de:

- Ocuparea predominant în agricultură (care presupune nivel redus al veniturilor), un loc important avându-l agricultura de subzistență;
- Nivelul redus al veniturilor;
- Nivelul scăzut al ocupării;
- Ponderea crescută a populației inactive;
- Îmbătrânirea populației.

Contribuie la nivelul sărăciei și costurile aferente consumului sunt semnificativ mai ridicate decât în mediul urban.

Nivelul redus al veniturilor, ponderea agriculturii de subzistență, absența unor concentrări semnificative ale zonelor locuite și deficitul demografic conduc la un interes foarte scăzut din partea marilor lanțuri de supermarketuri de a deschide puncte de vânzare în mediul rural. Efectul îl constituie un nivel mai crescut al prețurilor la produse și chiar absența unor întregi categorii de produse în mediul rural.

În analiza desfășurată în cadrul prezentului studiu am ținut cont de cele 4 cercuri vicioase ale sărăciei din mediul rural - Bertolini et al (2008):

1. Cercul vicios al demografiei:
  - a. Populația îmbătrânită + densitatea scăzută → economie săracă → populație vulnerabilă → natalitate scăzută și migrație.
2. Cercul vicios al distanței:
  - a. Infrastructură nedezvoltată → economie săracă → migrație, densitate scăzută.
3. Cercul vicios al educației:
  - a. Nivel scăzut de educație → rată scăzută a ocupării → rată crescută a sărăciei.
4. Cercul vicios al pieții muncii:
  - a. Oportunități scăzute pentru piața muncii → migrația forței de muncă → oferta forței de muncă slab calificată → atractivitate scăzută pentru investiții.

Productivitatea muncii și PIB-ul pe cap de locuitor mai scăzute

Sunt determinate în special de nivelul scăzut de productivitate al agriculturii, mai ales în condițiile unor tehnici și tehnologi învechite, în condițiile în care agricultura constituie principalul domeniu de activitate (în multe cazuri chiar singurul domeniu). Producția din mediul rural este slab integrată în economia de piață a României, aceasta din urmă cunoscând la rândul ei numeroase perturbări, multe de ele cu impact negativ asupra a ceea ce ar trebui să fie „sectorul economic rural”.

Nivelul scăzut al spiritului antreprenorial

Este influențat de lipsa oportunităților și a perspectivelor de dezvoltare. Deficitul infrastructurii de piață limitează considerabil perspectivele de dezvoltare.

Absența piețelor de desfacere

Infrastructura aferentă dezvoltării și vânzării producției, respectiv deșeu pentru o producție eficientă la nivelul microfermelor, sunt extrem de deficitare, generând descurajarea inițiativelor în această direcție. În condițiile în care achizițiile aferente consumului alimentar al populației urbane tind să se concentreze în zona marilor lanțuri de supermarketuri iar accesul producătorilor autohtoni la vânzările către acestea este extrem de limitat, este evidentă absența oportunităților de piață necesare bunei dezvoltări a producției în mediul rural. Cu alte cuvinte, producția internă nu poate să beneficieze de potențialul intern de consum, fiind astfel blocat unul din principalele elemente ale dezvoltării aferente consumului. În felul acesta, este evidentă ruptura creată între urban și rural în acest domeniu. La probleme se adaugă schimbarea obiceiurilor de consum ale populației determinată de o anumită orientare a ofertelor și controlul piețelor alimentare din mediul urban de diferite cercuri de interese (inclusiv pe cale politică).

Nivelul redus de dezvoltare a serviciilor

Este vorba atât de servicii ca sector de activitate, cât și de serviciile la care au acces locuitorii din mediul rural. Cu alte cuvinte, este slab dezvoltată zona serviciilor ca activitate economică și dimensiunea serviciilor ca sprijin pentru activitățile economice și traiul cotidian. Semnificativă este situația generată de faptul că și serviciile, acolo unde există, sunt deseori mai scumpe în mediul rural decât în mediul urban și asta pe fondul unor venituri mult mai mici.

Dintre servicii, accesul la Internet este restricționat de două variabile: infrastructură deficitară și absența cunoștințelor de utilizare și a dispozitivelor necesare. Lipsa investițiilor în transportul public dublată de destructurarea acestuia, respectiv ocupare nișei de transportul privat, deseori scump și în condiții precare (dominantă o constituie serviciile tip maxi-taxi) constituie unul din factorii ce influențează negativ oportunitățile de ocupare, accentuând imobilitatea forței de muncă din mediul rural.

Impactul fondurilor structurale

Analiza eficienței acțiunilor desfășurate pe fonduri structurale constituie un capitol deficitar, îngreunând modificările de adaptare realizate pe baza feedback-ului. Cele mai importante aspecte care necesită remediere:

- Lipsa de coordonare a diferitelor programe operative care acționează în mediul rural îngreunează impactul.
- Indicatorii diferitelor programe nu țin cont de realitățile din teren. Luând ca exemplu POSDRU, a impune ca indicator minim 10% din participanții la activitățile de formare trebuie să se angajeze într-o perioadă de 6 luni de la finalizarea cursurilor, constituie o dovadă a lipsei legăturii necesare între cei care elaborează strategiile și realitățile din teren.

Cert este că oportunitatea reprezentată de fondurile structurale nu are impactul așteptat, atât în ceea ce privește rata absorbției cât și în domeniul modificărilor anticipate. Una din cauze o constituie și absența unei strategii naționale coerente în ceea ce privește mediul rural.

Impactul mentalităților

Lumea rurală este caracterizată de nesiguranță, derivată dintr-o incertitudine privind viitorul ei. Totuși, această nesiguranță este în parte contrabalansată de mentalitatea rurală, care orientează cetățenii mai curând către încrederea în relația cu pământul. Agricultură de subzistență este unul din simbolurile acestui refugiu în tehnicile tradiționale de supraviețuire. În măsura în care agricultura de subzistență este practică de cetățeni retrași din aglomerările urbane, ea exprimă mai curând nesiguranța lumii urbane, devenind vizibil caracterul de refugiu al ruralului.

Deși rolul religiei tinde să fie în creștere, în special dacă ne raportăm la explozia construcțiilor religioase, impactul acesteia asupra aspectelor materiale este redus, excepție făcând câteva din cultele minoritare. Dacă avem în vedere creștinismul ortodox, putem considera că el aduce mai curând un grad relativ ridicat de resemnare, tinzând să atenueze o bună parte din perspectivele pragmatice. Un exemplu în acest sens îl constituie bunăstarea evidentă a comunităților neoprotestante, care contrastează cu cea mai mare parte a comunităților ortodoxe. Sugerăm astfel că religia, ca variabilă independentă, intervine deseori într-o măsură semnificativă în modelarea comportamentului și rezultatelor cetățenilor din mediul rural.

O bună parte a cetățenilor din mediul rural joacă rolul de masă de manevră în calculele politice, suportând efectele unor abordări specifice: rolul și orientarea ajutoarelor sociale și a venitului minim garantat, alocarea resurselor de dezvoltare în funcție de importanța politică a celui/celor care le reprezintă interesele.

Ansamblul problemelor cu care se confruntă mediul rural a condus în rândul locuitorilor la nașterea unei mentalități de orientare a copiilor către oraș, acesta fiind un simbol al reușitei. Din același tip de mentalitate face parte și reușita prin intermediul emigrației în statele occidentale. În ambele cazuri dominantă atracției o reprezintă nivelul de civilizație, fapt dovedit de creșterea importanței plecării în alte state raportat la migrația în zonele urbane din România.

Viorel ROTILĂ

PARTEA I

Cercetare

***privind situația șomajului și a persoanelor ocupate în
agricultura de subsistență
și tendințele de dezvoltare locală
în mediul rural din județul Vrancea***

Partea I

Introducere

Pornind de la obiectivul general al cercetării stabilit în cadrul proiectului, cercetarea de față dorește să analizeze prin intermediul unor instrumente cantitative și calitative situația șomajului și a persoanelor ocupate în agricultura de subzistență și tendințele de dezvoltare locală în mediul rural din județul Vrancea, în vederea identificării ulterioare a nevoilor specifice de formare, respectiv pentru elaborarea unei oferte adecvate de cursuri de formare profesională, în concordanță cu nevoile și cerințele locuitorilor.

Încercarea de realizare a unui tablou sumar al situației mediului relevă următoarele date:

Rezultatele multor cercetări la nivel european, comparativ cu alte țări membre UE, arată faptul că situația indicatorilor referitori la condițiile de viață ale populației din România este una foarte dificilă, țara noastră situându-se pe ultimul sau penultimul loc, iar mediul rural atârână greu la balanța nefavorabilă. Pe de altă parte, trebuie avut în vedere și faptul că populația din mediul rural este expusă unui risc economic mult mai mare datorat secetei și inundațiilor. Dacă în anul 2013 locuitorii de la sate au suferit mult de pe urma inundațiilor, în anii trecuți multe zone din rurale au fost afectate de secetă prelungită.

Populația din mediul rural românesc reprezintă aproape jumătate din populația țării, respectiv peste 10 milioane persoane, în rural găsiindu-se 44% dintre gospodăriile populației din România, iar în mare parte din ele se cultivă pământul pentru produse agricole sau se cresc animale pentru produse de consum.

Locuirea și activitatea în mediul rural sunt supuse unor riscuri vitale, în condițiile precare de amenajare a teritoriului și asigurare infrastructurii, cum ar fi:

- *Izolarea unor așezări umane*, datorită situării în regiuni greu accesibile, drumurilor deteriorate, lipsa mijloacelor de transport, ceea ce conduce la depoluarea unor arii întinse situate cu precădere în zone colinare și de munte;
- *Lipsa resurselor de existență* mai ales în așezările mici sau în cadrul unor comunități specifice, între care și populațiile de romi, cu atât mai mult cu cât aceștia nu dispun de proprietăți agricole sau forestiere și au posibilități foarte reduse de a ocupa un loc de muncă datorită nivelului scăzut de școlarizare și calificare;
- *Neajunsuri majore în asigurarea accesului la utilitățile publice* - serviciile de educație, de îngrijire a sănătății și de asistență socială.

Un argument foarte important în evidențierea existenței unor dificultăți de viață ale populației din mediul rural constă în faptul că durata medie de viață este mai mică decât în urban. Nu trebuie trecut cu vederea nici faptul că o bună parte din suprafața agricolă (de aproape 15 milioane ha.), adică peste 50%, este de calitate a IV și a V, pe o scală de la I (foarte bună) la V (foarte slabă). Peste 7 milioane de ha. de teren agricol sunt afectate de secetă prelungită, 3 milioane de ha sunt afectate de umiditate excesivă și 1 milion ha teren agricol solul este poluat cu substanțe chimice.

Cercetarea veniturilor și consumului populației reprezintă o adevărată provocare. Diversele studii realizate au scos în evidență diminuările drastice ale resurselor macroeconomice și ale nivelului de trai, în primul deceniu al tranziției la economia de piață.

În ceea ce privește înzestrarea gospodăriilor din mediul rural cu bunuri de folosință îndelungată, putem constata o prezență scăzută a multora dintre bunuri. Dacă frigiderul, televizorul și aragazul erau răspândite, la nivelul anului 2004, mașina de spălat automată, radio, aspirator de praf,

automobil, telefon mobil și computer se găsesc în mică măsură. Trebuie menționat și faptul că bunurile de folosință îndelungată sunt de slabă calitate. Populația fie dorește să le schimbe, fie să achiziționeze pentru prima dată astfel de bunuri. Din păcate o mare parte din populație nu își permite să achiziționeze bunuri de folosință îndelungată noi sau cu mai multe dotări din cauza problemelor financiare.

Comparând situația economică actuală cu cea din trecut putem observa faptul că 57% din populația din mediul rural consideră condițiile de viață din România în prezent ca fiind mai proaste decât în anul 1989. În prezent, preocupările cele mai presante ale populației se referă la prețuri, impozite și șomaj. Cea mai mare parte a populației se teme de creșterile prețurilor, de impozite și de creșterea ratei șomajului. Tot în această zonă întâlnim și dorința populației pentru îmbunătățirea calității vieții.

CAP. I Stabilirea contextului

1.1 Cercetarea empirică

Metoda utilizată este cea a anchetei, bazată pe procedeul chestionarului aplicat individual.

Prezenta anchetă are următoarele caracteristici:

- după criteriul formei, este una de tip extensiv, prin faptul că e realizată pe o populație restrânsă și aprofundează o tema specifică;
- după criteriul conținutului este de tip preponderent cantitativ datorită instrumentului standardizat utilizat (chestionarul) și a rezultatelor cuantificabile.
- vizând criteriul obiectivelor urmărite, este o anchetă colectivă ce se aplică unui grup de persoane și care oferă imagini despre opinii și comportamente.
- totodată, este o anchetă directă prin colectarea informațiilor de la subiecți, asupra unor fenomene în cadrul cărora sunt implicați direct.

1.2 Scopul și obiectivele stabilite

Obiectivul general:

Obiectivul general al cercetării îl reprezintă identificarea situației actuale a șomajului și a persoanelor ocupate în agricultura de subsistență în zonele rurale din județul Vrancea și determinarea tendințelor pieței muncii și a cererii de formare pe tipuri de competențe.

Obiective specifice:

- identificarea și evaluarea nevoilor specifice ale persoanelor din zonele rurale în vederea integrării/reintegrării pe piața muncii;
- stabilirea caracteristicilor experienței de muncă (durată, domeniu, funcție) și a principalelor domenii de activitate profesională a persoanelor din mediul rural;
- identificarea caracteristicilor procesului de căutare a unui loc de muncă: factori motivaționali, modalități, relația cu organismele abilitate ;
- determinarea nivelului de trai al persoanelor din mediul rural și nivelul de acces la facilități;
- identificarea nevoilor de formare profesională ale persoanelor din mediul rural și capacitatea de adaptare la cerințele pieței muncii;

- stabilirea nivelului de acces al populației rurale la sursele de informare cu privire la locurile de muncă disponibile și oportunitățile de formare profesională;
- identificarea trăsăturilor procesului de migrație rural-urban și tendința de migrație a tinerilor pentru studii și muncă în străinătate ;
- evaluarea situației șomerilor/lucrătorilor în gospodăria proprie;
- identificarea potențialului de dezvoltare economică și a spiritului antreprenorial al persoanelor din mediul rural (motivație și piedici pentru deschiderea unei afaceri);
- stabilirea coordonatelor percepției angajatorilor din mediul rural asupra ofertei de muncă existente și a perspectivei lor de viitor (criteriile de recrutare a personalului, posturile pentru care ar face angajări, niveluri de calificări solicitate).

1.3 Definirea termenilor, operaționalizarea acestora și elaborarea ipotezelor

1.3.1 Definirea termenilor

Definirea nominală a termenilor principali ar putea fi concentrată pe noțiunea de forță de muncă, agricultura de subsistență și tendința de dezvoltare locală.

Generic, forța de muncă poate fi definită prin componentele sale, respectiv⁵:

- *Populația activă civilă*: caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației ;
- *Populația în pregătire profesională și alte categorii de populație în vârstă de muncă*: cuprinde elevii și studenții în vârstă de muncă la cursuri de zi, femeile casnice;
- *Populația în vârstă de muncă aptă de lucru*: cuprinde: bărbați în vârstă de 16-62 ani; femeii în vârstă de 16-57 ani.
- *Populația activă*: caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației cuprinzând populația ocupată civilă și șomerii înregistrați.

1.3.2 Operaționalizarea termenilor

Pentru o mai bună înțelegere și conceptualizare a indicatorilor balanței forței de muncă a fost elaborat următorul tabel (Tabelul nr. 1):

Indicator ⁶	Cuprinde:	Indicatori corelați:	
Populația activă civilă Caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației	PACvl (populația activă civilă) = POCvl + SOMînreg. unde:		
	<u>POCvl</u> = populația ocupată civilă	Populația ocupată civilă = Cuprinde toate persoanele care au o ocupație aducătoare de venit, pe care o exercită în mod obișnuit în una din activitățile economiei naționale, fiind încadrate într-o activitate	<u>salariații</u> care lucrează în una din activitățile economiei naționale în unități din sectorul public (integral de stat și public de interes național), mixt, privat, cooperatist, obștesc; persoane care își exercita activitatea pe baza

⁵ www.insse.ro

⁶ <http://colectaredate.insse.ro/metadata/public.htm?locale=ro>

		<p>economică sau socială, în baza unui contract de muncă sau în mod independent (pe cont propriu) în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură etc.</p> <p>Populația ocupată civilă nu cuprinde cadrele militare și persoanele asimilate acestora. $POC_{cvl} = S + P + L_{cp} + L_{fn}$ unde:</p> <p>Categoriile de persoane incluse sunt:</p>	<p>unui contract de muncă într-o unitate economică sau socială - indiferent de forma de proprietate în schimbul unei remunerații sub formă de salariu în bani sau în natura;</p> <p>patroni - conducători de unități private - care utilizează pentru realizarea activității forță de muncă salariată; persoane care își exercită ocupația în unitatea proprie, pentru a cărei activitate are angajați unul sau mai mulți salariați;</p> <p>lucrători pe cont propriu - lucrători pe cont propriu: persoane care își exercită activitatea fie în unitatea proprie cu ajutorul unui utilaj propriu, fie pe baza pregătirii sale profesionale, fără a angaja nici un salariat, putând fi ajutat sau nu de membrii familiei neremunerați;</p> <p>lucrători familiali neremunerați: persoane care își desfășoară activitatea într-o unitate economică</p>
	<p>SOM înreg. = șomeri înregistrați</p>	<p>În sensul prevederilor Legii 76/2002, șomer înregistrat este persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) este în căutarea unui loc de muncă de la vârsta de minimum 16 ani și până la îndeplinirea condițiilor de pensionare;</p> <p>b) starea de sănătate și capacitățile fizice și psihice o fac aptă pentru prestarea unei munci;</p> <p>c) nu are loc de muncă, nu realizează venituri sau realizează, din activități autorizate potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă, în vigoare;</p> <p>$RSOM.înreg. = SOM.înreg. / PAC_{vl} * 100$ unde: $RSOM.înreg.$ = rata șomajului înregistrat (%) $SOM.înreg.$ = numărul total de șomeri înregistrați PAC_{vl} = populația activă civilă</p> <p>Indicatorul social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă, denumit în continuare indicator</p>	

		<p>social de referință, reprezintă unitatea exprimată în lei la nivelul căreia se raportează prestațiile bănești, suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, acordate atât în vederea asigurării protecției persoanelor în cadrul sistemului asigurărilor pentru șomaj, cât și în vederea stimulării anumitor categorii de persoane pentru a se încadra în muncă, precum și a angajatorilor pentru a încadra în muncă persoane în căutarea unui loc de muncă. Valoarea indicatorului social pentru anul 2011 este de 500 lei.</p> <p>d) este disponibilă să înceapă lucrul în perioada imediat următoare dacă s-ar găsi un loc de muncă;</p> <p>În sensul prevederilor aceleiași legi, șomer înregistrat este persoana care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute anterior și se înregistrează la agenția pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau, după caz, reședința, ori la alt furnizor de servicii de ocupare, care funcționează în condițiile prevăzute de lege, în vederea obținerii unui loc de muncă.</p> <p>Asimilați șomerilor sunt persoanele în căutarea unui loc de muncă și care nu au putut ocupa loc de muncă după absolvirea unei instituții de învățământ sau după satisfacerea stagiului militar dacă îndeplinesc următoarele condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sunt absolvenți ai instituțiilor de învățământ, în vârstă de minimum 16 ani, care într-o perioadă de 60 de zile de la absolvire nu au reușit să se încadreze în muncă potrivit pregătirii profesionale ; - sunt absolvenți ai școlilor speciale pentru persoanele cu handicap în vârstă de minim 16 ani care nu au reușit să se încadreze în muncă potrivit pregătirii profesionale;
<p>Populația în pregătire profesională și alte categorii de populație în vârstă de muncă= Cuprinde elevii și studenții în vârstă de muncă la cursuri de zi, femeile casnice</p>		
<p>Populația în vârstă de muncă aptă de lucru= Populația în vârstă de muncă apta de munca, conform legislației în vigoare, cuprinde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bărbați în vârstă de 16-62 ani; - femei în vârstă de 16-57 ani. 		
<p>Populația activă=</p>	<p>PA = POC+ SBIM unde: PA – populația activă POC – populația ocupată SBIM – numărul șomerilor BIM</p>	<p>populația ocupată= Populația ocupată cuprinde toate persoanele de 15 ani și peste care au desfășurat o activitate economică producătoare de bunuri sau servicii de cel puțin o oră 1) în perioada de referință (o săptămână), în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură sau alte beneficii.</p> <p>Începând din anul 2011, lucrătorii pe cont propriu și lucrătorii familiari neremunerați care lucrează în agricultură sunt considerați persoane ocupate doar dacă sunt proprietarii producției agricole (nu neapărat și ai pământului) obținute și îndeplinesc una dintre următoarele condiții:</p>

		<p>a) producția agricolă este destinată, fie și măcar în parte, vânzării sau schimbului în natură (troc);</p> <p>b) producția agricolă este destinată exclusiv consumului propriu dacă aceasta reprezintă o parte substanțială 2) a consumului total al gospodăriei.</p> <p>1) Cel puțin 15 ore pentru lucrătorii pe cont propriu și lucrătorii familiari neremunerați din agricultură – anterior anului 2011.</p> <p>2) Cel puțin 50% din consumul total al gospodăriei</p>	
		<p>numărul șomerilor BIM= Șomerii în sens BIM* sunt persoanele în vârstă de 15 - 74 ani care în cursul perioadei de referință îndeplinesc simultan următoarele condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nu au un loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri; - sunt în căutarea unui loc de muncă, utilizând în ultimele 4 săptămâni (inclusiv săptămâna de referință) diferite metode active pentru a-l găsi: contactarea agenției (naționale sau județene) pentru ocuparea forței de muncă sau a unei agenții particulare de plasare în vederea găsirii unui loc de muncă, contactarea directă a patronilor sau a factorilor responsabili cu angajarea, susținerea unor teste, interviuri, examinări, demersuri pentru a începe o activitate pe cont propriu, publicarea de anunțuri și răspunsuri la anunțuri, studierea anunțurilor din mica publicitate, apel la prieteni, rude, colegi, syndicate, altă metodă în afara celor menționate; - sunt disponibile să înceapă lucrul în următoarele două săptămâni. 	<p>Șomeri BIM care au lucrat înainte</p> <hr/> <p>Șomeri BIM care nu au lucrat niciodată</p>

Tabelul nr. 1

1.3.3 Stabilirea ipotezelor:

1. Rata oficială a șomajului nu reflectă realitățile mediului rural din județul Vrancea.
2. În contextul amplorii agriculturii de subzistență și al numărului de lucrători pe cont propriu gradul de sub-ocupare⁷ este un indicator relevant pentru situația forței de muncă.

⁷ Persoane ocupate cu program parțial care doresc și sunt disponibile să lucreze mai multe ore decât în prezent, fiind considerate persoane subocupate.

3. Există un procent ridicat de activități economice desfășurate în mediul rural din categoria part-time, sezoniere sau ocazionale.
4. Zonele rurale se confruntă frecvent cu migrația tinerilor, în special a celor cu studii, acest fapt având un impact negativ asupra structurii demografice, respectiv asupra potențialului de muncă și dezvoltare a comunităților din mediul rural.
5. „Naveta” constituie o alternativă de ocupare în contextul lipsei locurilor de muncă în domeniul rural.
6. Există diferențe semnificative între mediul rural și mediul urban din punct de vedere al ocupării forței de muncă în domeniile care cer cunoștințe profesionale/tehnice.
7. Există în mediul rural un procentaj semnificativ de angajați în domenii de prelucrare a materialelor.
8. Zonele rurale tind să aibă un nivel de educație și formare profesională mai scăzut decât mediul urban, fapt care conduce la scăderea nivelului de ocupare respectiv de salarizare.
9. Slaba dezvoltare a infrastructurii în mediul rural corelează cu un nivel scăzut al interesului pentru activitățile antreprenoriale și cu un nivel scăzut al așteptărilor de confort ale populației.
10. Nivelul redus de ocupare este determinat de mai multe variabile: structura demografică a populației, nivelul de studii, absența locurilor de muncă, nivelul crescut al așteptărilor față de angajatori, migrația persoanelor calificate, absența disponibilității de navetă.
11. Datorită necesităților de întreținere a gospodăriei și creșterea a copiilor, femeile care nu au un loc de muncă înregistrează un număr mai mare decât în cazul bărbaților, în cazul căutării unui loc de muncă situația fiind inversă.
12. Migrația rural-urban este mai accentuată în cazul tinerilor cu studii superioare, oportunitățile de angajare din mediul rural pentru aceștia fiind limitate, aproape inexistente.
13. Tendința de migrație a locuitorilor din mediul rural tinde să fie invers proporțională cu vârsta, corelând totodată cu starea civilă.
14. Nivelul de formare profesională al locuitorilor rămași în mediul rural este semnificativ mai scăzut decât al celor din mediul urban.

1.4 Documentarea și stabilirea eșantionului reprezentativ

Pentru realizarea eșantionului reprezentativ pentru cercetare, au fost stabilite următoarele 5 categorii pentru investigare:

1. Angajați din mediul rural.
2. Lucrători familiali în gospodăria proprie ;
3. Lucrători pe cont propriu;
4. Șomeri (cf. BIM);
5. Inactivi puri (în genere casnice);

Pentru stabilirea populației totale a *lucrătorilor familiali în gospodăria proprie, lucrătorilor pe cont propriu și angajați rural* a fost consultată *Cercetarea statistică asupra forței de muncă în gospodăria (AMIGO) – 2009*,⁸ astfel încât, conform extrapolării, la nivel rural județul Vrancea un număr de 28.754 *lucrători familiali în gospodăria proprie*, 27.662 *lucrători pe cont propriu și angajați rural* 18.766. Conform aceleiași lucrări, dacă analizăm datele obținute din punct de vedere al genului,

⁸ http://www.insse.ro/cms/files/Rapoarte%20de%20calitate/Amigo/RO_AMIGO%202009_rap%20calitate_rom_nou.pdf

bărbații considerați, în general, capul gospodăriei sunt încadrați mai ales în categoria lucrătorilor pe cont propriu, în timp de femeile, care lucrează în gospodărie fără a fi plătite, fac parte din categoria lucrătorilor familiari neremunerați. Ideea este susținută și de datele Eurostat⁹ recente conform cărora femeile din România se situează cu aproximativ zece procente mai jos decât bărbații în ceea ce privește rata de ocupare.

Din totalul populației ocupate de 155.874 persoane a fost aplicată rata populației ocupate pe mediul rural, respectiv 45.55%¹⁰. Populația inactivă a fost determinată prin extrapolarea datelor de la nivel național, respectiv (47.2% din populația totală din mediul rural Vrancea este formată de populația inactivă) rezultând un număr total de 98.608 de persoane inactivă. Conform datelor obținute prin intermediul Institutului Național de Statistică¹¹, 64.66% din populația totală a județului Vrancea este localizată în mediul rural, astfel încât având în vedere faptul că totalul copiilor și elevilor înscriși în învățământul preuniversitar pe niveluri de educație în județul Vrancea este 55.135, în mediul rural vor fi 35.652. De asemenea, a fost determinată și populația pensionarilor, pentru excludere din eșantion, fiind aplicat tot principiul extrapolării județean-rural, existând astfel în mediul rural un total de 54.321 de pensionari. Astfel, din totalul populației inactivă, pentru determinarea populației inactivă pure (casnice) au fost excluse din total categoriile elevi și pensionari, rezultând o populație finală de 8634.

Categoria șomerilor BIM a fost determinată prin extrapolarea ponderii rural-județean și fiind determinată o populație de șomeri BIM de 8044¹² prin aplicarea procentului de 9.1% șomeri BIM din totalul populației și prin aplicarea procentelor de 44.82% sex feminin și 55.17% masculin la populația totală.

Distribuția ulterioară pe localități s-a realizat prin distribuția numărului total de chestionare (1050) în funcție de ponderea populației unei comune în totalul populației investigate, fiind respectate cotele pe sexe, categorii de vârstă și statut ocupațional stabilit prin eșantionare și documentare. Anexa nr.1 reprezintă structura eșantionului în funcție de categoriile investigate, sexe și statut ocupațional, fiind sursa informațională pentru stabilirea ulterioară a eșantionului (Tabelul nr. 2).

Categorie eșantion	Lucrători familiali în gospodăria proprie	Lucrători pe cont propriu	Șomeri (cf. BIM)	Inactivi puri (în genere casnice)	Angajați rural
Persoane rural Vrancea	28754	27662	8044	8634	18766
Cotă din total	31.3%= 329 chest.	30.11%= 316 chest.	8.76%= 92 chest.	9.40%= 99 chest.	20.43%= 214 chest.
Total populație studiată 91.862					

Tabelul nr.2

⁹ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/themes>.

¹⁰ <https://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=AMG1107>

¹¹ Tempo-online Serii de Timp, POPULATIA INACTIVA-ANCHETA FORTEI DE MUNCA IN GOSPODARII, <https://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=AMG145B>

¹² Balanța forței de muncă, 2011, www.insse.ro.

CAP.II Desfășurarea cercetării

2.1 Cercetarea privind situația șomerilor și a persoanelor ocupate în agricultura de subsistență din mediul rural

2.1.1 Instrumente de lucru-chestionarul

Instrumentul reprezentat de chestionar (Anexa 1) a respectat criteriul de ordonare logică a lui Bernard S. Phillips¹³, care consideră ca drept criteriu logic de ordonare al întrebărilor timpul, prin faptul că subiectul este pus în situația de a răspunde cu privire la situații trecute, apoi spre prezent și ulterior asupra intențiilor viitoare. Totodată, acesta se remarcă a fi un chestionar de opinie, cu întrebări atât închise cât și deschise, punând accentul pe studiul atitudinilor, motivației și intereselor, precum și pe aspecte ce țin de grupul țintă din mediul rural al județului Vrancea. S-a utilizat tehnica administrării individuale, prin completarea chestionarelor de către operatorii de chestionar instruiți anterior conform standardelor și strategiei de desfășurare a activităților.

Au fost utilizate:

- *întrebări factuale* concretizate prin *întrebări de identificare* plasate la sfârșitul chestionarului („localitatea”, „număr de telefon”, „vârsta”, „sexul”, „studii absolvite”), dar și la început („care este statutul dvs. ocupațional?”);

- *întrebări introductive* („De cât timp locuiți în această localitate?” și „ Cât de atașat vă simțiți fața de această localitate?”).

- *întrebări filtru* cu răspunsuri multiple precodificate „Ați avut până în prezent un loc de muncă? Nu, nu am avut un loc de muncă până acum (se trece la întrebarea Q12)”;

- *întrebări deschise* spre a studia opinia persoanelor din mediul rural cu privire la diverse aspecte, precum „Care considerați că este principala problemă existentă în localitatea în care locuiți?” sau „Ce venit lunar considerați că ar fi suficient pentru asigurarea nevoilor minime ale familiei dvs.?”;

- *întrebări închise* cu răspunsuri precodificate cu privire la tema centrală precum „Cât de interesat(ă) sunteți să urmați un curs de formare/calificare profesională în viitor? 1. Foarte puțin interesat(ă); 2. Puțin interesat(ă); 3. Nici interesat, nici neinteresat(ă); 4. Interesat(ă); 5. Foarte interesat(ă)”.

- *întrebări de tip scală*, ierarhizând răspunsurile proprii; ex. prin întrebările de tipul „Care dintre următoarele ar reprezenta un interes pentru dvs. și în ce măsură? Ex.: Educație antreprenorială (50 ore) 1. Foarte interesat; 2. Puțin interesat; 3. Deloc interesat”.

Pentru analiza datelor obținute cu ajutorul chestionarului am utilizat programul SPSS versiunea 20, prin realizarea unei baze de date pentru grupul țintă și una pentru angajatorii din mediul rural al județului Vrancea, în cadrul cărora am introdus informațiile colectate prin intermediul chestionarului utilizat ca instrument de colectare a datelor, introducând astfel un număr de 999 de chestionare pentru grup țintă și 68 chestionare pentru angajatori, conform eșantionării realizate în prealabil.

---

¹³ B. S. Phillips, 1971, apud S. Chelcea, *Metodologia cercetării sociologice, metode cantitative și calitative*, Editura Economică, București, 2001, p.177.

2.1.2 Distribuția eșantionului

2.1.2.1 Pe localități:

În cadrul activității de cercetare au fost aplicate în total 1067 de chestionare, dintre care 999 pentru grupul țintă și 68 pentru angajatorii din mediul rural din județul Vrancea. Cele 999 de chestionare pentru grupul țintă și cele 68 pentru angajatori au fost aplicate conform eșantionului de mai jos, fiind acoperite 38 de localități din regiunea vizată.

Localitatea	CHEST. grup țintă	CHEST. angajatori	Localitatea	CHEST. grup țintă	CHEST. angajatori
BALESTI	55	3	PLOSCUȚENI	-	1
BILIESTI	6	1	PUFESTI	14	3
BOLOTESTI	14	4	RACOASA	19	3
CAMPINEANCA	12	2	RASTOACA	19	-
CAMPURI	24	1	SIHLEA	1	-
CIORASTI	68	4	SLOBOZIA BRADULUI	227	-
COTESTI	14	6	SLOBOZIA CIORASTI	7	1
GAROafa	5	3	SOVEJA	8	1
GOLESTI	28	2	SPULBER	37	-
GOLOGANU	37	1	STRAOANE	17	1
HOMOCEA	31	2	SURAI	16	3
JARISTEA	29	-	TATARANU	18	3
MAICANESTI	22	-	URECHESTI	15	1
MILCOVUL	22	-	VALEA SARII	9	2
NANESTI	14	-	VANATORI	1	2
NARUJA	51	2	VIDRA	35	3
NISTORESTI	10	-	VIZANTEA-LIVEZI	7	-
OBREJITA	13	-	VRANCIOAIA	12	-
PALTIN	29	2	VULTURU	30	4
PAUNESTI	23	7		Total 999	Total 68

Tabelul nr.3

2.1.2.2 Distribuția pe gen și vârstă:

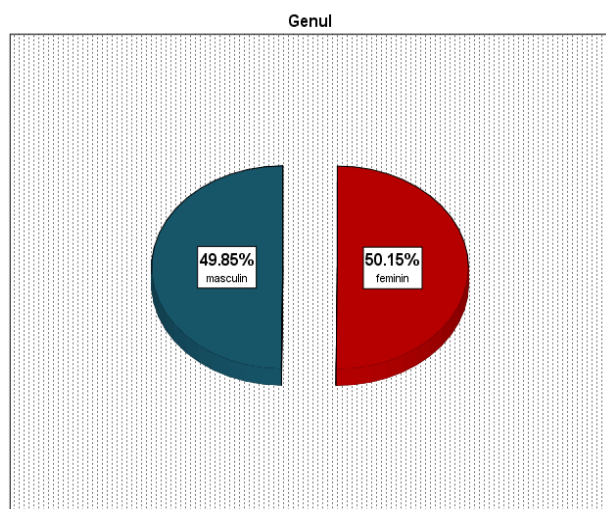

Fig.nr.1

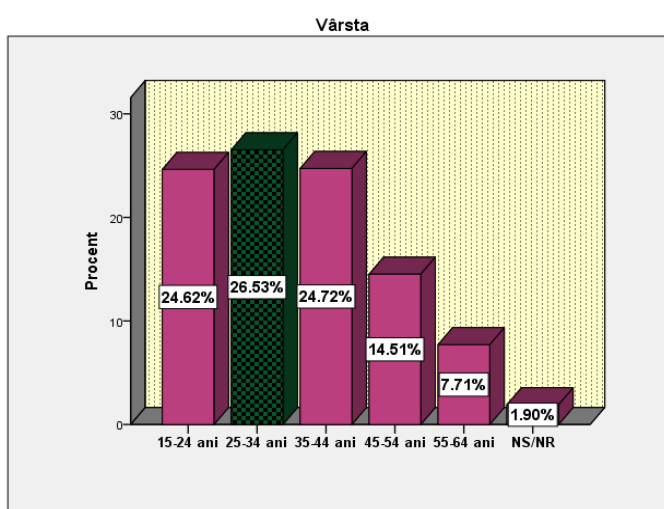

Fig.nr.2

În ceea ce privește distribuția pe sexe a respondenților, se poate observa o distribuție echilibrată, 50.15% dintre respondenții fiind de gen feminin și 49.85% masculin. Distribuția este în conformitate și cu statistica regională¹⁴, la nivelul jud. Vrancea, mediul rural, distribuția populației pe sexe fiind de 49.72% masculin și 50.27% feminin.

Având în vedere necesitatea respectării structurii eșantionului din punct de vedere al categoriilor ocupaționale, categoriile de vârstă majoritar chestionate au fost 25-34 ani (26.53%), 35-44 (24.72%) și 15-24 ani (24.62%), însă sunt de remarcat existența procentelor obținute în cadrul categoriei 55-64 ani. Corelate cu observațiile obținute în cadrul cercetării pe teren, populația din mediul rural este una îmbătrânită, în ciuda statisticilor existente, respectarea eșantionului pe categorii de vârstă realizându-se cu dificultăți în găsirea persoanelor care să îndeplinească aceste criterii.

2.1.2.3 Distribuția după statutul ocupațional

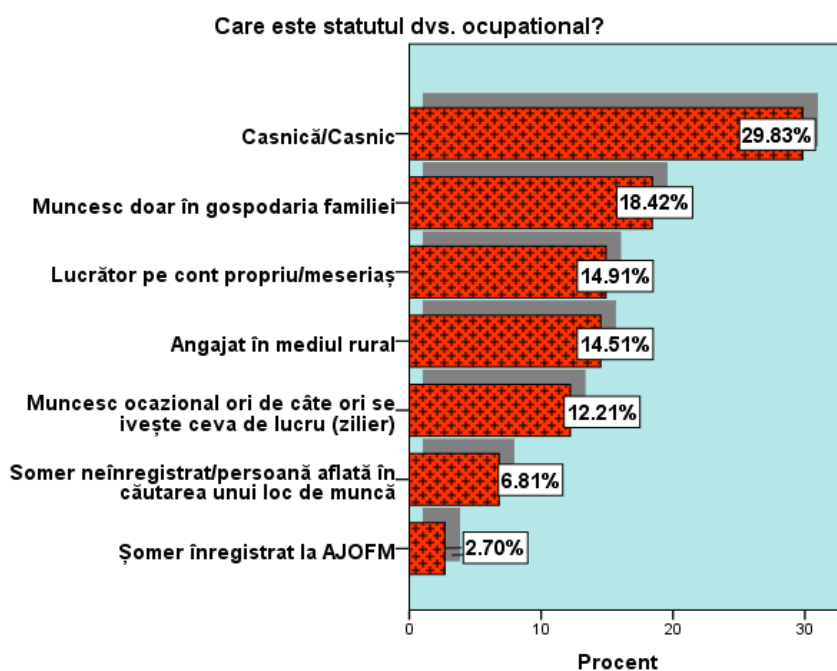

Fig.nr.3

Conform răspunsurilor primite la întrebarea nr.3 *Care este statutul dvs. ocupațional?*, structura eșantionului din punct de vedere al statutului profesional este următoarea:

- 29.83% dintre respondenți s-au declarat casnici/casnice,
- 18.42% muncitori în gospodăria proprie,
- 14.91% lucrători pe cont propriu,
- 14.51% angajați în mediul rural,
- 6.81% șomeri neînregistrați/persoane aflate în căutarea unui loc de muncă,
- 2.7% șomeri înregistrați.

Distribuția este una uniformă din punct de vedere al eșantionului și al ponderilor acestor statute ocupaționale în populația totală. Ponderea mare a persoanelor care s-au declarat casnice poate fi bazată și pe slaba conceptualizare la nivel comun, al participanților din mediul rural, cu privire la noțiunea de casnic, putând fi confundată și cu categoria muncitorilor în gospodărie.

¹⁴ <https://statistici.insse.ro/shop/>

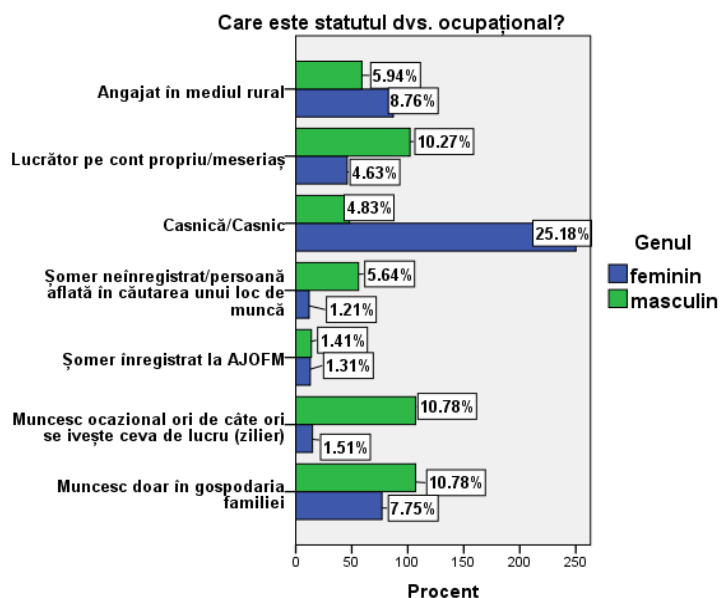

Fig.nr.4

Conform analizei încrucișate, în mediul rural femeile sunt preponderent casnice (25.18%) sau angajate (8.76%-multe dintre cele chestionate fiind vânzătoare în mediul rural), în timp ce bărbații sunt fie zilieri, fie muncitori în gospodărie sau meseriași. Totodată, bărbații sunt cei care se află în căutarea unui loc de muncă în procent mai mare.

2.1.2.4 Studii absolvite

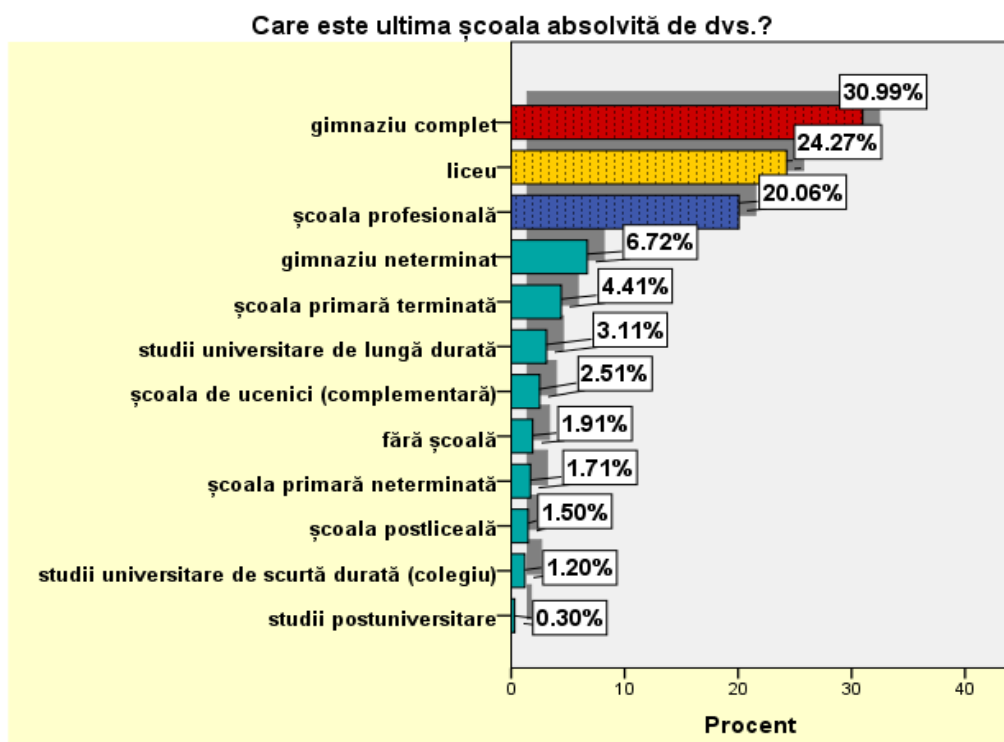

Fig.nr.5

Analizând nivelul de studii al participanților la cercetare, cea mai mare parte a celor chestionați au 8 clase (gimnaziu complet), însă este de remarcat și procentul crescut al celor care au liceul finalizat (24.27%) sau școala profesională (20.06%). Nivelul preponderent scăzut al studiilor celor din grupul țintă din mediul rural determină o necesitate de investiție în formare profesională continuă, care să suplimenteze și să completeze cunoștințele prezente.

2.1.3 Analiza datelor

2.1.3.1 Aspecte generale

1. De cât timp locuiți în această localitate?

2. Cât de atașat vă simțiți față de această localitate?

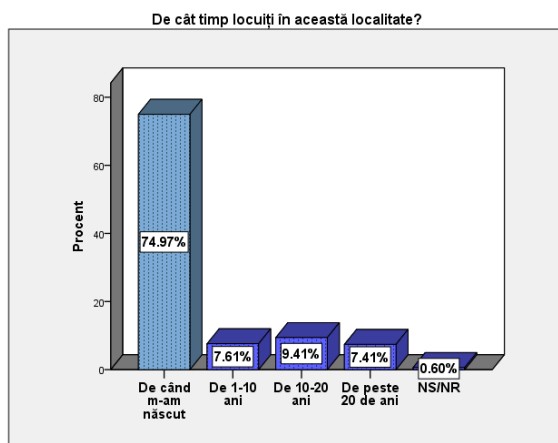

Fig.nr.5

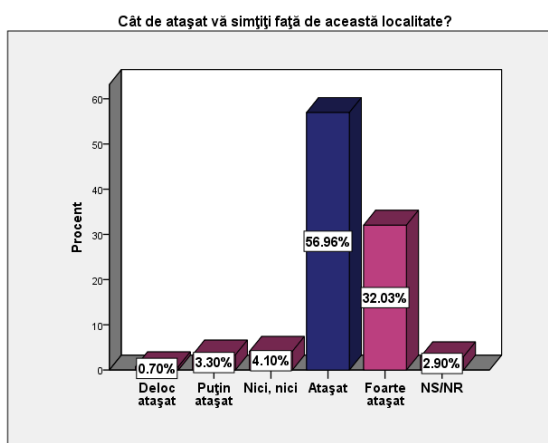

Fig.nr.6

74.97% dintre respondenți au declarat că locuiesc în același ioc de cand s-au născut, ceea ce determină o atașare față de locul natal și o migrație internă relativ scăzută, majoritatea persoanelor preferând să locuiască și să se dezvolte personal și profesional în localitatea în care s-au născut.

Atașamentul față de localitate (în grade diferite- 56.96% *atașat* și 32.03% *foarte atașat*) poate fi corelat cu informațiile obținute la întrebarea precedentă, respectiv faptul că majoritatea celor chestionați au același domiciliu încă de la naștere, astfel încât sentimentul de apartenență la locul prezent este manifest și poate conduce la reducerea mobilității către orașe sau către alte regiuni din țară. Pe această cale este păstrată una din caracteristicile comunității rurale,¹⁵ aceea de identitate, de confundare a personalității individuale a omului de la sat cu spațiul în care trăiește și se dezvoltă.

4. În ce măsură a influențat acest statut următoarele aspecte ale vieții dvs.?

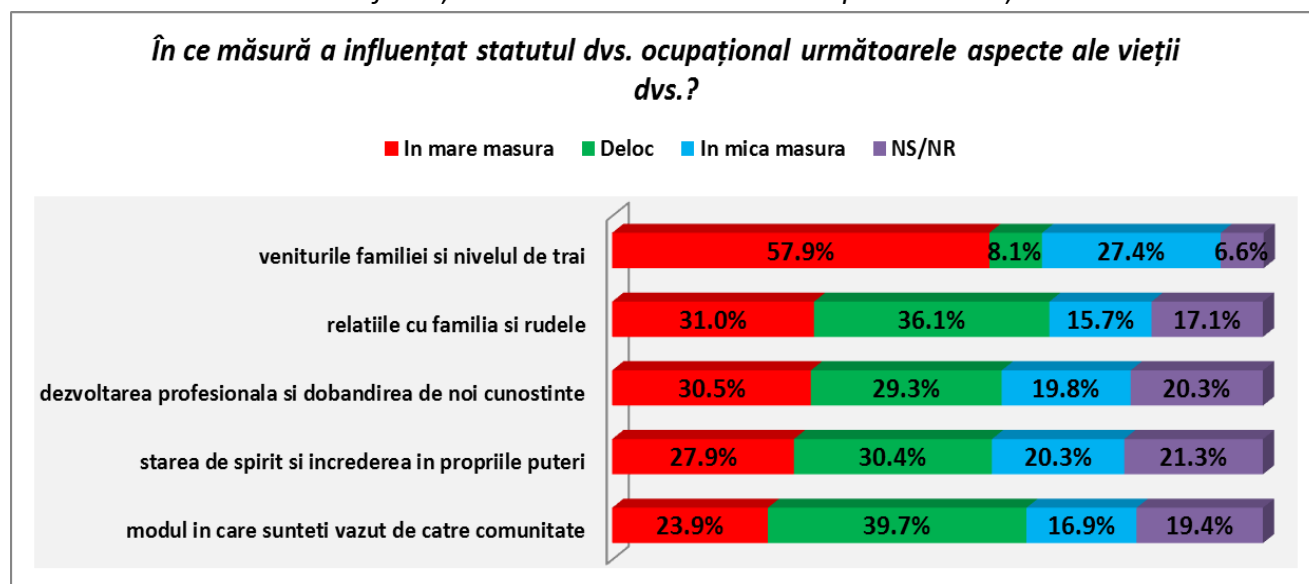

Fig.nr.6

¹⁵ D.C. Nițulescu, *Vecinătățile de locuire urbană*, Sociologie românească, nr.1, 2004, p.3.

După cum se poate observa, statul ocupațional influențează în cea mai mare măsură *veniturile familiei și nivelul de trai*, așa cum era de așteptat. Se rețin grade diferite de influență și asupra altor variabile.

Dacă realizăm corelarea răspunsurilor cu privire la *statutul ocupațional* cu aprecierea influenței asupra acestor aspecte, putem remarca următoarele concluzii relevante:

- *Veniturile familiei și nivelului de trai* sunt cel mai mult influențate în cazul *angajaților* (73.3%) și a *șomerilor neînregistrați/persoanele în căutarea unui loc de muncă* (69.1%);
- *Relațiile cu familia și rudele* - sunt cel mai mult influențate în cazul *lucrătorilor pe cont propriu/meseriașilor* 40.5%;
- *Modul în care sunteți văzut de către comunitate*- este cel mai mult influențat în cazul *lucrătorilor pe cont propriu/meseriașilor* (36.5%) și a *zilierilor* (23%);
- *Dezvoltarea profesională și dobândirea de noi cunoștințe*- este cel mai mult influențată în cazul *șomerilor neînregistrați/persoanelor în căutarea unui loc de muncă* 47.1%;
- *Starea de spirit și încrederea în propriile puteri*- este cel mai mult influențată în cazul *lucrătorilor pe cont propriu/meseriașilor* 41.9% sau *zilierilor* 25.4%.

5. Ce activități desfășurați în timpul liber?

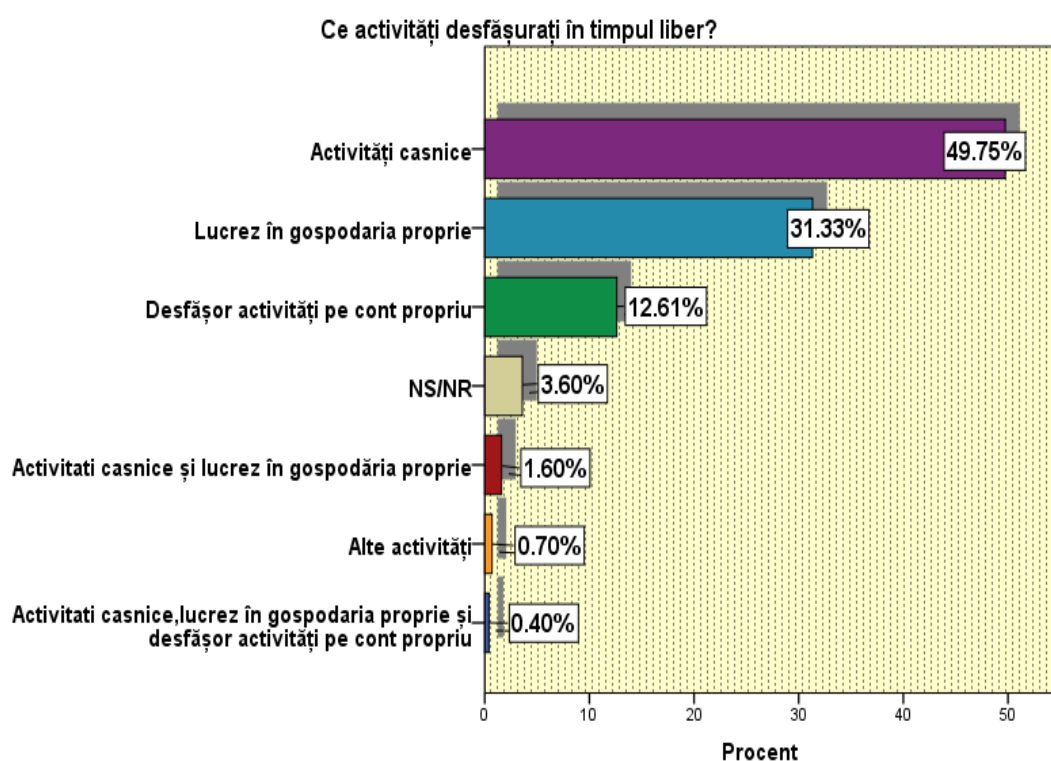

Fig.nr. 7

Persoanele participante la cercetare au menționat faptul că în timpul liber desfășoară *activități casnice* (49.75%), *lucrează în gospodărie* (31.33%) sau *desfășoară activități pe cont propriu* (12.61%). Dacă avem în vedere corelația cu *statutul ocupațional* declarat, putem observa următoarele:

- Dintre cei care *muncesc doar în gospodăria familiei*, în timpul liber, 39.7% realizează activități casnice;
- Un procentaj de 42.6% dintre *zilierii*, în timpul liber, desfășoară și activități pe cont propriu ;
- Dintre *șomerii înregistrați la AJOFM*, 40.7% realizează activități casnice în timpul liber sau lucrează în gospodăria proprie (29.6%) ;
- Dintre cei care sunt *Șomerii neînregistrați/persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă*, în timpul liber lucrează fie în gospodăria proprie (33.8%), fie pe cont propriu (30.9%) ;
- Majoritatea de 86.2% dintre *Casnicele/Casnicii* din mediul rural își alocă timpul liber tot activităților casnice sau lucrează în gospodăria proprie (8.1%). Răspunsul sugerează absența (culturală) timpului liber.
- Dintre *lucrătorii pe cont propriu/meseriașii*, 43.2% lucrează și în gospodăria proprie;
- Majoritatea de 51.4% dintre *angajații din mediul rural* realizează majoritatea (51.4%) activități casnice în timpul liber.

2.1.3.2 Experiența de muncă

6. Ați avut până în prezent un loc de muncă?

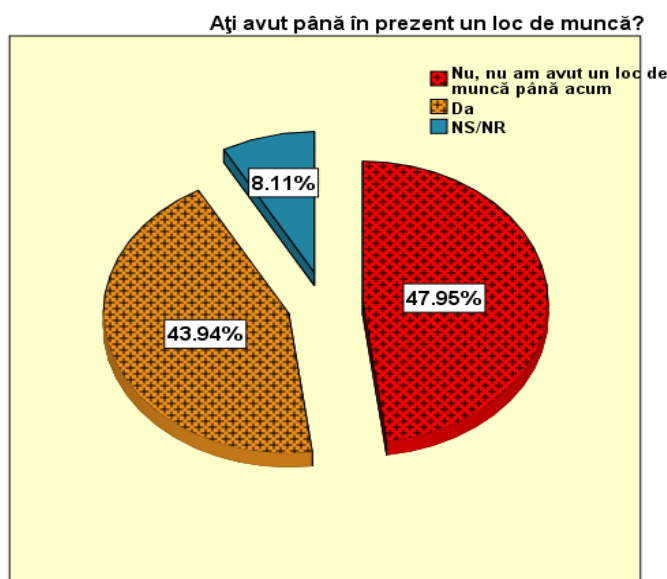

Fig.nr.8

În urma analizei, se poate observa faptul că procentul celor care nu au avut vreodată un loc de muncă este mai mare (47.95%) decât al celor care au avut (43.94%), astfel încât poate fi pus fie pe seama lipsei de oportunități profesionale în mediul rural, fie pe seama gradului scăzut de calificare profesională a persoanelor din mediul rural, un procent de 30.99% dintre respondenți având ca nivel de studii 8 clase și 72.07% dintre ei nu au urmat vreodată un curs de calificare.

7. De cât timp nu mai aveți un loc de muncă?

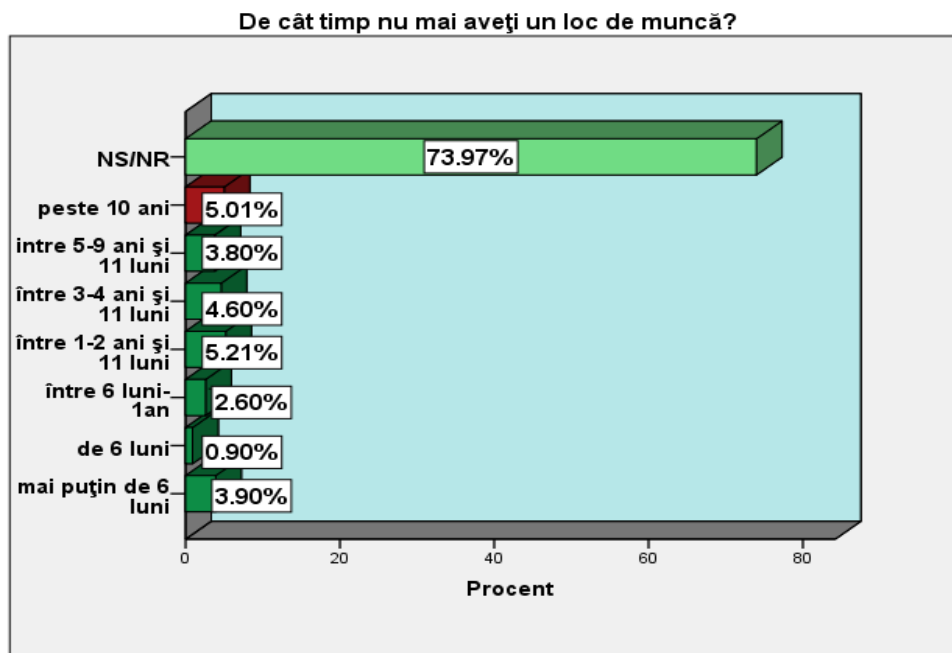

Fig.nr.9

Majoritatea de 73.97% a participanților la cercetare, în momentul în care au fost întrebați *De cât timp nu mai aveți un loc de muncă?*, au ezitat sau nu au dorit să ofere un răspuns la această întrebare.

Putem observa și faptul că 5.01% au declarat că nu au mai avut un loc de muncă de mai bine de 10 ani, ceea ce denotă faptul că oportunitățile de angajare în mediul rural sunt destul de scăzute în comparație cu mediul urban.

8. Care a fost motivul pentru care ați plecat de la ultimul loc de muncă?

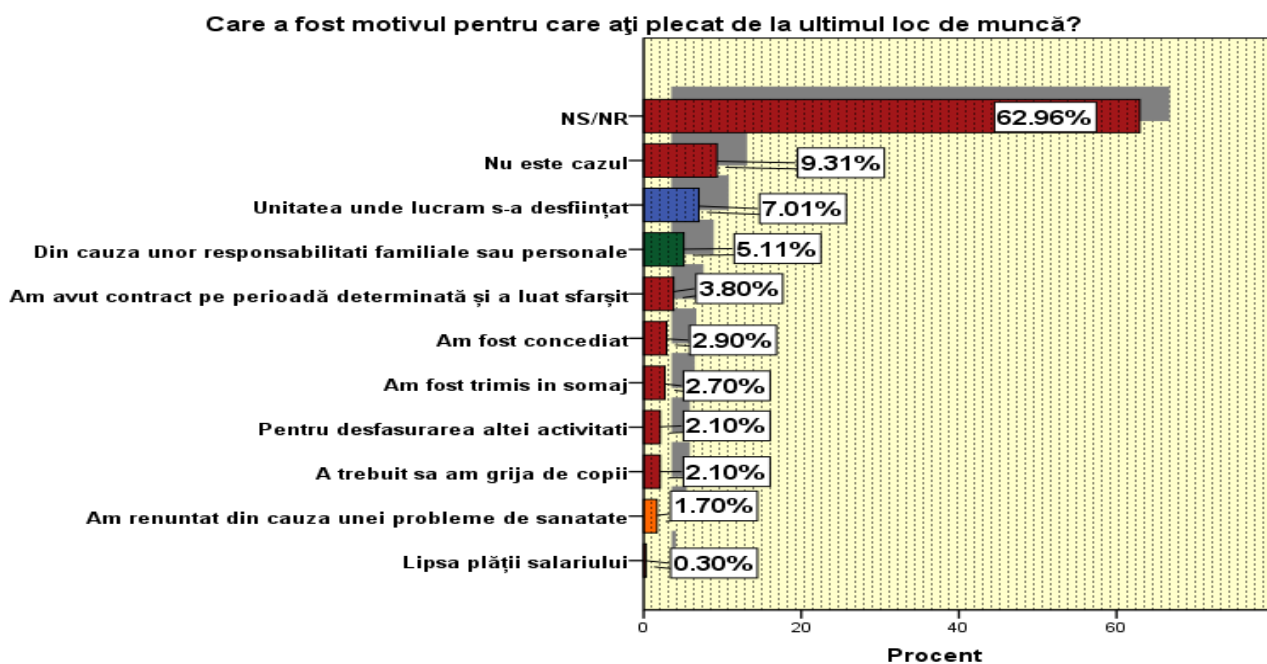

Fig.nr.10

Printre motivele de părăsire a ultimului loc de muncă avut se numără și problemele de sănătate (remarcate de 1.7% dintre respondenți), corelat însă cu procentul de 29.9%¹⁶ dintre persoanele cu vârstă de muncă din mediul rural a căror activitate zilnică a fost afectată de o problemă de sănătate pe perioada de cel puțin 6 luni, subliniază o problemă legată de starea de sănătate a persoanelor din mediul rural, putând deveni o cauză de imposibilitate de menținere pe piața muncii.

9. Considerați că la fostul loc de muncă:

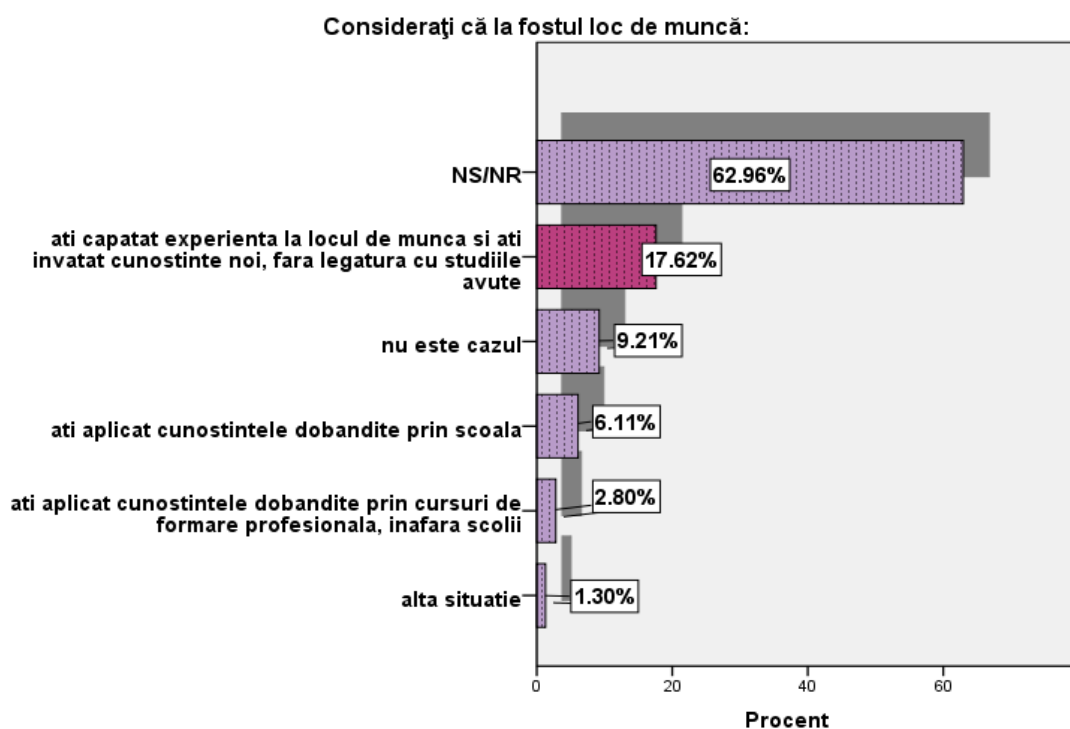

Fig.nr.11

După cum putem observa în figura de mai sus, 17.62% dintre cei care au completat chestionarul au fost de părere că la fostul loc de muncă au *căpătat experiență și au învățat cunoștințe noi fără legătură cu studiile* pe care le-au absolvit. Ceea ce denotă faptul că școlile pregătesc absolvenții numai la partea de teorie și că se pune accent foarte puțin pe partea practică. A existat și un procent de 6.11% care au răspuns că au aplicat *cunoștințe dobândite prin școală* la fostul loc de muncă. Astfel, se impune necesitatea investiției în formarea profesională continuă pentru realizarea bazei cunoștințelor dobândite formal prin intermediul formării profesionale primare, nefiind suficiente studiile avute, fapt corelat și cu nivelul scăzut de studii al persoanelor din mediul rural al județului Vrancea, conform analizei realizate anterior (Fig. nr.4 30.99% studii gimnaziale).

¹⁶ <https://statistici.insse.ro/shop/>

10. Care a fost statutul dvs. profesional la ultimul loc de muncă?

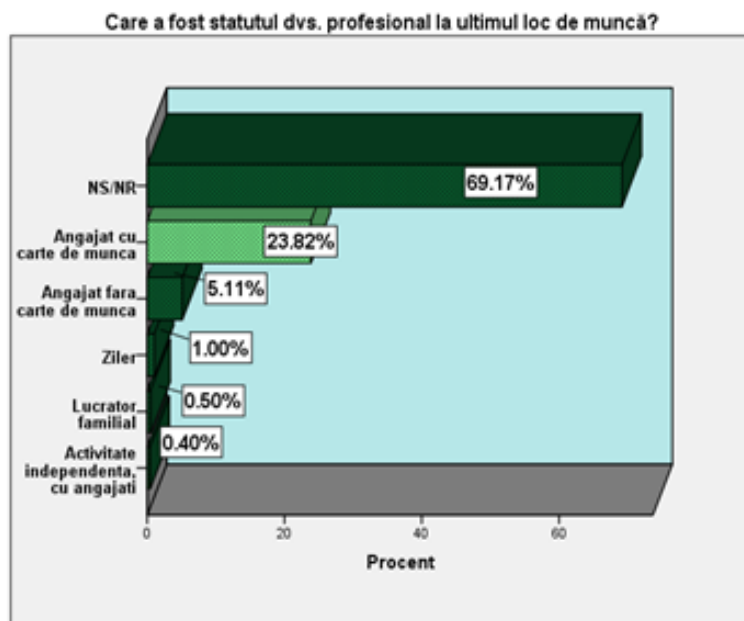

Fig.nr.12

În momentul în care au fost întrebați *Care a fost statutul dvs. profesional la ultimul loc de muncă?*, 23.82% au răspuns că au fost *angajați cu carte de muncă*, iar 5.11% au răspuns *angajați fără carte de muncă*. Putem observa că un procent foarte mare dintre cei care au participat la cercetare nu au răspuns la această întrebare, 69.17%, putem concluziona faptul că aceștia s-ar putea să nu fi avut niciodată un loc de muncă, fapt ce îl putem pune pe seama slabei calificări sau a studiilor scăzute pe care persoanele din mediul rural le dețin, astfel încât apare necesitatea investiției în acest aspect.

11. Care sunt funcțiile/posturile pe care le-ați ocupat până în prezent?

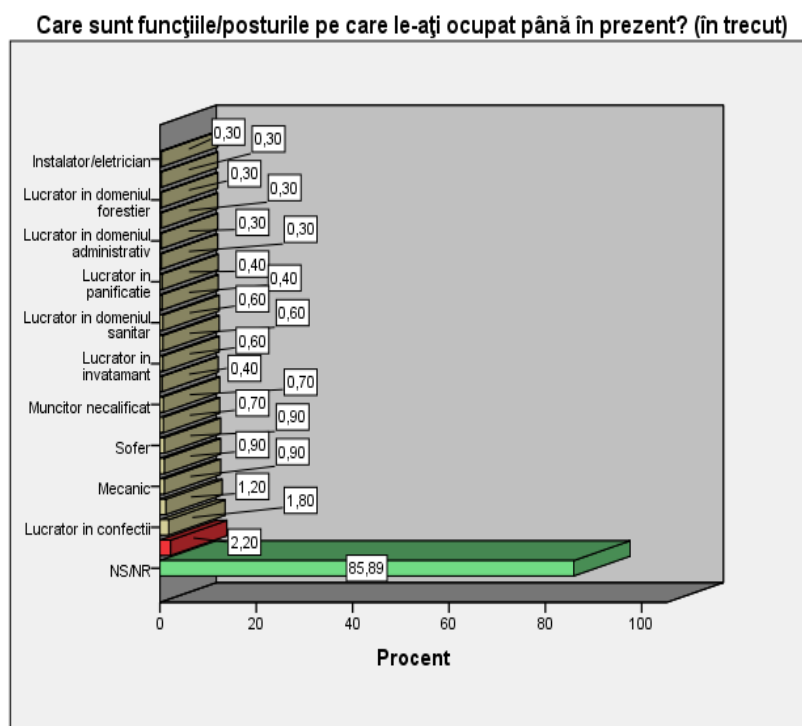

Fig.nr.13

Conform răspunsurilor primite la întrebarea 11. *Care sunt funcțiile/posturile pe care le-ați ocupat până în prezent?*, putem observa faptul că funcțiile ocupate de participanți până în prezent sunt foarte diverse, iar mare parte se pliază pe mediul din care aceștia fac parte, respectiv cel rural:

- 2.20% au răspuns lucrător în construcții/tâmplărie;
- 1.80% lucrător în confecții;
- 1.20% lucrător în comerț.

2.1.3.3 Căutarea unui loc de muncă

12. În ultimele 12 luni ați căutat un loc de muncă?

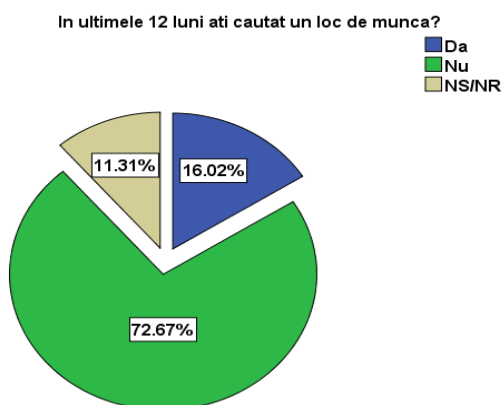

Fig.nr.14

Cu toate că situația locurilor de muncă în mediul rural este una nefavorabilă după cum am putut observa și în graficele anterioare, participanții la cercetare au răspuns în număr foarte mare, 72.67% că nu și-au căutat un loc de muncă în ultimele 12 luni. Putem spune că în mediul rural ajutorul social dat de primărie și munca zilieră îi ajută pe oameni să aibă un venit. 16.02% din cei care au răspuns la întrebări și-au căutat un loc de muncă în ultimul an dar fără un răspuns pozitiv de la angajatori.

15. De cât timp sunteți în căutarea unui loc de muncă?

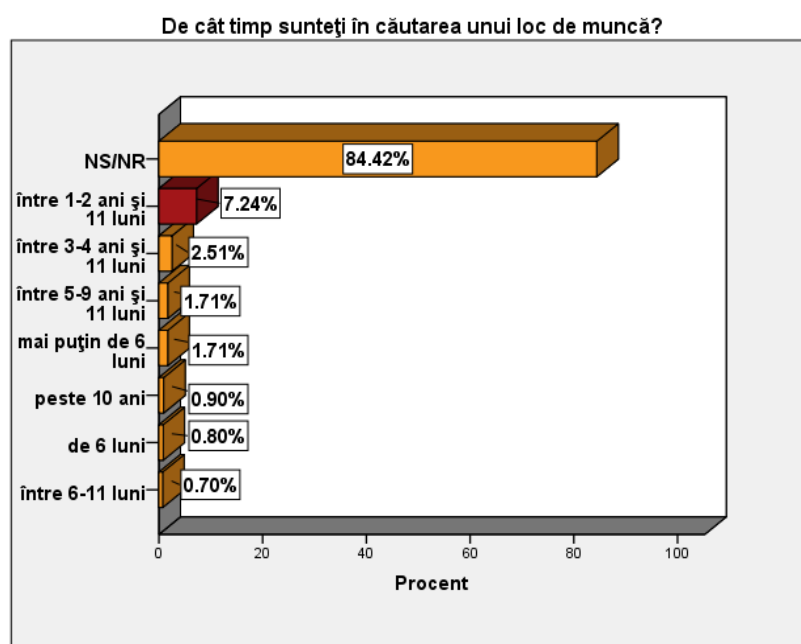

Fig.nr.15

În momentul în care au fost întrebați de cât timp sunt în căutarea unui loc de muncă marea majoritate nu au dat nici un răspuns. Există totuși și un procent de 7.24% din participanții la cercetare că au răspuns că sunt în căutarea unui loc de muncă de aproape 3 ani (între 1-2 ani și 11 luni-corelat cu motivația rezultă faptul că este pusă pe seama nivelului scăzut de pregătire școlară) și un procent de 2.51% care au răspuns că își caută un loc de muncă de aproximativ 5 ani (între 3-4 ani și 11 luni). Trebuie însă să luăm în calcul și faptul că în mediul rural situația locurilor de muncă este una destul de incertă și timpul de găsire a unui loc de muncă este destul de lung.

16. În ultimele 12 luni, ce ați făcut pentru a vă găsi un loc de muncă?

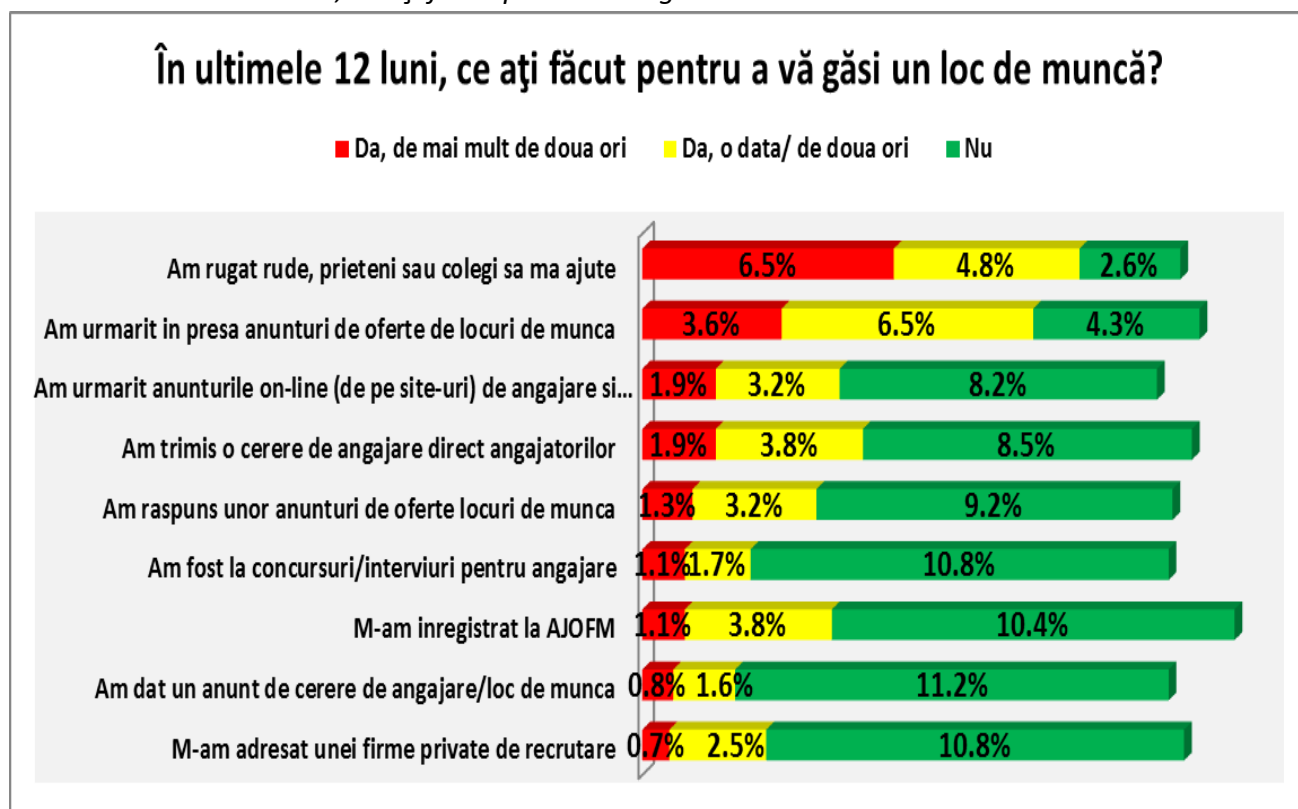

Fig.nr.16

Conform răspunsurilor primite la întrebarea 14. În ultimele 12 luni, ce ați făcut pentru a vă găsi un loc de muncă? putem observa că sunt diverse modalități de ați căuta un loc de muncă și tot atât de multe oportunități.

Printre activitățile cel mai des întreprinse de către cei chestionați (de mai mult de două ori) se numără rugămintea către rude, prieteni sau colegi (6.51%), urmărirea în presă a anunțurilor (3.6%) și urmărirea pe site-uri (on-line) (1.9%), ceea ce denotă faptul că persoanele aflate în căutarea unui job preferă să apeleze la modalitățile informale de căutare a unui loc de muncă prin recomandare de către rude sau să se informeze singuri (în presă sau internet). De remarcat este faptul că internetul este o bună modalitate de cunoaștere a oportunitățile, ceea ce poate reprezenta un bun fundament informațional și în ceea ce privește formarea profesională, dezvoltarea și promovarea unor activități de tip antreprenoriat sau FPC prin intermediul unor site-uri specializate. Dacă analizăm corelativ, cei care au rugat prieteni/rude să ii ajute se aflau în statutul de persoană în căutarea unui loc de muncă de 11 luni-2 ani.

Pe locul doi (o data/de două ori) ca metode preferate în ceea ce privește căutarea unui loc de muncă se află tot cele menționate mai sus, dar sunt de remarcat și procentele celor care au răspuns unor anunțuri de oferte (3.2%) sau s-au adresat unei firme private de recrutare (2.51%).

Dintre activitățile care nu le-au realizat deloc în procesul de căutare a unui job se remarcă datul anunțurilor pentru angajare, dezvoltarea unei afaceri proprii (11.71%) sau chiar prezentarea la interviuri (10.81%), ceea ce subliniază și o lipsă de inițiativă din partea celor cercetați.

17. Sunteți înregistrat la AJOFM?

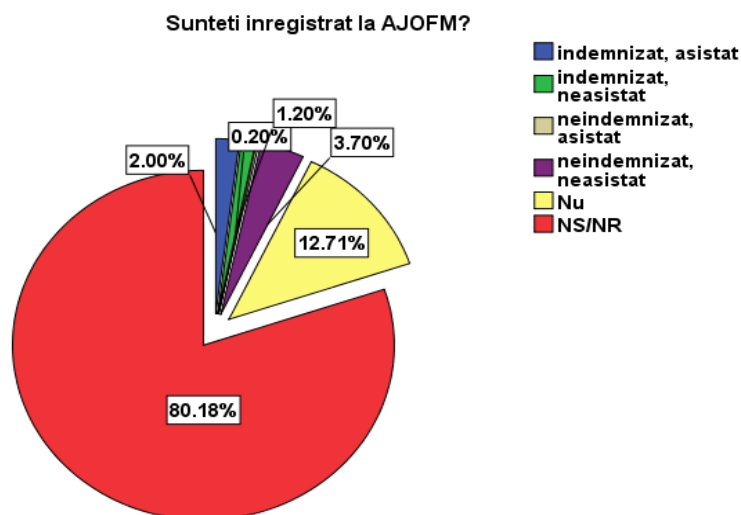

Fig.nr.17

După cum putem observa în figura de mai sus 80.18% din participanții la cercetare nu au reușit să ne dea nici un răspuns la întrebarea *Sunteți înregistrat la AJOFM?*, aceștia necunoscând denumirea de AJOFM sau nu au fost niciodată interesați de drepturile lor ca persoane fără un loc de muncă. Aproximativ 7% din participanți au răspuns că sunt înscriși la AJOFM sub diferite forme, indemnizați asistați, indemnizați neasistați, neindemnizați asistați și neindemnizați neasistați.

18. Ce șanse credeți că aveți să găsiți un loc de muncă în viitorul apropiat?

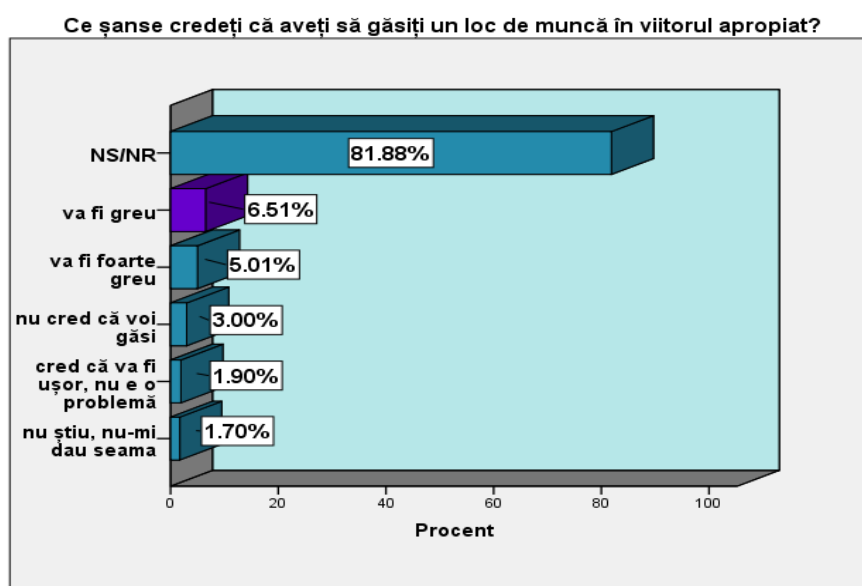

Fig.nr.18

În momentul în care participanții au fost întrebați *Ce șanse credeți că aveți să găsiți un loc de muncă în viitorul apropiat?*, răspunsurile primite de la aceștia nu au fost pozitive. Oamenii din mediul rural sunt foarte pesimiști cu privire la găsirea unui loc de muncă, 6.51% răspunzând că *va fi greu* și 5.01% *va fi foarte greu*, incertitudinea fiind confirmată și de procentul ridicat al celor care nu au știut să răspundă (81.88%). Dacă analizăm acest aspect în corelație cu înregistrarea la AJOFM, putem observa faptul că cei care nu se află în evidențele instituției consideră că va fi greu/foarte greu să își găsească un loc de muncă sau nu cred că vor găsi deloc, ceea ce denotă un grad mai mare de încredere în șansele proprii în cazul celor care apelează la instituții abilitate de mediere. Lipsa existenței unei legături cu Agenția de ocupare a forței de muncă poate fi pusă și pe seama inexistenței unor informații complete cu privire la serviciile pe care aceasta le poate oferi persoanelor fără un loc de muncă. Dintre cei care au căutat în ultimul an un loc de muncă, o parte considerabilă confirmă dificultatea procesului, considerând că va fi greu/foarte greu sau chiar că nu vor găsi deloc.

19. Care dintre factorii de mai jos credeți că v-au împiedicat să vă găsiți un loc de muncă?

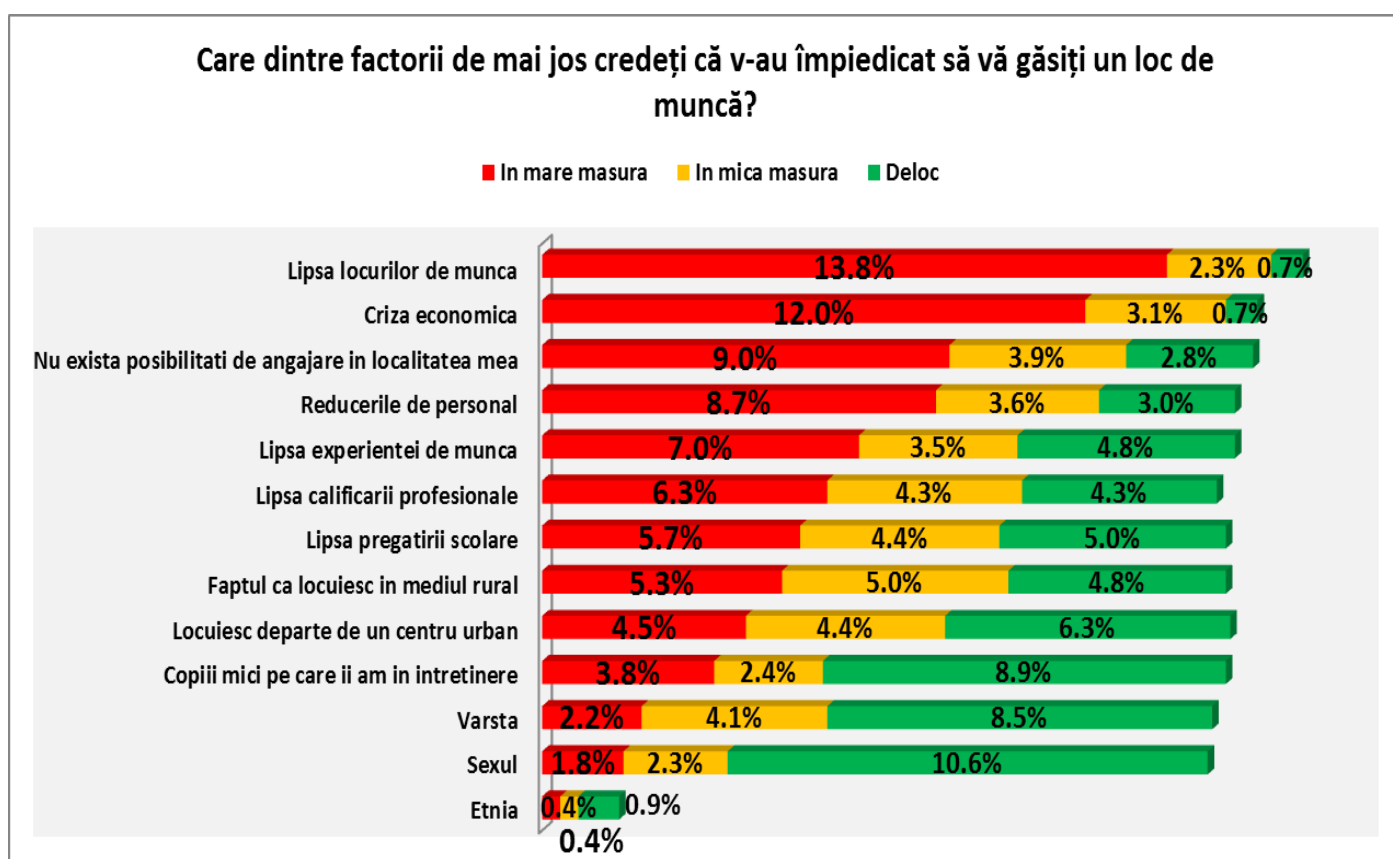

Fig.nr.19

La întrebarea numărul 17. *Care dintre factorii de mai jos credeți că v-au împiedicat să vă găsiți un loc de muncă?*, participanții la cercetare au enumerat o serie de factori care din punctul lor de vedere îi împiedică să își găsească într-un timp scurt un loc de muncă.

După cum putem observa cel mai important factor care îi împiedică pe oameni să își găsească un loc de muncă este *criza economică* (12.01%), urmat de *lipsa locurilor de muncă din mediul rural* (9.01%), *reducerile de personal* (8.71%), precum și *lipsa experienței de muncă* (7.01%) și a *calificărilor* (6.31%). La polul opus, factorii care nu au o influență mare sunt *etnia* (0.40%), *vârsta* (2.20%) și *sexul*

(1.80%) participanților, ceea ce relevă o lipsă de discriminare de gen și etnie în ceea ce privește angajările din mediul rural. Analizând per ansamblu, nu doar lipsa locurilor de muncă sau criza economică împiedică accesul pe piața muncii în mediul rural din județul Vrancea, ci și lipsa de experiență de muncă și lipsa de calificare, ceea ce poate avea la bază necesitatea implementării unor proiecte de formare profesională continuă adresate persoanelor din mediul rural, facilitând astfel câpătarea de experiență și noi competențe. Totodată, cei care și-au căutat un loc de muncă în ultimul an, consideră inexistența locurilor de muncă din localitate ca stând la baza insuccesul în găsirea unui job.

20. Pentru obținerea unui loc de muncă ați fi de acord să:

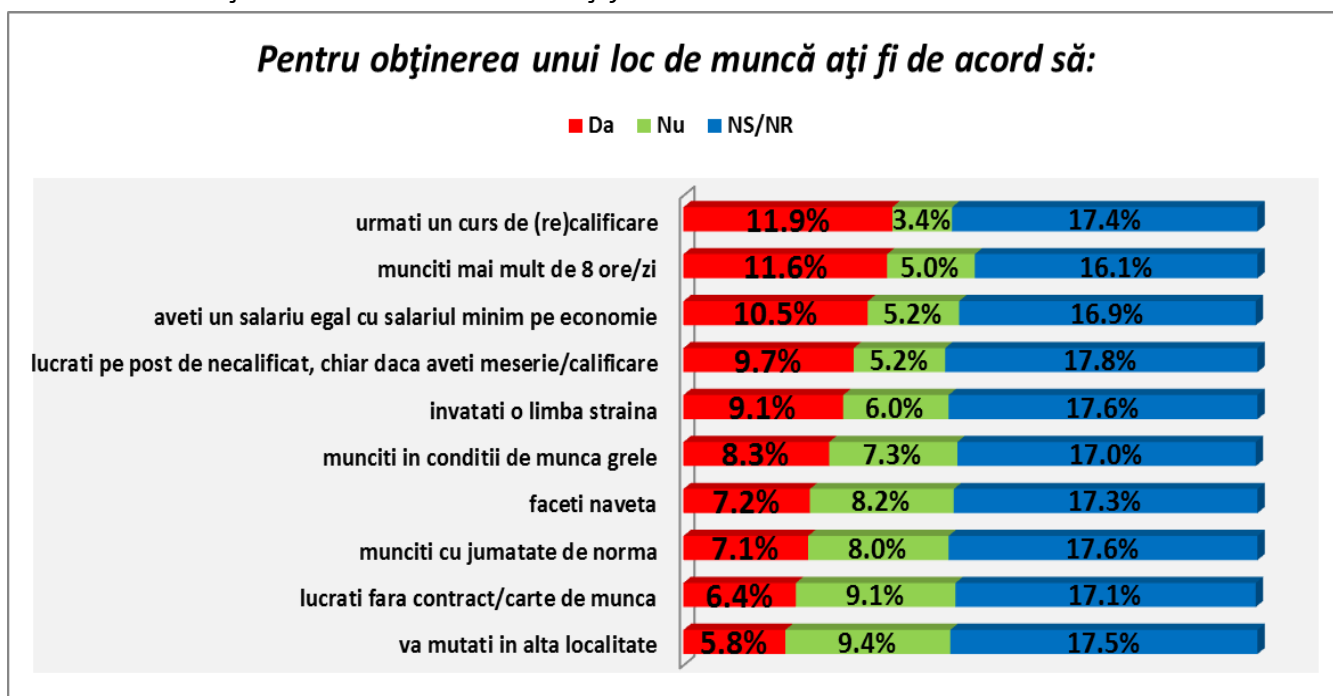

Fig.nr.20

În ceea ce privește condițiile de muncă pe care persoanele din mediul rural ar putea să își desfășoare activitatea, principalele concluzii sunt :

- Un procentaj semnificativ de 11.91% ar fi de acord să urmeze un curs de (re)calificare (schimbarea meseriei), să muncească mai mult de 8 ore pe zi (11.6%), să aibă un salariu egal cu salariul minim pe economie (700 lei-10.51%)
- O parte dintre ei nu ar fi de acord să: se mute în altă localitate (9.41%), lucreze fără contract/carte de muncă (9.11%) sau să facă naveta (8.21%) ;

După cum putem observa din răspunsurile date de cei chestionați sunt multe sacrificii pe care le-ar face pentru a obține un loc de muncă, cel mai des întâlnim dorința respondenților de a urma un curs de calificare pentru a-și putea schimba profesia, astfel crescându-le șansele de a găsi un loc de muncă. La polul opus, aceștia nu își doresc să muncească cu jumătate de normă datorită salariilor care ar fi foarte reduse.

Dintre cei care ar fi dispuși să lucreze mai mult de 8 ore pe zi, procentele cele mai ridicate le înregistrează cei care consideră că lipsa calificărilor (4.4%) și lipsa pregătirii școlare (4%) este în mare măsură motivul pentru care nu au un loc de muncă în prezent, astfel încât creșterea nivelului de educație și al formării profesionale ar conduce la creșterea încrederii în sine și la evitarea existenței unor eventuale abuzuri la locul de muncă sau disponibilitatea lucrului fără forme legale. Acești doi

factori conduc de asemenea și la disponibilitatea persoanelor din mediul rural de a lucra în condiții grele (3.61% lipsa calificărilor și 3.21% lipsa pregătirii școlare).

Lipsa pregătirii școlare este și cauza pentru care cei chestionați ar fi dispuși să lucreze pe salariul minim pe economie (700 RON).

21. Care este motivul pentru care nu vă căutați un loc de muncă?

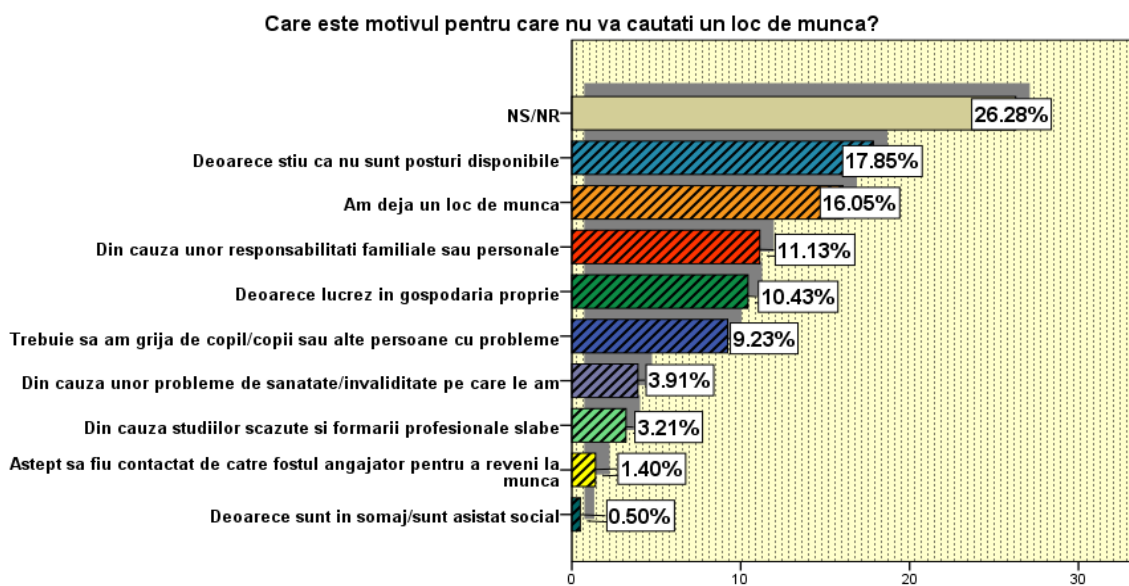

Fig.nr.21

În ceea ce privește lipsa motivației căutării unui loc de muncă, cel mai mare procentaj dintre cei care au oferit un răspuns (17.85%) au menționat lipsa posturilor disponibile (*deoarece știu că nu sunt posturi disponibile*), ceea ce poate reprezenta o comoditate din partea respondenților, aceștia neștiind din surse sigure, ci mergând pe presupuneri că nu ar exista job-uri, evitând procesul de căutare. Dintre celelalte motivații am observat atât responsabilitățile familiale/personale (având în vedere și ponderea persoanelor casnice din eșantion), cât și lucratul în gospodăria proprie sau grija copiilor, ceea ce confirmă predispoziția persoanelor din mediul rural din Vrancea de a se ocupa mai mult cu treburile gospodărești sau activități casnice, în detrimentul unui loc de muncă stabil.

22. Chiar dacă nu sunteți în căutarea unui loc de muncă, ați dori totuși să aveți un loc de muncă?

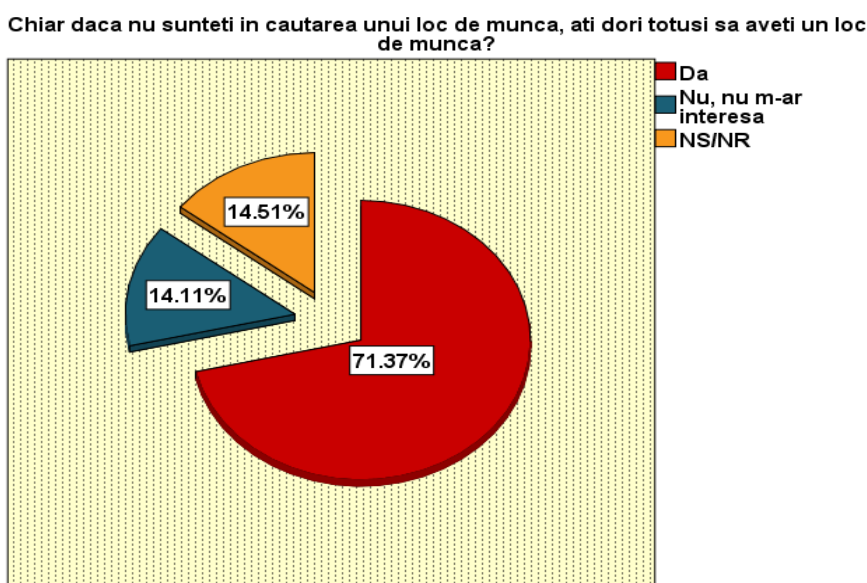

Fig.nr.22

În figura de mai sus putem observa că locuitorii din mediul rural al județului Vrancea, cu toate că nu toți fac vreun demers în a-și găsi un loc de muncă, în proporție de 71.37% își doresc să aibă un loc de muncă. Există totuși și un procent de 14.11% din participanții la cercetare care au răspuns *nu, nu mă interesează* să am un loc de muncă, deși nivelul veniturilor și cu necesitatea de a se împrumuta de bani lunar pentru a-și asigura traiul este confirmată ulterior. Astfel, mare parte dintre aceștia preferă să nu facă vreun demers, ci să aștepte eventualitatea în care ar apărea un job din alte surse.

23. Ce informații considerați că v-ar fi utile pentru găsirea unui loc de muncă?

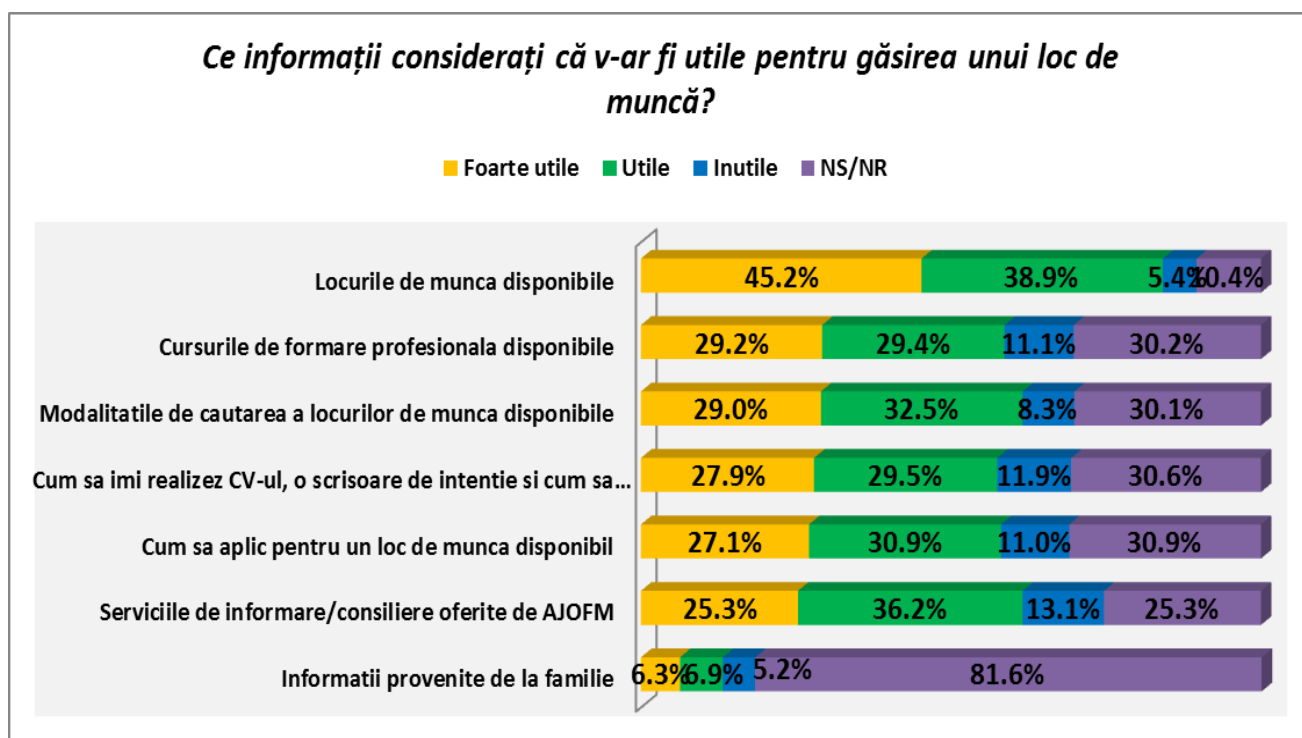

Fig.nr.23

Analizând răspunsurile oferite de participanții la cercetare la întrebarea 21. *Ce informații considerați că v-ar fi utile pentru găsirea unui loc de muncă?* putem observa că cele mai utile informații sunt considerate cele care au legătură cu *locurile de muncă disponibile* (45.24%), iar *serviciile de informare/consiliere oferite de AJOFM* sunt considerate cele mai inutile (13.14%). Alte informații considerate utile sunt următoarele:

- Modalitățile de căutare a locurilor de muncă disponibile (navigare pe internet, consultare presă), 32.53%;
- Cum să aplic pentru un loc de muncă disponibil (depunere/transmitere CV), 30.93%;
- Cursuri de formare profesională disponibile, 29.43%;
- Cum să îmi realizez CV-ul, o scrisoare de intenție și cum să mă prezint la un interviu, 29.53%.

Aceste concluzii, alături de altele ne pot sublinia existența dorinței persoanelor din mediul rural de a participa la activități de informare profesională, gen workshop-uri, în cadrul cărora să învețe noțiunile de bază pentru dezvoltarea unei cariere și posibilitățile de creștere a gradului de inserție pe piața muncii.

2.1.3.4 Formarea profesională-perspective ale grupului țintă

Întrebarea nr.22. Până acum ați urmat/urmați un curs de calificare/formare profesională?
Dacă da, câte astfel de cursuri ați urmat/urmați în total?

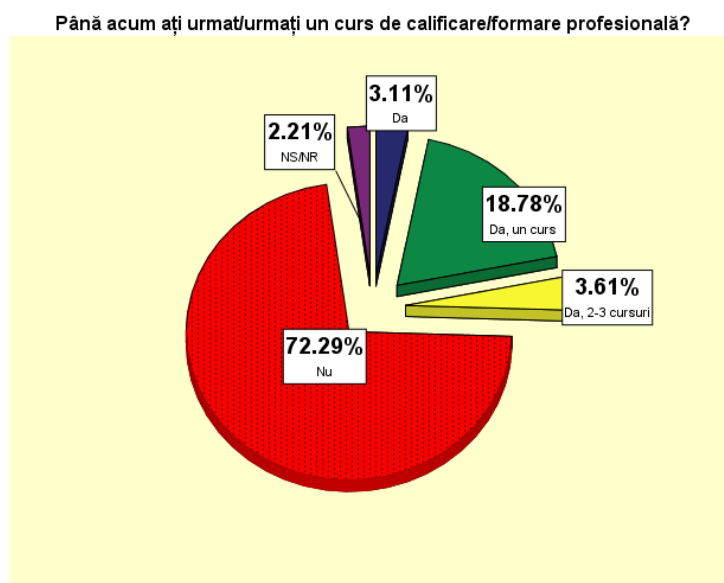
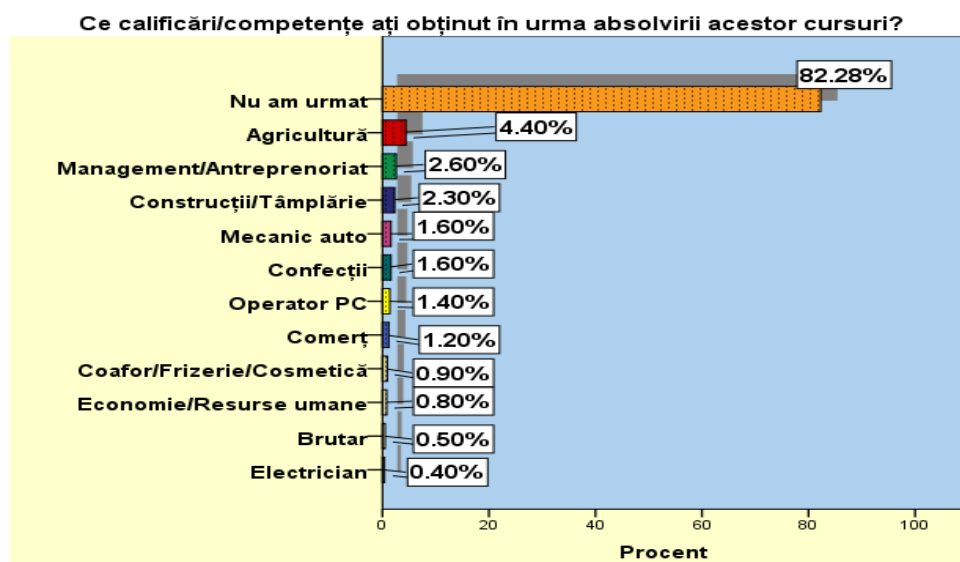

Fig.nr.24

Ținând cont de nivelul relativ scăzut al studiilor respondenților din mediul rural din Vrancea și corelând cu neparticiparea la vreun curs de calificare/formare profesională, putem sublinia necesitatea creșterii gradului de cunoștințe profesionale a persoanelor din grupul țintă, eventual prin organizarea frecventă de cursuri de calificare și aducerea unui aport de informații pentru dezvoltarea socio-profesională a persoanelor, crescând astfel considerabil șansele acestora de a găsi un loc de muncă în conformitate cu nivelul de calificare și un mai mare acces la diverse domenii de activitate de pe piața muncii. Deschiderea față de activitățile de formare profesională este accentuată și de faptul că există un procent semnificativ de 18.52% care au urmat deja un curs și 3.6% două-trei cursuri.

Întrebarea nr.23.a Ce calificări/competențe ați obținut în urma absolvirii acestor cursuri?

Deși majoritatea de 82.28% a respondenților nu au urmat un curs de calificare/formare profesională, dintre cei care au absolvit au fost calificați în domenii precum agricultură (4.4%), antreprenoriat (2.6%-având în vedere organizarea de cursuri de antreprenoriat prin POSDRU putem lua în considerare faptul că aceștia au participat prin intermediul unor alte proiecte la formarea profesională), construcții sau tâmplărie (2.3%-necesitatea obținerii unor meserii practicabile în mediul rural), mecanic auto sau confecții (1.6%), dar și cursuri de operator PC (1.4%), ceea ce determină dorința grupului țintă din mediul rural de a deține cunoștințe informatice, fiind oportună organizarea unor cursuri de TIC în mediul rural.

Statistica oferită de Direcția Județeană de Statistică Vrancea¹⁷, evoluția cheltuielilor pentru formarea profesională a șomerilor în perioada 2004-2009 a fost următoarea:

2004	2005	2006	2007	2008	2009
50.2 ¹⁸	187.00	199.7	181.6	280.5	72.8

Astfel putem observa o scădere drastică din anul 2009 a sumelor alocate pentru formare profesională a șomerilor, astfel încât slaba calificare poate fi pusă pe baza lipsei de resurse financiare pentru acest domeniu. Explicația acestor diferențe poate fi oferită de schimbarea modului de încadrare a beneficiarilor Legii 416/2001 ca urmare a prevederilor legale. În măsura în care se confirmă această variantă, suntem de fapt în situația unei ponderi însemnate a „șomajului artificial”, întreținut prin intermediul venitului minim garantat.

Întrebarea nr.23.b Aceste calificări/competențe v-au ajutat să găsiți un loc de muncă?¹⁹

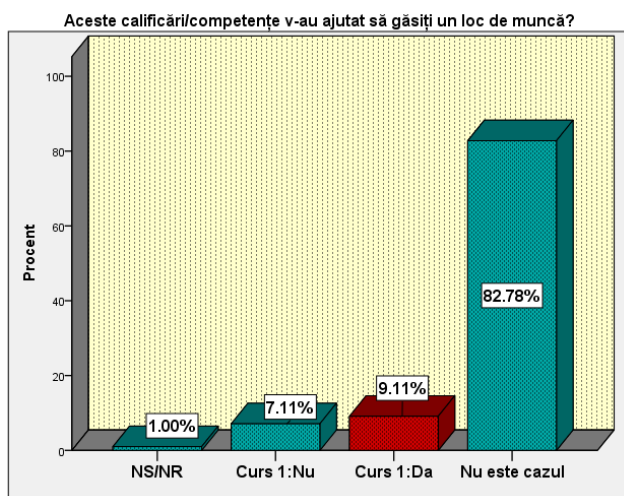

Fig.nr.26

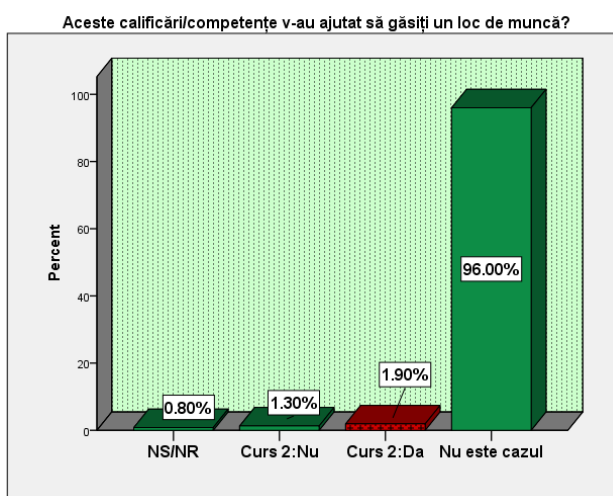

Fig.nr.27

Dintre cei care au urmat cursuri de calificare/formare profesională, unul sau chiar două, au afirmat că informațiile și competențele dobândite i-au ajutat să găsească un loc de muncă, ceea ce subliniază utilitatea acestor activități de formare și influența asupra șanselor de găsire a unui job. Astfel, organizarea unor programe de formare profesională în mediul rural este oportună prin prisma

¹⁷ <http://www.vrancea.insse.ro/main.php?id=441>, site consultat în data de 15.05.2013.

¹⁸ Mii lei.

¹⁹ În cazul în care au urmat cursuri de formare profesională, persoanele chestionate au menționat și utilitatea fiecăruia dintre cursurile absolvite.

faptului că duc la creșterea adaptabilității persoanelor inactive pe o piață a muncii în continuă schimbare.

Întrebarea nr.24. *Ați urmat un curs finanțat prin POSDRU (proiecte cofinanțate din fonduri europene)?*

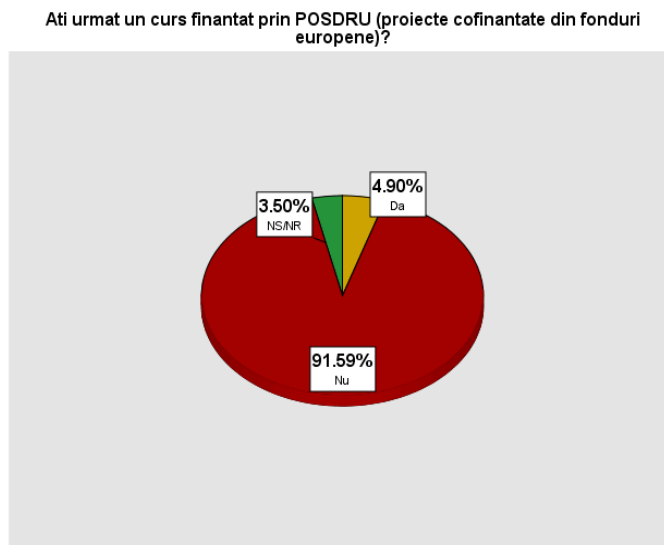
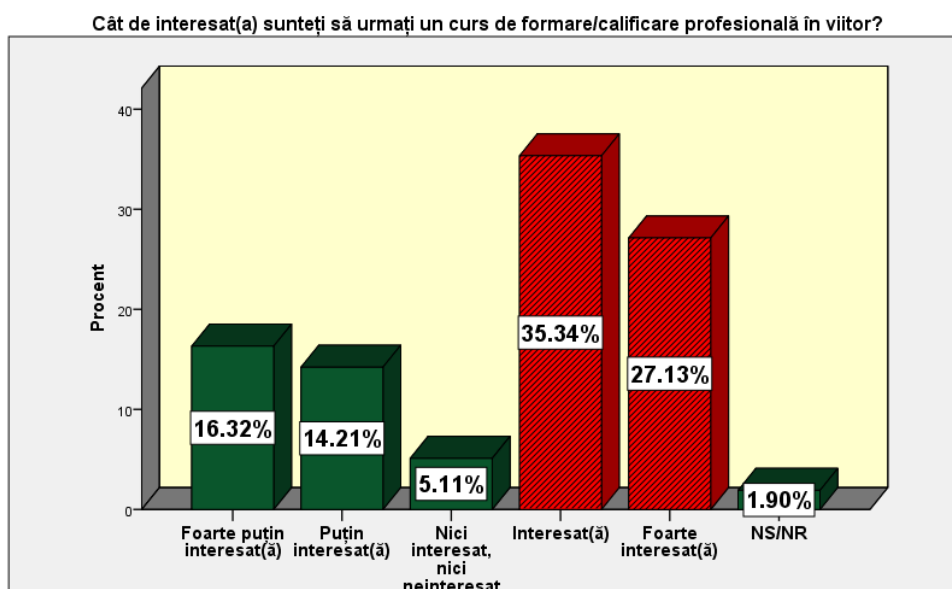

Fig.nr.28

Procentajul ridicat al persoanelor chestionate care nu au urmat vreun curs (91.59%) printr-un proiect cofinanțat din fonduri europene poate determina numărul redus de astfel de programe existente la nivelul regiunilor rurale, astfel încât se impune necesitatea implementării mai multor proiecte de acest gen la nivelul comunităților rurale, pentru încurajarea creșterii nivelului de calificare al persoanelor din grupul țintă. Posibilitățile financiare reduse existente la nivelul mediului rural pentru investiții în cursuri de calificare/formare profesională pot fi compensate prin organizarea gratuită prin intermediul proiectelor cofinanțate din fonduri europene a acestui gen de activități și totodată la creșterea șanselor de inserție pe piața muncii a persoanelor inactive sau aflate în căutarea unui loc de muncă din mediul rural al județului Vrancea.

Întrebarea nr.25. *Cât de interesat(ă) sunteți să urmați un curs de formare/calificare profesională în viitor?*

Majoritatea participanților (cumulat 62.74%) la cercetare s-au declarat, în grade diferite, interesați și foarte interesați (27.19%) pentru urmarea unui curs de formare/calificare profesională, ceea ce determină deschiderea persoanelor din mediul rural din jud. Vrancea pentru implicare în activități de formare și creează un mediu propice implementării proiectelor cofinanțate din fonduri europene, în mod gratuit.

Întrebarea nr.26. În cadrul acestui proiect vor fi desfășurate o serie de cursuri de formare profesională. Care dintre următoarele ar reprezenta un interes pentru dvs. și în ce măsură?

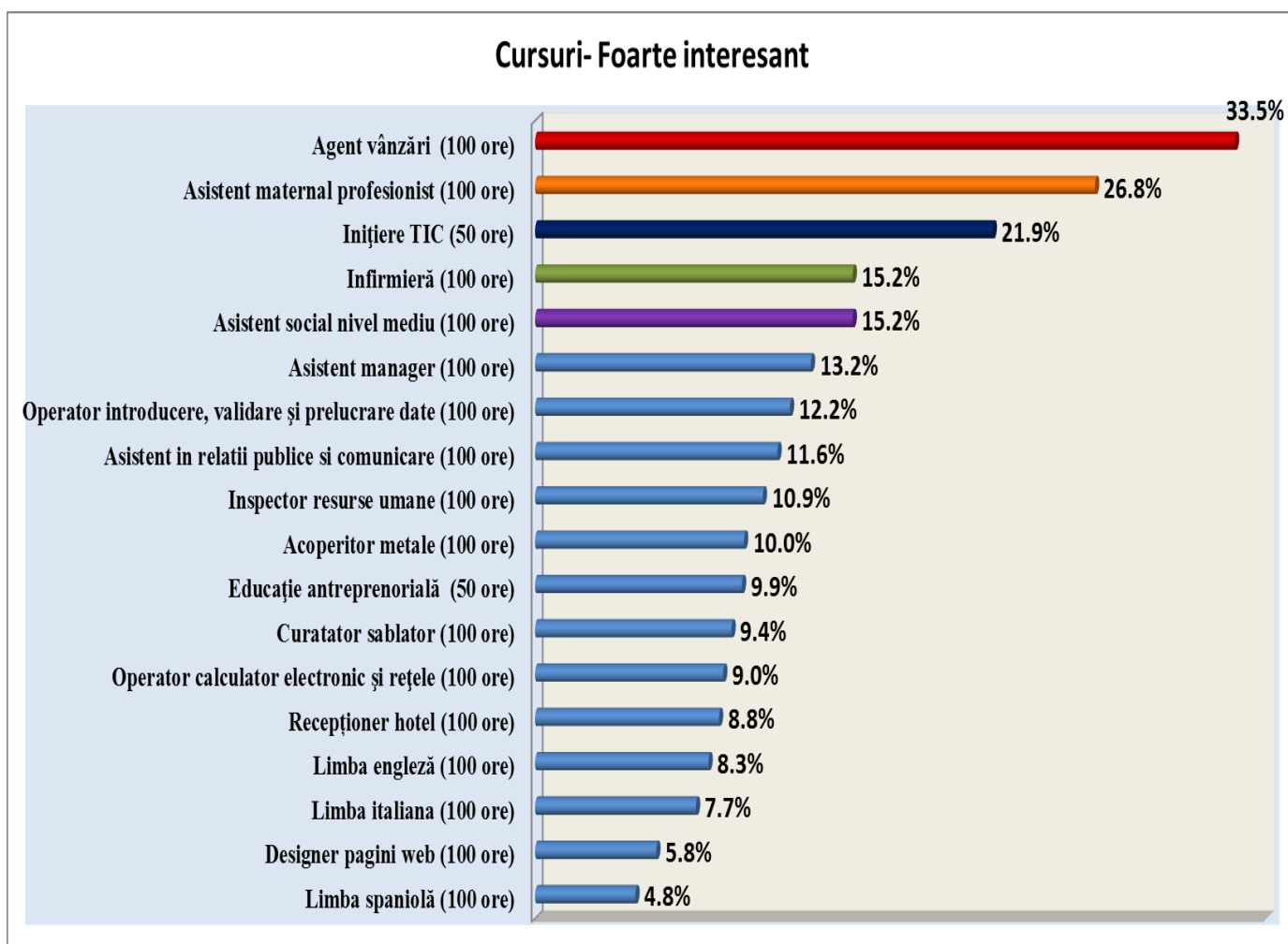

Fig.nr.30

Având în vedere aprecierile celor chestionați cu privire la cursurile de formare profesională, foarte interesant a fost apreciat cursul de *Agent de vânzări* (33.5%), urmat de cursul de *Asistent maternal profesionist* (26.8%), *Inițiere TIC* (21.9%), *Infirmieră* și *Asistent social nivel mediu* cu același procentaj (15.2%), *Asistent manager* (13.2%) și *Operator introducere, validare și prelucrare date* (12.2%). Astfel, putem sublinia necesitatea calificării în mediul rural pe meserii din domeniul de vânzare sau servicii (*Asistent maternal, Infirmieră, Asistent social*).²⁰

²⁰ Desfășurarea cursurilor în cadrul proiectului a ținut cont de aceste informații, ele fiind însă coroborate și cu datele obținute prin intermediul formularelor de înregistrare, acestea din urmă relevând într-o modalitate mult mai exactă corelația dintre disponibilitatea de a participa la cursuri și cursurile preferate.

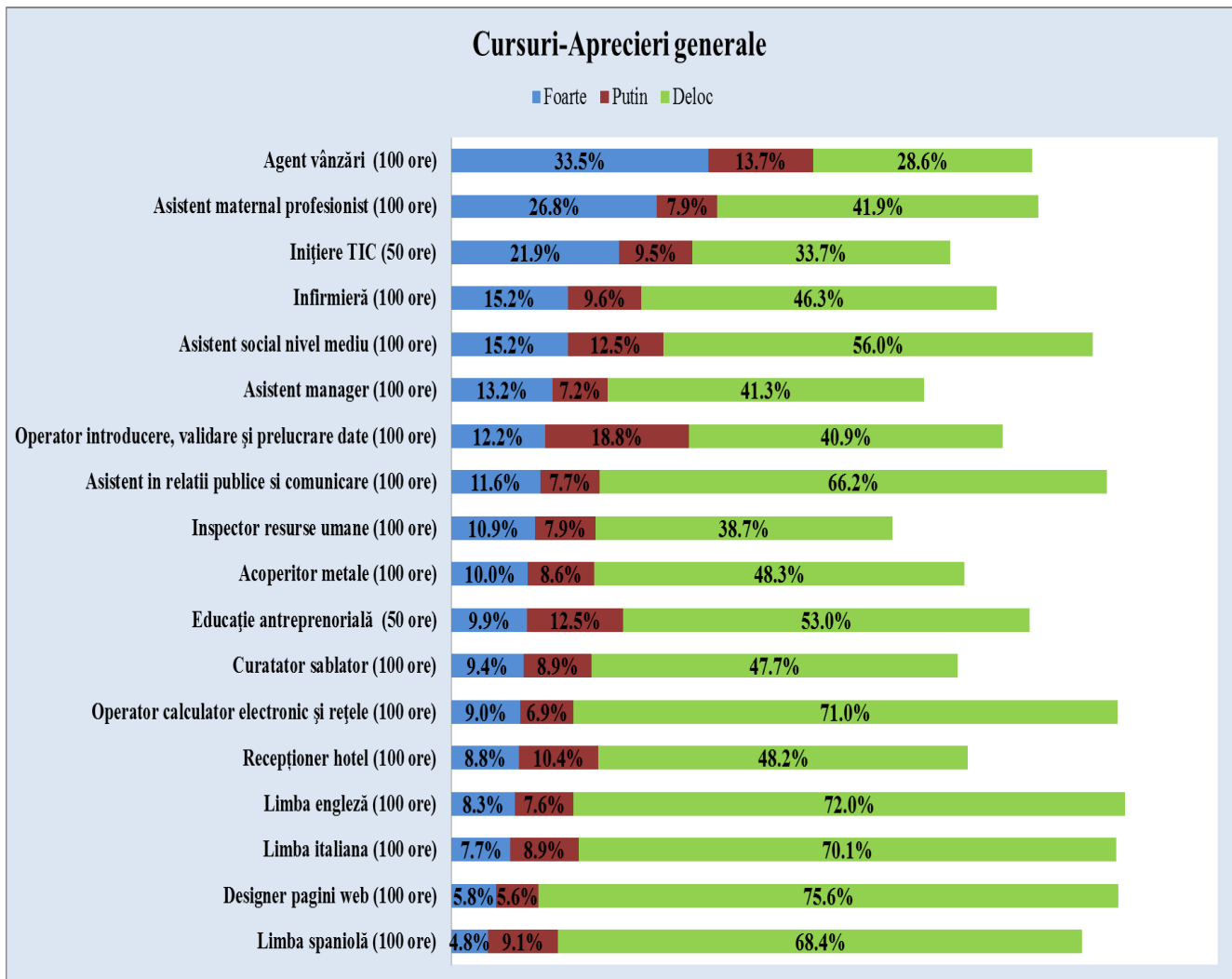

Fig.nr.31

Analizând aspectele generale cu privire la cursuri, procentajul cel mai ridicat al aprecierii pozitive se remarcă la cursul de *Agent de vânzări* (33.5% și negativ 28.6%-deloc). Analizând astfel comparația între aprecierile pozitive (foarte și puțin) cu cea negativă, proporțiile sunt următoarele, cursul de *Agent de vânzări* rămâne în topul preferințelor, urmat de cel de *Inițiere TIC* (mai mare gradul aprecierilor pozitive totale față de cele negative).

2.1.3.5 Calitatea vieții

27. Care considerați că este principala problemă existentă în localitatea în care locuiți?

Care considerați ca este principala problema existenta in localitatea in care locuiți?

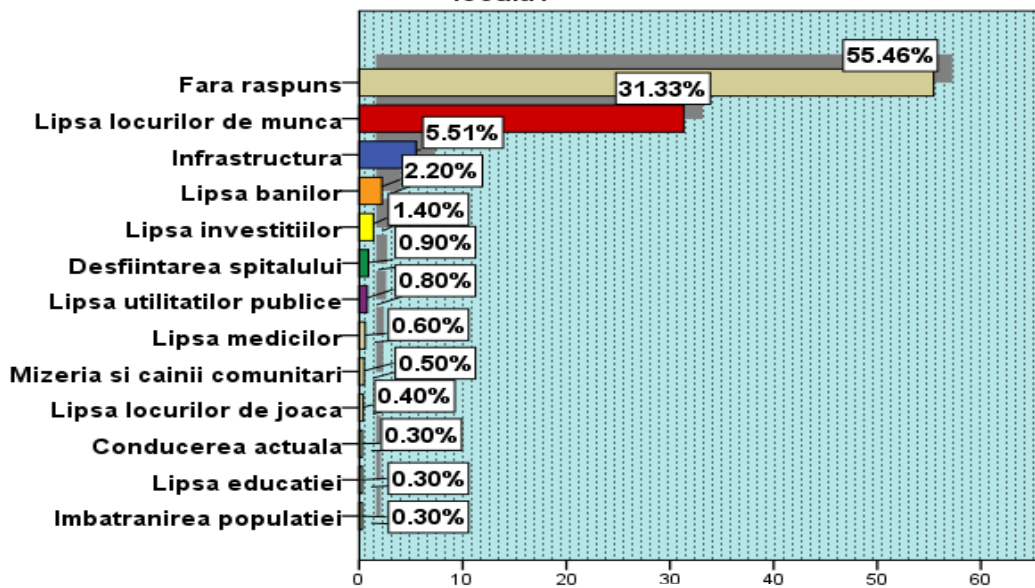

Fig.nr.32

Statisticile arată faptul că la nivel rural în județul Vrancea, în anul 2011, numărul localităților cu rețea de distribuție a apei era de: 56 din totalul de 68, canalizare publică 5 din 68 și a celor în care se distribuie gaze naturale tot 5 din 68. Astfel pot fi justificate mențiunile persoanelor chestionate cu privire la problematica lipsei infrastructurii (5.51%) și a utilităților publice (0.8%).

De altfel infrastructura este considerată și de către angajatorii din mediul rural (conform rezultatelor celei de-a doua părți a cercetării prezente) ca fiind principalul factor de influență asupra slabei dezvoltări economice din comună (*în mare măsură* 52.94%), fapt confirmat și de statisticile care arată faptul că în mediul rural din județul Vrancea în anul 2009 nu existau km de asfalt modernizat și doar o treime din total cu îmbrăcămînți ușoare rutiere. Principala problemă cu care se confruntă locuitorii este însă lipsa locurilor de muncă.

28. Locuința în care stați în prezent este:

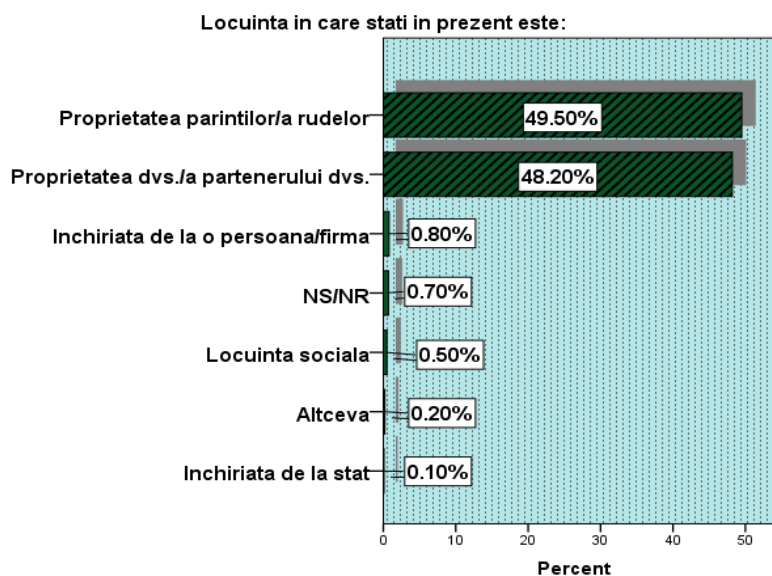

Fig.nr.33

Ca formă de proprietate a locuinței prezente, în mediul rural din județul Vrancea, este dezvoltat principiul moștenirii de la părinți, mare parte a respondenților (49.5%) locuind în casele părinților și alt procent semnificativ având deja proprietăți personale.

29. Care este aprecierea dvs. cu privire la starea locuinței de domiciliu actuală?

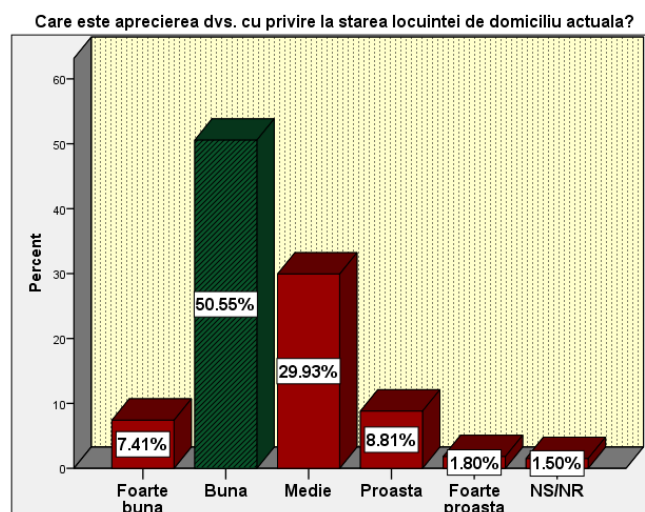

Fig.nr.34

Majoritatea respondenților au apreciat starea locuinței de domiciliu ca fiind bună (50.55%), dar sunt de remarcat procentele cumulate de 29.93% medie și 10.61% cu apreciere negativă (*proastă* și *foarte proastă*). Conform statisticilor²¹, 29% dintre gospodăriile din mediul rural au probleme cu locuința de domiciliu, probleme puse pe seama lipsei condițiilor de confort. În mediul rural, la nivel național în anul 2011, problemele legate de locuință se concentrau majoritar pe următoarele lipsuri și defecțiuni:

- Tocuri de ferestre, pereți sau podele deteriorate (73.6%);
- Igrasie în pereți, podele, fundație (52.2%);
- Scurgeri prin acoperiș sau pereți (25.9%) ;
- Lumina insuficientă (21.9%).

Astfel, deși cea mai mare parte a persoanelor din mediul rural chestionate și-au apreciat starea locuinței ca fiind una bună spre medie, aceștia se confruntă cu probleme legate de structură și iluminare, ceea ce poate scădea semnificativ calitatea vieții.

Realizând o corelație între aprecierea stării locuinței și bunurile deținute în gospodărie, putem observa faptul că majoritatea celor care își consideră locuința ca fiind bună/foarte bună au aragaz (76.88% cumulată) și televizor color (75.48%), ceea ce înseamnă importanța celor două bunuri pentru evaluarea întregii locuințe, obiecte de uz casnic nu foarte scumpe însă care oferă beneficiile informării și legăturii cu mass media și accesului la modalități rapide de gătit.

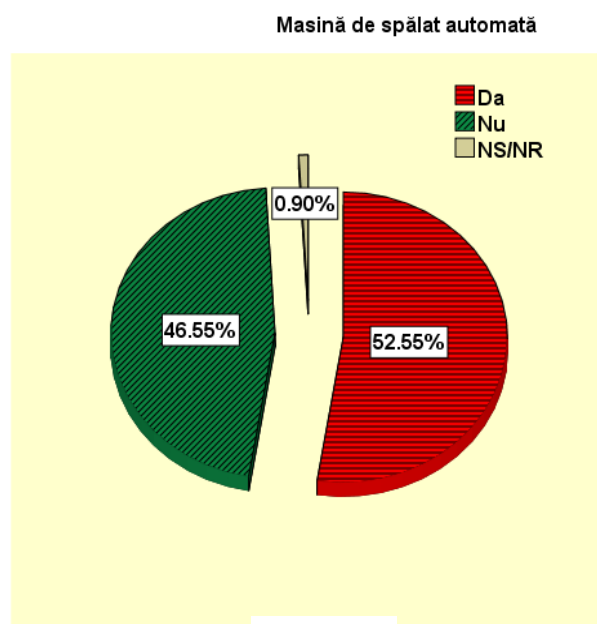
30. Aveți în gospodărie următoarele bunuri în stare de funcționare?

Conform statisticilor oferite de INSSE²², în mediul rural, anul 2011, ponderea gospodăriilor după tipul de bunuri de folosință îndelungată din dotare este următoarea:

²¹ <https://statistici.insse.ro/shop/>, site consultat pe 10.05.2013.

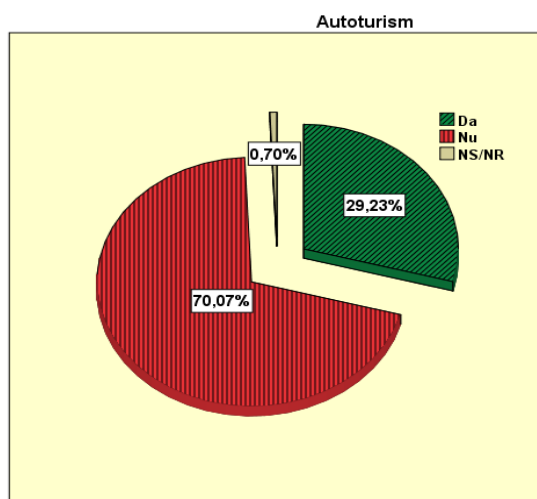
²² <https://statistici.insse.ro/shop/>, site consultat pe 15.05.2013.

- *Mașina de spălat rufe*: 63.4% (52.55% în 2012, jud. Vrancea) ;

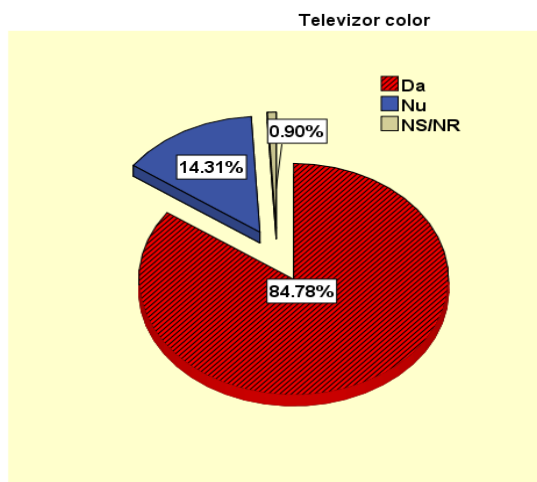
Fig.nr.35

- *Autoturism*: 22.6% (29.23% în 2012, jud. Vrancea).

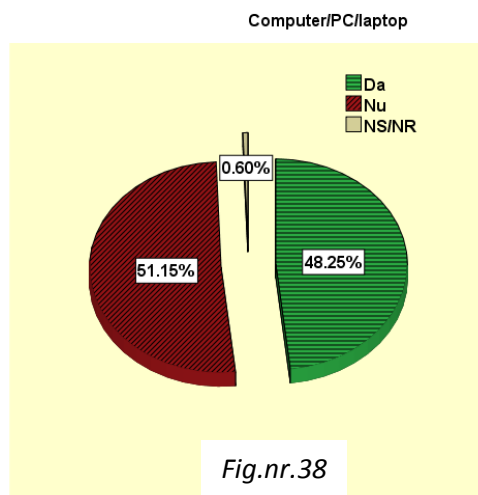
Fig.nr.36

- *Televizor color*: 95.5% (84.78%-2012 jud. Vrancea)

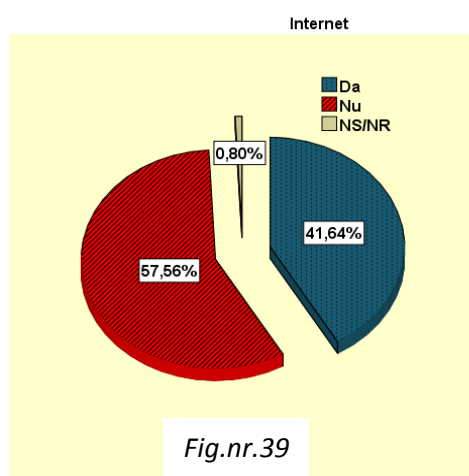

Fig.nr.37

- *Computer*: 25.8% (51.15% în 2012, jud. Vrancea).

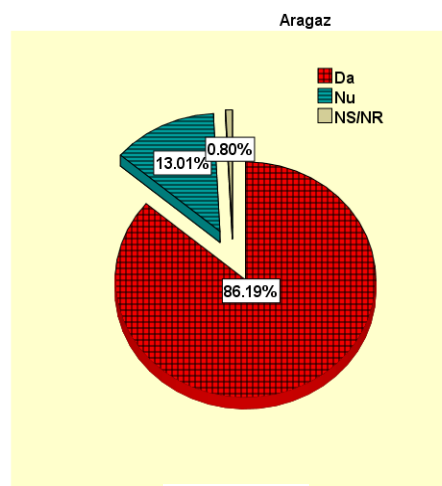
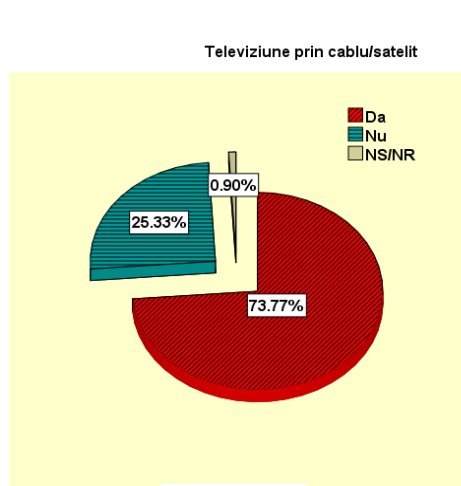

- *Internet*: 27.7% (41.64% în 2012, jud. Vrancea).

Conform datelor statistice la nivel național în mediul rural, în anul 2012, 49.5% dintre persoanele cu vârsta de 16-74 ani folosesc internetul în fiecare zi sau aproape în fiecare zi, 40.7% cel puțin o dată pe săptămână și 7.8% cel puțin o dată pe lună. Acest fapt subliniază accesul persoanelor din mediul rural la informație și influența pe care o poate exercita internetul ca mijloc de comunicare cu grupul țintă.

- Dintre bunurile pe care le dețin au mai fost menționate: *Aragazul* (86.19%), *Frigiderul* (84.98%), *Telefonul mobil* (80.58%), *Televiziunea prin cablu* (73.77%), *Aparatul radio* (68.67%), *Bicicleta* (48.85%), *Telefonul fix* (47.75%) și *Geamurile termopan* (39.64%).

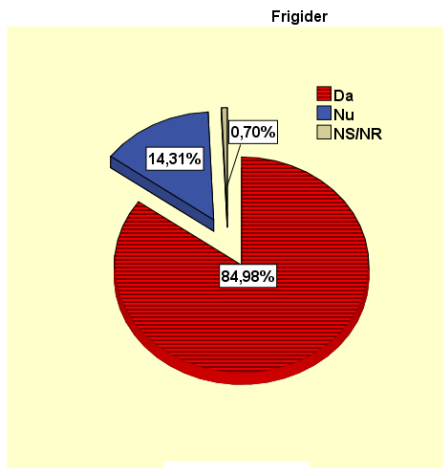

Fig.nr.42

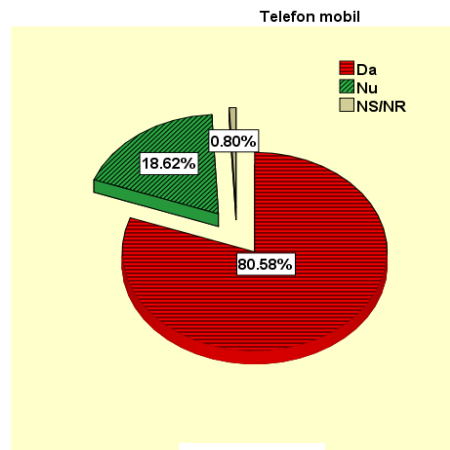

Fig.nr.43

31. În ultimele trei luni, care dintre următoarele aspecte ale vieții dvs. au fost afectate negativ? (notați de la 1 la 5, unde 1 este aspectul cel mai mult afectat și 5 cel mai puțin).

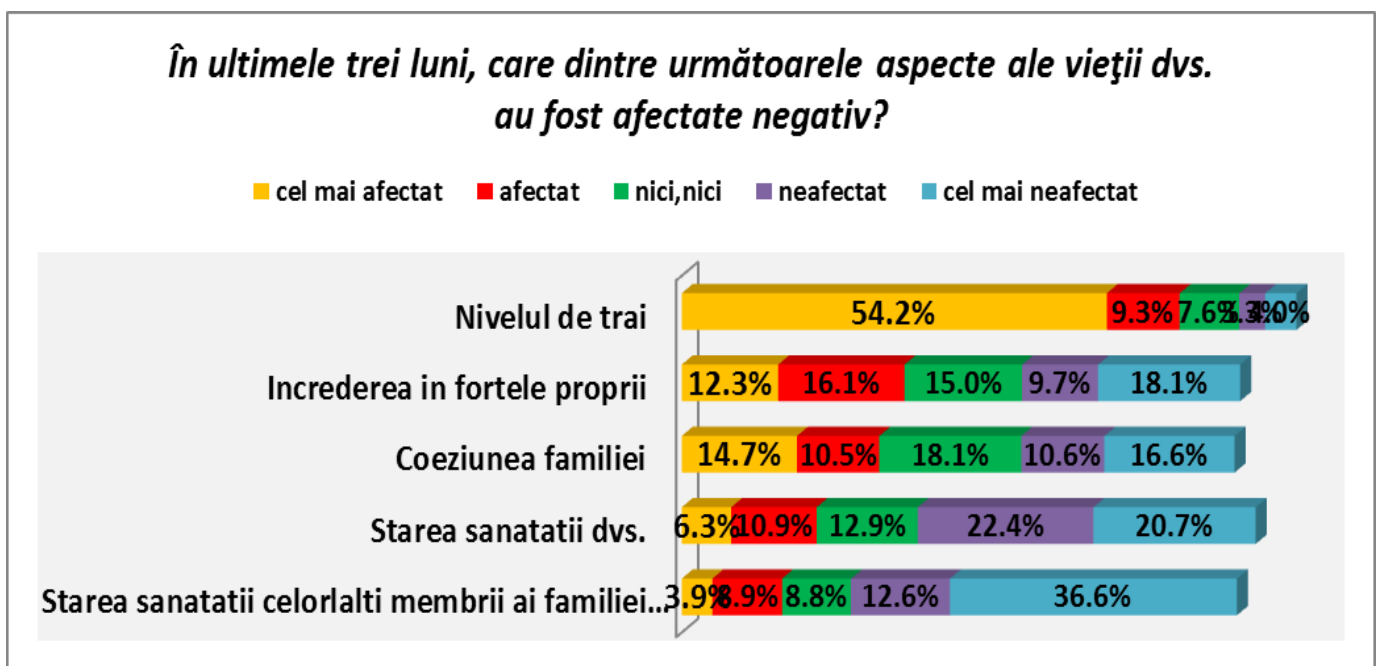

Fig.nr.44

La întrebarea de mai sus, majoritatea celor care au participat la activitatea de cercetare au fost de părere că principalul aspect care este afectat negativ este reprezentat de *nivelul de trai* (54.15%), la polul opus aflându-se *starea de sănătate a membrilor familiei* care este afectată cel mai puțin. Pe locul doi ca influență negativă a statutului ocupațional se află *coeziunea familiei* (14.73%), urmată de *încrederea în forțele proprii* (12.31%). O altă analiză corelativă arată faptul că cea mai mare parte a celor care consideră că nivelul de trai le-a fost afectat de șomaj/inactivitate ar dori să aflu informații despre realizarea unui CV, a unei scrisori de intenție și prezentarea la interviu, informații ce le-ar putea fi utile pentru schimbarea statutului pe piața muncii.

Astfel, lipsa unui loc de muncă are efecte atât de natură financiară, cât și socială și psihologică, la nivel individual, problema devenind una importantă în ceea ce privește politicile sociale din mediul rural.

Organizarea de programe integrate (informare, consiliere, workshop și formare profesională) ar putea crește gradul de încredere în forțele proprii, gradul de calificare și implicit de inserție pe piața muncii a celor din mediul rural, conducând ulterior și la soluționarea problemelor adiacente.

32. În ce măsură produsele obținute în gospodăria dvs. v-au asigurat anul trecut nevoile de consum ale familiei?

In ce masura produsele animaliere obtinute in gospodaria dvs. v-au asigurat anul trecut nevoile de consum ale familiei?

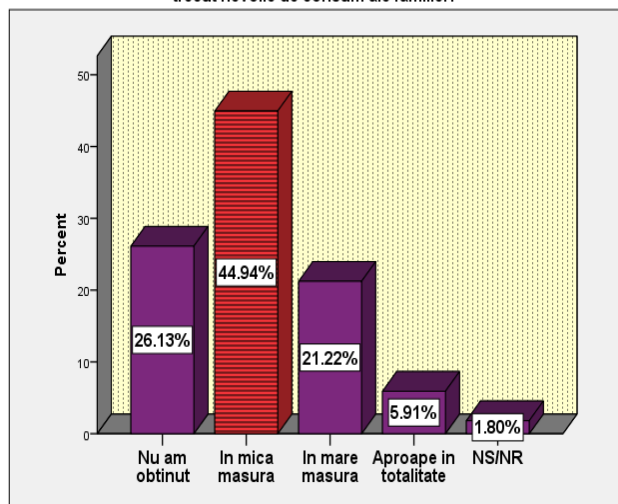

Fig.nr.45

In ce masura produsele vegetale obtinute in gospodaria dvs. v-au asigurat anul trecut nevoile de consum ale familiei?

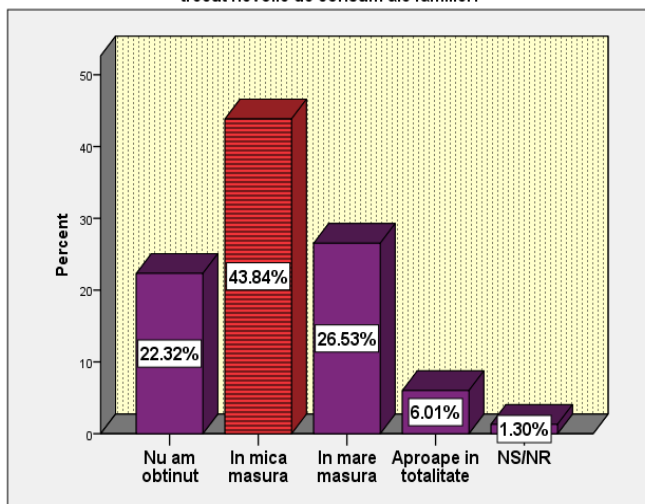

Fig.nr.46

Dacă analizăm figurile de mai sus putem observa că produsele obținute în gospodăriile proprii de către locuitorii din mediul rural nu îi mulțumesc în totalitate, aceștia fiind de părere că atât produsele agricole cât și produsele animaliere le asigură nevoile de consum ale familiei în mică măsură (43.84% și 44.94%).

Totodată, analizând zona geografică de amplasare a județului Vrancea și corelând cu capacitatea agricolă și de exploatare, putem sublinia implicarea redusă a persoanelor în activități ce ar putea să asigure necesarul familial de bunuri vegetale și animaliere.

2.1.3.6 Fenomenul migrației

33. Ați avut în gospodărie tineri (15-24 ani) care au plecat din localitate în ultimul an?

34. Cunoașteți persoane din localitatea dvs. care au plecat din țară în ultimul an?

Cunoasteti persoane din localitatea dvs. care au plecat din tara in ultimul an?

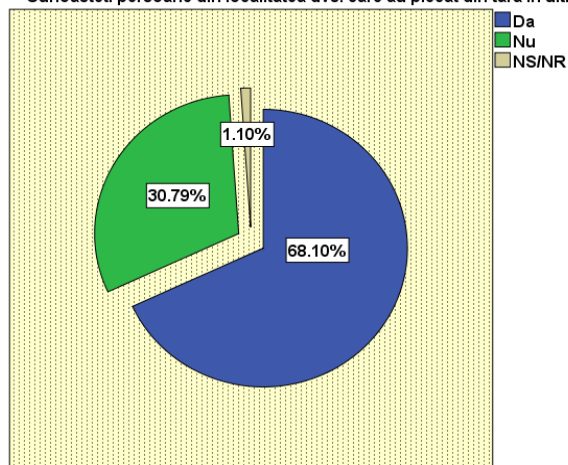

Fig.nr.47

Ați avut in gospodarie tineri (15-24 ani) care au plecat din localitate in ultimul an?

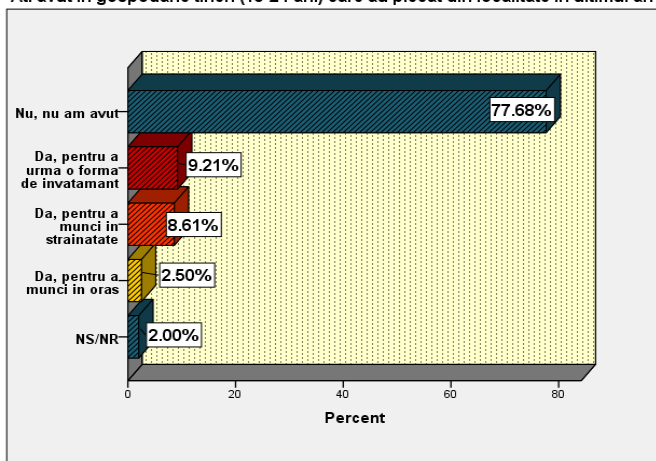

Fig.nr.48

Conform datelor statistice oferite de Direcția Județeană de Statistică Vrancea²³, în anul 2009, în mediul rural au fost înregistrate 3605 persoane care au fost implicate în procesul de migrație internă determinată de schimbarea domiciliului. Având în vedere populația totală din mediul rural Vrancea din anul 2009²⁴ de 244.697 persoane, ponderea persoanelor care realizează migrația internă este de 1.47%, din populația totală 208.915²⁵ în anul 2012, 3071 persoane încă se află în proces de migrație spre mediul urban, dintre persoanele chestionate existând un procent de 11.71% care confirmă aceste fenomen în rândul tinerilor (15-24 ani) (9.21% *pentru a urma o formă de învățământ* și 2.5% *pentru a munci*). Acest fapt subliniază totodată oportunitățile reduse de angajare și de continuare a studiilor în mediul rural, fapt ce determină populația cu vârsta de muncă și tinerii aflați în procesul de educație să migreze spre mediul urban și astfel să apară fenomenul de îmbătrânire a populației.

Chiar dacă fenomenul migrației este foarte răspândit, participanții la cercetare au răspuns marea majoritate că nu au avut în gospodărie tineri (15-24 ani) care au plecat din localitate în ultimul an (77.68%), însă este de remarcă procentul considerabil care a răspuns afirmativ (8.61% în străinătate și 11.71% cumulată la oraș). Astfel fenomenul migrației în mediul rural se dezvoltă pe două paliere: unul la nivel național și unul internațional, la baza acestora stând atât lipsa de posibilități de dezvoltare profesională, cât și nevoia de câștiguri materiale mai mari.

La nivel de localitate, în ceea ce privește migrația locuitorilor, participanții au răspuns majoritatea afirmativ (68.1%), cunoscând foarte multe persoane care au plecat în ultimul an în altă țară pentru a-și găsi un loc de muncă și pentru a-și crea o situație financiară mult mai bună, procent îngrijorător dacă avem în vedere posibilele schimbări în anul următor. Ar fi de cercetat acest aspect și în cadrul activităților viitoare, pentru a putea stabili evoluția acestui indicator, în ideea stabilirii unor politici sociale adaptate localităților din județul Vrancea. Dacă realizăm o corelație cu localitatea de proveniență a celor care au fost cercetați, atunci putem observa faptul că cele mai multe persoane implicate în procesul de migrație externă sunt din comunele Ciorăști (8.7%), Slobozia Bradului (6.6%), Năruja (6.6%).

În ceea ce privește migrația tinerilor, cele mai mari procente au fost înregistrate în comunele:

- Pentru a urma o formă de învățământ: Paltin (14.1%) și Ciorăști (10.9%);
- Pentru a munci în mediul urban: Gologanu (8%) și Homocea (8%);
- Pentru a munci în străinătate: Spulber (11.6%) și Năruja (9.3%).

---

²³ <http://www.vrancea.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=602>, site consultat pe 16.05.2013.

²⁴ <https://statistici.insse.ro/shop/>, site consultat pe 16.05.2013.

²⁵ <http://www.vrancea.anofm.ro/statistica.htm>, site consultat pe 20.11.2012.

35. Dumneavoastră ați trăit sau ați lucrat în altă țară în ultimii 2 ani?

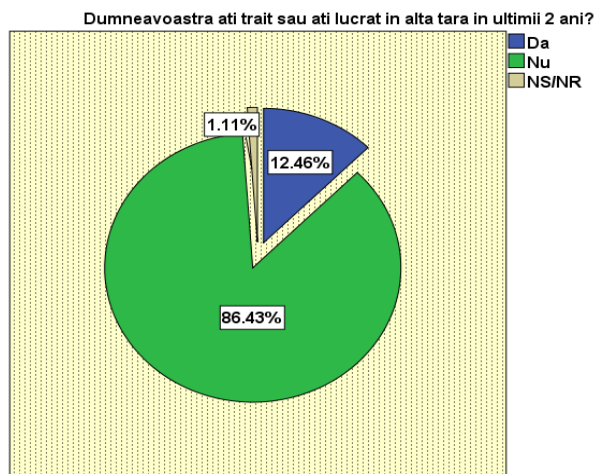

Fig.nr.49

La întrebarea 35. *Dumneavoastră ați trăit sau ați lucrat în altă țară în ultimii 2 ani?* participanții la cercetare au răspuns în proporție de 12.46% afirmativ, procentul fiind unul destul de crescut și reprezentând posibila premisă a unor viitoare plecări a celor din mediul rural.

36. Intenționați să plecați la muncă în străinătate?

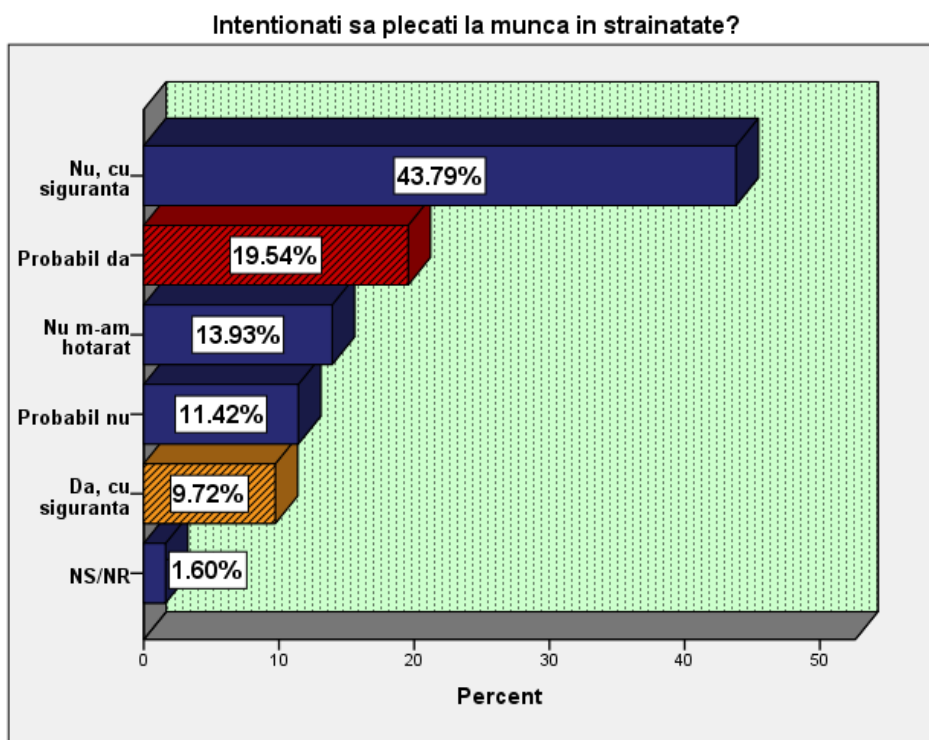

Fig.nr.50

Având în vedere faptul că în mediul rural din județul Vrancea, în anul 2011 se înregistra un spor natural de -1188 și ținând cont de condițiile întâlnite în cadrul desfășurării cercetării de teren (dificultate în găsirea populației reprezentative eșantionului, îmbătrânire accentuată, diferență situație pe teren-statistici), putem sublinia faptul că migrația rural-urban și migrația în alte țări accentuează lipsa forței de muncă specializată și calificată

2.1.3.7 Antreprenoriat

37. Ce echipament agricol aveți?

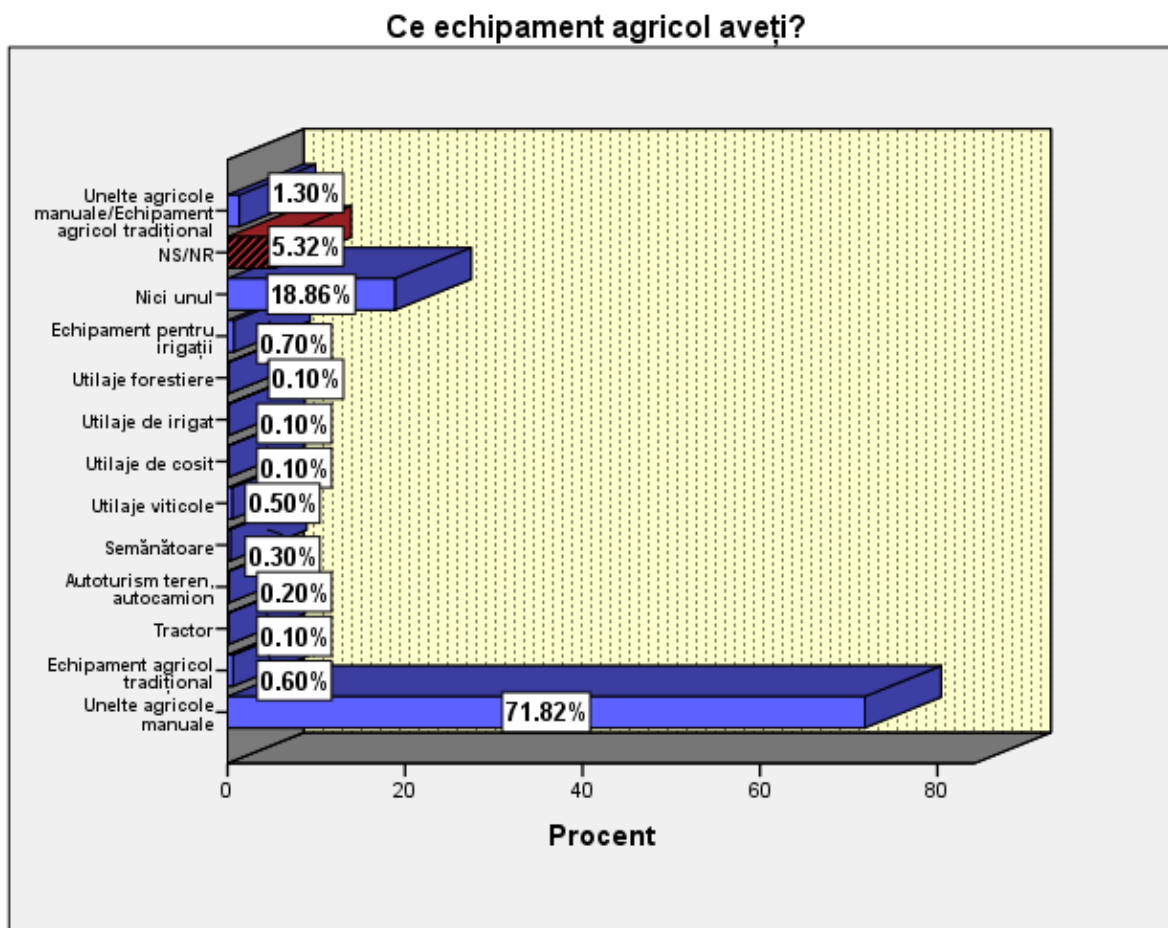

Fig.nr.51

Realizând analiza graficului de mai sus putem observa faptul că în gospodăriile din mediul rural cele mai întâlnite echipamente agricole sunt uneltele agricole manuale, 71.82%, acestea ajutându-i foarte mult pe locuitorii din mediul rural în activitățile agricole pe care le întreprind atât în gospodăria proprie cât și în lucrul pământului. Totodată, faptul că nu sunt utilizate și alte echipamente arată slaba dotare, lipsa tehnologiei și a utilajelor performante la nivelul rural din Vrancea, fapt ce ar putea îngreuna condițiile de lucru ale pământului și totodată o producție agricolă mai slabă, conducând și la o scădere a calității vieții persoanelor din mediul rural prin depunerea unui efort major. Este de subliniat și procentul celor care menționează lipsa oricăror echipamente agricole, ceea ce poate fi corelat și cu nemulțumirea față de producția agricolă obținută și de capacitatea acestora de a asigura consumul (Fig. nr. 88-43.84% în mică măsură)

38. În prezent, dvs. sau altcineva din gospodărie aveți o afacere sau desfășurați o activitate pe cont propriu ? 39. Despre ce afacere/activitate economică este vorba?

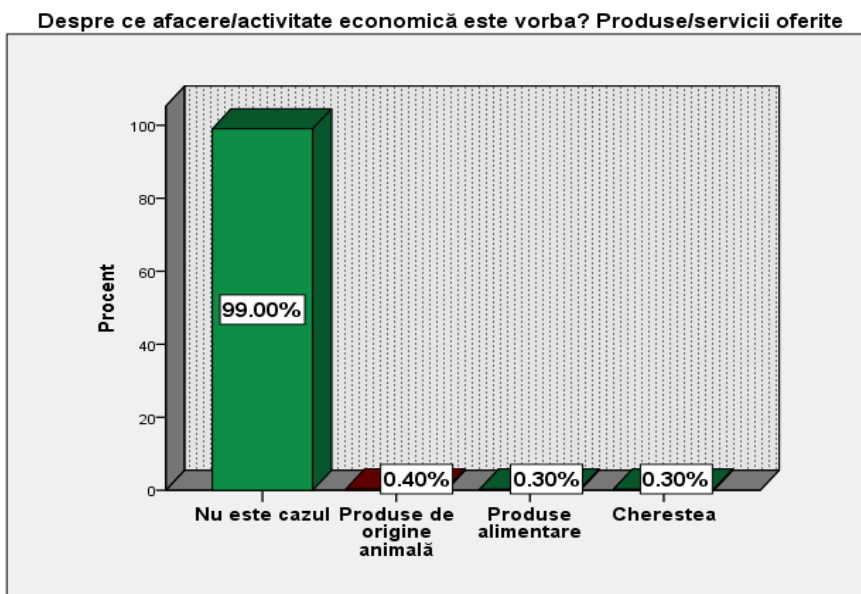

Fig.nr.52

În prezent, dvs. sau altcineva din gospodărie aveți o afacere sau desfășurați o activitate pe cont propriu ?

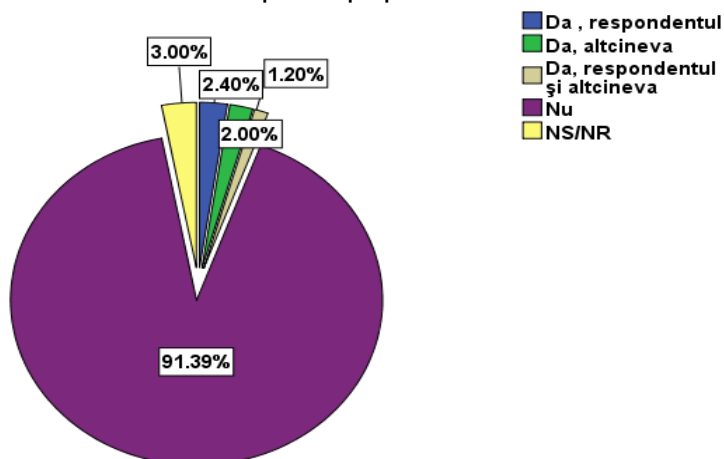

Fig.nr.53

În ceea ce privește potențialul spirit antreprenorial, cei mai mulți dintre cei chestionați nu desfășoară o activitate pe cont propriu, procente foarte scăzute menționând existența unor afaceri întreprinse singuri sau cu altcineva (2.4% singur, 2% cineva din gospodărie și 1.2% respondentul și altcineva), fapt ce poate fi pus pe baza situației financiare actuale. Dorința de a pune bazele unei mici afaceri sau a unor activități independente în mediul rural ar putea fi dezvoltată prin activități specifice de informare desfășurate prin intermediul proiectului, unde persoanele din mediul rural vizate să dobândească cunoștințe manageriale, legislative sau de accesare fonduri nerambursabile. Cei 2.40% din respondenți care au o afacere oferă majoritar produse de origine animală, produse alimentare sau chereștea.

40.1 Anul viitor aveți intenția să porniți o afacere /activitate economică ? 40.2 Dar în următorii 5 ani? 41. Despre ce afacere/activitate economică este vorba?

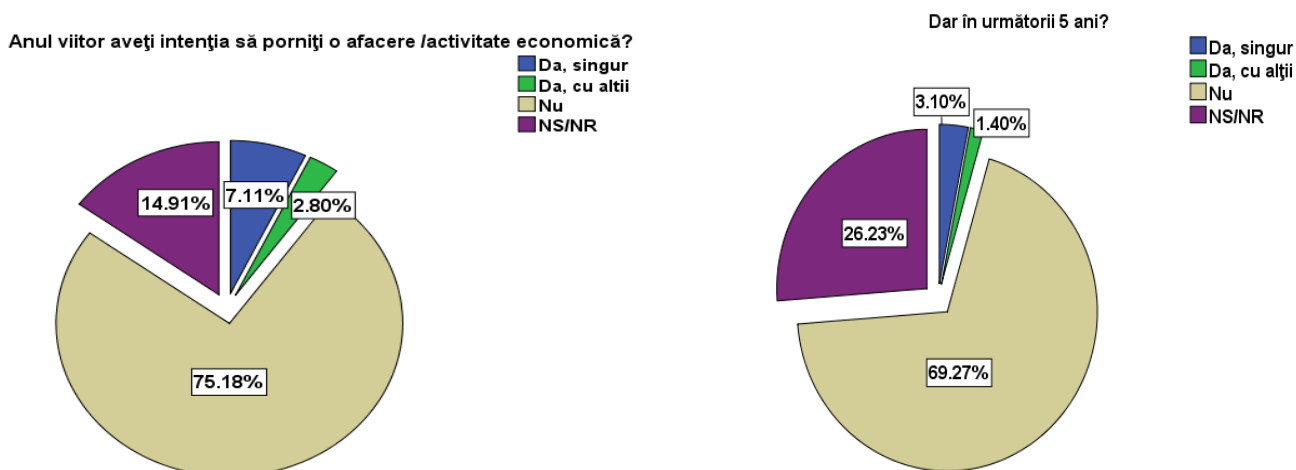

Fig.nr.55

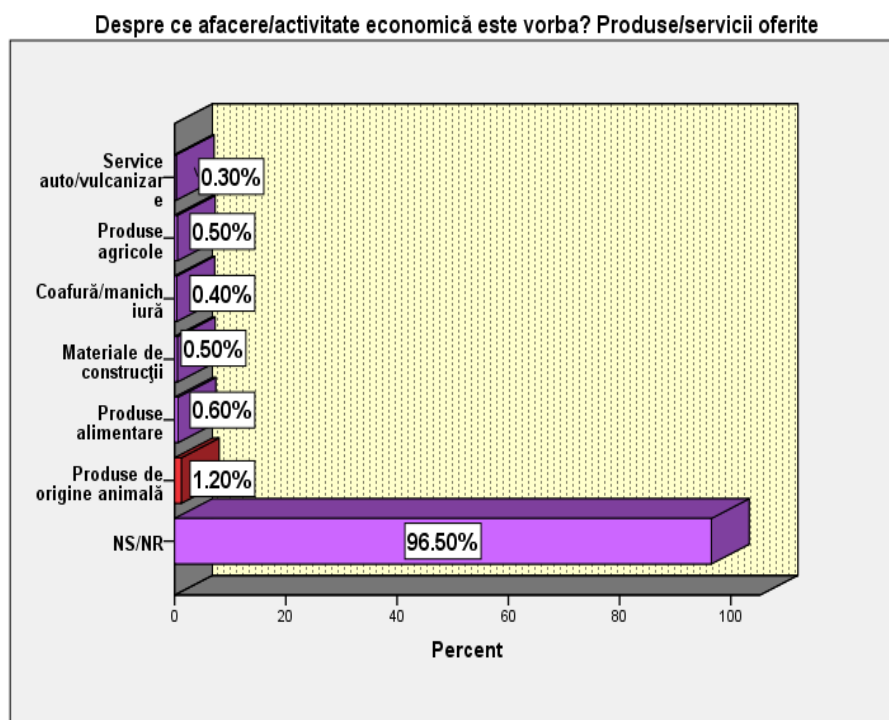

Fig.nr.56

În momentul în care au fost întrebați despre activitățile pe care doresc să le desfășoare în următorii ani, doar 7.11% au răspuns că în anul următor doresc să pornească o afacere/activitate economică, iar 3.1% că doresc să-și deschidă o afacere în următorii 5 ani.

Deoarece principalul domeniu de activitate în mediul rural îl reprezintă creșterea animalelor și produsele pe care aceștia le vor oferi în urma serviciilor prestate sunt tot de origine animală (1.2%), alimentare (0.6%). Printre alte activități care intră în domeniul de interes al celor anchetați se numără și materialele de construcții, saloane de manichiură/pedichiură sau servicii de vulcanizare și auto,

cea ce ar putea reprezenta premisa dezvoltării unor activități specifice de promovare a spiritului antreprenorial în mediul rural din județul Vrancea pentru crearea de noi locuri de muncă și pentru creșterea veniturilor.

Totodată, activitățile de tip servicii ar fi cele care lipsesc în mediul rural și care ar putea fi dezvoltate cu succes în județul Vrancea.

42. Care este cel mai important motiv pentru care nu vă deschideți/nu v-ați deschis încă o afacere proprie?

Care este cel mai important motiv pentru care nu vă deschideți/nu v-ați deschis încă o afacere proprie?

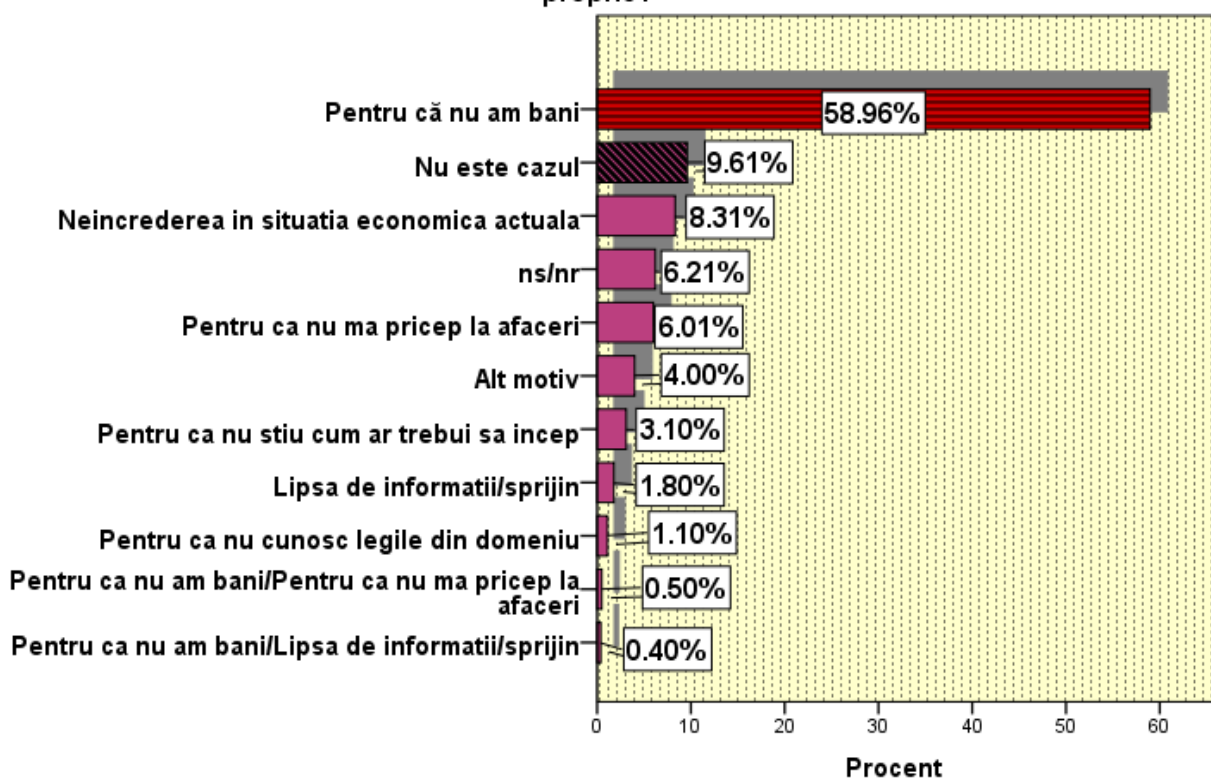

Fig.nr.57

Din răspunsurile primite la întrebările anterioare cu privire la dorința celor care au participat la cercetare de a-și deschide o afacere am putut observa faptul că sunt foarte puține persoane care au în plan acest lucru. În graficul de mai sus putem observa și care este cel mai important motiv, 58.96% menționând *lipsa banilor* ca principal factor, urmat de neîncrederea în situația economică actuală (8.31%) sau nepriceperea în afaceri, incertitudini care ar putea impune necesitatea activităților de dezvoltare antreprenorială prin intermediul proiectelor (legislație, accesare fonduri, plan de afaceri).

2.1.3.8 Aprecierea veniturilor

43. Ce venit lunar considerați că ar fi suficient pentru asigurarea nevoilor minime ale familiei dvs.? 46. La ce sumă cu aproximație se ridică veniturile lunare ale membrilor gospodăriei dvs.?

Ce venit lunar considerați că ar fi suficient pentru asigurarea nevoilor minime ale familiei dvs.?

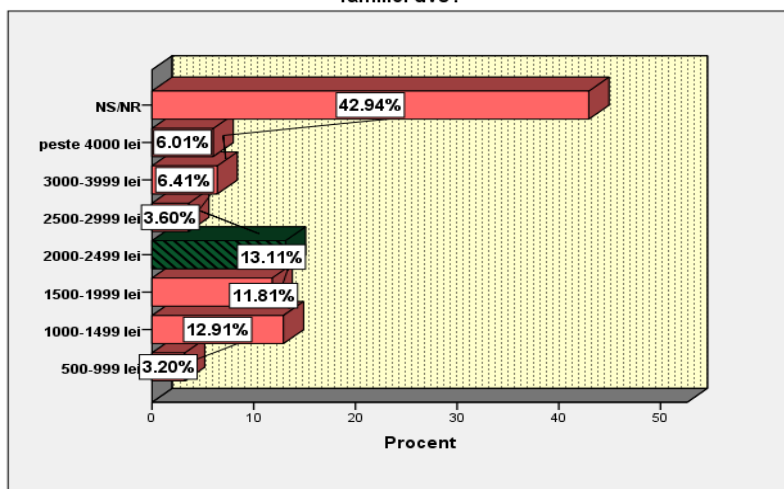

Fig.nr.58

La ce suma cu aproximație se ridică veniturile lunare ale membrilor gospodăriei dvs.?

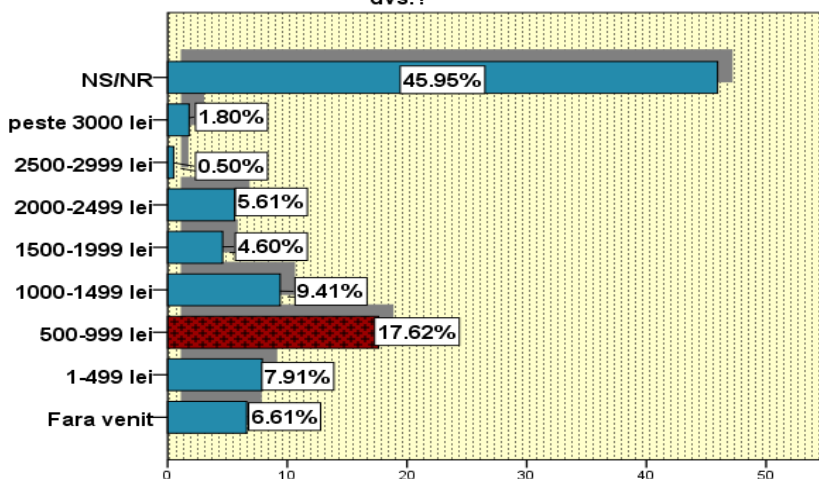

Fig.nr.59

Dacă analizăm situația existentă la nivelul Regiunii de Sud-Est în anul 2012²⁶, rural și urban, veniturile totale medii lunare pe o persoană erau situate la nivelurile: salariați 900.84 RON, agricultori 554.92 RON, șomeri 439.74 RON, putem observa faptul că în mediul rural situația este una mult mai gravă, deoarece la nivelul gospodăriei per ansamblu veniturile se află la nivelul 500-999 RON (17.62%) sau 1000-1499 RON (9.41%), ceea ce înseamnă un venit mediu de 166-333 RON pe cap de locuitor în cazul familiilor cu 3-4 membri. Ideal pentru cei chestionați ar fi să aibă un venit minim per gospodărie dublu față de cel actual, lucru care ar putea fi realizat prin creșterea șanselor de implicare pe piața muncii.

²⁶ www.insse.ro

44. Există perioade în care vă împrumutați de bani sau produse pentru asigurarea traiului de pe o lună pe alta?

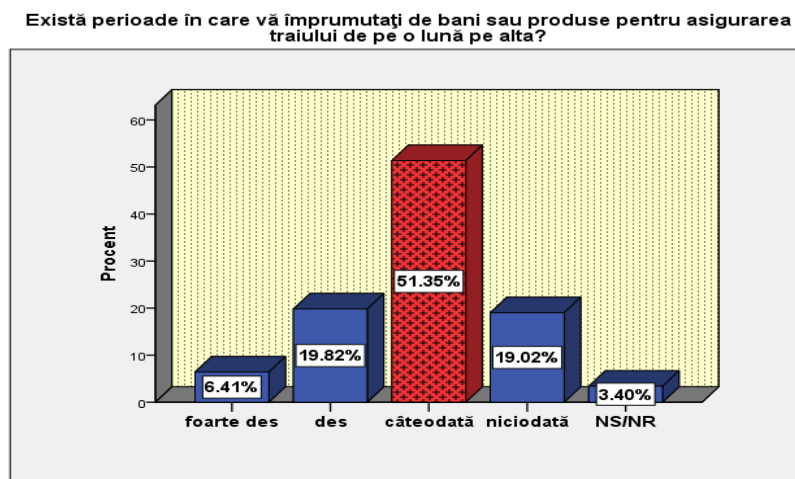

Fig.nr.60

45. Cum apreciați veniturile dvs. actuale în raport cu evoluția prețurilor?

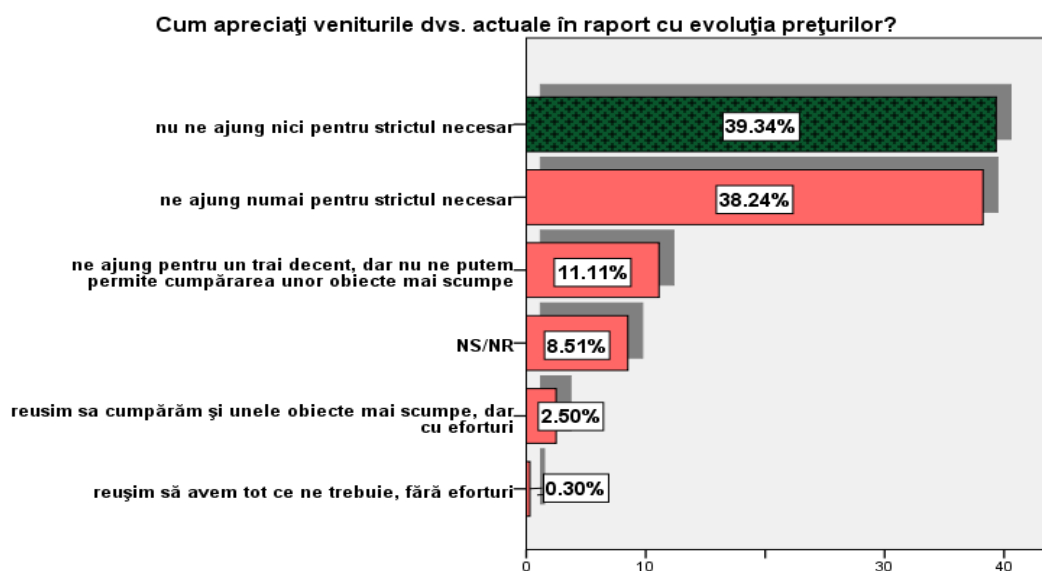

Fig.nr.61

Conform afirmațiilor celor chestionați, 39.34% afirmă faptul că veniturile nu le ajung nici pentru strictul necesar sau 38.24% că le ajung doar pentru acest aspect, fără cheltuieli suplimentare de obiecte mai scumpe, ceea ce determină o putere scăzută de cumpărare în mediul rural și un grad foarte scăzut al veniturilor pe familie, cei mai mulți reușind doar să își asigure cheltuielile pentru nevoile primare.

La nivel național, procentul șomerilor care nu au putut efectua la timp unele cheltuieli a fost în anul 2011²⁷ de 58.5%, al lucrătorilor pe cont propriu de 53.1% și al persoanelor ocupate cu agricultura de 42.4%, ceea ce relevă dificultatea cu care se confruntă aceste categorii în asigurarea cheltuielilor zilnice. Totodată, o altă informație²⁸ menită să susțină concluzia este aceea de aprecierea măsurii în care fac față gospodăriile din mediul rural la cheltuielile curente respectiv: *Cu mare dificultate* (22.2%), *Cu dificultate* (29.6%), *Cu oarecare dificultate* (38.4%), *Destul de ușor* (7.1%), *Ușor* (2.2%) și *Foarte ușor* (0.5%).

²⁷ <https://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=CAV101A>, site consultat pe 14.05.2013.

²⁸ Nivel de trai- Structura gospodăriilor după măsura în care fac față cheltuielilor curente, pe medii de rezidență 2011, <https://statistici.insse.ro/shop/>, site consultat pe 15.05.2013.

47. Notați de la 1 la 8, în ordinea importanței, categoriile de cheltuieli pe care le realizați din veniturile lunare:

Pornind de la premisa emisă de către rezultatele prezentate în cadrul Anuarului Statistic 2011²⁹ conform căroro *persoanele ocupate cu agricultura* își utilizează veniturile în proporție de 58.9% pe produse alimentare, 27.3% pe produse non-alimentare și 13.8% plata serviciilor, precum și faptul că *șomerii* cheltuiesc 48.5% din venituri pe produse alimentare, doar 25% pe produse non-alimentare și 26.5% plata serviciilor, putem confirma datele obținute prin intermediul prezentei cercetări, respectiv:

- majoritatea de 79.38% dintre respondenți au menționat ca prima opțiune de cheltuire a veniturilor pe produse alimentare;

- a doua opțiune pentru cheltuieli a fost reprezentată de produse non-alimentare (îmbrăcăminte 18.62%) sau plata utilităților (43.37%);

- ca ultime categorii de cheltuire a venitului, persoanele chestionate au ales rechizitele școlare (18.4%, ceea ce poate fi subliniat și de slaba participare la școlarizare în mediul rural) , creșterea animalelor și achiziționarea de materii prime pentru gospodărie.

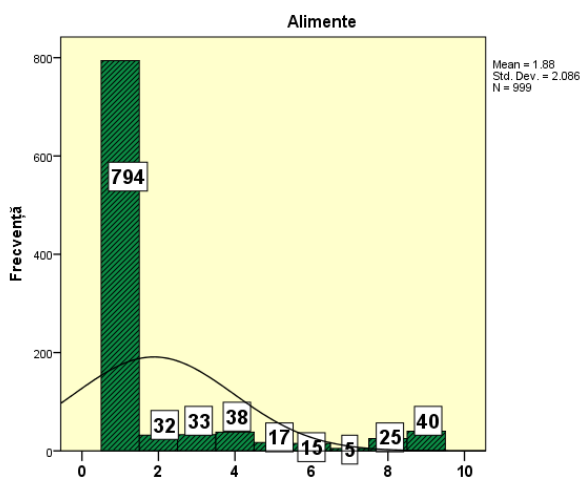

Fig.nr.62

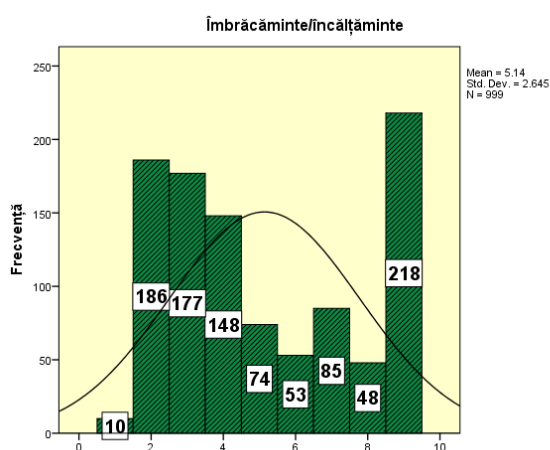

Fig.nr.63

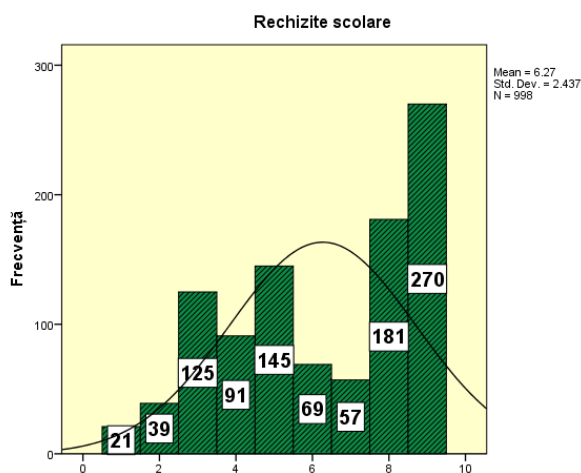

Fig.nr.64

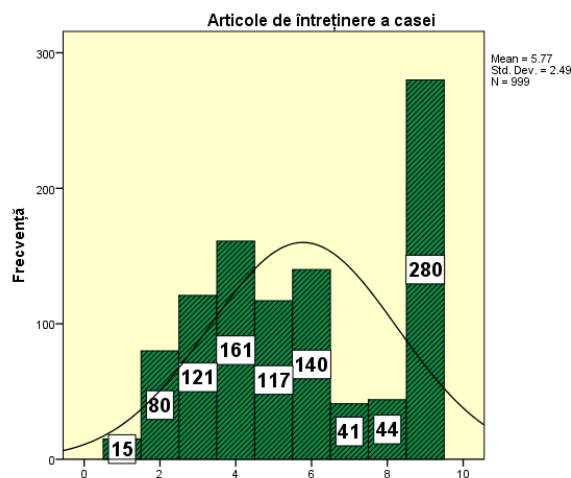

Fig.nr.65

²⁹ Anuarului Statistic 2011, cap. Veniturile, cheltuielile și consumul populației, <http://www.insse.ro/cms/rw/pages/anuarstatistic2011.ro.do>.

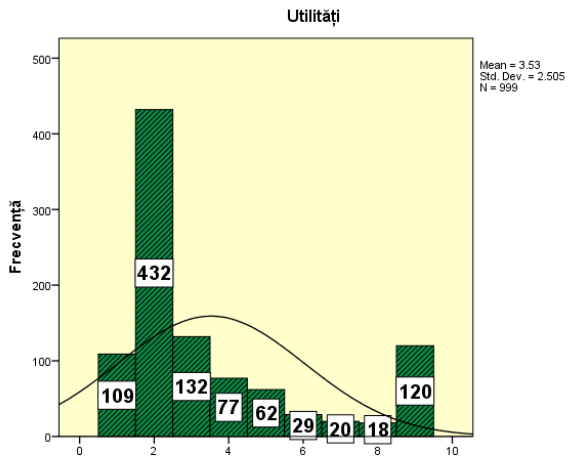

Fig.nr.66

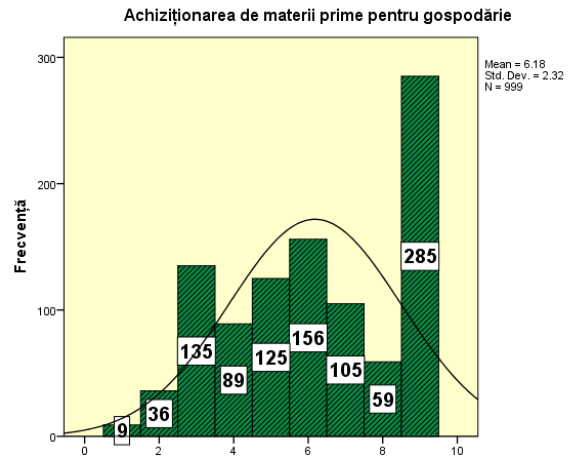

Fig.nr.67

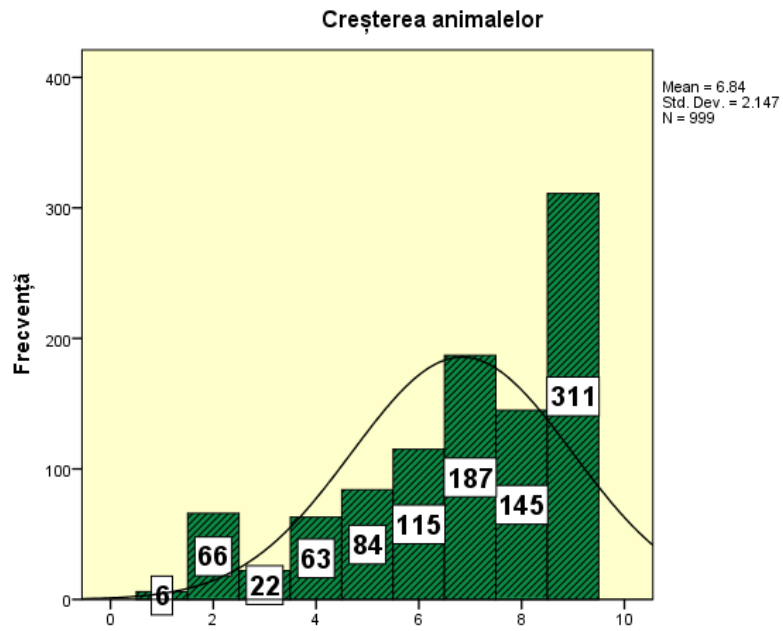

Fig.nr.68

2.1.4 CONCLUZII

2.1.4.1 Aspecte generale:

- În ceea ce privește angajații din mediul rural, deși pornisem de la ipoteza în care bărbații erau superior numeric ocupați, datele ne-au arătat faptul că **femeile** angajate dețin o pondere mai mare (8.76%), acest fapt datorându-se și participării la cercetare a vânzătoarelor de la diferitele magazine din satele anchetate, aceste posturi fiind preponderent feminine. Totodată, a fost confirmată ideea conform căreia **bărbații** sunt cei care înregistrează o pondere mai mare în ceea ce privește implicarea în procesul de căutare a unui loc de muncă (5.64%), femeile fiind mai mult preocupate de activitățile casnice și gospodărie decât de implicarea activă pe piața muncii.
- Analizând relația cu ultimul loc de muncă, în cazul femeilor acestea au lucrat în domenii precum **confecții, comerț sau domeniul sanitar**, în timp ce bărbații au profesat în **construcții, mecanică sau administrativ**, ceea ce determină fie o necesitate de dezvoltare a competențelor dobândite anterior sau certificarea competențelor dobândite informal la locul de muncă (lucrul în aceste domenii nesemnificând și existența unei calificări în domeniu). Astfel, ar fi bine venite cursuri de formare profesională în domenii precum comerț/vânzări (agent vânzări, lucrător comercial), sanitar (infirmieră, îngrijitor bătrâni la domiciliu, baby sitter, asistent maternal), construcții sau administrativ (asistent manager, contabilitate, TIC), pentru oferirea de posibilități de corelare a experienței de muncă deja dobândite cu formarea profesională și calificarea certificată.
- Profilul persoanelor din mediul rural include și elemente de **lipsă a mobilității persoanelor către mediul urban**, majoritatea lor (74.97%) născându-se și trăind în același sat întreaga existență și totodată manifestând un sentiment de atașament față de satul actual, trăsătură de altfel caracteristică locuitorilor satelor.
- **Statutul ocupațional al persoanelor din mediul rural** (indiferent de acesta) afectează majoritar veniturile și capacitatea de dezvoltare profesională, în timp ce la polul opus se situează relațiile cu familia și prietenii, precum și încrederea în forțele proprii, ceea ce înseamnă existența unei înțelegeri din partea celor apropiați și lipsa unei presiuni exercitate pentru a schimba situația actuală.
- **Principala activitate** pe care persoanele din mediul rural al județului Vrancea o întreprind este cea casnică, de realizare a treburilor legate de copii și gospodărie (datorat și ponderii puțin mai mari a femeilor în cercetare), corelat cu lucrul în gospodărie. Corelând statutul ocupațional cu activitățile din timpul liber, putem concluziona faptul că persoanele din mediul rural, indiferent de statut, desfășoară activități casnice sau de lucru în gospodărie în timpul liber.

2.1.4.2 *Experiența de muncă*

- Concluziile studiului arată faptul că, în mediul rural din județul Vrancea, procentul celor care **nu au avut un loc de muncă** este mai mare decât al celor care au muncit, ceea ce poate fi îngrijorător având în vedere cerința experienței în cazul unei potențiale angajări, astfel încât șansele de inserție pe piața muncii sunt mai mici în cazul celor care nu au lucrat până în prezent. Având în vedere faptul că majoritatea angajatorilor (54.94%) au menționat faptul că în vederea unor noi angajări ar solicita experiență de muncă, subliniem necesitatea elaborării unor programe de inserție pe piața muncii a persoanelor din mediul rural prin calificare/recalificare și prin dezvoltarea de noi competențe.
- Principalele motive pentru care persoanele chestionate au rămas **fără loc de muncă** sunt fie desființarea unităților de lucru în mediul rural, fie problemele familiale, însă interesant este și faptul că printre motivele de părăsire a ultimului loc de muncă avut se numără și problemele de sănătate (remarcate de 1.7% dintre respondenți), corelat însă cu procentul de 29.9% dintre persoanele cu vârstă de muncă din mediul rural a căror activitate zilnică a fost afectată de o problemă de sănătate pe perioada de cel puțin 6 luni, astfel încât putem semnala existența unei probleme legate de starea de sănătate a persoanelor din mediul rural, aceasta putând fi o cauză de imposibilitate de menținere pe piața muncii (poate fi corelată cu desființarea unui număr mare de unități sanitare din mediul rural în ultimii ani, fapt ce a condus la degradarea stării de sănătate a celor din mediul rural). Astfel, apare necesitatea investiției în servicii medicale permanente în satele din județul Vrancea, pentru creșterea nivelului de sănătate și a puterii de muncă.
- Concluziile studiului arată faptul că la **ultimul loc de muncă** cei din mediul rural au căpătat experiență și au învățat cunoștințe noi fără legătură cu studiile pe care le-au absolvit, ceea ce denotă faptul că unitățile de învățământ pregătesc absolvenții numai la partea de teorie și că se pune accent foarte puțin pe partea practică.
- Ca **domenii principale de lucru** în trecut în mediul rural cei chestionați au muncit în construcții, confecții sau comerț, ceea ce denotă o dezvoltare economică în mediul rural pe aceste segmente.

2.1.4.3 *Căutarea unui loc de muncă*

- Majoritatea persoanelor din mediul rural al județului Vrancea participante la cercetare **nu și-au căutat un loc de muncă în ultimul an** (72.64%), iar ca statut ocupațional dintre aceștia sunt casnici sau muncitori în gospodăria proprie, în timp ce șomerii neînregistrați/persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă au fost activi în ceea ce privește acest proces.
- **Metoda** la care apelează cel mai des persoanele din mediul rural în ceea ce privește căutarea unui loc de muncă este *rugămintea către rude, prieteni sau colegi* (6.51%), *urmărirea în presă a anunțurilor* (3.6%) și *urmărirea pe site-uri* (on-line) (1.9%), ceea ce denotă apelarea frecventă la modalitățile informale de căutare a unui loc de muncă prin recomandare de către rude sau să se informeze singuri (în presă sau internet), astfel încât apare interesul pentru metodele informaționale (internet și calculator), deși conform datelor obținute nivelul de acces la internet și computer a scăzut la nivelul județului Vrancea comparativ cu anul 2013. Astfel, o măsură pentru creșterea gradului de ocupare ar fi înființarea unor centre informaționale cu acces la resurse informatice și organizarea

cursurilor de TIC pentru dezvoltarea cunoștințelor de apelare la aceste metode de căutare a unui loc de muncă. Dezvoltarea unei afaceri proprii (11.71%) sau prezentarea la interviuri (10.81%) sunt două dintre activitățile pe care cei chestionați nu le-au întreprins pentru găsirea unui job, ceea ce subliniază o lipsă de inițiativă sau dezinformare cu privire la oportunitățile pe care le au.

- Pesimismul în ceea ce privește **găsirea unui loc de muncă** este prezent în mediul rural, cele mai mari procente ale celor care au răspuns menționând că va fi greu sau foarte greu (11.52% cumulativ), iar sentimentul de incertitudine fiind confirmat și de către cei care nu au răspuns (81.88%). Înregistrarea în bazele de date AJOFM acordă o mai mare încredere în șansele proprii de a găsi un loc de muncă, ceea ce subliniază utilitatea medierii din partea instituțiilor abilitate.
- **Principalii factori care i-au împiedicat** în ultimul an de zile pe cei chestionați să își găsească un loc de muncă sunt:
  - *criza economică* (12.01%);
  - *lipsa locurilor de muncă din mediul rural* (9.01%);
  - *reducerile de personal* (8.71%);
  - *lipsa experienței de muncă* (7.01%);
  - *lipsa calificărilor* (6.31%).

Astfel, pe lângă lipsa locurilor de muncă sau criza economică și lipsa de experiență de muncă și de calificare împiedică persoanele din mediul rural din jud. Vrancea să își găsească un loc de muncă, devenind necesară implementarea de proiecte cofinanțate din fonduri europene pentru furnizarea gratuită de programe de formare profesională continuă celor slab calificați.

- În ceea ce privește **condițiile de muncă** pe care persoanele din mediul rural ar fi dispuse să le accepte, mulți dintre procentaje considerabile fi de acord să :
  - urmeze un curs de (re)calificare (schimbarea meseriei-11.91%) ;
  - muncească mai mult de 8 ore pe zi (11.6%) ;
  - aibă un salariu egal cu salariul minim pe economie (700 lei-10.51%) ;
- Și nu ar fi de acord să :
  - se mute în altă localitate (9.41%) ;
  - lucreze fără contract/carte de muncă (9.11%) ;
  - să facă naveta (8.21%) ;

Dintre cei care ar fi dispuși să lucreze mai mult de 8 ore pe zi, o parte consideră că lipsa calificărilor (4.4%) și lipsa pregătirii școlare (4%) este în mare măsură motivul pentru care nu au un loc de muncă în prezent, astfel încât creșterea nivelului de educație și al formării profesionale ar conduce la creșterea încrederii în sine, tot acești doi factori conducând și la disponibilitatea persoanelor din mediul rural de a lucra în condiții grele (3.61% lipsa calificărilor și 3.21% lipsa pregătirii școlare).

- Faptul că „ *știu că nu sunt posturi disponibile* ” (nu o certitudine, ci o presupunere), reprezintă principalul factor pentru care persoanele din mediul rural **nu își caută un loc de muncă**.
- **Cele mai utile informații** în ceea ce privește căutarea unui job cele mai utile sunt cele care au legătură cu:
  - *locurile de muncă disponibile* (45.24%),
  - Modalitățile de căutare a locurilor de muncă disponibile (navigare pe internet, consultare presă), 32.53%;

- Cum să aplic pentru un loc de muncă disponibil (depunere/transmitere CV), 30.93%;
- Cursuri de formare profesională disponibile, 29.43%;
- Cum să îmi realizez CV-ul, o scrisoare de intenție și cum să mă prezint la un interviu, 29.53%.

iar *serviciile de informare/consiliere oferite de AJOFM* sunt considerate cele mai inutile (13.14%).

2.1.4.4 Formarea profesională

- Persoanele din mediul rural al județului Vrancea au majoritar **nivel de studii** gimnaziul complet (30.99%) sau incomplet (6.72%), completat de procentul semnificativ al celor care au studii primare nefinalizate (1.71%) și de procentul îngrijorător de 1.91% al celor fără școală, astfel încât ipoteza necesității creșterii nivelului de formare profesională în mediul rural din județul Vrancea se confirmă. Chiar și la nivelul studiilor mai înalte, procentele nu compensează categoria celor slab școlarizați, lipsă ce ar putea fi substituită prin calificare, specializare și educație continuă, fapt ce ar putea crește șansele acestora de inserție pe piața muncii.
- Majoritatea persoanelor din mediul rural din Vrancea (72.07%) **nu au urmat vreodată un curs de formare profesională**, ceea ce este pus pe seama nivelului foarte scăzut al veniturilor, lipsei de informare cu privire la posibilitățile gratuite de formare oferite prin intermediul proiectelor cofinanțate din fonduri europene, interesul față de aceste activități existând prin faptul că 22.12% dintre persoane au urmat totuși un curs.
- Persoanele din mediul rural din Vrancea care au absolvit **cursuri** au fost calificați în domenii precum:
  - *agricultură* (4.4%-cel mai mare procentaj dintre respondenți),
  - *antreprenoriat* (2.6%-având în vedere organizarea de cursuri de antreprenoriat prin POSDRU putem lua în considerare faptul că aceștia au participat prin intermediul unor alte proiecte la formarea profesională),
  - *construcții sau tâmplărie* (2.3%-necesitatea obținerii unor meserii practicabile în mediul rural),
  - *mecanic auto sau confecții* (1.6%),
  - *cursuri de operator PC* (1.4%)
 ceea ce determină dorința grupului țintă din mediul rural de a deține cunoștințe informatice, fiind oportună organizarea unor cursuri de TIC în mediul rural.
- Importanța implementării programelor de formare profesională în mediul rural este conferită de faptul că urmarea acestor cursuri i-a ajutat pe majoritatea absolvenților să **își găsească un loc de muncă**.
- 62.74% dintre persoanele din mediul rural din județul Vrancea sunt interesate să urmeze **un curs de formare profesională**, astfel încât este oportună organizarea de cursuri în această zonă, fiind remarcată deschiderea și dorința de dezvoltare profesională a celor din regiune.
- Persoanele din mediul rural și-ar dori să urmeze **cursuri de formare profesională** în domenii de servicii sociale sau vânzări, precum:
  - *Agent de vânzări* (33.5%),
  - *Asistent maternal profesionist* (26.8%),

- *Inițiere TIC* (21.9%),
- *Infirmieră* (15.2%)
- *Asistent social nivel mediu* cu același procentaj (15.2%),
- *Asistent manager* (13.2%)
- *Operator introducere, validare și prelucrare date* (12.2%)

2.1.4.5 Calitatea vieții

- Principalele **probleme** cu care se confruntă în localitatea de domiciliu persoanele din mediul rural din Vrancea sunt:
  - Lipsa locurilor de muncă (31.33%);
  - Infrastructura (2.2%, este considerată și de către angajatorii din mediul rural ca fiind principalul factor de influență asupra slabei dezvoltări economice din comună (*în mare măsură* 52.94%);
  - Lipsa banilor (2.2%) și a investițiilor (1.4%);
  - Desființarea spitalelor (0.9%);
- Majoritatea persoanelor apreciază **starea locuinței** prezente ca fiind majoritar bună (50.55%), însă și procentul celor care o apreciază negativ este de luat în calcul, având în vedere că este unul din indicatorii nivelului de trai pentru persoanele din mediul rural (40.56% cumulate medie/proastă/foarte proastă).
- Aprecierea **stării locuinței** este realizată și în funcție de bunurile reprezentate de aragaz (76.88% cumulat) și televizor color (75.48%), aceștia considerându-și locuințele ca fiind bune/foarte bune, ceea ce înseamnă importanța celor două bunuri pentru evaluarea întregii locuințe, obiecte de uz casnic nu foarte scumpe însă care oferă beneficiile informării și legăturii cu mass media și accesului la modalități rapide de gătit.
- Principalele **bunuri** pe care persoanele din mediul rural anchetate le au sunt:
  - *Televizor color* (95.5%);
  - *Aragaz* (86.19%);
  - *Frigider* (84.98%);
  - *Telefonul mobil* (80.58%);
  - *Televiziunea prin cablu* (73.77%);
  - *Aparatul radio* (68.67%);
  - *Mașina de spălat rufe* (63.4%);
  - *Bicicleta* (48.85%).

Astfel, principalele utilități sunt cele legate de asigurarea condițiilor de păstrare și gătire a alimentelor și aparatele electronice furnizoare de informații și care facilitează accesul la informațiile mass media.

- Statutul ocupațional deținut în prezent a **afectat** majoritar nivelul de trai (54.15%) al persoanelor din mediul rural, coeziunea familiei (14.73%) și încrederea în forțele proprii (12.31%).
- **Produsele agricole și animaliere** asigură doar în mică măsură (43.84% și 44.94%) nevoile de consum ale familiei, astfel încât apare necesitatea achiziției suplimentare și investiției de bani în aceste produse, scăzând și puterea de cumpărare a altor categorii de bunuri.

2.1.4.6 Fenomenul migrației

- 11.71% dintre persoane au confirmat fenomenul **migrației în rândul tinerilor** (15-24 ani) (9.21% pentru a urma o formă de învățământ și 2.5% pentru a munci);
- La nivel de localitate, în ceea ce privește **migrația** locuitorilor, participanții au răspuns majoritatea afirmativ (68.1%), cunoscând foarte multe persoane care au plecat în ultimul an în altă țară pentru a-și găsi un loc de muncă și pentru a-și crea o situație financiară mult mai bună, procent îngrijorător dacă avem în vedere posibilele schimbări în anul următor. Cele mai afectate localități (conform răspunsurilor) sunt, în funcție de motivație:
  - Pentru a urma o formă de învățământ: Paltin (14.1%) și Ciorăști (10.9%);
  - Pentru a munci în mediul urban: Gologanu (8%) și Homocea (8%);
  - Pentru a munci în străinătate: Spulber (11.6%) și Năruja (9.3%).

2.1.4.7 Antreprenoriat

- Cele mai întâlnite **echipamente agricole** sunt uneltele agricole manuale, 71.82%, acestea ajutându-i foarte mult pe locuitorii din mediul rural în activitățile agricole pe care le întreprind atât în gospodăria proprie cât și în lucrul pământului. Faptul că nu sunt utilizate și alte echipamente arată slaba dotare, lipsa tehnologiei și a utilajelor performante la nivelul rural din Vrancea, fapt ce ar putea îngreuna condițiile de lucru ale pământului și totodată o producție agricolă mai slabă, conducând și la o scădere a calității vieții persoanelor din mediul rural prin depunerea unui efort major.
- Mare parte dintre cei chestionați nu desfășoară o **activitate pe cont propriu**, procente foarte scăzute menționând existența unor afaceri întreprinse singuri sau cu altcineva (2.4% singur, 2% cineva din gospodărie și 1.2% respondentul și altcineva), fapt ce poate fi pus pe baza situației financiare actuale.
- Principalele **domenii** în care sunt dezvoltate afaceri în mediul rural din jud. Vrancea sunt produse de origine animală, produse alimentare sau cherestea.
- Potențialul antreprenorial trebuie dezvoltat în mediul rural prin activități specifice (campanii și promovare de posibilități), confirmat prin procentul de 7.11% care au răspuns că în anul următor doresc să pornească o **afacere/activitate economică**, iar 3.1% că doresc să-și deschidă o afacere în următorii 5 ani.
- Principalele motive pentru **lipsa dezvoltării de noi afaceri** sunt: *lipsa banilor* (58.96%), neîncrederea în situația economică actuală (8.31%) sau nepriceperea în afaceri, incertitudinile care ar putea impune necesitatea activităților de dezvoltare antreprenorială prin intermediul proiectelor (legislație, accesare fonduri, plan de afaceri).

2.1.4.8 Aprecierea veniturilor

- 39.34% dintre respondenți afirmă faptul că **veniturile** nu le ajung nici pentru strictul necesar sau 38.24% că le ajung doar pentru acest aspect, fără cheltuieli suplimentare de obiecte mai scumpe, ceea ce determină o putere scăzută de cumpărare în mediul rural și un grad foarte scăzut al veniturilor per familie.
- Categoriile principale de **cheltuire** a veniturilor în mediul rural sunt:
  - produsele alimentare (79.38%);
  - plata utilităților (43.37%);printre ultimele categorii fiind:

- produsele non-alimentare (îmbrăcăminte 18.62%)
- rechizitele școlare (18.4%, ceea ce poate fi subliniat și de slaba participare la școlarizare în mediul rural).

2.2 Cercetarea privind tendințele de dezvoltare locală în mediul rural

Unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități și clase de mărime, în anul 2009³⁰, conform Direcției Județene de Statistică Vrancea, au următoarea structură:

Activități (secțiuni CAEN, Rev.2)	Total	din care : pe clase de mărime, după numărul de salariați			
		0-9	10-49	50-249	250 și peste
2009					
Total, din care	6831	6170	561	80	20
Agricultură, silvicultură și pescuit - total	314	276	33	3	2
Industrie extractivă	24	20	4	-	-
Industrie prelucrătoare	817	612	152	42	11
Producția furnizării energiei electrice, termice, gaze, apă caldă, aer condiționat	7	4	1	-	2
Distribuția de apă, salubritate, gestionare deșeurii, activitatea de decontaminare	47	32	13	1	1
Construcții	756	694	58	4	-
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	2934	2720	196	17	1
Transport și depozitare	454	425	25	2	2
Hoteluri și restaurante	280	257	23	-	-
Informații și comunicații	148	138	9	1	-
Intermedieri financiare și asigurări	60	56	3	1	-
Tranzacții imobiliare	87	79	8	-	-
Activități profesionale, științifice și tehnice	435	421	12	2	-
Activități servicii administrație și suport	144	126	13	4	1
Învățământ	26	23	3	-	-
Sănătate și asistență socială	131	127	3	1	-
Activități de spectacole, culturale și reactive	42	37	4	1	-
Alte activități ale economiei naționale	125	123	1	1	-

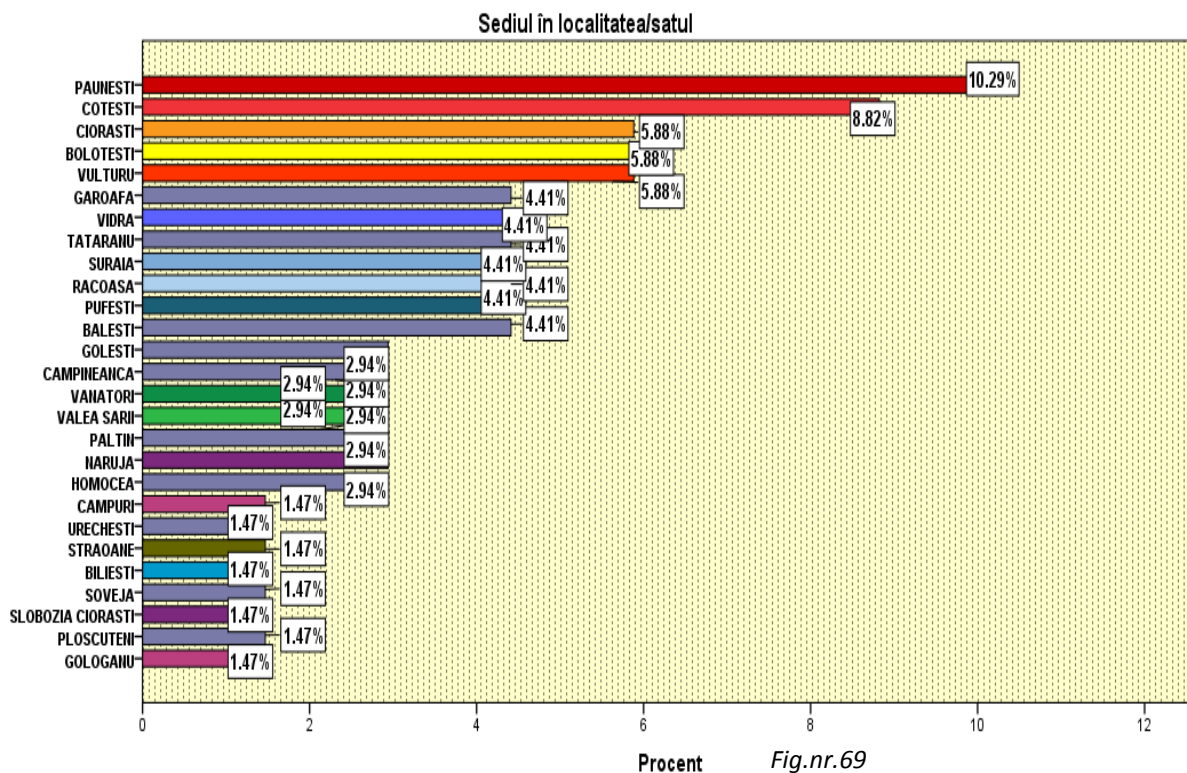
Tabelul nr.4

³⁰ <http://www.vrancea.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=537>, site consultat în data de 15.05.2013.

Astfel, putem observa faptul că principalele domenii de activitate din județul Vrancea se concentrează pe Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, Industrie prelucrătoare sau Construcții.

2.2.1 Informații generale

1. Sediul în localitatea/satul

Sediul în localitatea	Chest.	Sediul în localitatea	Chest.
BALESTI	3	PLOSCUTENI	1
BILIESTI	1	PUFESTI	3
BOLOTESTI	4	RACOASA	3
CAMPINEANCA	2	SLOBOZIA CIORASTI	1
CAMPURI	1	SOVEJA	1
CIORASTI	4	STRAOANE	1
COTESTI	6	SURAIĂ	3
GAROAFĂ	3	TATARANU	3
GOLESTI	2	URECHESTI	1
GOLOGANU	1	VALEA SARIII	2
HOMOCEA	2	VANATORI	2
NARUJA	2	VIDRA	3
PALTIN	2	VULTURU	4
PAUNESTI	7	Total	68

Tabelul nr.5

Distribuția chestionarelor aplicate angajatorilor a fost realizată în funcție de disponibilitatea acestora de a răspunde, fiind eșantionate principalele comune din județul Vrancea, rezultând un număr total de 68 de chestionare.

2. Forma de proprietate; 3. Numărul de angajați;

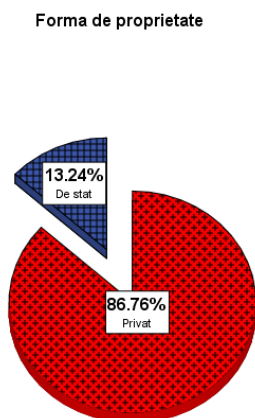

Fig.nr.70

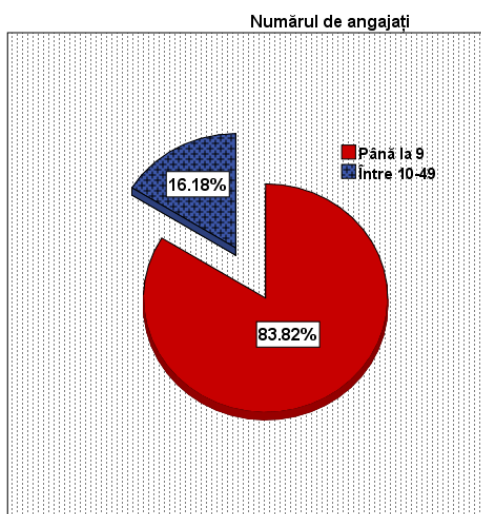

Fig.nr.71

Dacă analizăm profilul firmelor din cadrul cărora au fost chestionați angajatorii, acestea au majoritar formă de proprietate privată și de asemenea ca număr înregistrează puțini angajați (83.82% până în 9 angajați), ceea ce conturează un profil al firmelor specifice din mediul rural, finanțate din mediul privat, afaceri de familie cu câțiva angajați, ceea ce poate fi și cauza lipsei de locuri de muncă din mediul rural și slabul potențial de dezvoltare și extindere a firmelor. Corelat cu datele la nivelul jud. Vrancea în anul 2008, proporția eșantionului în ceea ce privește mărimea firmelor este păstrată deoarece ponderea firmelor cu 0-9 angajați era de 92%. Datele sunt subliniate și de realizarea corelației, unde putem observa că majoritatea respondenților conduc firme private cu până la 9 angajați.

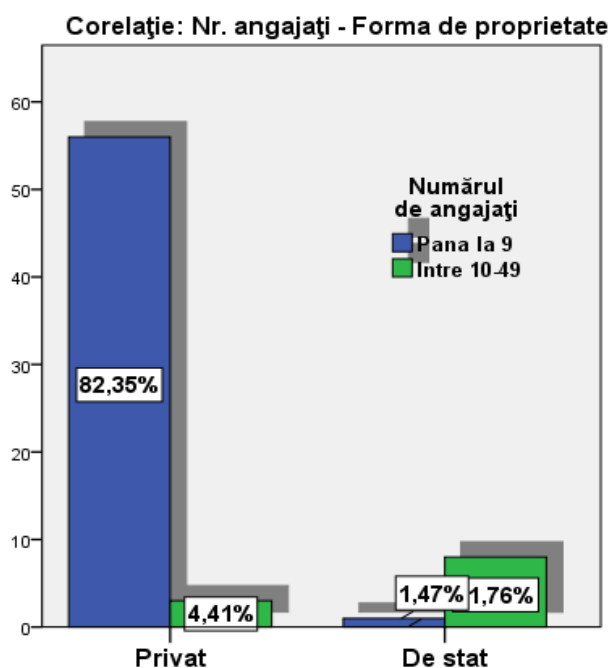

Fig.nr.72

4. Anul în care a luat ființă firma:

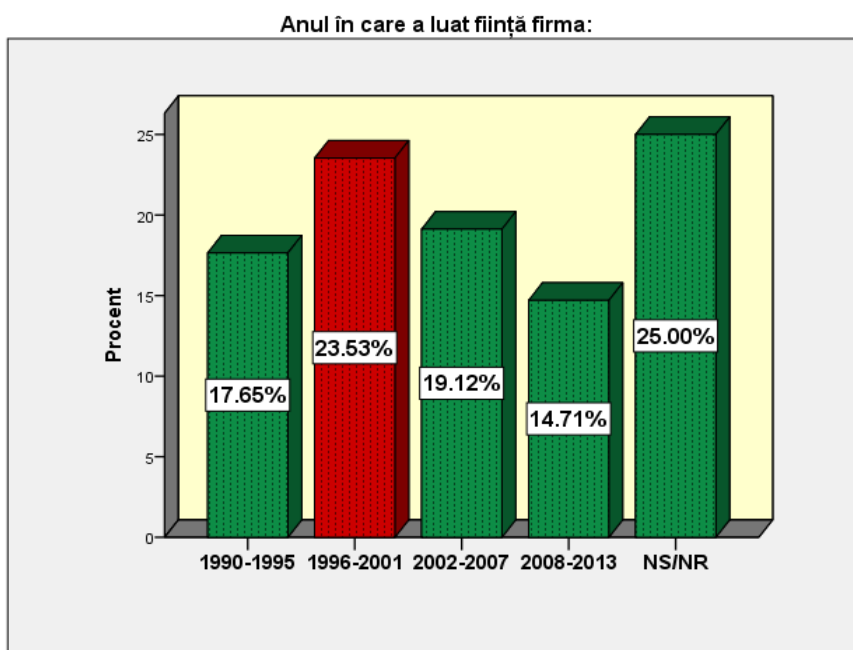

Fig.nr.73

23.53% dintre firmele participante la cercetare au ca perioada de înființare 1996-2001, perioadă de expansiune economică și de dezvoltare.

5. Domeniul de activitate al firmei:

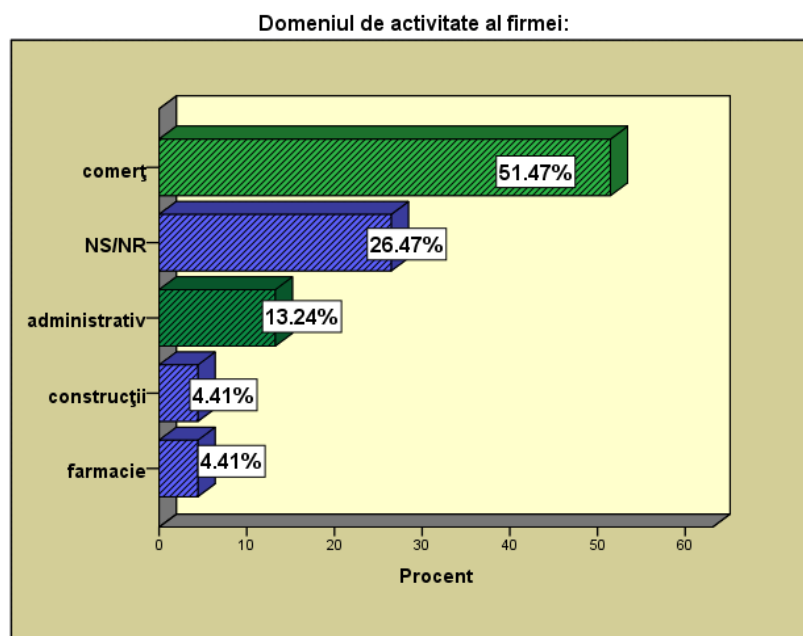

Fig.nr.74

Datele la nivel județean pentru Vrancea în 2008 arată faptul că domeniul de activitate construcții reprezintă 8.55% din total, comerțul 46.68% și 2.51% sănătatea, astfel încât distribuția eșantionului după domeniul de activitate este corect având în vedere corelarea cu mediul rural, unde activitățile de comerț sunt mai extinse.

2.2.2 Percepția evoluției firmei

6. Cum apreciați evoluția firmei din punct de vedere economic în ultimii trei ani și cum anticipați că va fi în anul 2013?

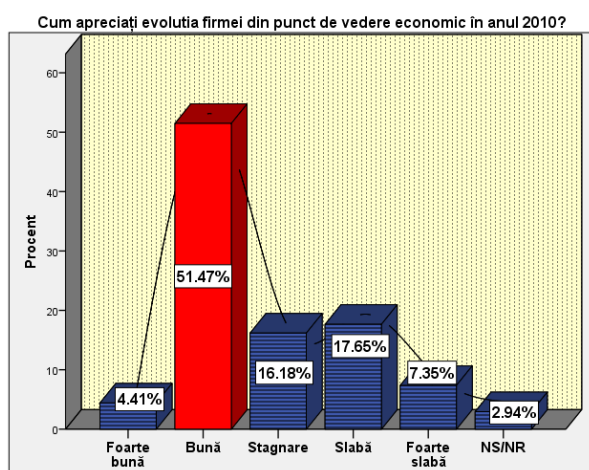

Fig.nr.75

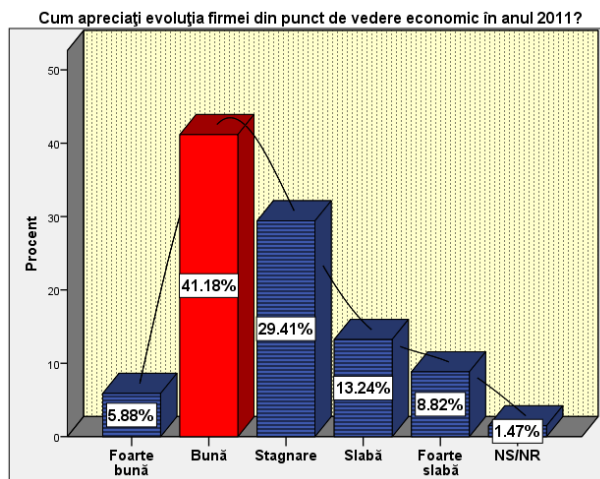

Fig.nr.76

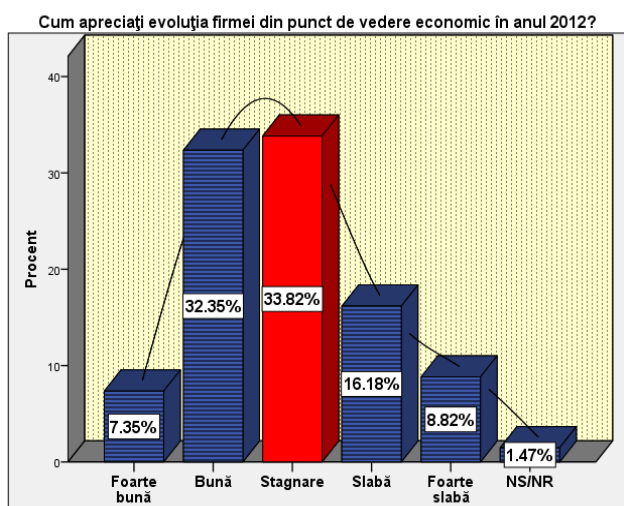

Fig.nr.77

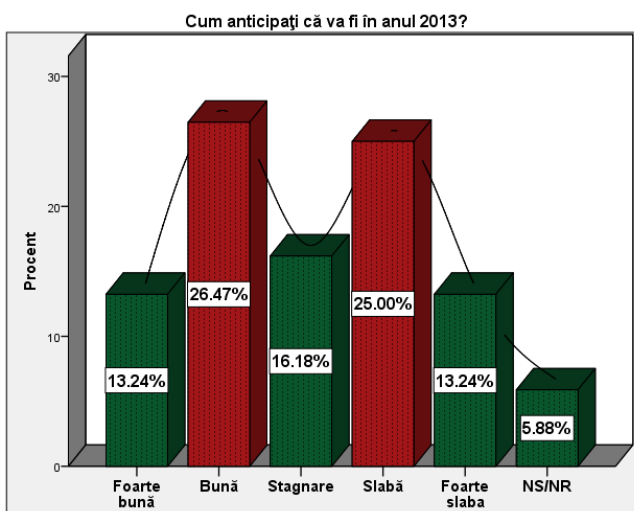

Fig.nr.78

Angajatorii apreciază evoluția propriei firme ca fiind una pozitivă, cu fiecare an mai bună, în 2013 existând cele mai mare speranțe de foarte bine (13.24%), iar în 2012 remarcându-se o stagnare. Totodată, din punctul de vedere al angajatorilor 2013 este un an al extremelor: 13.24% foarte bună, 26.47% bună și 25% slabă.

Dacă analizăm corelativ, firmele de stat apreciază într-o proporție mai mare că vor avea o evoluție foarte bună în anul 2013 (11.76% față de 1.47% la privat), ceea ce subliniază o mai mare stabilitate economică în domeniul public decât în cel privat.

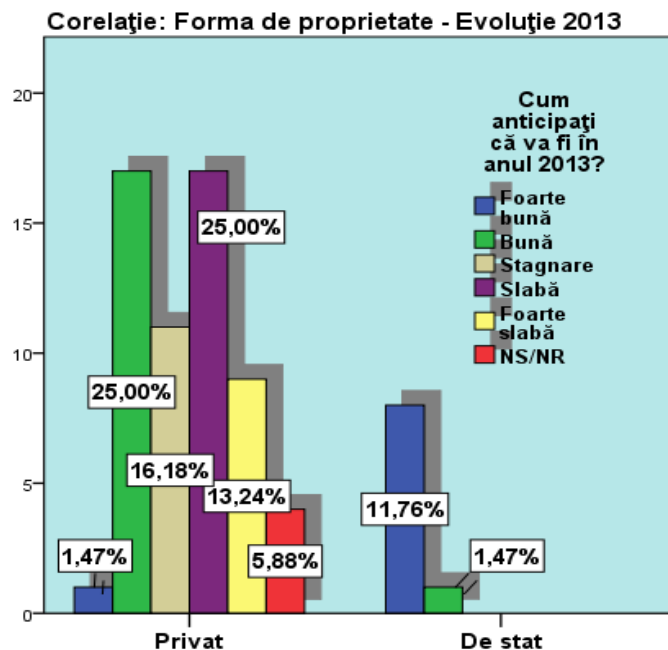

Fig.nr.79

7. Care considerați că este principala problemă cu care se confruntă firma dvs. la momentul actual?

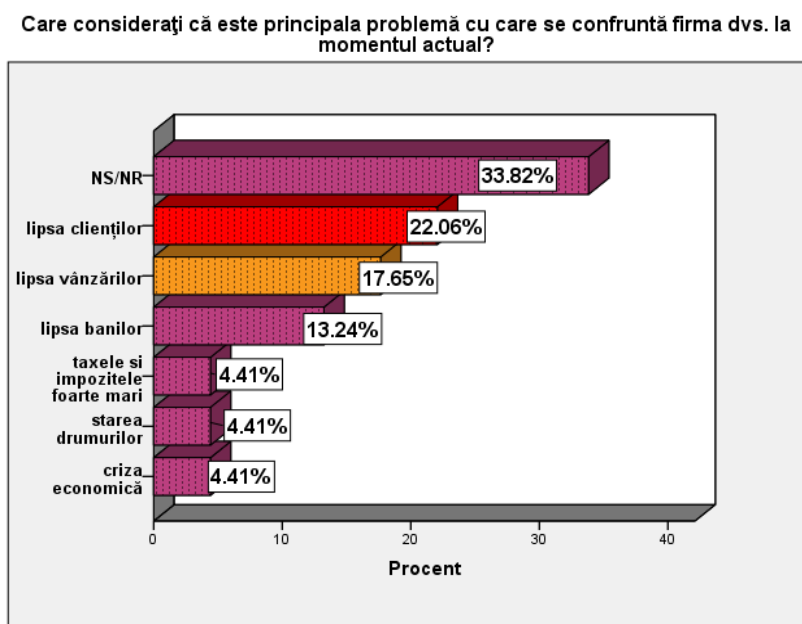

Fig.nr.80

Lipsa clienților (22.06%) și a vânzărilor (17.65%) sunt principalele probleme cu care se confruntă angajatorii, următorul procentaj justificând aceste două prin lipsa banilor, manifestată atât pentru angajatori cât și pentru potențialii clienți ai afacerilor pe care le întreprind, lipsa banilor conducând la imposibilitatea creării de noi locuri de muncă. Cu același procentaj de 4.41% sunt menționate și taxele mari, lipsa infrastructurii și criza economică.

2.2.3 Resurse umane

8. Care este planul de acțiune pentru următorii 3 ani în ceea ce privește angajații din firmă?

Care este planul de acțiune pentru următorii 3 ani în ceea ce privește numărul de angajați?

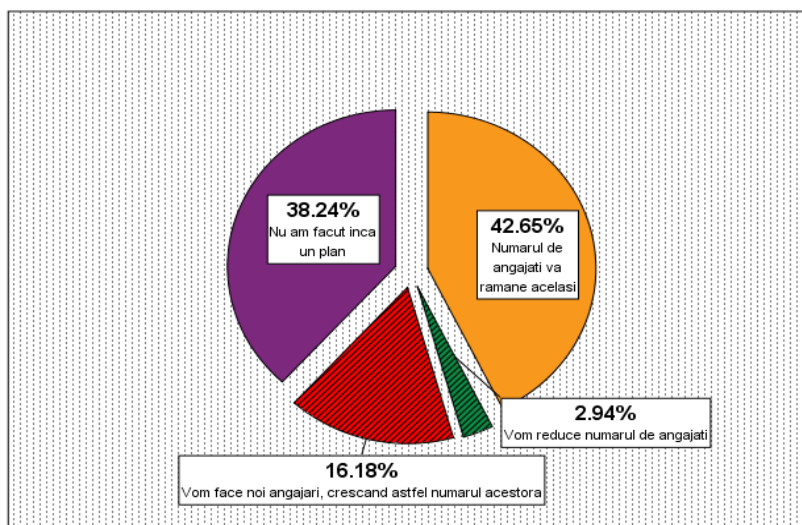
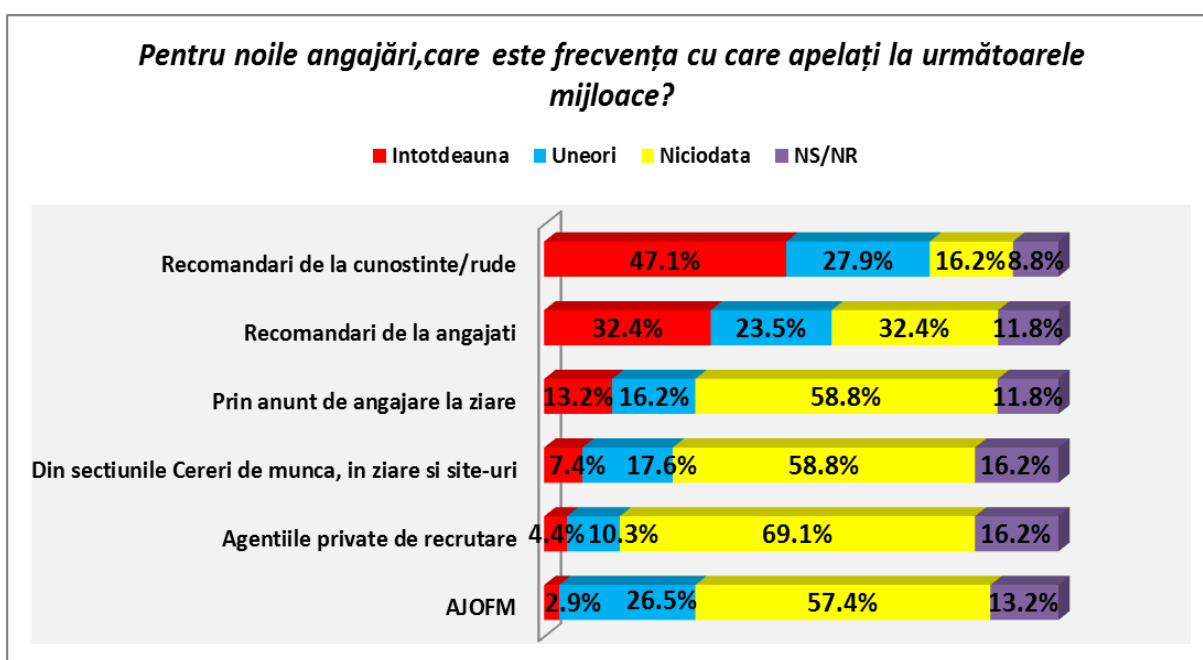

Fig.nr.81

O analiză a perioadei următoare de 3 ani în ceea ce privește planurile de afacere ale angajatorilor chestionați arată faptul că 42.65% dintre ei nu vor face angajări dar nici disponibilizări, numărul angajaților rămânând același și 38.24% nu au făcut un plan clar încă. De remarcat însă este procentul de 16.18% al celor care doresc să facă angajări în următorii 3 ani, ceea ce ar determina nevoia de formare profesională pentru forța de muncă, persoanele din mediul rural necesitând dobândirea de noi cunoștințe în conformitate cu cerințele angajatorilor, subliniind astfel o perspectivă pozitivă de dezvoltare în următorii 3 ani în mediul rural din județul Vrancea.

8. În momentul în care aveți nevoie să recrutați noi angajați pentru posturile disponibile, care este frecvența cu care apelați la următoarele mijloace?

Analizând răspunsurile angajatorilor, putem observa faptul că cea mai mare pondere în ceea ce privește modalitățile de recrutare există în cazul recomandărilor de la cunoștințe/rude (47.06%-întotdeauna) și de la angajați (32.25%), la polul opus aflându-se apelarea la agențiile private de recrutare (69.12% niciodată) sau anunțuri/cereri de angajare în ziare (58.82% niciodată). Per ansamblu, majoritatea angajatorilor preferă să meargă pe surse interne, pe recomandări, în detrimentul celor care nu au cunoștințe sau care aplică prin metode indirecte pentru un job, procesul devenind unul greoi pentru persoanele fără surse de informare.

10. Care sunt principalele criterii de selecție pentru noii angajați pentru firma dvs.?

Care sunt principalele criterii de selecție pentru noii angajați pentru firma dvs.?
Nivelul de studii

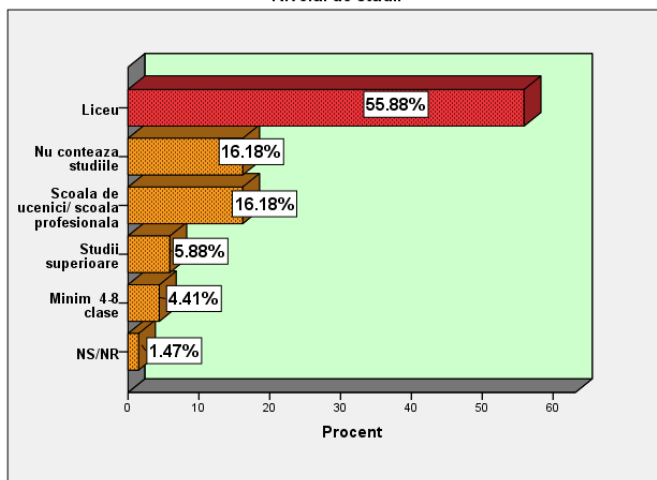

Fig.nr.83

Calificare/formare profesională

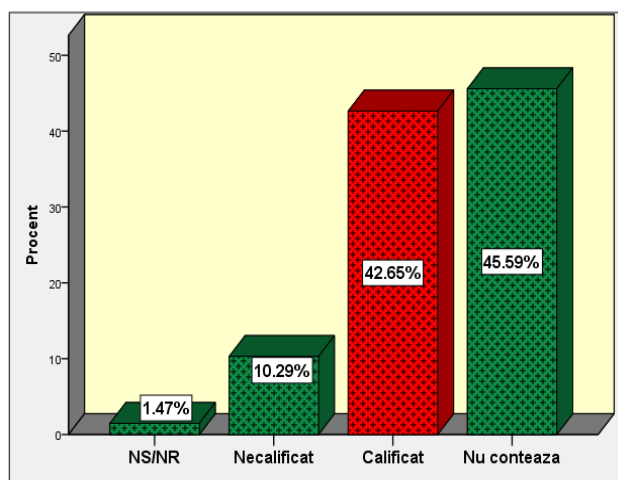

Fig.nr.84

Profilul viitorului angajat ar conține următoarele aspecte: ar avea ca studii liceul (55.88%), să fie calificat profesional (42.65%), cu experiență în domeniul de activitate (52.94%), având cunoștințe IT medii (42.65%), fără cunoștințe de limbi străine (51.47%). Astfel, accentul este pus de către angajatori pe formarea profesională, inițială și continuă, pe capacitate de lucru pe computer, ceea ce subliniază utilitatea organizării de cursuri de formare, în special cursuri de calculator pentru persoanele din mediul rural din județul Vrancea, ceea ce ar ajuta satisfacerea cerințelor angajatorilor de către potențialii viitori angajați.

Experiența profesională

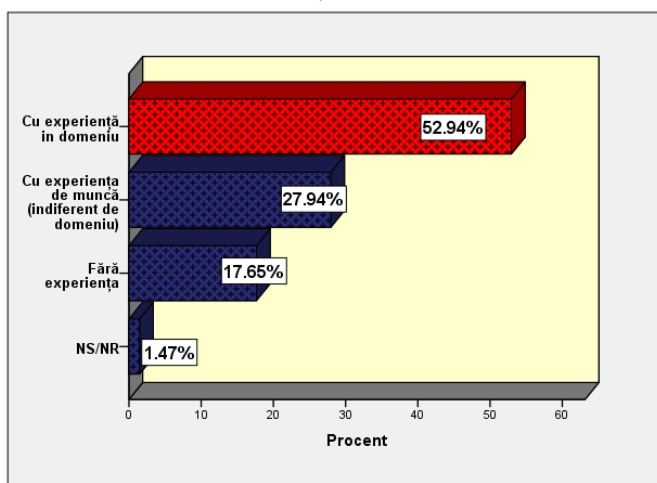

Fig.nr.85

Cunoștințe IT (computer)

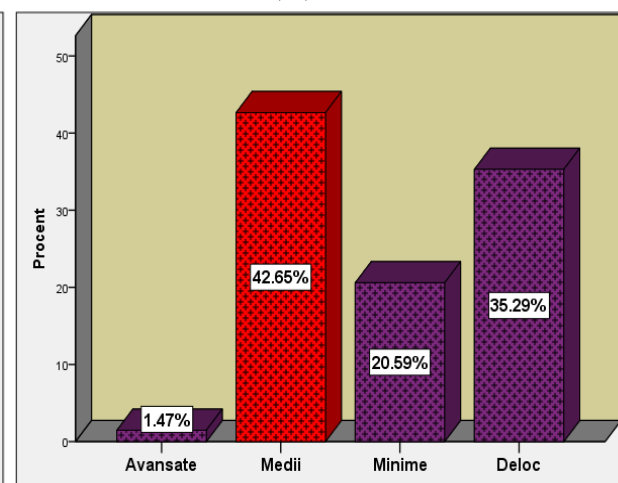

Fig.nr.86

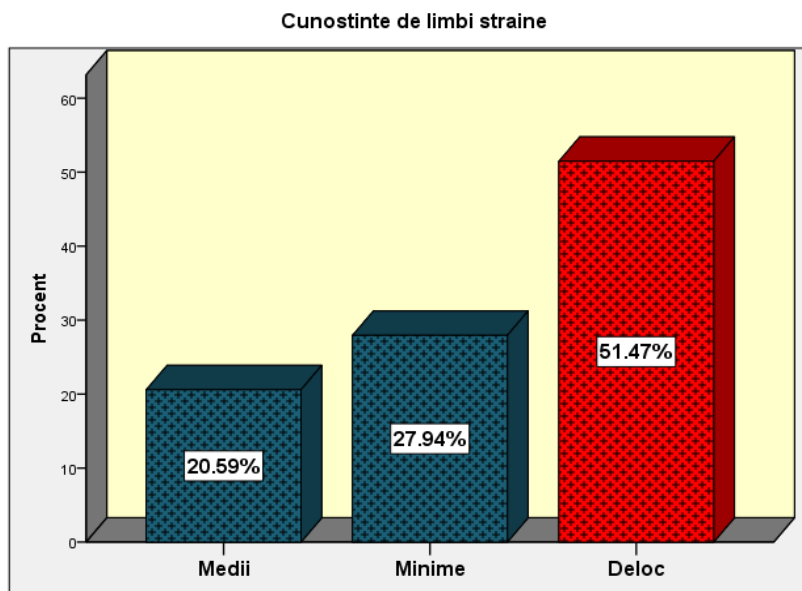

Fig.nr.87

11. La ultimele angajări realizate, v-ați confruntat cu dificultăți în recrutarea de personal calificat pentru funcția căutată?

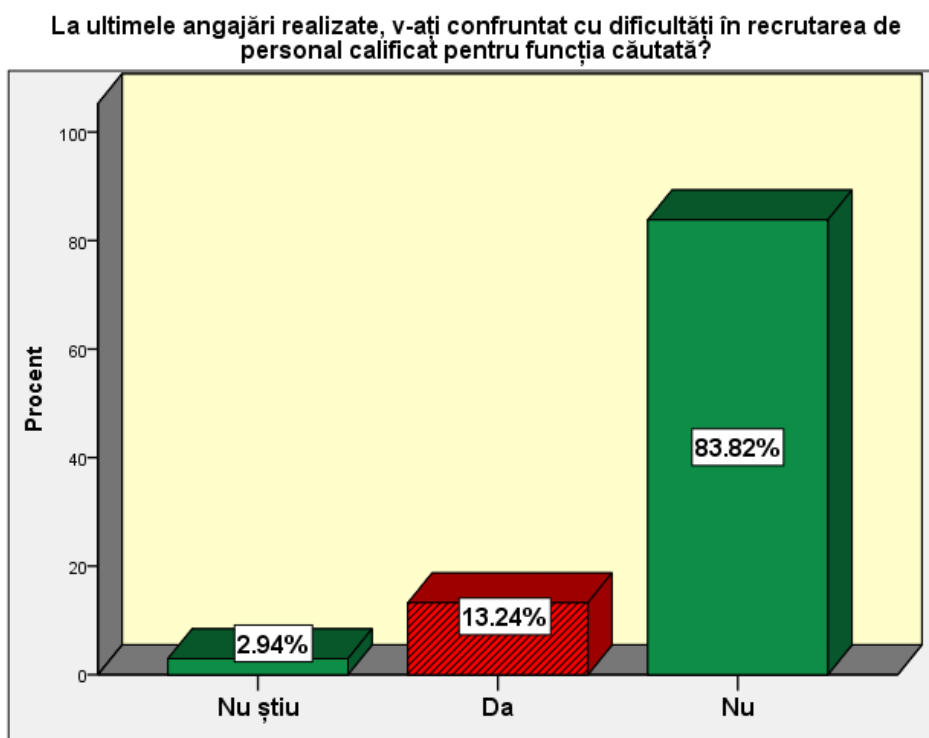

Fig.nr.88

Deși o parte a angajatorilor menționează ușurință la realizarea ultimelor angajări, este de luat în considerare procentul de 13.24% a celor care au întâmpinat dificultăți, fapt ce ar putea corela cu cerințele menționate anterior pentru potențiali angajați, astfel încât dificultățile de angajare ar putea fi puse pe lipsa de calificare și de cunoștințe IT.

12. La momentul actual, în ce meserie considerați că există un deficit de personal (calificat sau necalificat)? 13. Care considerați că este principalul motiv pentru care există acest deficit de personal adecvat postului respectiv?

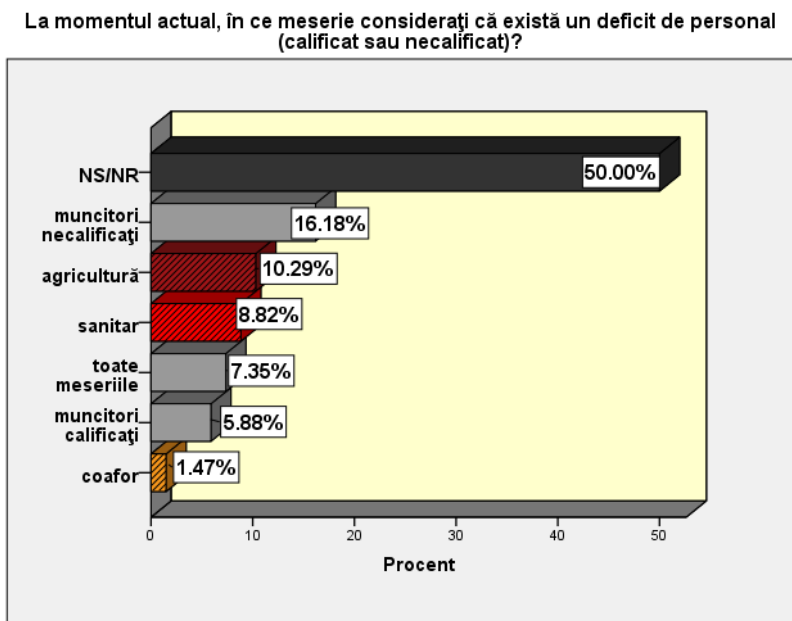

Fig.nr.89

Angajatorii participanți la cercetare au menționat pentru momentul actual faptul că există pe piață o lipsă de muncitori necalificați (datorat faptului că persoanele vizate nu vor să lucreze multe ore pe salarii mici sau chiar fără carte de muncă, conform figurii de mai jos), dar și persoane calificate în agricultură, domeniul sanitar (8.82%) sau coafor (1.47%). Astfel, cursurile cu specific sanitar (infirmieră, îngrijitor bătrâni, asistent maternal, asistent persoane cu handicap) ar putea fi foarte utile pentru persoanele din mediul rural, mai ales prin intermediul proiectelor cofinanțate din fonduri nerambursabile, deoarece a doua cauză (27.94%) a deficitului de personal calificat se datorează lipsei de resurse financiare pentru investiția în formarea profesională proprie, dar și a lipsei organizării în comunele din județul Vrancea a unor programe.

Care considerați că este principalul motiv pentru care există acest deficit de personal adecvat postului respectiv?

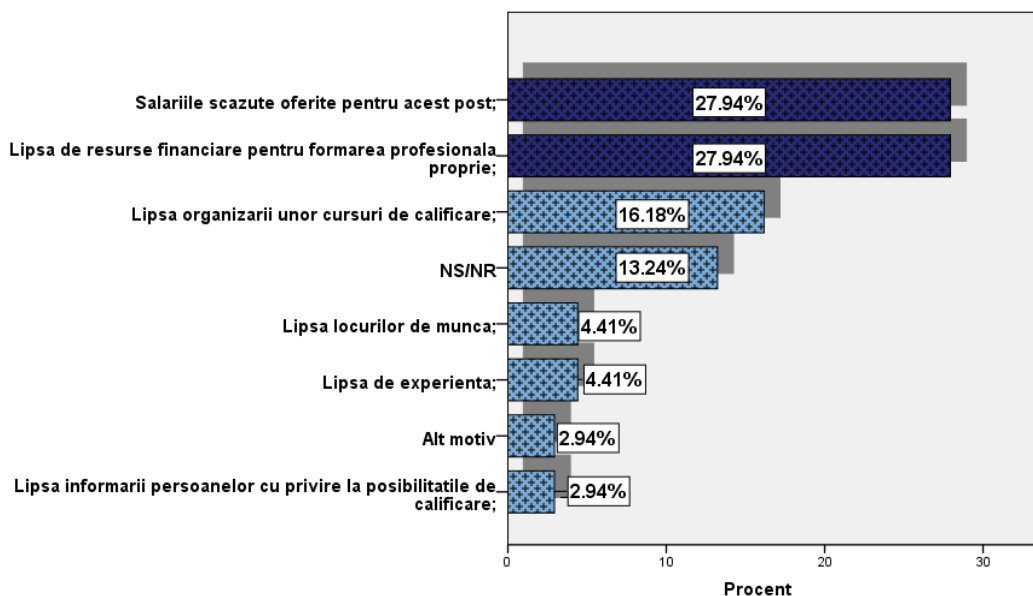

Fig.nr.90

14. Dar dintre categoriile următoare, care considerați că se confruntă cu o lipsă pe piața muncii?

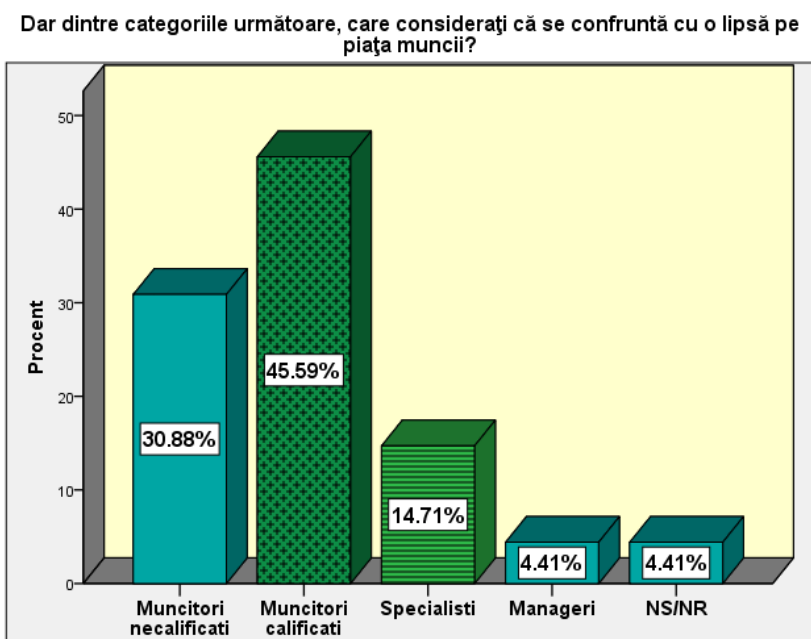

Fig.nr.91

Totodată, apare și problema lipsei de muncitori calificați (45.59% bazată pe motivele explicate mai sus) și a specialiștilor (14.71%), a oamenilor cu studii de specialitate în diverse domenii și cu investiție maximă în formare și calificarea proprie.

2.2.4 Dezvoltarea pieței muncii în mediul rural

15. Care este gradul în care considerați că următorii factori influențează dezvoltarea slabă a economiei în satul dvs.?

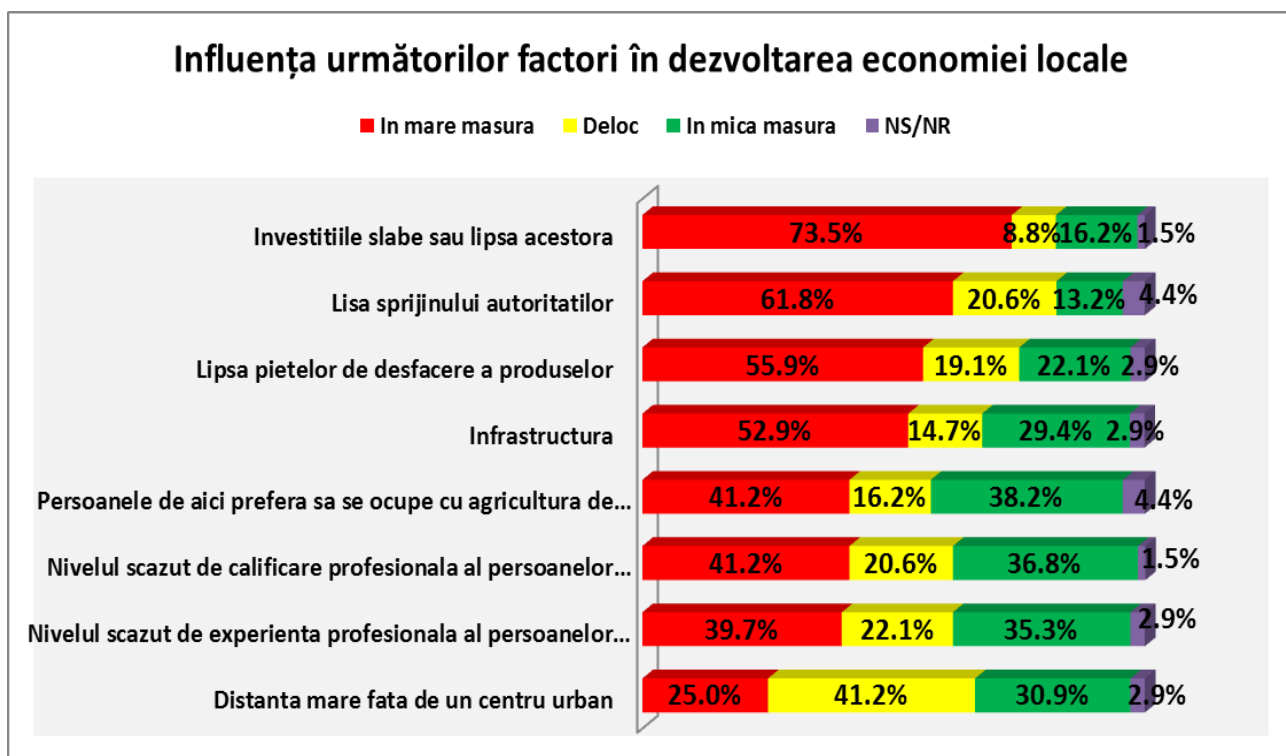

Fig.nr.92

Starea drumurilor publice, la 31 decembrie 2009³¹, conform Direcției Județene de Statistică Vrancea, din totalul drumurilor județene și comunale de 1275 km, 0 km erau modernizați și doar 467 km cu îmbrăcămînți rutiere ușoare, ceea ce se corelează cu percepția angajatorilor chestionați care au considerat infrastructura ca factor de influență asupra slabei dezvoltări economice din comună (*în mare măsură* 52.94%).

În mare măsură, slaba dezvoltare economică a comunelor din județul Vrancea se datorează investițiilor slabe și a sprijinului autorităților, cel mai puțin vinovat factor fiind distanța față de un centru urban, fapt ce nu ar împiedica dezvoltarea pentru 41.18% dintre angajatori. Sprijinul autorităților ar putea fi crescut prin intermediul promovării programelor existente și a posibilităților de absorbție a fondurilor europene existente pentru mediul rural la momentul actual. De asemenea și nivelul scăzut al calificării (41.18%) și experienței profesionale a persoanelor din sat (39.71%) ar putea fi cauze fundamentale a unei dezvoltări economice defectuoase.

16. Cum apreciați următoarele afirmații legate de migrația persoanelor din mediul rural și în ce măsură sunteți de acord cu ele?

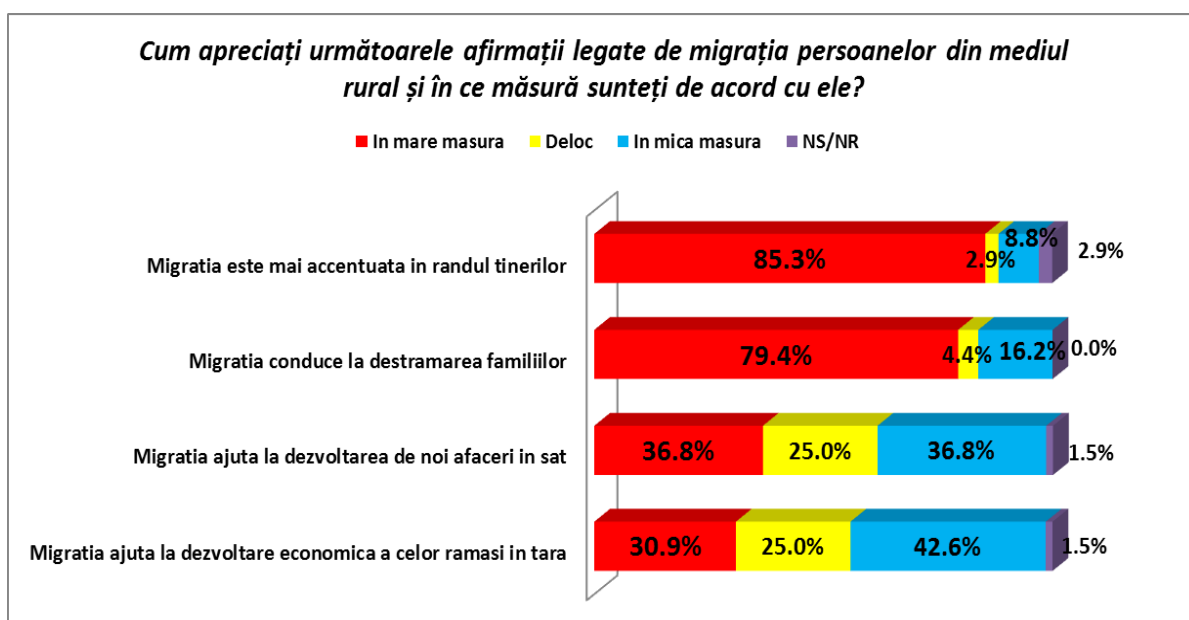

Fig.nr.93

Analizând fenomenul migrației, din punctul majorității angajatorilor aceasta este mai accentuată în rândul tinerilor (85.29% în mare măsură) și conduce în mare măsură la destrămarea familiilor (79.41%). Pe de altă parte, efectul cel mai puțin vizibil este dezvoltarea economică a celor rămași în țară (42.65% în mică măsură și 25% deloc), ceea ce nu înseamnă automat investiția celor plecați în afaceri în țară sau în activități cu efect economic, majoritatea preferând să își construiască locuințe care nu produc bunuri materiale sau care dezvoltă alte activități aducătoare de profit.

³¹ <http://www.vrancea.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=550>

2.2.5 Dezvoltarea economică în mediul rural

17. Firma dvs. a accesat până în prezent fonduri europene?

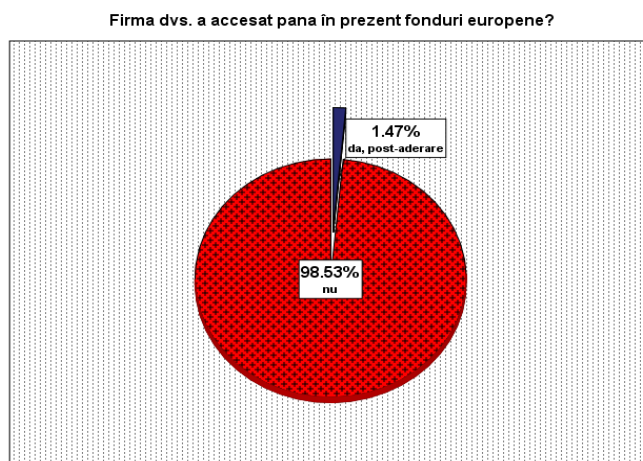

Fig.nr.94

Doar 1.47% dintre angajatorii din mediul rural din județul Vrancea au accesat fonduri europene de post-aderare, fapt ce poate fi pus pe seama lipsei de informare la nivelul scrierii și depunerii proiectelor, astfel încât ar fi bine venite activități de informare pentru angajatorii din mediul rural cu privire la aceste aspecte, crescând astfel și posibilitatea lor de dezvoltare economică și de creare de noi locuri de muncă.

18. Dacă ați avea ocazia să vă dezvoltați, ce altă afacere și din ce domeniu ați deschide în acest sat? În ce domeniu de activitate?

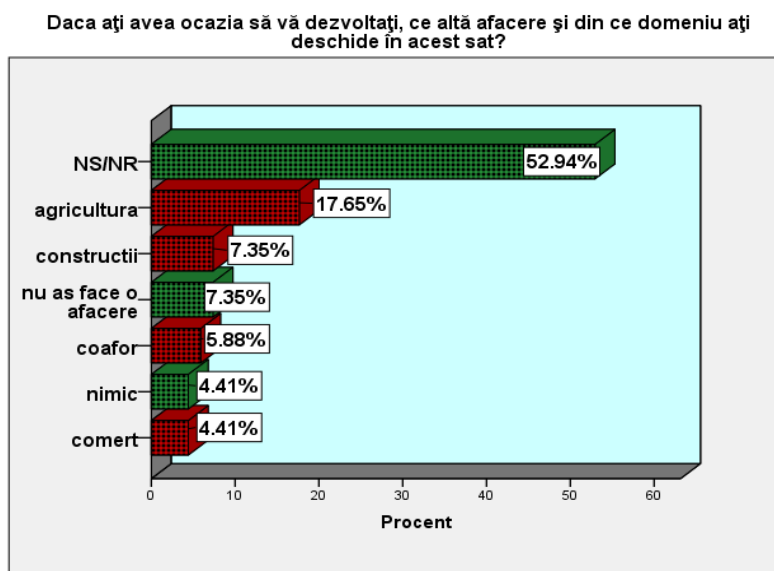

Fig.nr.95

Principalele domenii de activitate în care angajatorii din mediul rural ar mai dezvolta alte afaceri sunt agricultura, construcțiile (7.35%), coafor (5.88%) și comerț (4.41%) ceea ce determină necesitatea existenței unei forțe de muncă calificate în meserii adiacente acestor domenii, subliniind utilitatea unor cursuri de agent de vânzări, coafor/frizerie sau construcții, în eventualitatea preîntâmpinării ofertelor viitoare de muncă.

19. Care sunt principalele trei activități economice pe care le desfășoară locuitorii din acest sat sau din zona rurală a județului Vrancea?

Datele din anul 2008³² în județul Vrancea, indicau un câștig salarial nominal mediu net lunar în domeniile: Construcții (933 lei), Lucrători forestieri (931 lei), Comerț (868 lei), Agricultură (856 lei), ceea ce determină un grad de salarizare mediu, subliniază determinarea persoanelor din mediul rural de a profesa în astfel de domenii și a se implica în funcție de câștiguri și resurse.

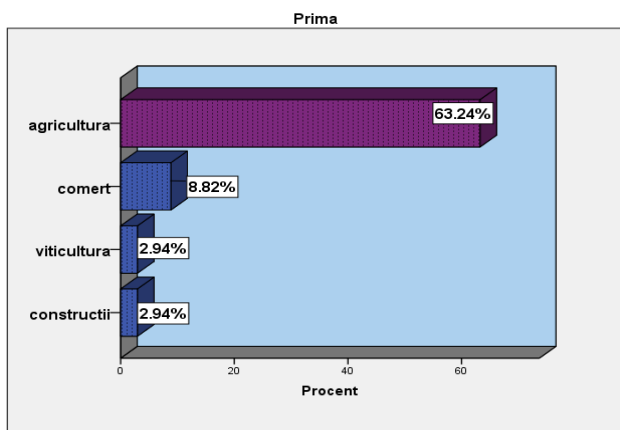

Fig.nr.96

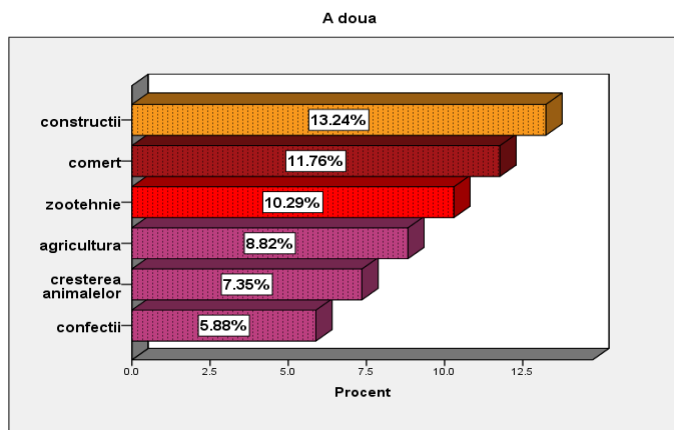

Fig.nr.97

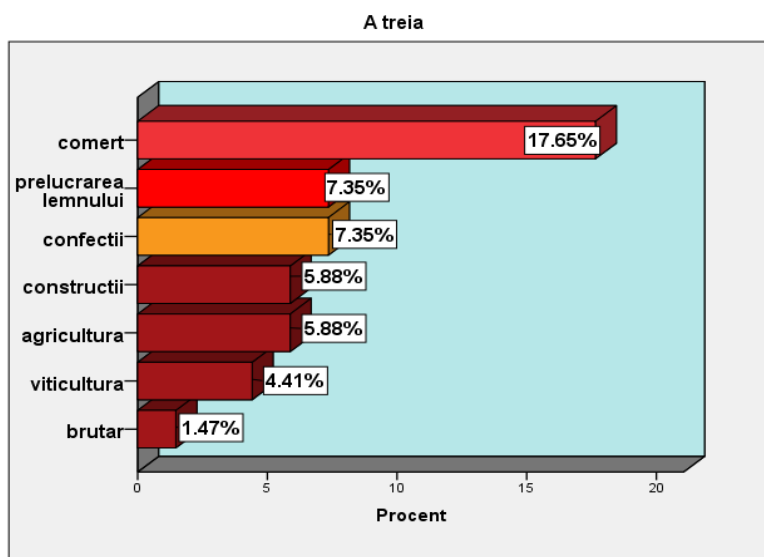

Fig.nr.98

³² <https://statistici.inse.ro/shop/>, site consultat pe 16.05.2013.

20. Care considerați că sunt trei dintre cele mai căutate ocupații/meserii din acest sat la momentul actual?

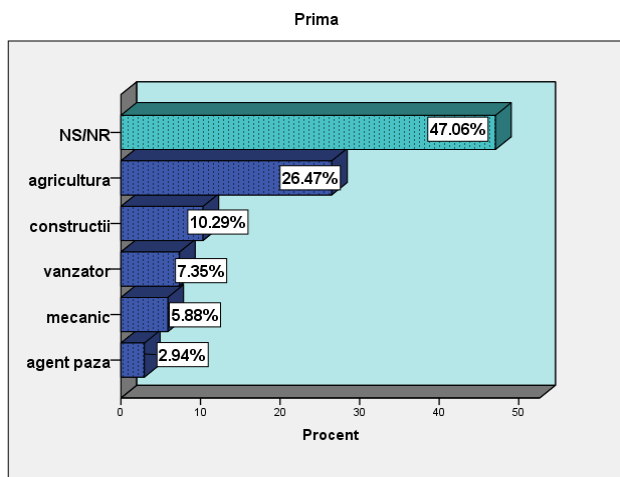

Fig.nr.99

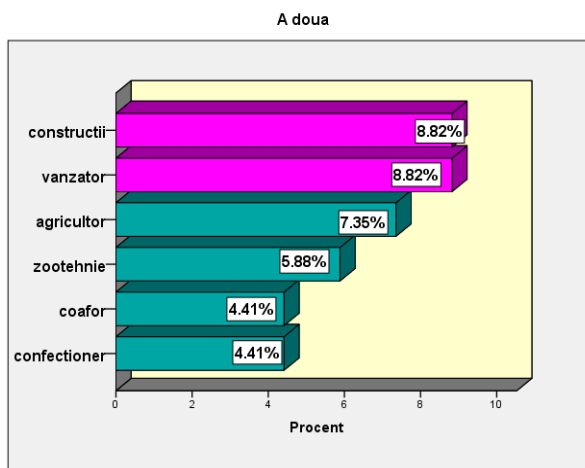

Fig.nr.100

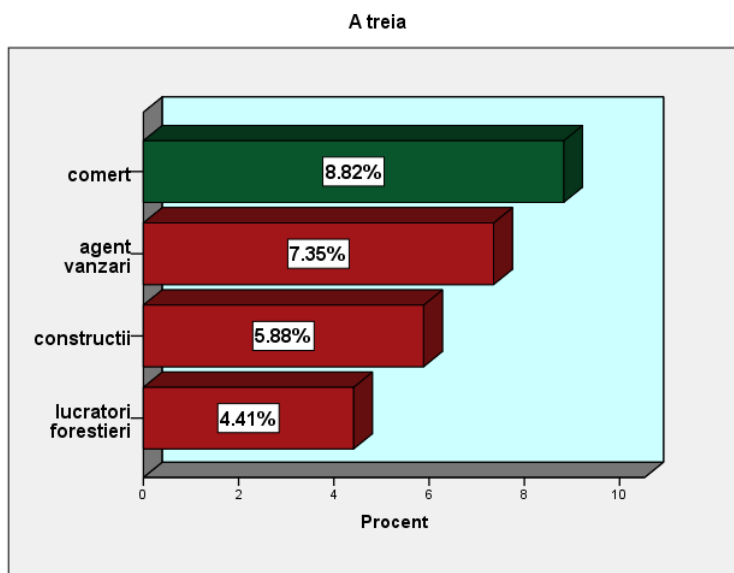

Fig.nr.101

Corelând rezultatele cercetării desfășurate pe tematica situației șomerilor și a persoanelor ocupate în agricultura de subzistență din mediul rural din Vrancea, în cadrul căreia cursul de *Agent vânzări* a fost ales ca primă opțiune de interes crescut pentru a fi urmat (33.5%), putem sublinia necesitatea organizării de activități de formare profesională continuă ce implică specializarea și calificarea persoanelor din mediul rural pe meserii precum agent de vânzări sau lucrător în comerț, oferta de forță de muncă din partea angajatorilor din mediul rural din județul Vrancea fiind subliniată și de rezultatele prezentei cercetări.

2.2.6 CONCLUZII:

2.2.6.1 Informații generale

- Profilul firmelor din mediul rural cuprinde **forma de proprietate** privată și ca număr înregistrează puțini angajați (83.82% până în 9 angajați), ceea ce conturează un profil al firmelor specifice din mediul rural, finanțate din mediul privat, afaceri de familie cu câțiva angajați, ceea ce poate fi și cauza lipsei de locuri de muncă din mediul rural și slabul potențial de dezvoltare și extindere a firmelor;

- Cea mai mare parte a firmelor din mediul rural al județului Vrancea participante la cercetare au ca **perioadă de înființare** 1996-2001, perioadă de expansiune economică și de dezvoltare;

- Principalele **domenii de activitate** ale firmelor din mediul rural Vrancea sunt:

- comerț (51.47%);
- administrativ (13.24%);
- sanitar (4.41%);
- construcții (4.41%)

2.2.6.2 Percepția evoluției firmei

- Firmele de stat apreciază într-o proporție mai mare că vor avea o evoluție foarte bună în anul 2013 (11.76% față de 1.47% la privat), ceea ce subliniază o mai mare stabilitate economică în domeniul public decât în cel privat;

- **Principalele probleme** cu care se confruntă angajatorii din mediul rural sunt concentrate pe:

- Lipsa clienților (22.06%);
- Lipsa vânzărilor (17.65%);
- Lipsa banilor (13.24%- conducând la imposibilitatea creării de noi locuri de muncă).

- Există o perspectivă pozitivă de **dezvoltare** în următorii 3 ani în mediul rural din județul Vrancea, angajatorii dorind să își păstreze numărul de angajați (42.65%), iar 16.18% să facă angajări, ceea ce ar determina nevoia de formare profesională pentru forța de muncă, persoanele din mediul rural necesitând dobândirea de noi cunoștințe în conformitate cu cerințele angajatorilor.

- Modalitățile de **recrutare** preferate de angajatorii din mediul rural Vrancea sunt:

- recomandărilor de la cunoștințe/rude (47.06%-întotdeauna)
- recomandările de la angajați (32.25%)

la polul opus aflându-se apelarea la:

- agențiile private de recrutare (69.12% niciodată)
- anunțuri/cereri de angajare în ziare (58.82% niciodată)

- **Profilul viitorului angajat** ar conține următoarele aspecte: ar avea ca studii liceul (55.88%), să fie calificat profesional (42.65%), cu experiență în domeniul de activitate (52.94%), având cunoștințe IT medii (42.65%), fără cunoștințe de limbi străine (51.47%). Astfel, accentul este pus de către angajatori pe formarea profesională, inițială și continuă, pe capacitate de lucru pe computer, ceea ce subliniază utilitatea organizării de cursuri de formare, în special cursuri de calculator pentru persoanele din mediul rural din județul Vrancea, ceea ce ar ajuta satisfacerea cerințelor angajatorilor de către potențialii viitori angajați.

- 13.24% dintre angajatori au întâmpinat **dificultăți la ultimele interviuri** de angajare, fapt ce ar putea corela cu cerințele menționate anterior pentru potențiali angajați, astfel încât dificultățile de angajare ar putea fi puse pe lipsa de calificare și de cunoștințe IT;
- Există pe piața muncii din mediul rural o **lipsă de muncitori necalificați** (datorat faptului că mare parte nu vor să lucreze multe ore pe salarii mici sau chiar fără carte de muncă), dar și persoane calificate în agricultură, domeniul sanitar (8.82%) sau coafor (1.47%).
- **Cursurile cu specific sanitar** (infirmieră, îngrijitor bătrâni, asistent maternal, asistent persoane cu handicap) ar putea fi foarte utile pentru persoanele din mediul rural, mai ales prin intermediul proiectelor cofinanțate din fonduri nerambursabile, deoarece a doua cauză (27.94%) a deficitului de personal calificat se datorează lipsei de resurse financiare pentru investiția în formarea profesională proprie, dar și a lipsei organizării în comunele din județul Vrancea a unor programe.

2.2.6.3 Dezvoltarea pieței muncii în mediul rural

- Slaba **dezvoltare economică** a comunelor din județul Vrancea se datorează investițiilor slabe și a sprijinului autorităților, cel mai puțin vinovat factor fiind distanța față de un centru urban, fapt ce nu ar împiedica dezvoltarea pentru 41.18% dintre angajatori, dar și nivelul scăzut al calificării (41.18%) și experienței profesionale a persoanelor din sat (39.71%) ar putea fi cauze fundamentale a unei dezvoltări economice defectuoase.

2.2.6.4 Dezvoltarea economică în mediul rural

- Doar 1.47% dintre angajatorii din mediul rural din județul Vrancea au accesat **fonduri europene** de post-aderare, fapt ce poate fi pus pe seama lipsei de informare la nivelul scrierii și depunerii proiectelor
- Domeniile de activitate în care angajatorii din mediul rural ar mai dezvolta alte afaceri sunt:
  - agricultura,
  - construcțiile (7.35%),
  - coafor (5.88%)
  - comerț (4.41%)

ceea ce determină necesitatea existenței unei forțe de muncă calificate în meserii adiacente acestor domenii;

- În mediul rural din județul Vrancea există necesitatea organizării de **activități de formare profesională** continuă ce implică specializarea și calificarea persoanelor din mediul rural pe meserii precum agent de vânzări sau lucrător în comerț.

PARTEA a II-a

Cercetare

***privind determinarea și evaluarea
nevoilor specifice grupului țintă
din mediul rural al județului Vrancea***

Partea a II-a

Introducere

Pornind de la necesitatea determinării și evaluării nevoilor grupului țintă din mediul rural al județului Vrancea și având la bază concluziile primei cercetări desfășurate în cadrul aceleiași regiuni, a fost desfășurată cu succes o amplă anchetă bazată pe chestionar, foarte multă muncă de teren și foarte multă inspirație și studiu pentru realizarea imaginii de ansamblu asupra specificului problemelor existente la nivelul mediului rural, sub aspectul posibilităților de inserție pe o piață a muncii în continuă schimbare, a specificului procesului de formare profesională, migrației și nivelului de trai, elemente ce conturează cu succes baza unor viitoare posibile strategii de acțiune locală.

Concluziile cercetării de față, corelate și cu rezultatele obținute la prima cercetare desfășurată pe același grup țintă, pot oferi o imagine complexă și de valoare asupra principalelor probleme existente la nivelul locuitorilor din mediul rural al județului Vrancea, completate de varietatea temelor abordate atât cantitativ cât și calitativ, constituind o bază solidă pentru elaborarea de strategii, de planuri de acțiune locală, de fundamente științifice pentru dezvoltarea regională în concordanță cu problemele, necesitățile și cerințele locuitorilor din zona vizată.

Experiența de muncă, procesul de căutare a unui job, specificul formării profesionale personale, elemente de calitate a vieții, existența și manifestarea spiritului antreprenorial sau specificul migrației la nivelul mediului rural reprezintă domenii de interes pentru studiul complex al dezvoltării rurale, al analizei specificului social și uman existent în mediul rural din Vrancea.

CAP.I Stabilirea contextului

1.1 Cercetarea empirică

Cercetarea de față cuprinde o anchetă sociologică bazată pe metode sociologice reprezentate de chestionar aplicat de către operatorul de teren și focus-grup, asigurând astfel cercetării o calitate aparte prin corelația dintre o metodă cantitativă și una calitativă.

După criteriul formei, este o anchetă de tip exhaustiv, studiind o populație relativ restrânsă și fiind bazată pe o temă specifică, după conținut fiind o anchetă cantitativ-calificativă, datorită instrumentelor utilizate (focus grup și chestionar).

1.2 Scopul și obiectivele stabilite

Obiectivul general:

Obiectivul general al cercetării îl reprezintă determinarea și evaluarea nevoilor specifice grupului țintă din mediul rural al județului Vrancea, în vederea dezvoltării unor programe adaptate acestora și stabilirii strategiilor de acțiune adecvate, prin analiza experienței de muncă, procesului de căutare a locurilor de muncă, formarea profesională, calitatea vieții și potențialul spirit antreprenorial existențial în această regiune, precum și tendința de dezvoltare economică .

Obiective specifice:

- stabilirea existenței evoluției/involuției la nivelul firmelor din mediul rural din județul Vrancea;
- identificarea caracteristicilor resurselor umane existente/potențiale din cadrul firmelor active din mediul rural;
- care sunt perspectivele de dezvoltare a pieții muncii și care sunt principalele direcții preconizate de către angajatori;
- determinarea profilului persoanelor din grupul țintă din perspectiva experienței de muncă și a pregătirii profesionale;
- care sunt trăsăturile specifice procesului de căutare a unui loc de muncă în mediul rural;
- identificarea elementelor de formare profesională specifice grupului țintă, precum cursuri urmate, aprecierea aspectelor organizatorice și intenția viitoare de participare la programe de formare profesională;
- identificarea existenței și caracteristicilor spiritului antreprenorial manifestat în cadrul grupului țintă;
- existența intenției de participare la cursuri de educație antreprenorială;
- determinarea nivelului veniturilor și categoriilor de bunuri de consum;
- care sunt principalele probleme de formare profesională cu care se confruntă grupul țintă și ce măsuri ar putea fi luate pentru a veni în sprijinul acestora.

1.3 Elaborarea ipotezelor

1. Statutul ocupațional al persoanelor din mediul rural afectează diferite aspecte ale vieții, cele mai afectate fiind veniturile familiale și dezvoltarea profesională proprie.
2. În mediul rural există un procent semnificativ al persoanelor care nu au avut până în prezent un loc de muncă.
3. Principalele domenii de activitate în care au profesat/profesează cei din mediul rural al județului Vrancea sunt comerțul și agricultura.
4. Există în ultimii ani o tendință de desființare a posturilor și a societăților comerciale din mediul rural, fapt ce a condus la o creștere a ratei șomajului în județul Vrancea.
5. Principala problemă cu care se confruntă angajații/foștii angajați din mediul rural sunt formele și condițiile de lucru, incluzând nivelul scăzut al salariului.
6. Deși există un procent considerabil al persoanelor din mediul rural care declară că sunt în căutarea unui loc de muncă, majoritatea nu au întreprins activități specifice în acest sens.
7. Asigurarea accesului gratuit la internet și organizarea de activități de informare ar ajuta persoanele din grupul țintă să își găsească mai ușor un loc de muncă.
8. Există un sentiment de neîncredere în șansele proprii ale persoanelor din mediul rural de a găsi un loc de muncă.
9. Există un procent scăzut al persoanelor din mediul rural care au participat la formare profesională continuă (cursuri), cei care au făcut-o fiind prin resurse financiare proprii și în alte localități decât cele de domiciliu.
10. În mediul rural din județul Vrancea, majoritatea localnicilor fie nu au obținut produse vegetale/animaliere, fie doar pentru consum.

11. Slaba dezvoltare economică din mediul rural este confirmată de procentul foarte scăzut al celor care au avut vreodată o afacere sau al celor care nu intenționează să dezvolte o afacere datorită lipsei de finanțe.

12. Existența dorinței de dezvoltare a spiritului antreprenorial în mediul rural din Vrancea este confirmată de interesul manifestat de grupul țintă pentru informații legate de deschiderea unei afaceri.

13. Există un procent semnificativ al celor din mediul rural care au rude ce lucrează în altă țară și primesc sprijin financiar din partea acestora, ceea ce determină o creștere economică în mediul rural corelată cu fenomenul dezvoltat de migrație care există în comunele din județul Vrancea.

1.4 Documentarea și stabilirea eșantionului reprezentativ

Pentru realizarea eșantionului reprezentativ pentru cercetare, au fost stabilite aceleași 5 categorii pentru investigare și pentru prima parte a cercetării, respectiv:

- Lucrători familiali în gospodăria proprie ;
- Lucrători pe cont propriu;
- Șomeri (cf. BIM);
- Inactivi puri (în genere casnice);
- Angajați din mediul rural.

Distribuția pe comune s-a realizat prin distribuția numărului total de chestionare (1100) în funcție de ponderea populației unei comune în totalul populației investigate, fiind respectate cotele pe sexe, categorii de vârstă și statut ocupațional stabilit prin eșantionare și documentare. Au fost utilizate datele statistice obținute prin documentarea complexă realizată în cadrul primei cercetări. Conform datelor obținute prin documentarea anterioară despre categoriile investigate, gen și statut ocupațional, realizate în cadrul primei cercetări, a fost stabilită ulterior structura eșantionului (Tabelul nr.1).

Categorie eșantion	Lucrători familiali în gospodăria proprie	Lucrători pe cont propriu	Șomeri (cf. BIM)	Inactivi puri (în genere casnice)	Angajați rural
Persoane mediul rural Vrancea	28754	27662	8044	8634	18766
Cotă din total	31.3%= 344 chest.	30.11%= 331 chest.	8.76%= 96 chest.	9.40%= 104 chest.	20.43%= 225 chest.
Total populație studiată 91.862 Total chestionare: 1.100					

Tabelul nr.1

CAP.II Desfășurarea cercetării

2.1 Cercetare privind determinarea și evaluarea nevoilor specifice grupului țintă din mediul rural al județului Vrancea

2.1.1 Instrumente de lucru

2.1.1.1 Chestionarul

Ca instrument de analiză cantitativă, a fost utilizat chestionarul (Anexa 1), pornind de la cel realizat pentru grupul țintă elaborat la prima cercetare, fiind completat cu itemi noi specifici problematicii studiate, dar păstrând pentru analiza comparativă și întrebări cheie conținute și la prima cercetare.

Activitatea de desfășurare a cercetării de teren și aplicare a chestionarelor a avut loc în perioada septembrie 2013-aprilie 2014, cu administrare individuală de către studenții de la specializarea Sociologie din cadrul Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie, Universitatea Dunărea de Jos din Galați, aceștia aplicând instrumentele de cercetare conform instructajului și metodologiei sociologice specifice.

În vederea analizei datelor obținute prin intermediul chestionarului am utilizat programul SPSS versiunea 20, prin realizarea unei baze de date pentru grupul țintă și una pentru angajatorii din mediul rural al județului Vrancea, în cadrul cărora am introdus datele colectate prin intermediul chestionarului utilizat ca instrument de colectare a datelor, introducând astfel un număr de 1058 de chestionare pentru grup țintă și 43 chestionare pentru angajatori, conform eșantionării realizate în prealabil.

2.1.1.2 Focus grup-ul

Pentru o bună analiză din punct de vedere calitativ a problematicii abordate în cadrul celor două cercetări, a fost utilizată metoda focus-grup, bazată pe un ghid specific ce cuprinde 24 teme de discuție (Anexa 4). În cadrul cercetării au fost realizate 17 focus-grupuri la care au participat 120 persoane (membri ai grupului țintă) și aproximativ 15 ore de discuții de-a lungul perioadei de organizare a acestora.

2.1.2 Distribuția eșantionului

2.1.2.1 Pe localități:

Localitatea	CHEST.g rup țintă	CHEST. angajatori	Localitatea	CHEST.gr up țintă	CHEST. angajatori
ANDREIAȘU DE JOS	1	-	PLOSCUȚENI	10	1
BALESTI	14	-	POIANA CRISTEI	2	-
BOLOTISTI	60	3	POPEȘTI	75	1
CAMPINEANCA	27	1	PUFESTI	21	-
CAMPURI	42	1	RASTOACA	10	1
CÂRLIGELE	29	1	RUGINEȘTI	31	1
CIORĂȘTI	25	-	SIHLEA	18	-
COTEȘTI	29	2	SLOBOZIA BRADULUI	36	-
DUMBRĂVENI	28	1	SLOBOZIA CIORĂȘTI	1	-
DUMITREȘTI	2	-	SOVEJA	22	-
GAROafa	31	-	SPULBER	8	1
GOLESTI	30	2	STRĂOANE	1	-
GOLOGANU	9	5	SURAIa	33	1
GUGEȘTI	21	1	TÂMBOIEȘTI	1	-
HOMOCEa	39	-	TATARANU	16	1
JARISTEA	33	2	ȚIFEȘTI	39	1
MAICANESTI	2	-	TULNICI	61	1
MILCOVUL	18	1	URECHESTI	23	3
NANESTI	14	-	VANATORI	28	-
NEGRILEȘTI	13	1	VÂRTEȘCOIU	6	-
NEREJU	1	-	VIDRA	72	3
OBREJITA	1	-	VRANCIOAIA	2	-
PALTIN	7	1	VULTURU	30	3
PAUNESTI	36	3			
Total grup țintă 1058					Total angajatori 43

Tabelul nr.2

2.1.2.2 Distribuția pe gen și vârstă:

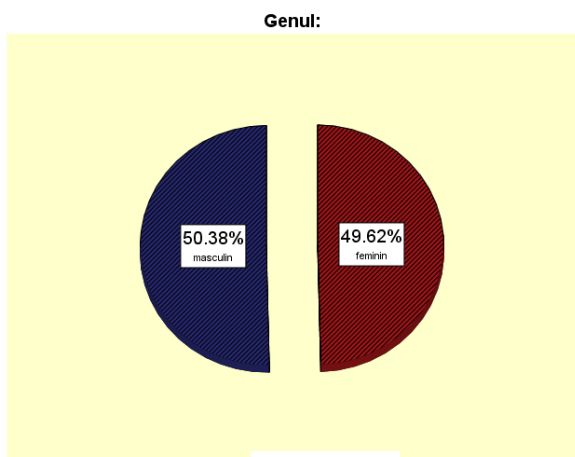

Fig.nr.1

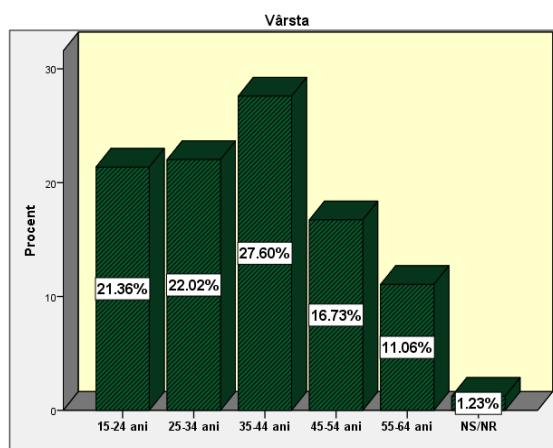

Fig.nr.2

Distribuția eșantionului după sexul respondenților a arătat o distribuție în conformitate cu statisticile (care indică³³ la nivelul jud. Vrancea, mediul rural, distribuția populației pe sexe fiind de 49.72% masculin și 50.27% feminin), ceea ce subliniază acuratețea cu care au fost aleși subiecții pentru participarea la cercetare. De asemenea, în ceea ce privește distribuția pe categorii de vârstă, cel mai mare procentaj se remarcă în intervalul 35-44 ani (27.6%), 25-34 ani (22.02%) și 15-24 ani (21.36%).

2.1.2.3 Distribuția după statutul ocupațional

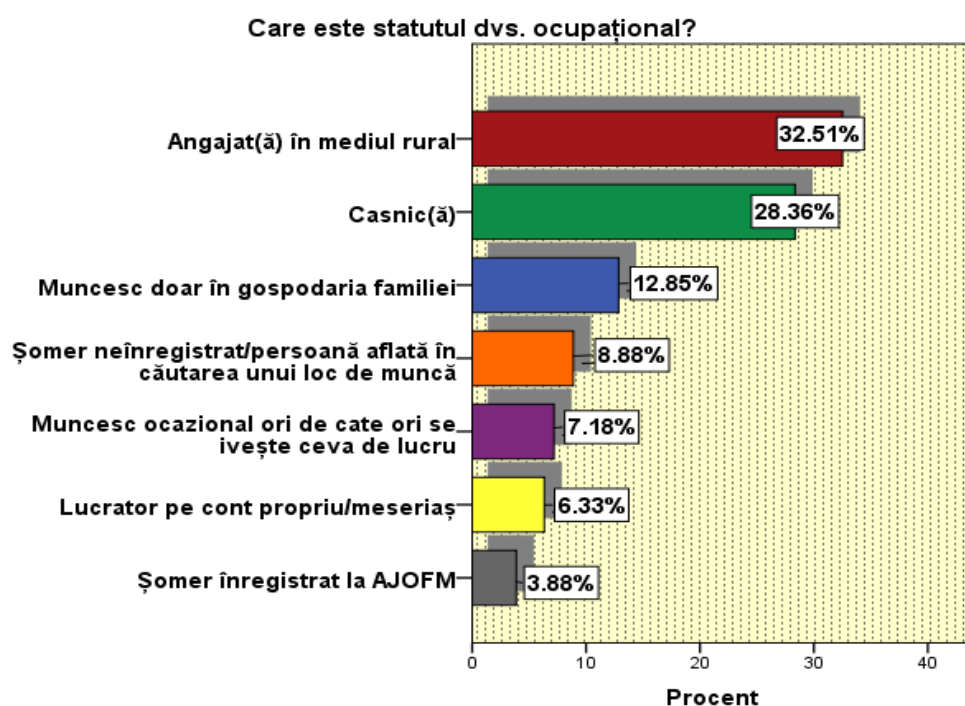

Fig.nr.3

O mare parte dintre cei care au fost chestionați sunt fie angajați în mediul rural (32.51%), casnici (28.36%) sau muncitori în gospodăria proprie, ceea ce subliniază diversitatea și implicarea persoanelor din mediul rural în activități diverse, posibil cei chestionați să fi putut fi încadrați în mai multe categorii ocupaționale (să fie și angajați dar să lucreze și în gospodăria proprie sau să fie șomer dar să presteze activități independente).

Din analiza nivelului de studiu al celor chestionați putem observa o preponderență a absolvirii de maximum 12 clase, doar 6.24% dintre respondenți având studii universitare de lungă durată și 1.7% studii postuniversitare, fapt ce poate dovedi fie nivelul scăzut al studiilor persoanelor din mediul rural, fie migrația celor cu studii superioare la oraș și astfel excluderea din cercetare.

³³ <https://statistici.inse.ro/shop/>

2.1.2.4 Studii absolvite

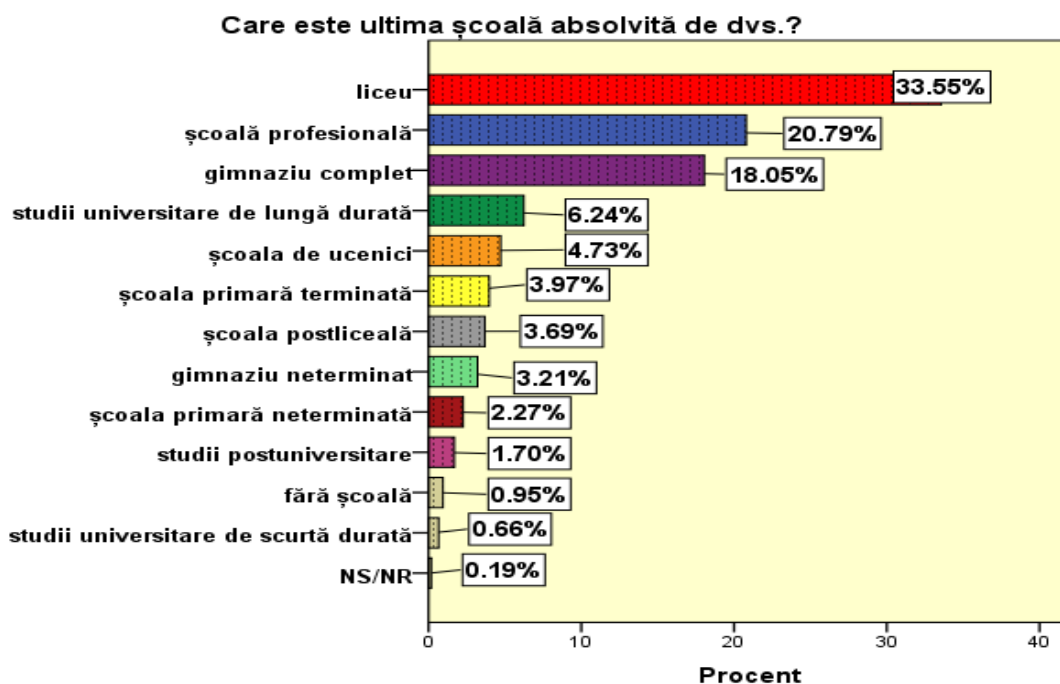

Fig.nr.4

2.1.3 Analiza datelor

2.1.3.1 Experiența de muncă

2. În ce măsură a influențat acest statut următoarele aspecte ale vieții dvs.?

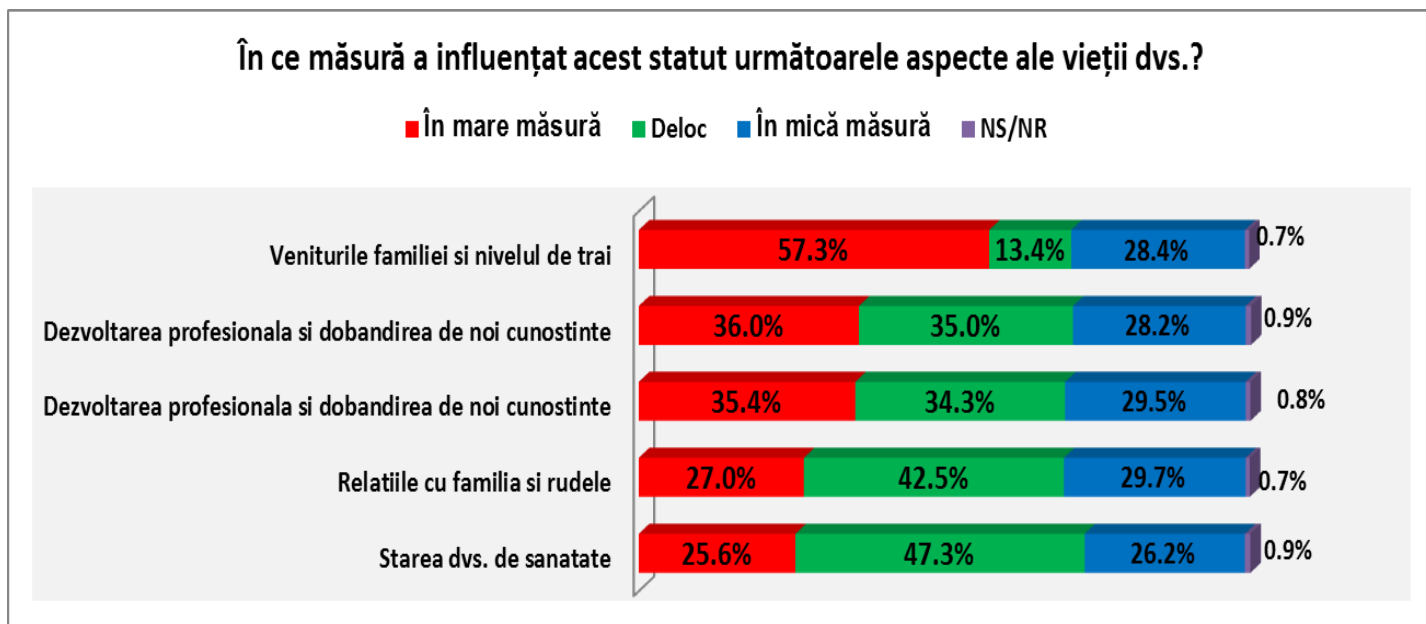

Fig.nr.5

Indiferent de statutul pe care îl au, majoritatea respondenților au afirmat că acesta a influențat într-o mare măsură

- veniturile familiei și nivelul de trai (57.39%), dar și
- dezvoltarea profesională deloc (36.01%) și

- starea de spirit și încrederea în forțele proprii (35.44%) dar deloc
- relațiile cu familia și rudele (42.57%) și
- propria stare de sănătate (47.26%).

Astfel, familia reprezintă sprijinul indiferent de statutul ocupațional al celor din mediul rural, fapt ce confirmă ideea de familie tradițională și unită din mediul rural, dar abilitățile profesionale și posibilitățile financiare sunt categorii puternic afectate de lipsa unui salariu constant, fapt ce în timp poate conduce și la degradarea celorlalte categorii neafectate însă, impunându-se necesitatea aplicării unor programe și strategii de incluziune pe piața muncii a persoanelor din mediul rural.

La nivelul mediului rural din România³⁴, în anul 2012 40.3% dintre locuitori își apreciau starea de sănătate ca fiind bună și 28% foarte bună, ceea ce determină o alimentație echilibrată și efort fizic ce menține această stare, nici statutul ocupațional neinfluențând semnificativ acest aspect.

3. Aveți un loc de muncă în prezent, plătit (ca angajat sau lucrător pe cont propriu), cu acte sau fără, inclusiv lucrător în agricultură?

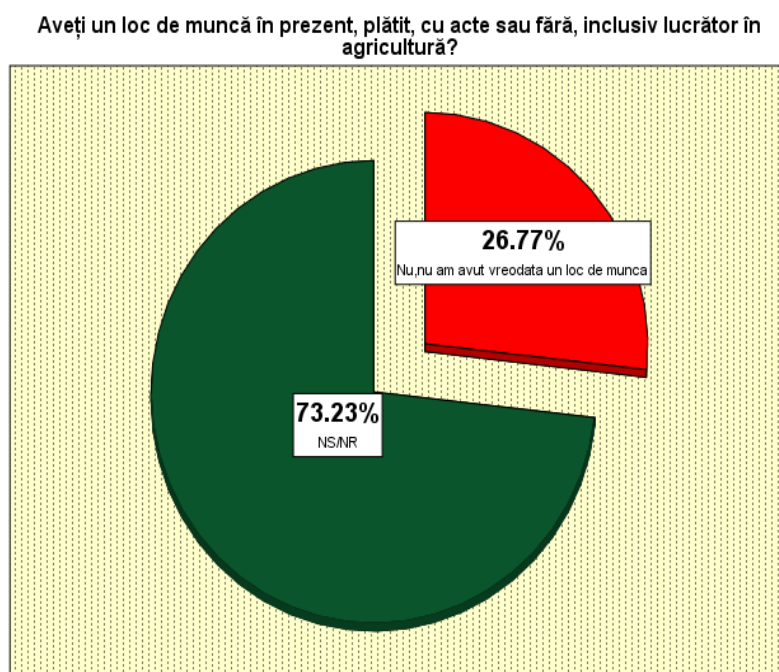

Fig.nr.6

Investigarea specificului relației dintre persoanele din mediul rural al județului Vrancea și implicarea în procesul muncii a relevat faptul că 26.77% dintre respondenți nu au avut vreodată un loc de muncă, ceea ce subliniază o lipsă de implicare activă pe piața muncii a persoanelor din mediul rural, o încrucișare cu sexul respondenților arătând faptul că procentele sunt împărțite aproape în mode egal între femei și bărbați.

Dintre cei care au afirmat că au avut un loc de muncă până în prezent, cel mai mare procentaj a menționat funcția de vânzător (9.7%), agricultor (2.5%) sau educator (1.6%), ceea ce semnifică preponderența locurilor de muncă în comerț din mediul rural, dar și existența unor disponibilizări în domeniul educației din mediul rural al județului Vrancea.

³⁴ <https://statistici.inse.ro/shop/>

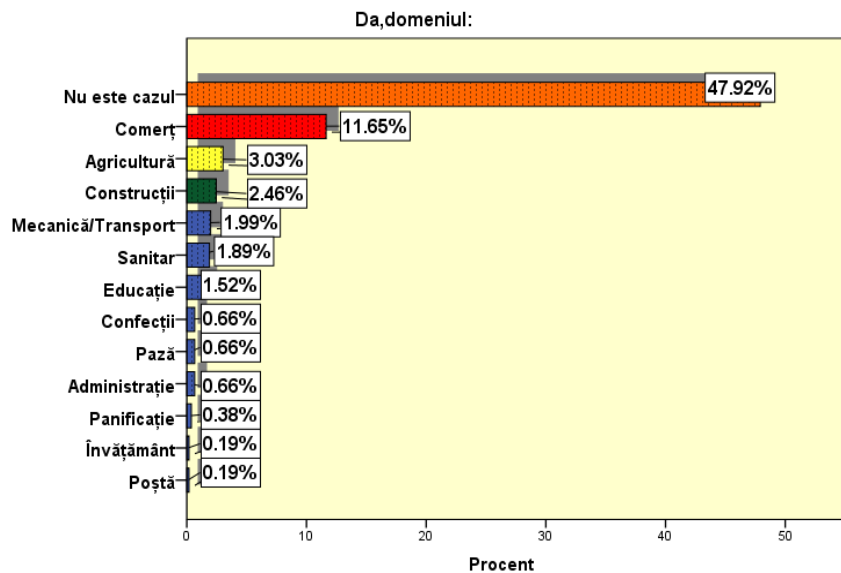

Fig.nr.7

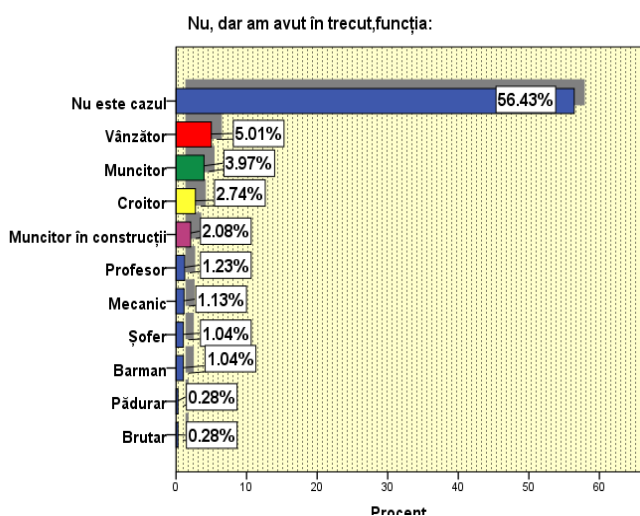

Fig.nr.8

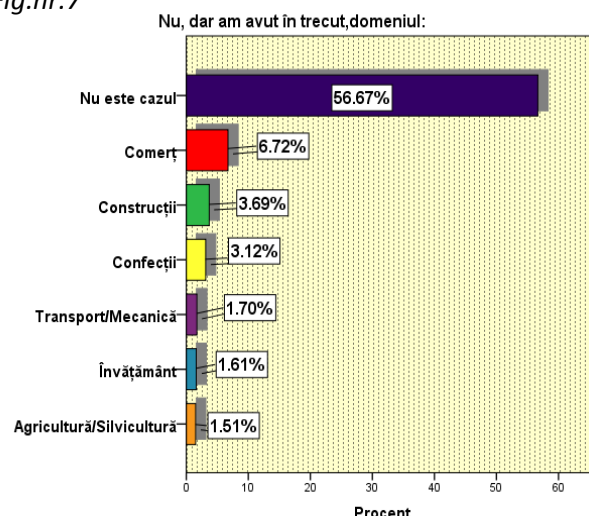

Fig.nr.9

4. Care a fost motivul pentru care ați plecat de la ultimul loc de muncă?

Care a fost motivul pentru care ați plecat de la ultimul loc de muncă?

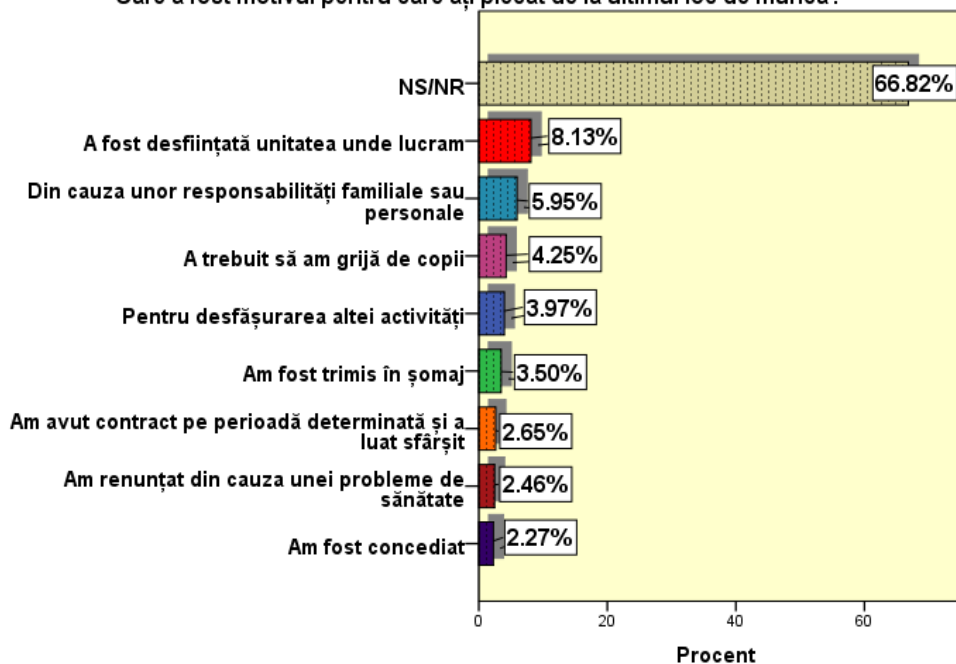

Fig.nr.10

Analizând graficul de mai sus, putem observa ca principală cauză a șomajului din mediul rural al județului Vrancea o reprezintă desființarea unităților de lucru din diferite domenii de activitate (8.13%), pe locul secund aflându-se problemele personale și familiale ale celor chestionați și necesitatea îngrijirii copiilor, ceea ce determină o cauză pentru inactivitate ocupațională, pusă pe seama nevoii de a crește copiii în gospodărie și de oferire a educației specifice.

5. Care sunt formele sub care vă desfășurați/v-ați desfășurat activitatea?

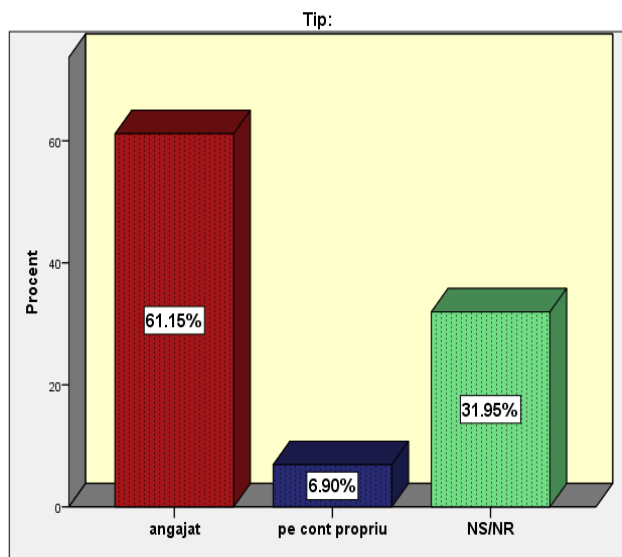

Fig.nr.11

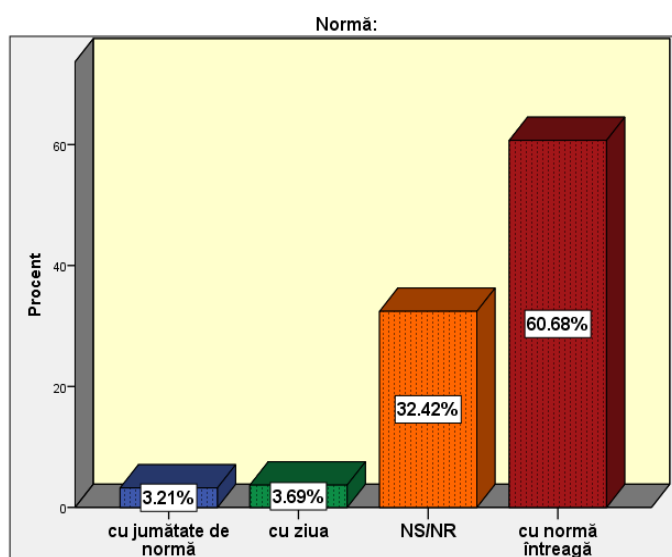
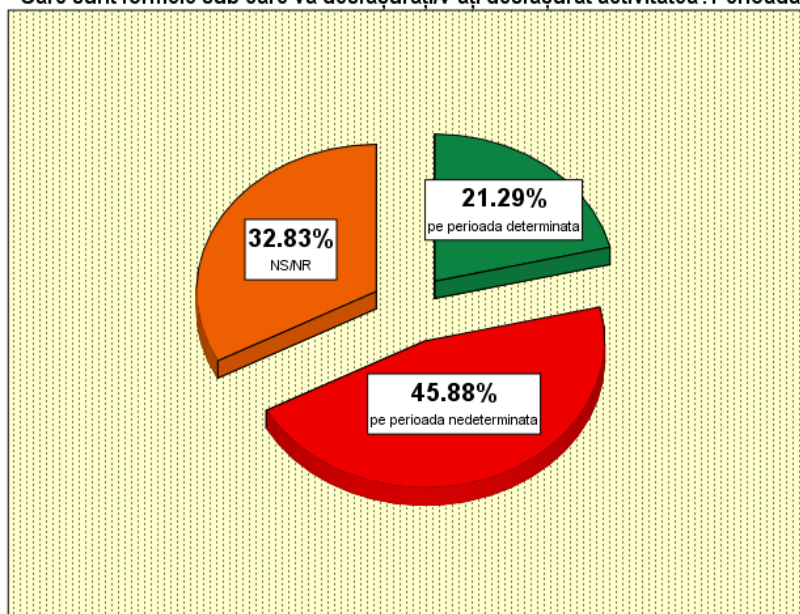

Fig.nr.12

O imagine de ansamblu asupra specificului procesului de muncă în mediul rural din Vrancea, este definită prin angajarea (61.15%) cu normă întreagă (60.68%), pe perioadă nedeterminată (45.88%), ceea ce determină o oarecare stabilitate avută de cei care au lucrat, însă o altă trăsătură poate fi oferită și de procentul celor care afirmă că au lucrat pe cont propriu, cu ziua și pe o perioadă specifică, ceea ce poate semnifica munca sezonieră sau bazată pe activități de tip proiect, specifice preponderent în mediul rural.

Care sunt formele sub care vă desfășurați/v-ați desfășurat activitatea?Perioada

9. *Apreciați următoarele aspecte cu privire la prezentul/ultimul loc de muncă:*

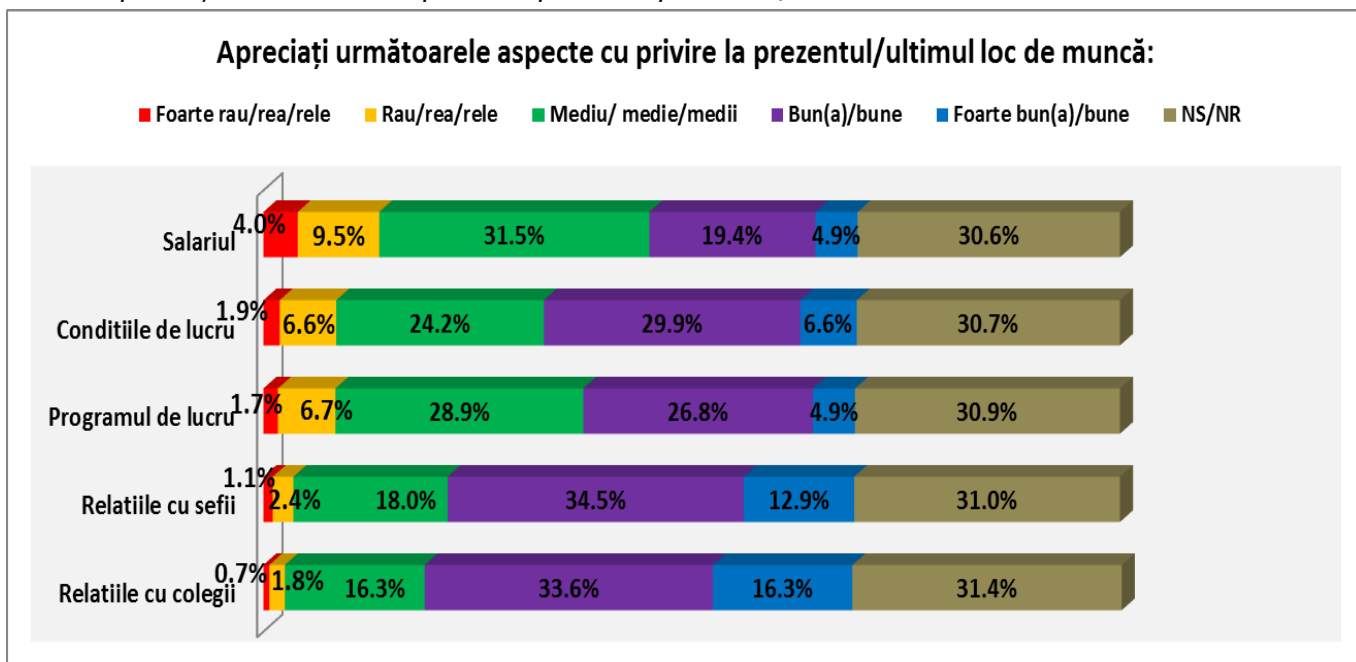

Fig.nr.14

Dorind să determinăm nivelul de satisfacție al celor chestionați cu privire la prezentul/ultimul loc de muncă, am putut evalua câteva aspecte, dintre acestea salariul (cumulat 13.53% rău) și programul de lucru (cumulat 8.42% rău) fiind evaluate cel mai slab, elemente precum condițiile de lucru, relațiile cu șefii și colegii fiind apreciate ca fiind bune, fapt care dovedește dispoziția de a lucra în condiții mai grele dar cu recompense financiare pe măsura muncii, persoanele chestionate simțindu-se astfel incorect tratate din punct de vedere al raportului muncă-remunerație.

10. *Care este/a fost principala problemă cu care v-ați confruntat la prezentul/ultimul loc de muncă?*

Care este/a fost principala problemă cu care v-ați confruntat la prezentul/ultimul loc de muncă?

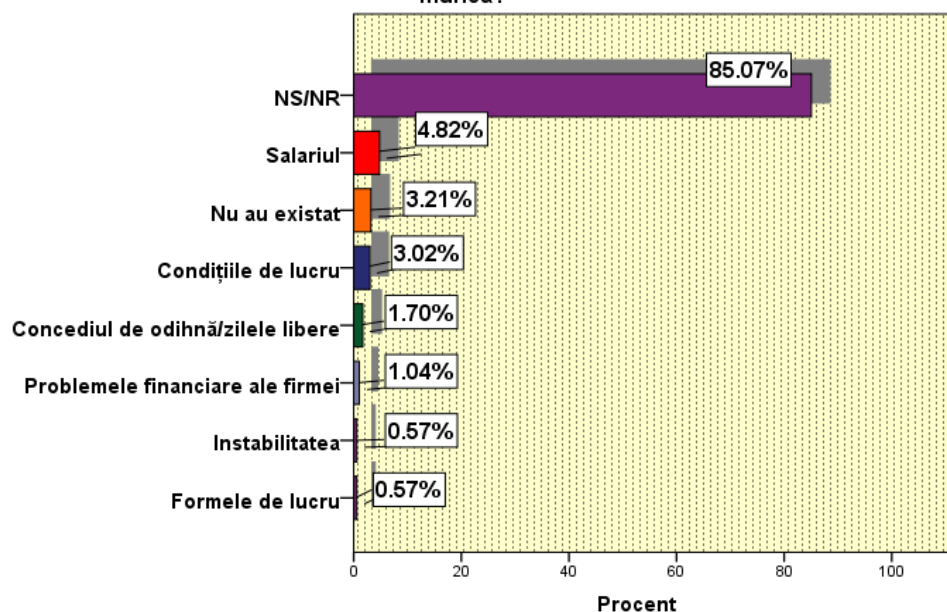
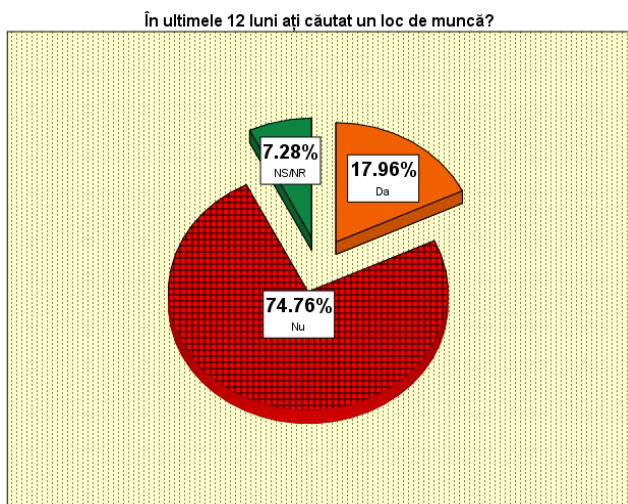

Fig.nr.15

Salariul reprezintă principalul motiv de insatisfacție la prezentul/fostul loc de muncă (pentru 4.82% dintre cei chestionați), răspunsul fiind în strânsă corelație cu aprecierea salariului la întrebarea anterioară, dar și condițiile de lucru și lipsa zilelor libere sau acordării concediului de odihnă, ceea ce subliniază acceptarea mai ușoară a unor lipsuri și inconveniente de ordinul modului de lucru, dar nu și a salariului scăzut.

2.1.3.2 Căutarea unui loc de muncă

8. În ultimele 12 luni ați căutat un loc de muncă?

Deși 74.76% dintre cei chestionați din mediul rural Vrancea nu și-au căutat în ultimul an un loc de muncă, este semnificativ procentul de 17.96% care au făcut-o (conform Fig.nr.16), ceea ce subliniază necesitatea asigurării accesului la informație pentru aceștia, în ușurarea procesului de inserție pe piața muncii.

Fig.nr.16

9. Ce ați făcut pentru a vă găsi un loc de muncă?

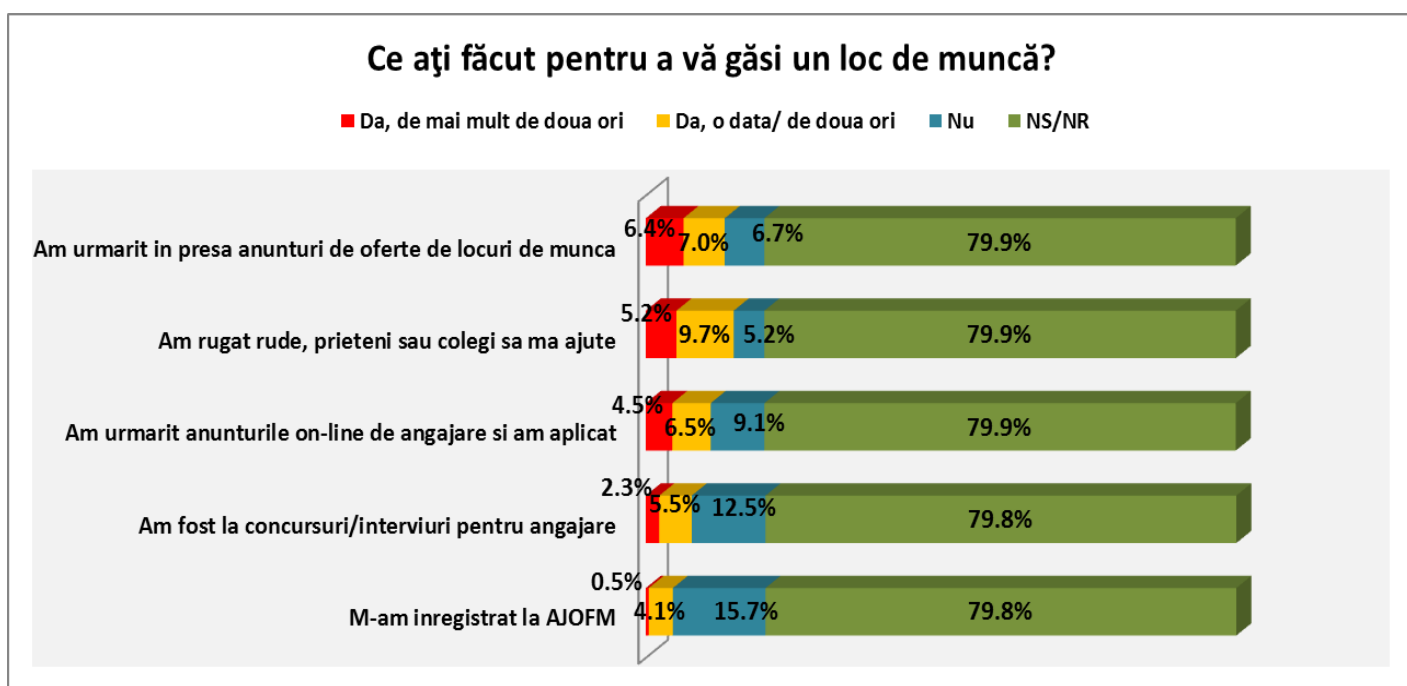

Fig.nr.17

Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă din mediul rural al județului Vrancea preponderent nu s-au înregistrat la AJOFM (15.69%), nu au urmărit anunțurile on-line de angajare (9.07%) și nu au fost la interviuri (12.48%), dar au preferat să roage rude/prieteni să îi ajute în acest proces (9.74%) și au urmărit în presă anunțurile (9.07%), lipsa prospectării pieței în mediul on-line fiind cauzată și de lipsa accesului la internet sau a cunoștințelor de lucru cu computerul, persoanele din mediul rural chestionate preferând lead-urile calde (persoanele apropiate, cunoscute) pentru recomandări la locuri de muncă, ceea ce poate îngreuna procesul de găsim și poate restrânge foarte mult șansele de angajare. Se impune astfel o necesitate de a face cunoscute mai bine metodele de căutare a unor locuri de muncă în mediul rural prin organizarea de workshop-uri și campanii de informare.

10. Care considerați că este principalul factor care v-a împiedicat să vă găsiți un loc de muncă?

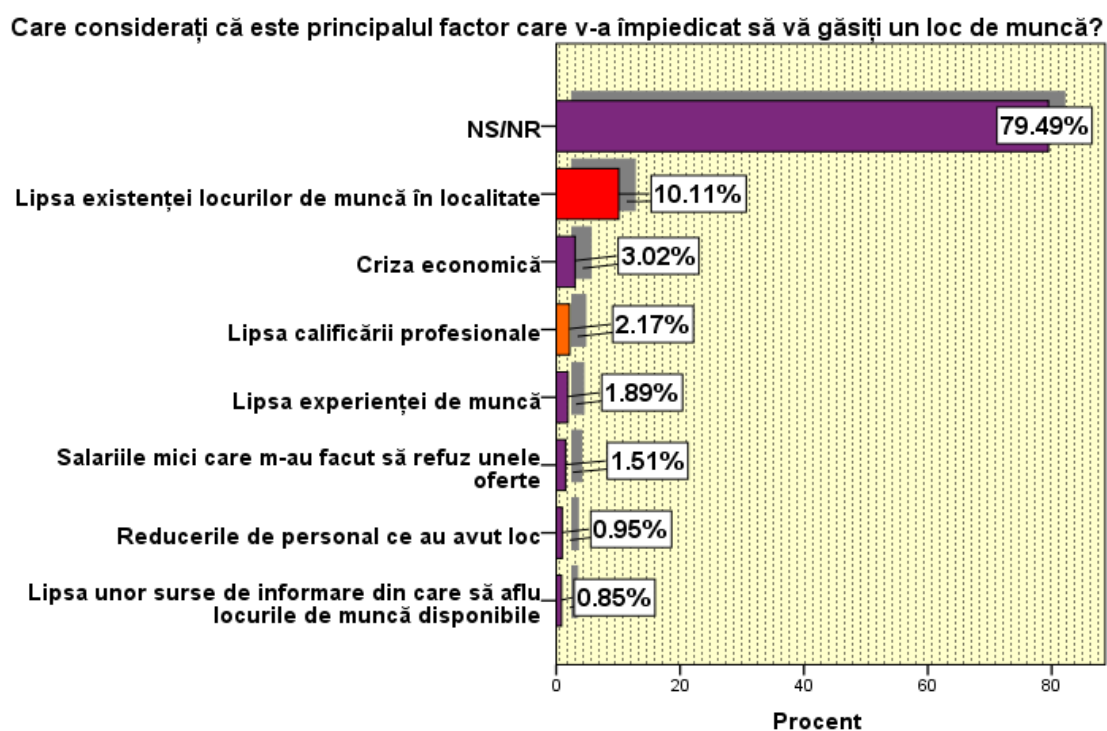

Fig.nr.18

Insertia pe piața muncii din mediul rural al județului Vrancea se realizează foarte greu pentru cei care doresc un job tocmai datorită lipsei locurilor de muncă la nivel de localitate (10.11%), a crizei economice, dar și a lipsei de calificare profesională sau experiență de muncă, ceea ce determină o necesitate a creșterii nivelului de calificare tocmai pentru a facilita procesul de găsim a unui job.

11. Care din următoarele aspecte considerați că v-ar ajuta să găsiți un loc de muncă?

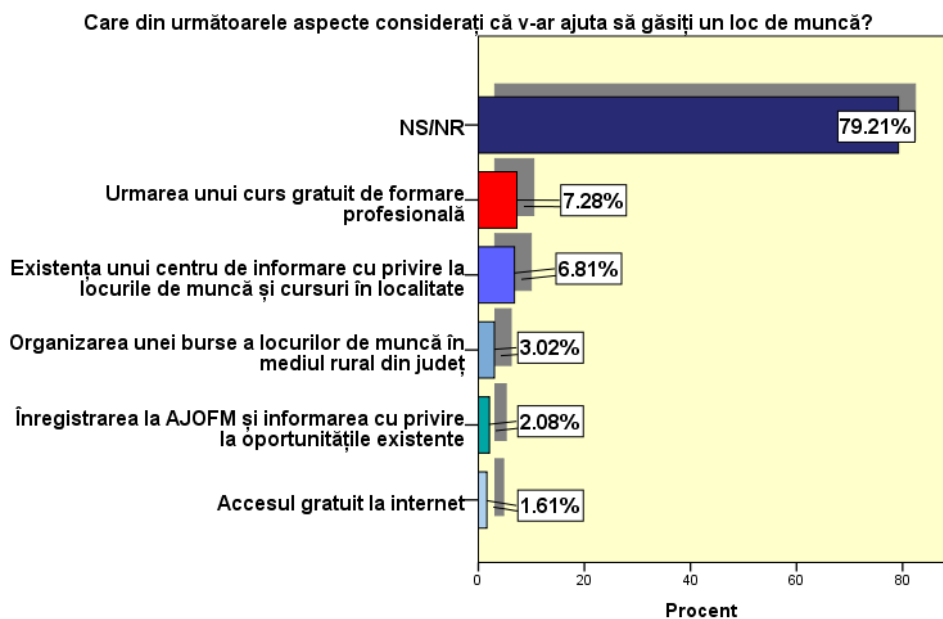
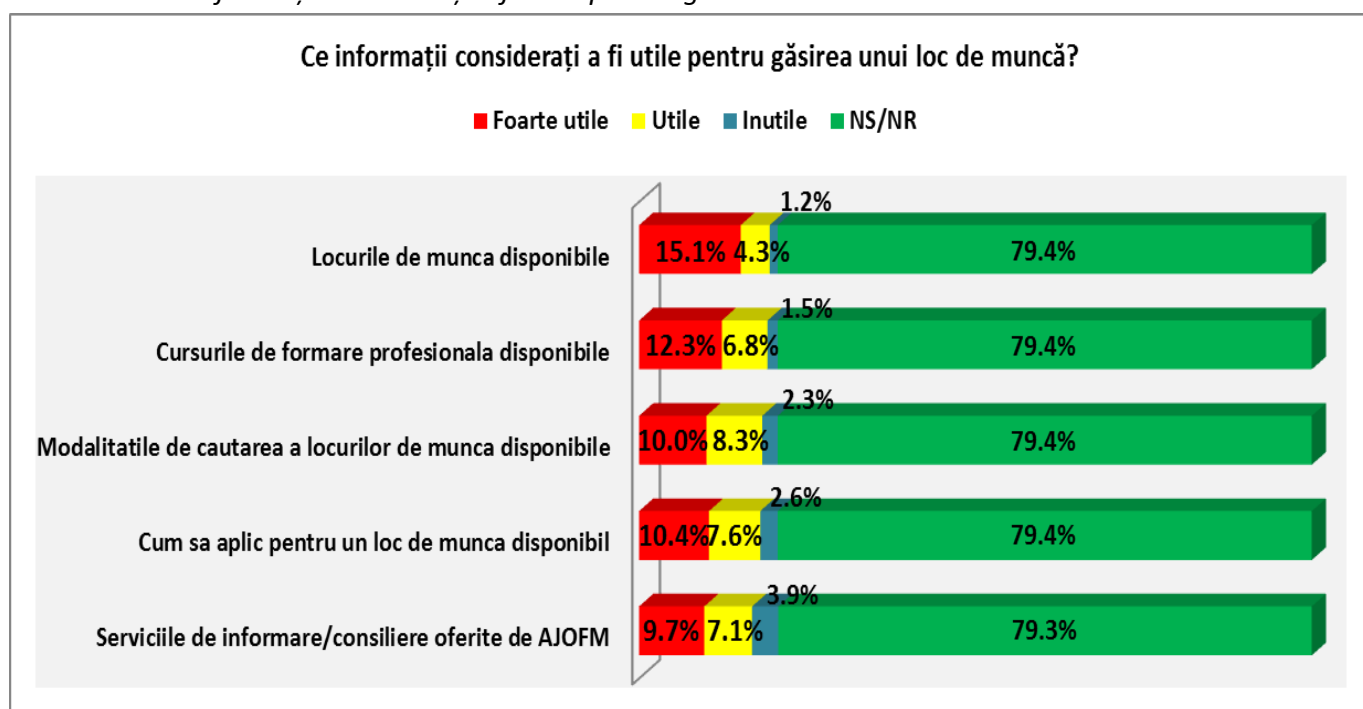

Fig.nr.19

Urmarea unui curs gratuit de formare profesională este văzută de către persoanele chestionate din mediul rural ca fiind cel mai mare ajutor (7.28%) pentru găsirea unui loc de muncă, urmată de înființarea unor centre de informare în localitatea de domiciliu unde să se poată documenta și să poată avea acces la resursele pentru aplicarea la un job disponibil. O altă idee apreciată de către cei chestionați este aceea de a fi organizată periodic o bursă a locurilor de muncă din mediul rural al județului Vrancea, ceea ce ar putea asigura o mai bună informare a locuitorilor și o mai bună mobilitate a forței de muncă.

12. Ce informații considerați a fi utile pentru găsirea unui loc de muncă?

Analizând per ansamblu, toate elementele supuse evaluării din punct de vedere al utilității informaționale, au fost apreciate ca fiind foarte folositoare în cadrul procesului de căutare a unui loc de muncă, astfel încât dezvoltarea și implementarea unor programe specifice celor din mediul rural Vrancea ar ajuta la inserția pe piața muncii și la creșterea calității vieții. Cel mai mare procentaj îl reprezintă informațiile despre locurile de muncă disponibile (15.12%) și cursurile de formare profesională, ceea ce determină deschiderea celor din mediul rural de a se implica în activități de formare profesională și a-și crește nivelul de calificare.

13. Care este principalul post de muncă pe care îl căutați și în ce domeniu ?

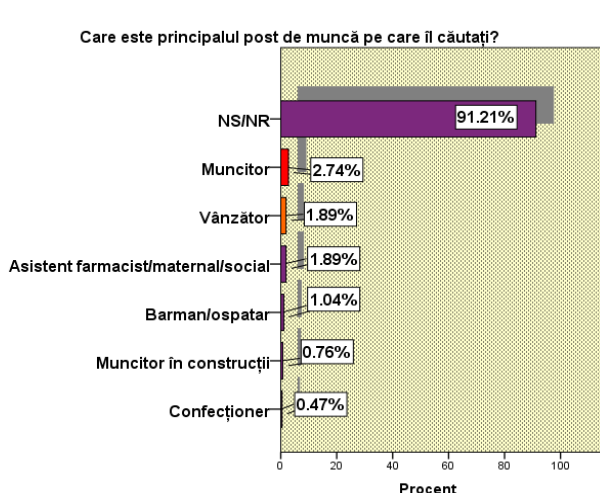

Fig.nr.21

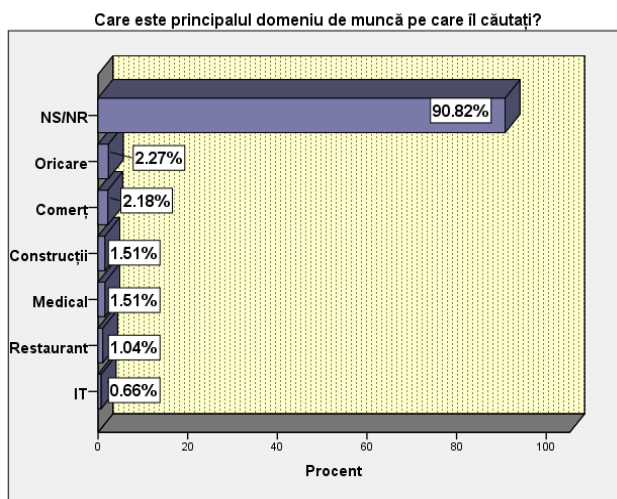

Fig.nr.22

Persoanele chestionate caută în principal locuri de muncă precum muncitor necalificat, vânzător, asistent farmacist/maternal/social sau barman în domenii precum comerț, construcții, medical sau restaurant, dar se poate observa și disponibilitatea de a lucra în orice domeniu de activitate (2.27%). Astfel, puteam contura o imagine a cursurilor de formare profesională pentru viitoare proiecte, impunându-se necesitatea de a forma persoanele în aceste domenii pentru o mai bună incluziune pe piața muncii.

14. Ce șanse considerați că aveți să găsiți un loc de muncă în viitorul apropiat?

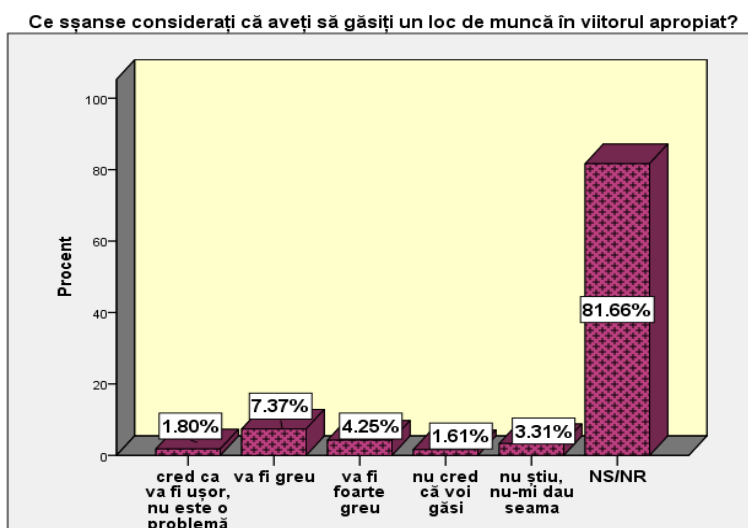

Fig.nr.23

Dintre persoanele participante la cercetare 11.62% cumulativ consideră faptul că va fi greu și foarte greu să găsească un loc de muncă, ceea ce subliniază pesimismul și lipsa speranței în rândul persoanelor din mediul rural, neîncredere ce poate fi bazată și pe lipsa calificării și experienței pe piața muncii.

15. Care este principalul motiv pentru care nu vă căutați un loc de muncă?

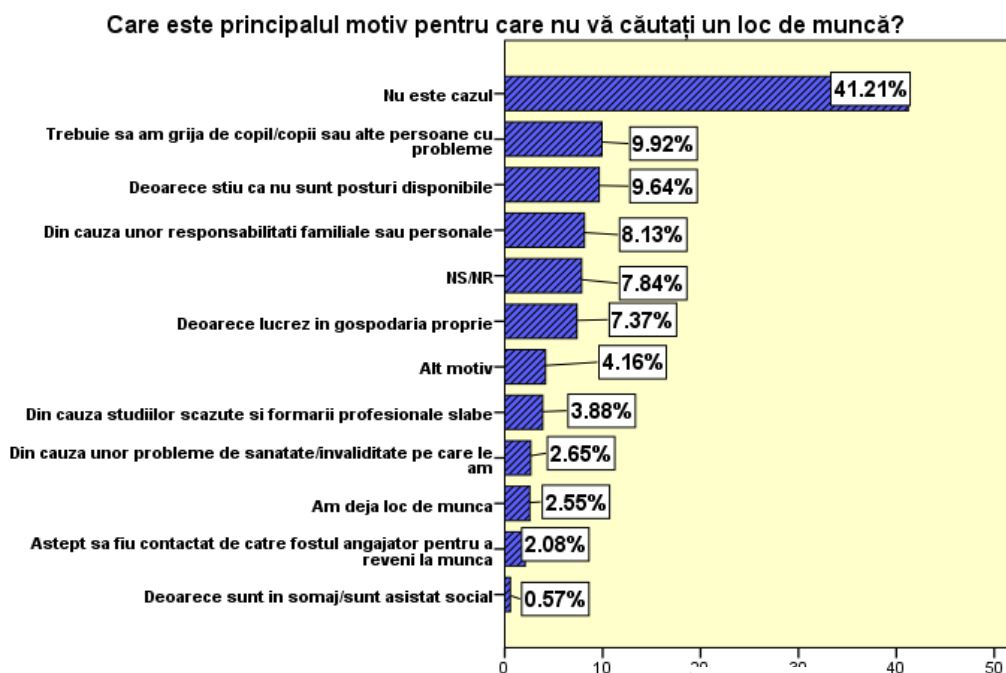

Fig.nr.24

În mediul rural vrâncean, principala cauză pentru care cei chestionați nu și-au căutat un loc de muncă este dat de necesitatea de creștere a copiilor (venită și din mentalitatea tradițională ca femeia să ofere educație și sprijin copiilor în gospodăria proprie și să asigure activitățile casnice de zi cu zi), dar și datorită convingerilor proprii (nefondate din punctul de vedere al lipsei implicării în procesul de căutare a unui job) de lipsă a locurilor de muncă disponibile în localitate.

2.1.3.3 Formare profesională

16. Ați urmat până în prezent un curs de formare profesională? Dacă da, pentru ce meserie a fost ultimul curs absolvit?

Majoritatea persoanelor la cercetare nu au urmat până la momentul anchetei un curs de formare profesională (un procent îngrijorător de 72%) ceea ce determină slaba implicare a celor din mediul rural al județului Vrancea în activități de dezvoltare profesională, de creștere a nivelului de calificare și totodată de creștere a șanselor de inserție pe piața muncii, fie datorită lipsei de resurse financiare pentru aceste demersuri, fie pentru naveta necesară participării la un curs care preponderent se organizează în mediul urban.

Creșterea gradului de calificare și specializare a persoanelor din mediul rural în concordanță cu oferta de pe piața muncii ar putea ajuta la facilitarea procesului de găsire a unui job și de creștere economică ulterioară.

Dintre cei care totuși au urmat un curs (11.9%), principalele domenii de calificare obținute sunt:

- *Administrație* (2.1%);
- *Comerț* (2%);
- *IT* (1.5%);
- *Barman/ospătar* (1.4%);
- *Construcții* (1.1%);
- *Confecții* (1%) și *Mecanică* (1%).

17. *Ultimul curs absolvit a fost :*

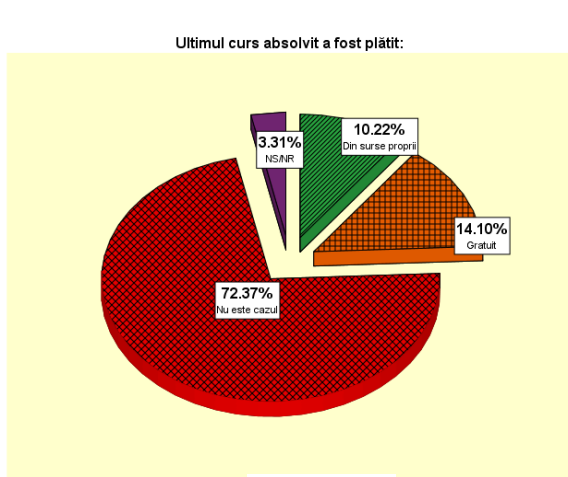

Fig.nr.25

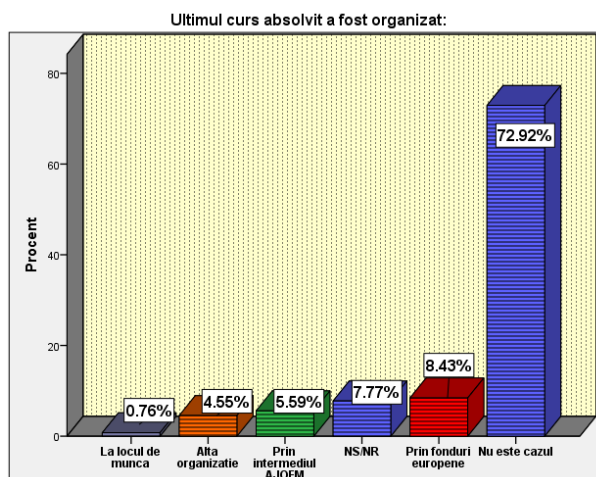

Fig.nr.26

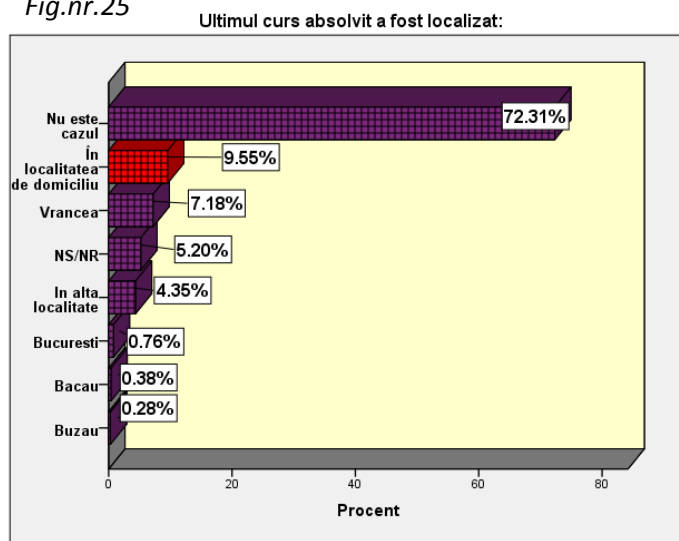

Fig.nr.27

Activitățile de formare profesională la care au participat persoanele din mediul rural chestionate, au fost preponderent gratuite (14.1%), costurile fiind suportate prin fonduri europene (8.43%) și în localitatea de domiciliu (9.55%) ceea ce subliniază încă o dată necesitatea implementării proiectelor cofinanțate din fonduri europene, pentru a asigura în permanență acces la formare profesională gratuită și la nivel local persoanelor din mediul rural. Totodată, este de remarcat și disponibilitatea persoanelor de a-și asigura costurile unui curs, 10.22% plătindu-și singur activitatea de formare și fiind chiar dispuși să se deplaseze în alte localități (4.35%) au urmat un curs în altă localitate și alte procente în orașe precum București, Bacău sau Buzău).

18. Cum apreciați următoarele aspecte ale organizării ultimului curs de formare profesională absolvit ?

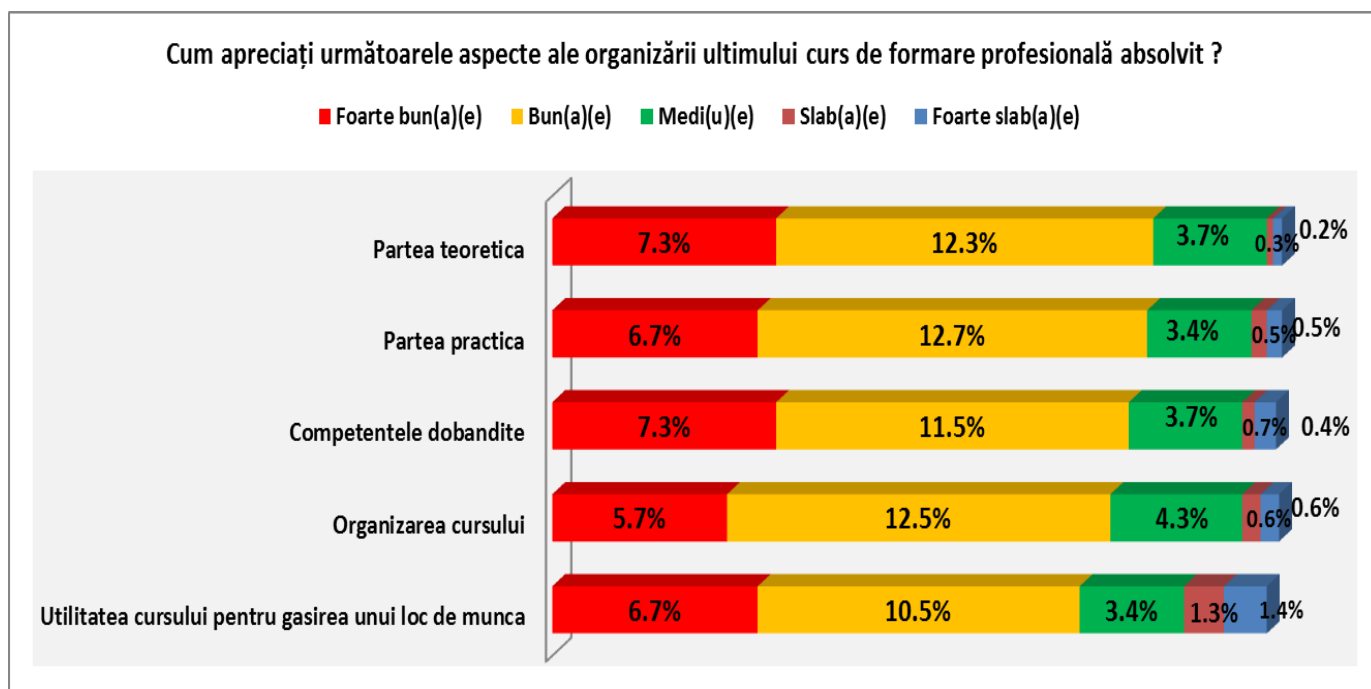

Fig.nr.28

Toate elementele cursurilor de formare profesională la care au participat persoanele chestionate au fost apreciate ca fiind bune, în proporții de 11-12%, ceea ce subliniază utilitatea și plăcerea cu care persoanele din mediul rural al județului Vrancea participă la astfel de activități.

2.1.3.4 Calitatea vieții

19. Care din următoarele utilități dețineți în prezent?

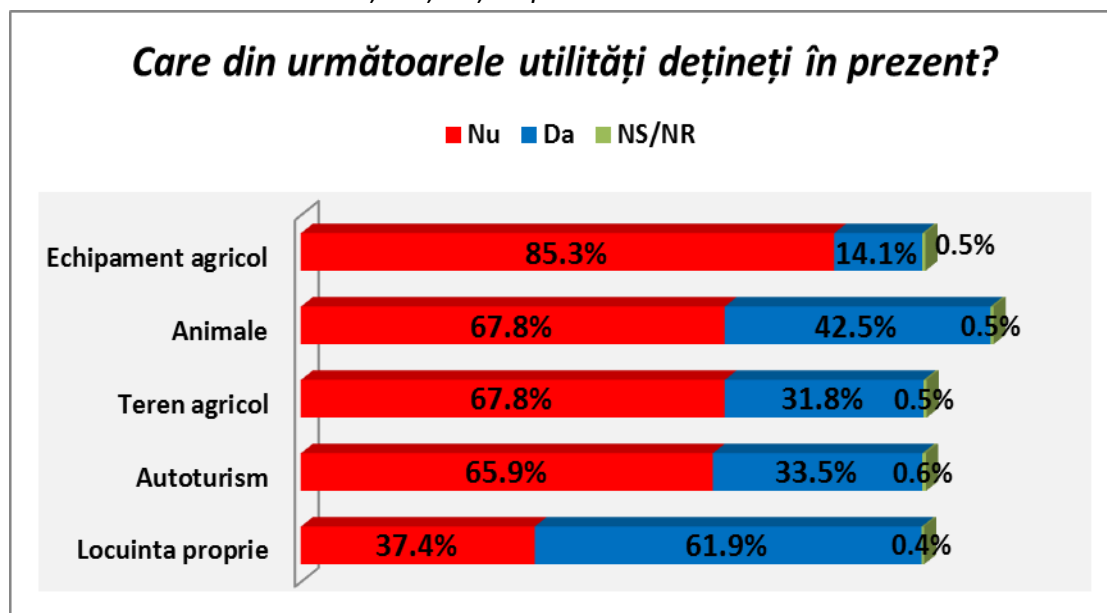

Fig.nr.29

În ceea ce privește bunurile și utilitățile deținute, persoanele din mediul rural chestionate nu dețin teren agricol decât în proporție de 31.76% și nici echipament agricol (14.11%- Fig.nr.29),

procentaje preponderent negative înregistrându-se și în rândul animalelor deținute de doar 42.61% dintre respondenți. Singurul bun deținut în proporții considerabile este locuința proprie (62.09%).

În ceea ce privește autoturismul, 33.49% au menționat că îl dețin (o creștere față de procentul 22.6% la cercetarea anterioară desfășurată în perioada 2012-2013, 29.23% în 2012, jud. Vrancea). Poate semnala o creștere economică la nivelul regiunii.

2.1.3.5 Spirit antreprenorial

20. În ultimul an ați obținut următoarele categorii de produse?

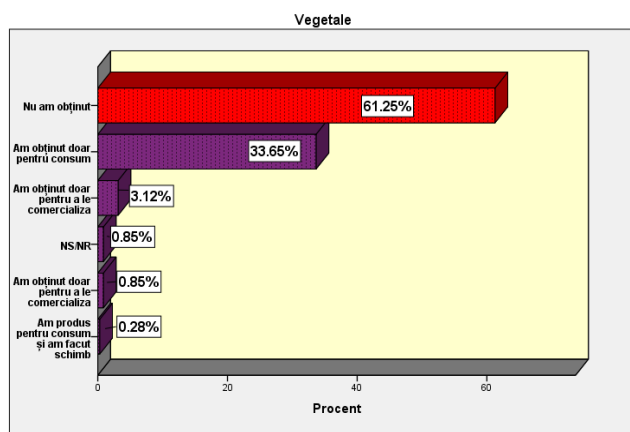

Fig.nr.30

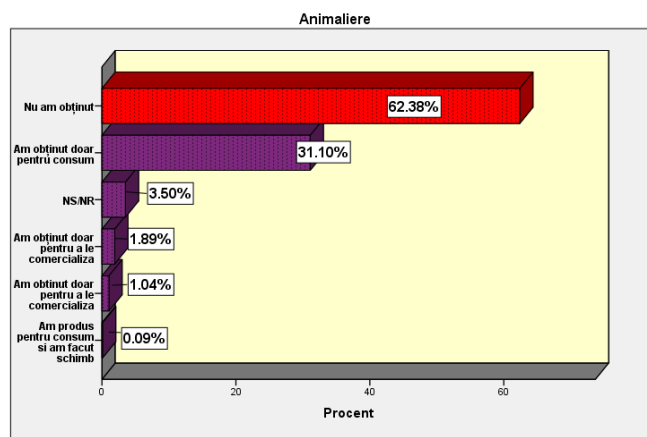

Fig.nr.31

Majoritatea persoanelor chestionate nu au obținut în ultimul an produse vegetale (61.25%) și nici animaliere (62.38%), sau cei care au obținut a fost doar pentru consumul familiei, ceea ce subliniază o slabă implicare în activități agricole și de comerț, deși regiunea Vrancea este o regiune cu posibilități de exploatare agricolă bogată.

Programe și strategii de susținere și dezvoltare, precum și de absorbție a fondurilor europene destinate agriculturii și creșterii de animale ar fi benefice pentru creșterea economică a localităților din județul Vrancea și totodată pentru dezvoltarea de noi piețe de desfacere și eventual export de produse locale.

21. Care din următoarele situații vă corespunde?

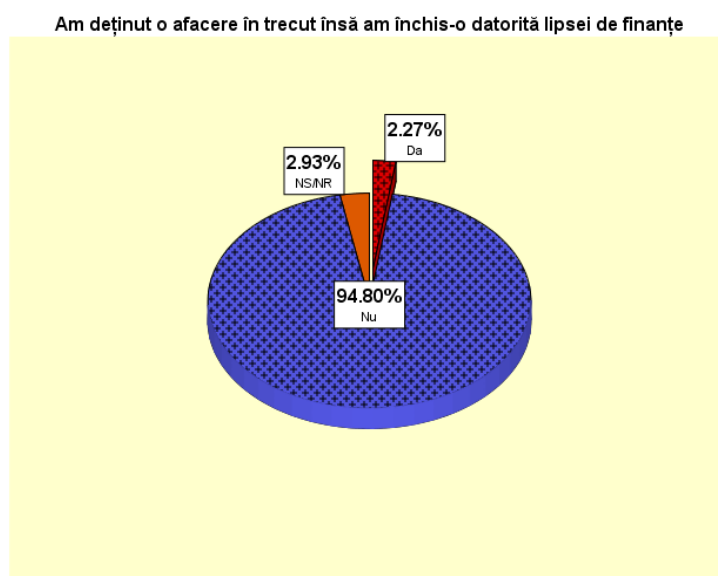

Fig.nr.32

Am deținut o afacere în trecut însă am închis-o datorită lipsei de finanțe: Da, domeniul:

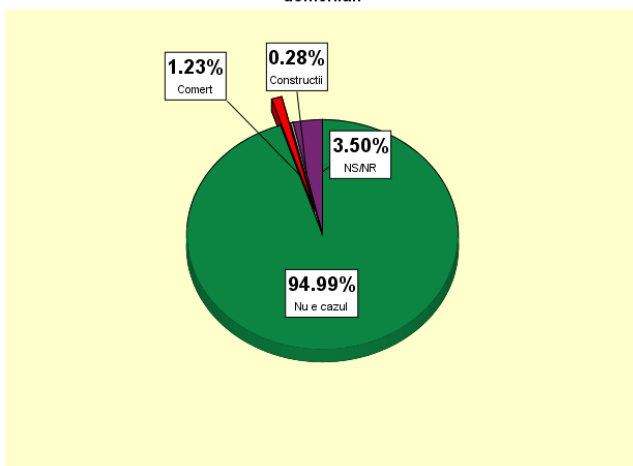

Fig.nr.33

Am deținut o afacere în trecut însă am închis-o deoarece nu exista cerere pentru produse/servicii

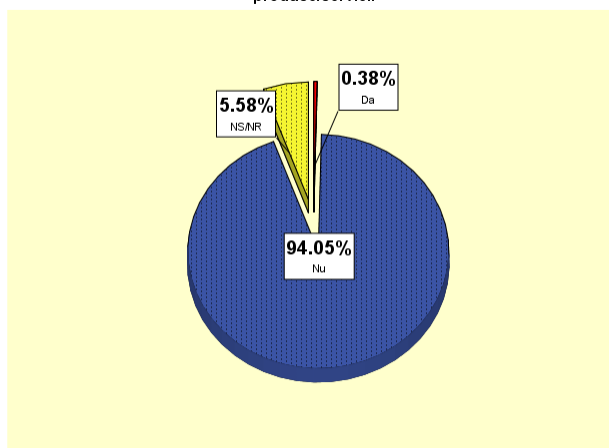

Fig.nr.34

Dețin singur o afacere proprie;

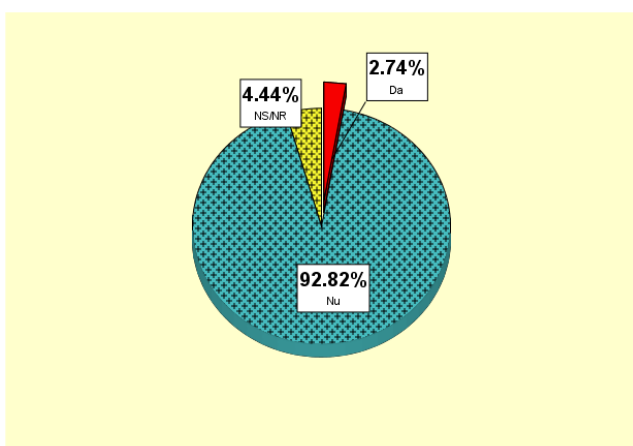

Fig.nr.35

Dețin singur o afacere proprie: Da, domeniul:

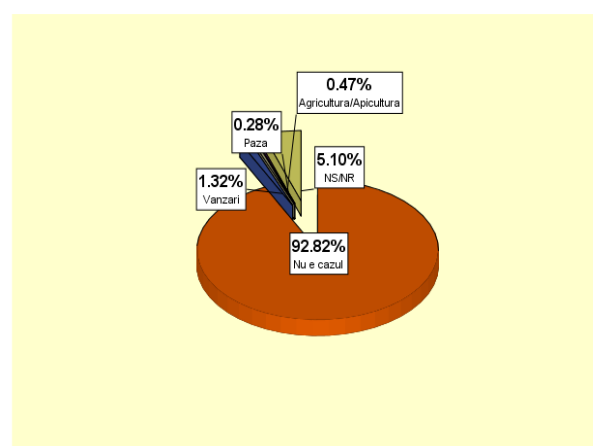

Fig.nr.36

Dețin o afacere cu altcineva

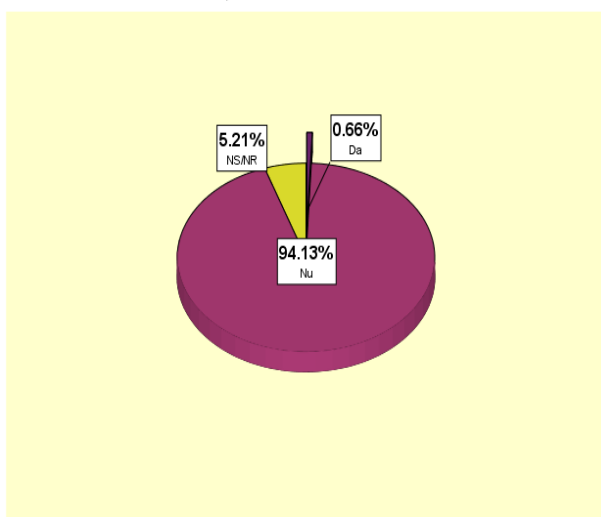

Fig.nr.37

Dețin o afacere cu altcineva: Da, domeniul:

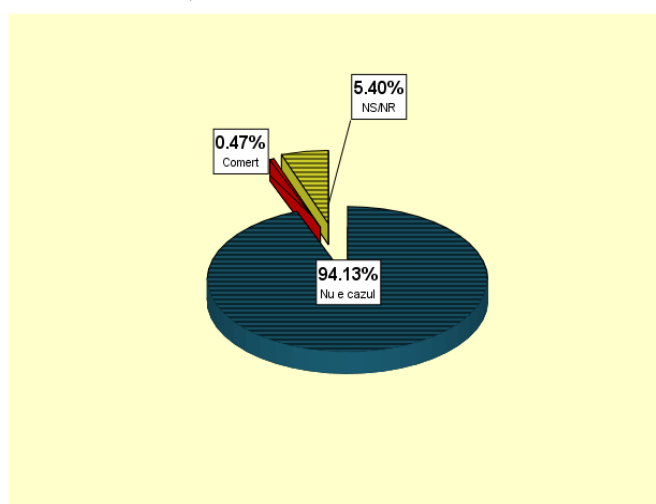

Fig.nr.38

Intenționez să dezvolt o afacere singur în următorul an

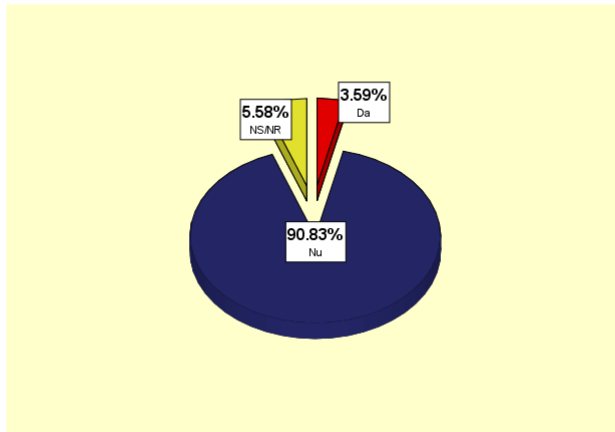

Fig.nr.39

Intenționez să dezvolt o afacere singur în următorul an: Da,domeniul:

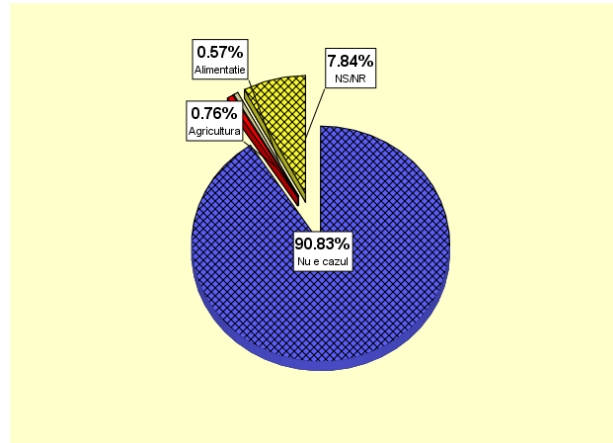

Fig.nr.40

Intenționez să dezvolt o afacere cu altcineva în următorul an

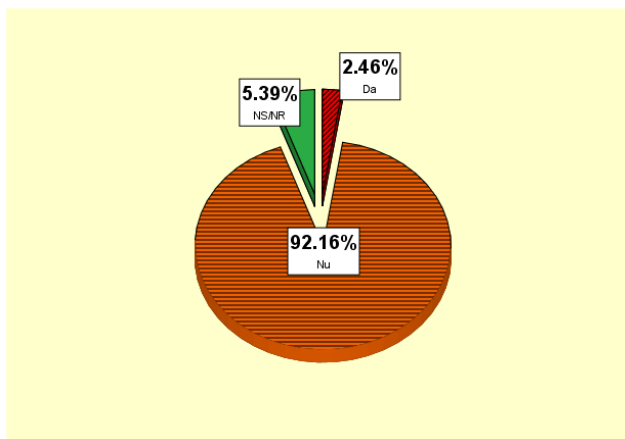

Fig.nr.41

Intenționez să dezvolt o afacere cu altcineva în următorul an: Da,domeniul:

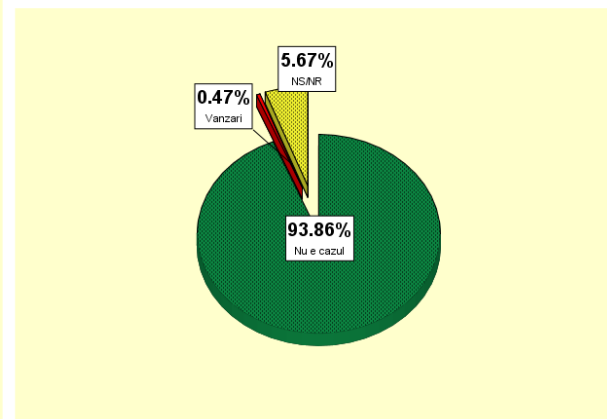

Fig.nr.42

Nu am și nu intenționez să dezvolt o afacere deoarece:

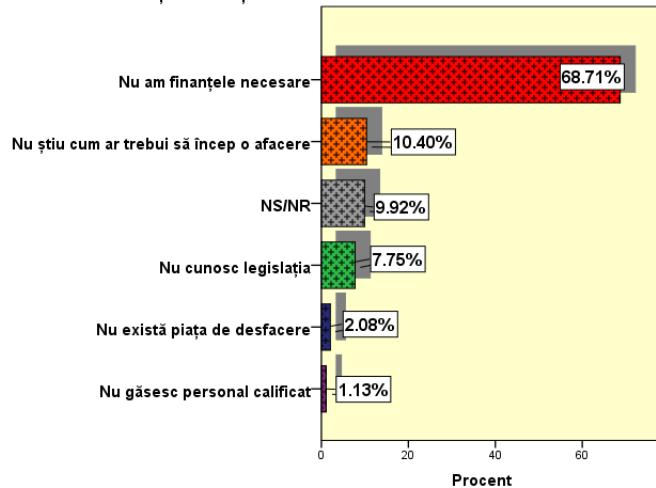

Fig.nr.43

Pentru a putea crea o imagine de ansamblu cu privire la existența spiritului antreprenorial la nivelul mediului rural din județul Vrancea, putem observa din analiza datelor obținute faptul că cei care au deținut o afacere în trecut (doar 2.27% din populația cercetată) și închis-o datorită lipsei de finanțe activau în domeniul comerțului (1.23%). Dintre cei care mai dețin o afacere în prezent se

remarcă domenii de activitate precum comerț, pază sau agricultură. Este de remarcat procentul de 3.59% care doresc să deschidă o afacere în următorul an, în agricultură sau alimentație.

Principalul motiv, reieșit din analiza datelor obținute, pentru care persoanele din mediul rural al județului Vrancea nu își deschid o afacere este dat de lipsa finanțelor necesare (68.71%) sau lipsei de informații despre demararea unei afaceri (10.4%), ceea ce impune utilitatea organizării unor workshop-uri de antreprenoriat în mediul rural, pentru a veni în sprijinul celor care nu cunosc legislația, dar ar dori să își deschidă o afacere în viitor, creând totodată noi locuri de muncă și aducând dezvoltare economică în comunitate.

22. Ce informații considerați că v-ar fi utile pentru dezvoltarea unei afaceri?

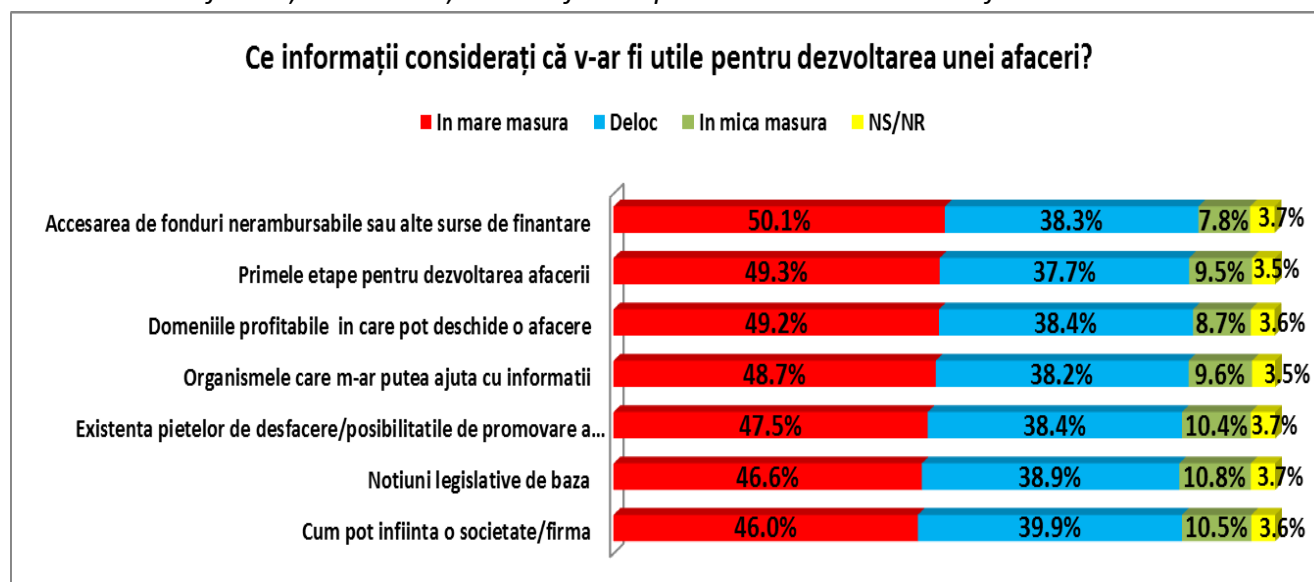
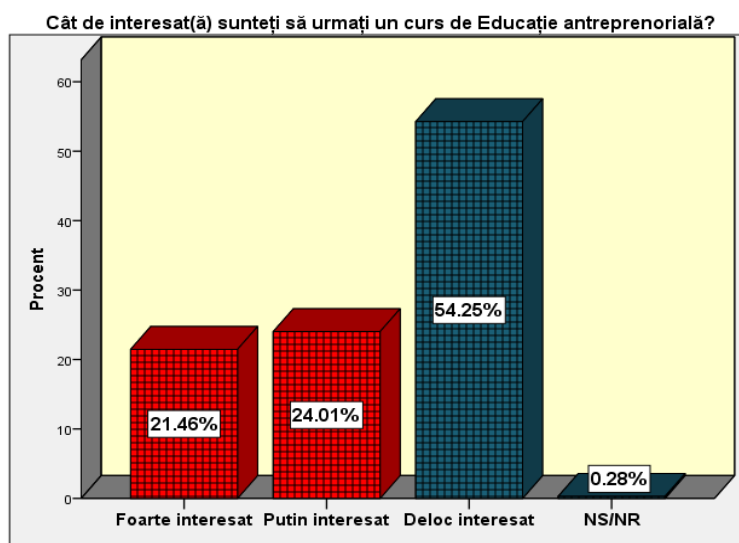

Fig.nr.44

Analizând graficele de mai sus (Fig.nr.44), putem observa cu certitudine faptul că orice informație legată despre dezvoltarea unei afaceri i-ar interesa pe persoanele din mediul rural, astfel încât considerăm oportună implementarea de activități de conștientizare privind potențialul personal de dezvoltare a spiritului antreprenorial în mediul rural.

23. Cât de interesat(ă) sunteți să urmați un curs de Educație antreprenorială ?

Deși ar fi interesați să afle cât mai multe informații despre posibilitățile de dezvoltare a unei afaceri, cei chestionați au menționat faptul că nu sunt majoritar interesați să urmeze un curs, dar procentajul crescut de 54.25% poate fi pus și pe seama neînțelegerii denumirii cursului, existând însă și procentaje semnificative care se declară interesați de activitatea respectivă.

24. Ați accesat până în prezent fonduri europene sau fonduri guvernamentale?

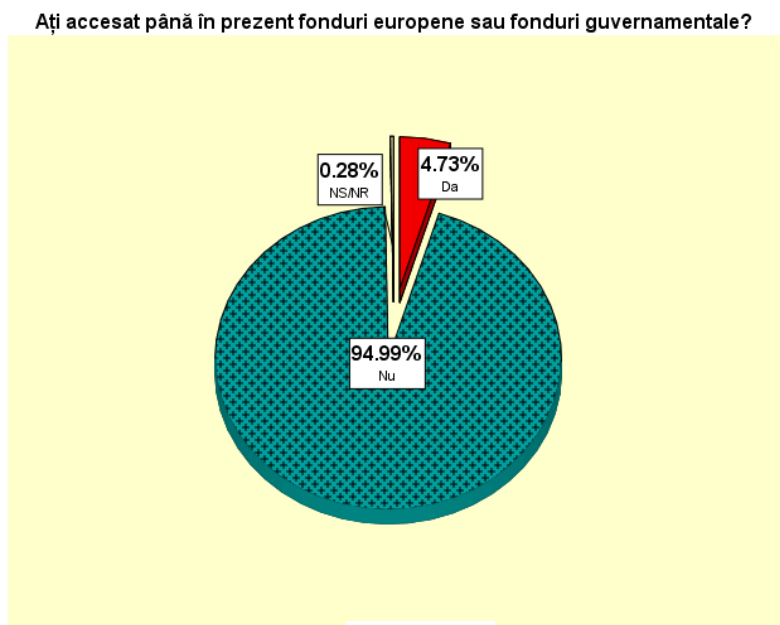

Fig.nr.46

Având în vedere numeroasele axe și domenii de intervenție în cadrul cărora persoanele din mediul rural pot accesa fonduri, procentul de 94.99% dintre cei chestionați care nu au accesat vreodată aceste fonduri este îngrijorător, acest fapt putând fi pus pe seama dezinformării, lipsei accesului la internet și documentație, lipsa sprijinului din partea primăriilor și a fondului necesar pentru demararea unui proiect de asemenea natură. Astfel, ar fi benefică organizarea de activități de informare a persoanelor din mediul rural cu privire la oportunitățile pe care le au pentru accesarea de fonduri nerambursabile, în vederea dezvoltării mediului rural din județul Vrancea și nu numai.

25. V-ați gândit vreodată să vă asociați pentru a accesa un fond european sau program guvernamental de finanțare?

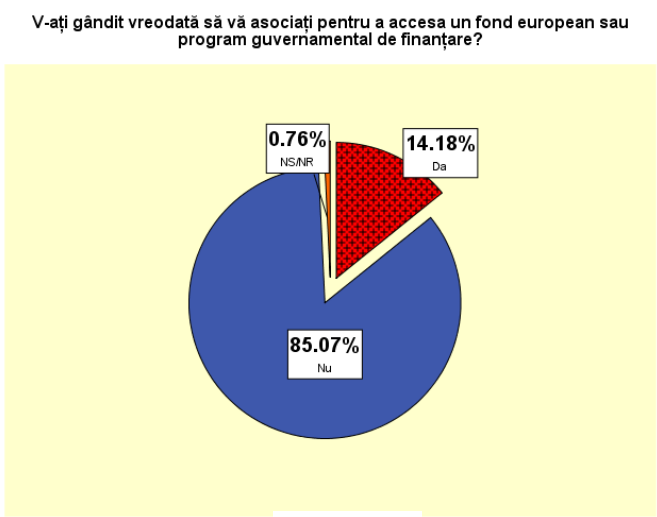

Fig.nr.47

Disponibilitatea de asociere a celor din mediul rural pentru accesarea de fonduri subliniază interesul acestora pentru astfel de inițiative (14.18% s-ar asocia în vederea accesării unor programe). De asemenea se poate realiza legătura și cu întrebarea următoare, rezultatele confirmând dorința de a lucra împreună cu ceilalți în folosul propriu, de a crea asociații agricole sau întreprinderi familiale, fapt ce ar putea ușura procesul de accesare a fondurilor pentru dezvoltarea gospodăriilor și noilor activități economice din mediul rural (18.71% ar face parte dintr-o asociație agricolă și 20.51%-dintr-o asociație familială).

26. Ați fi dispus să vă asociați pentru a face parte dintr-o:

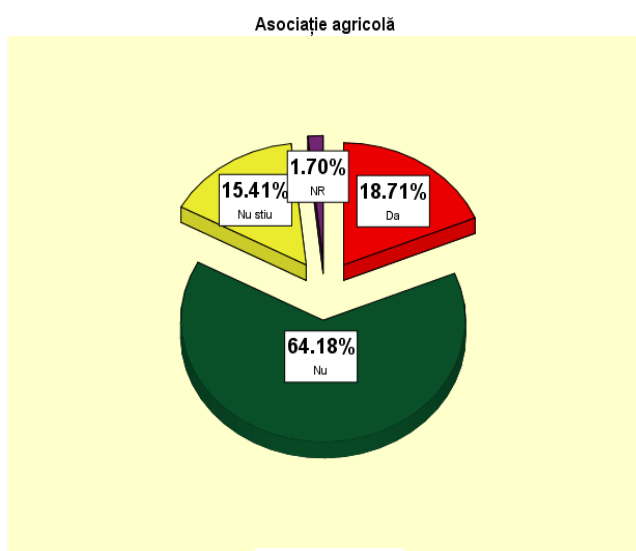

Fig.nr.48

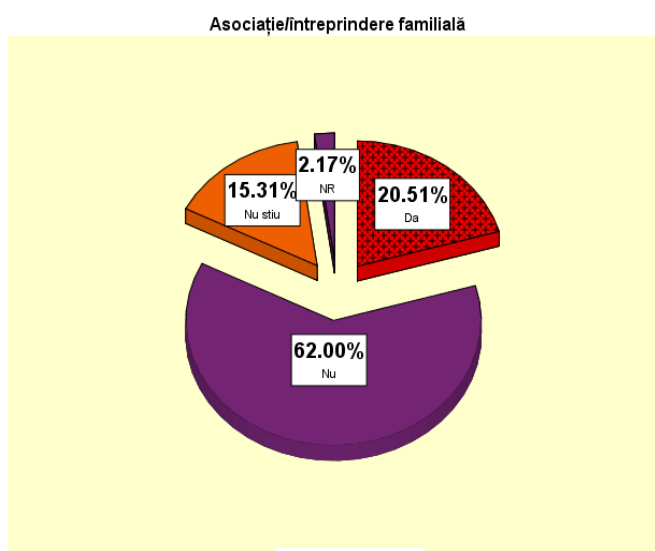

Fig.nr.49

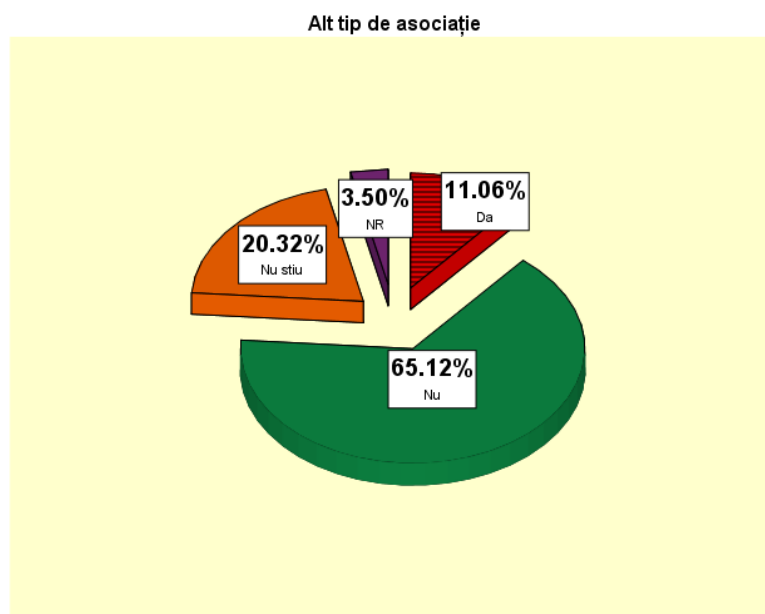

Fig.nr.50

2.1.3.6 Migrație

27. Aveți membri de familie/rude care lucrează în altă țară?

28. Primiți vreun sprijin financiar din partea acestora (trimiterea unor sume lunare, bunuri, etc.)?

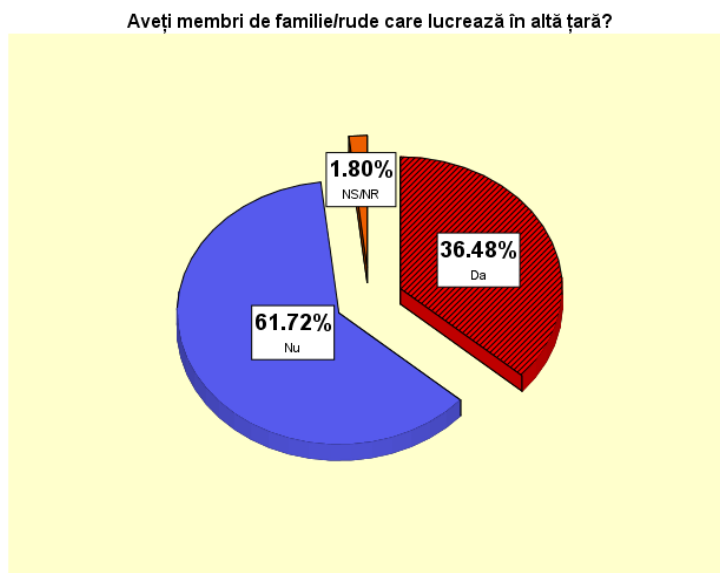

Fig.nr.51

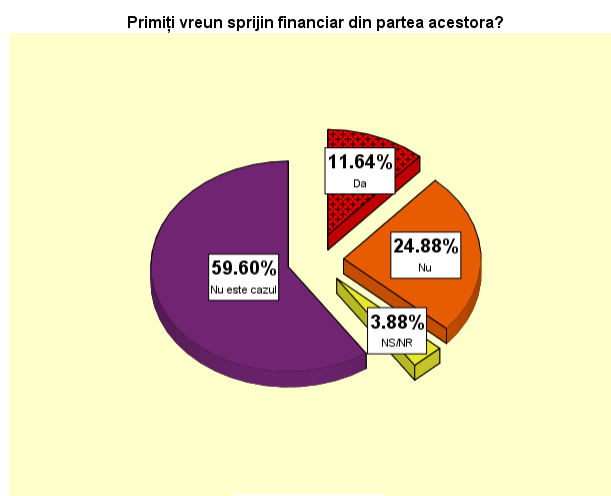

Fig.nr.52

Este de remarcat procentajul crescut al persoanelor care au membri de familie sau rude (36.48% conform Fig. nr. 51), un procent de 11.64% dintre aceștia primind și sprijin financiar din partea lor, ceea ce înseamnă susținerea economiei locale și prin intermediul banilor obținuți înafara țării. Dacă analizăm comparativ cu rezultatele primei cercetări desfășurate în mediul rural din Vrancea în perioada 2012-2013, când 68.1% au menționat faptul că știu cunoscând foarte multe persoane care au plecat în ultimul an în altă țară pentru a-și găsi un loc de muncă, atunci putem conștientiza amploarea fenomenului, fapt datorat lipsei locurilor de muncă și imposibilității susținerii financiare a familiilor proprii, fiind astfel necesară separarea familiilor și fiind afectate diferite aspecte ale calității vieții persoanelor din mediul rural al județului Vrancea.

2.1.3.7 Aprecierea veniturilor

29. La ce sumă se ridică veniturile lunare ale gospodăriei dvs.?

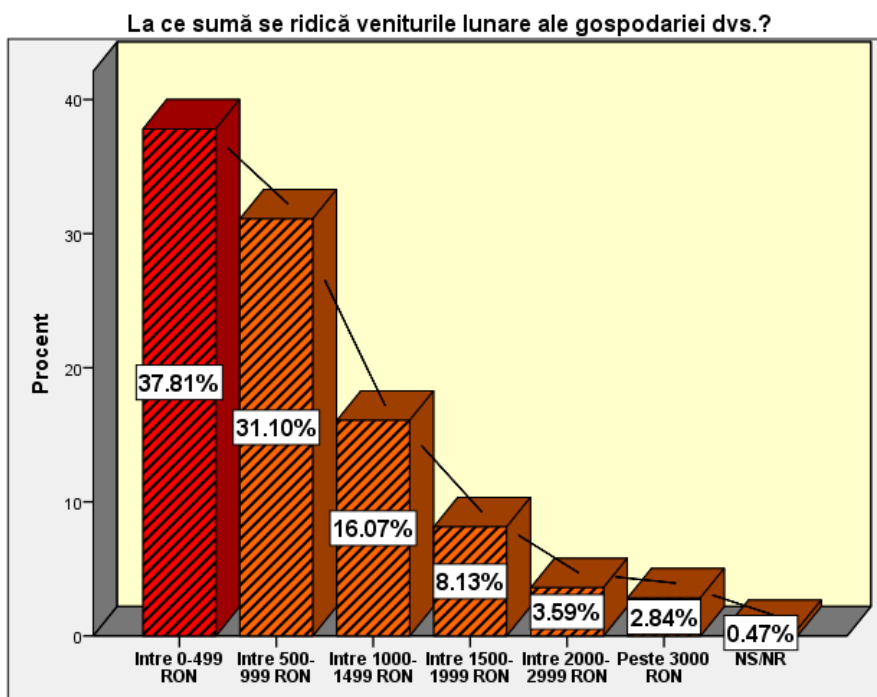

Fig.nr.53

Analiza nivelului veniturilor pe care le obțin persoanele din mediul rural observăm faptul că cea mai mare parte au venituri de 0-499 lei, fapt alarmant, datorită imposibilității practice de asigurare a traiului zilnic pentru o gospodărie, corelat cu lipsa obținerii de produse agricole și animaliere. Nivelul foarte scăzut la veniturilor din mediul rural al județului Vrancea poate sublinia rata riscului de sărăcie din regiunea Sud-Est de 50% conform statisticilor.

Se impune dezvoltarea unor strategii de creștere economică, de incluziune pe piața muncii a persoanelor din mediul rural, de investiții în dezvoltarea și crearea de noi locuri de muncă în localitățile din județul Vrancea.

Statisticile naționale arată la nivelul anului 2013, în mediul rural, venituri pe categorii ocupaționale de:

- 2907 lei pentru salariați;
- 1790 lei pentru lucrători pe cont propriu în activități neagricole;
- 2104 lei pentru agricultori;
- 1603 lei pentru șomeri.

Dacă realizăm o corelație între statutul ocupațional și nivelul veniturilor per gospodărie, putem observa faptul că veniturile sunt următoarele:

- muncitorii în gospodăria proprie: 0-499 lei;
- muncitorii ocazionali sau zilierii: 0-499 lei;
- șomerii înregistrați la AJOFM: 1500-1999 lei;
- șomerii neînregistrați sau persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă: 0-499 lei;
- persoanele casnice: 0-499 lei;
- lucrătorii pe cont propriu: 1000-1499 lei;
- angajații din mediul rural: 2000-2499 lei.

30. Cum apreciați veniturile dvs. actuale în raport cu evoluția prețurilor?

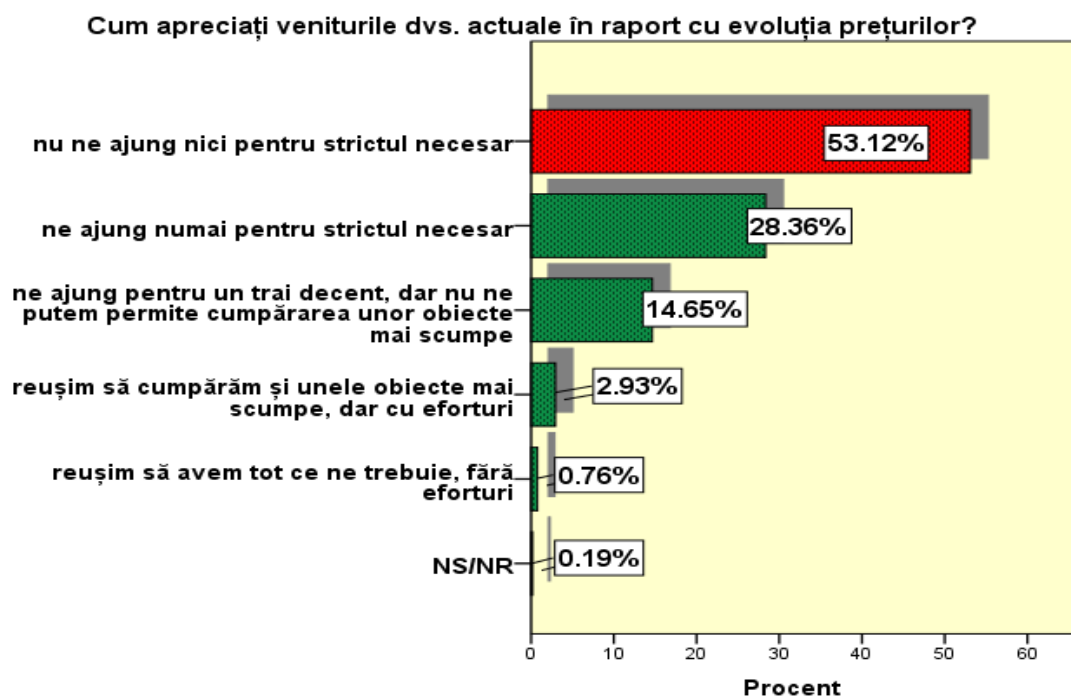

Fig.nr.54

Conform statisticilor³⁵, la nivelul anului 2012, șomerii sunt cei care fac față cel mai greu achitării datoriilor (56.7%), urmați de lucrătorii pe cont propriu în activități non-agricole (47.3%) și agricultorii (44.8%). Totodată, per ansamblu, la nivelul mediului rural din România, în anul 2012, 37.2% dintre locuitori nu au putut efectua la timp unele cheltuieli, un procent foarte crescut ce este corelat cu situația economică a gospodăriilor.

În mediul rural din România, în anul 2012, principalele categorii la care se înregistrau datoriile și dificultăți de plată erau la: Energie electrică, abonament radio (65.5%), întreținerea locuinței (33.1%) și abonamentul telefonic (31.2%).

Conform INSSE³⁶, în mediul rural din România, principalele cheltuielile pe care și le pot permite sunt:

- Menținerea unei temperaturi adecvate (87.2%);
- Consumul a cel puțin un fel de mâncare cu carne sau pește o dată la două zile (72.3%);
- Plata unei săptămâni de vacanță (13.5%);

Tot în mediul rural, la nivelul anului 2012, cele mai multe persoane afirmă că fac față cheltuielilor curente Cu oarecare dificultate (36.1%) sau Cu dificultate (30.1%), în timp ce rezultatele primei părți a cercetării în mediul rural din Vrancea concluzionează faptul că 39.34% afirmă faptul că veniturile nu le ajung nici pentru strictul necesar sau 38.24% că le ajung doar pentru acest aspect.

31. Care dintre categoriile următoare fac parte din venitul lunar al gospodăriei din care faceți parte (în ultima lună)?

Principalul venit care asigură traiul celor din mediul rural din Vrancea este reprezentat de salariul de angajat, banii din lucrul cu ziua sau prestarea de activități independente.

³⁵ <https://statistici.insse.ro/shop/>, site consultat pe 30.06.2014.

³⁶ <https://statistici.insse.ro/shop/>

Care dintre categoriile următoare fac parte din venitul lunar al gospodăriei din care faceți parte (în ultima lună)?

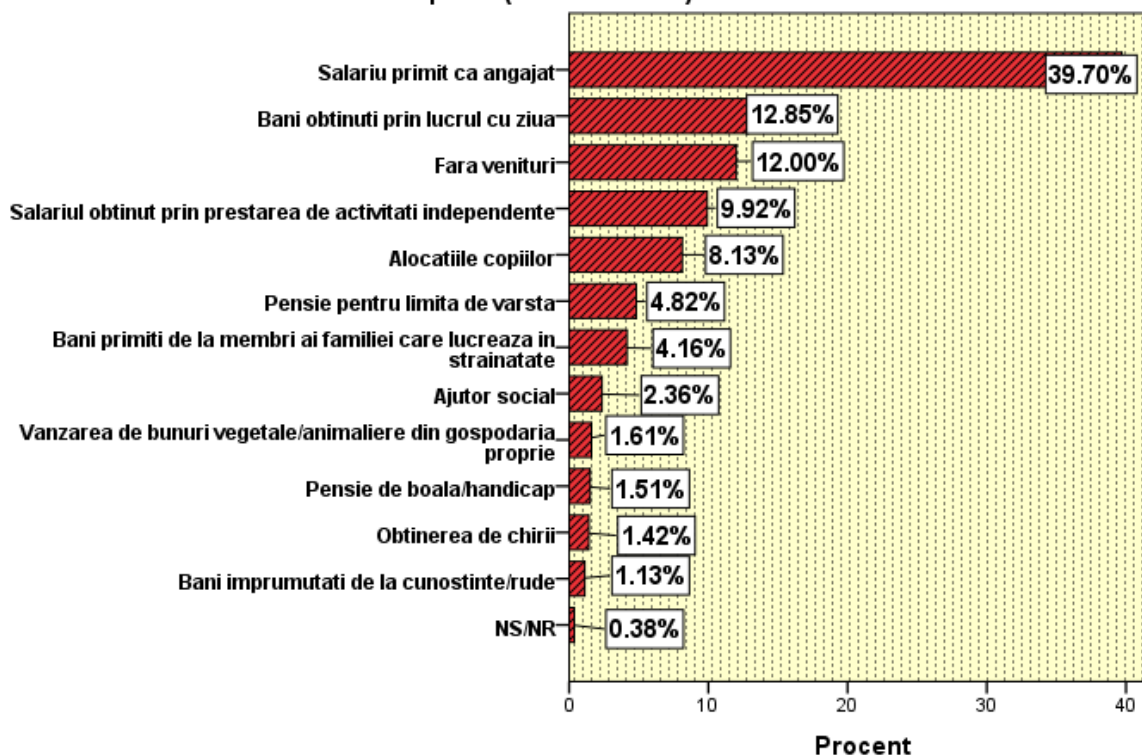

Fig.nr.55

Este de remarcat procentul semnificativ de 12% dintre respondenți care au menționat faptul că nu au venituri, ceea ce înseamnă că sunt întreținuți de alte persoane și astfel nu pot contribui direct la bunăstarea gospodăriei.

Tendința de împrumut financiar apare la nivelul statisticilor cu un procent de 7.2% dintre gospodăriile din mediul rural din România care au datorii.

32. În prezent beneficiați de ajutorul social (banii) oferit de primărie prin Legea Venitului Minim Garantat?

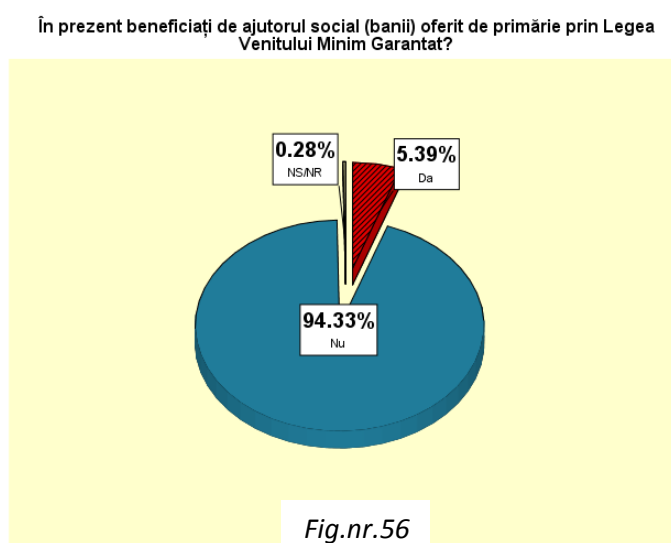

Fig.nr.56

Un procentaj de 5.39% dintre cei chestionați beneficiază de ajutor social, un procent destul de ridicat, fapt ce se corelează cu posibilitățile financiare și nivelul scăzut al veniturilor declarate anterior.

CONCLUZII

1. *Experiența de muncă*

- Ipoteza de la care am pornit, conform căreia *statutul ocupațional al persoanelor din mediul rural afectează diferite aspecte ale vieții, cele mai afectate fiind veniturile familiale și dezvoltarea profesională proprie*, se confirmă în cadrul cercetării prin faptul că statutul ocupațional al persoanelor din mediul rural nu influențează deloc *relațiile cu familia și rudele* (42.57%), dar în mare măsură elemente din viața cotidiană precum:
  - *veniturile familiei și nivelul de trai* (57.39%);
  - *dezvoltarea profesională deloc* (36.01%);
  - *starea de spirit și încrederea în forțele proprii* (35.44%).
- Există însă și efecte pe termen lung al influenței lipsei dezvoltării profesionale și scăderea încrederii în sine, putând duce la degradarea vieții de familie și a stării de sănătate.
- Pornind de la ipoteza conform căreia *în mediul rural există un procent semnificativ al persoanelor care nu au avut până în prezent un loc de muncă*, cercetarea de față confirmă acest fapt prin procentul considerabil de 26.77% dintre respondenți (cu aproximație 283 persoane din 1058) care nu au avut vreodată un loc de muncă, plătit sau nu, procentele fiind împărțite în mod egal între femei și bărbați, ceea ce subliniază lipsa de implicare activă pe piața muncii a persoanelor din mediul rural.
- Confirmarea ipotezei conform căreia *principalele domenii de activitate în care au profesat/profesează cei din mediul rural al județului Vrancea sunt comerțul și agricultura* se face prin analiza datelor, astfel încât principalele joburi pe care le-au avut participanții la cercetare sunt *vânzător* (9.7%), *agricultor* (2.5%) sau *educator* (1.6%), ceea ce semnifică preponderența locurilor de muncă în comerț din mediul rural, dar și existența unor disponibilizări în domeniul educației din mediul rural al județului Vrancea. Având în vedere statisticile, conform cărora existau în anul 2012 298 educatori în mediul rural din județul Vrancea pentru 5335 copii înscriși la grădinițe și ținând cont de media de 10-maxim 15 copii atribuiți unei educatoare, putem observa că în mediul rural din Vrancea ponderea este de 18 copii la o educatoare, fiind necesară suplimentarea locurilor de educator, ponderea fiind deja deficitară.
- Pornind de la ipoteza că în ultimii ani *există o tendință de desființare a posturilor și a societăților comerciale din mediul rural, fapt ce a condus la o creștere a ratei șomajului în județul Vrancea*, ca principală cauză a șomajului din mediul rural al județului Vrancea o reprezintă desființarea unităților de lucru din diferite domenii de activitate (8.13%), urmată de problemele personale și familiale ale celor chestionați și necesitatea îngrijirii copiilor, ceea ce determină o cauză pentru inactivitate ocupațională pusă pe seama nevoii de a crește copiii în gospodărie, justificată mai ales în cazul femeilor.
- Deși mare parte a persoanelor din mediul rural care au/au avut un loc de muncă au lucrat cu forme legale, pe perioade nedeterminate, este de remarcat tendința de

realizare a activităților sezoniere, pe cont propriu, fără forme legale ceea ce conduce la lipsa drepturilor angajaților la ajutor social sau asigurări de sănătate, acest lucru putând avea efecte asupra calității vieții personale.

- Concluziile demonstrează, prin analiza datelor, confirmarea ipotezei conform căreia *principala problemă cu care se confruntă angajații/foștii angajați din mediul rural sunt formele și condițiile de lucru, incluzând nivelul scăzut al salariului* prin salariul (cumulat 13.53% rău) și programul de lucru (cumulat 8.42% rău) fiind evaluate cel mai slab, apărând astfel o depreciere din partea celor implicați a raportului muncă-remunerație. Ipoteza este reconfirmată și prin faptul că salariul este principalul motiv de insatisfacție (4.82% dintre cei care au răspuns au ales acest element) urmat de condițiile de lucru. O mai bună corelare a salariului cu munca prestată ar aduce un plus de satisfacție și motivație profesională pentru angajații din mediul rural, aceștia reușind astfel să rămână mai mult timp angajați și să nu renunțe datorită acestor condiții.

2. Căutarea unui loc de muncă

- Pornind de la ipoteza conform căreia *deși există un procent considerabil de persoane din mediul rural care declară că sunt în căutarea unui loc de muncă, majoritatea nu au întreprins activități specifice în acest sens*, am observat faptul că doar un procent de 17.96% se află în căutarea unui loc de muncă și mare parte dintre ei nu s-au înregistrat la AJOFM (15.69%), nu au urmărit anunțurile on-line de angajare (9.07%) și nu au fost la interviuri (12.48%), preferând doar metodele mai ușoare, de rugat rude/prieteni să îi ajute în acest proces (9.74%). Astfel, procesul de inserție propriu-zis este îngreunat de lipsa apelării de către cei interesați la toate mijloacele disponibile de aplicare la un job, fapt ce ar putea crește rata de reușită. Se dovedește astfel încă o dată necesitatea și utilitatea organizării de workshop-uri și campanii de informare prin care persoanele din mediul rural să cunoască toate metodele la care pot apela pentru a aplica la un loc de muncă disponibil.
- Principala problemă cu care se confruntă cei aflați în căutarea unui loc de muncă este tocmai *lipsa job-urilor la nivelul localității* (10.11%), dar și lipsa de calificare sau experiență profesională personală, creșterea nivelului de calificare prin cursuri de formare profesională putând ajuta la extinderea posibilităților de a aplica pentru locurile de muncă disponibile.
- Inserția pe piața muncii din mediul rural al județului Vrancea se realizează foarte greu pentru cei care doresc un job tocmai datorită *lipsei locurilor de muncă la nivel de localitate* (10.11% conform), a crizei economice, dar și a lipsei de calificare profesională sau experiență de muncă, ceea ce determină o necesitate a creșterii nivelului de calificare tocmai pentru a facilita procesul de găsire a unui job. Ideea de a participa la activități de *formare profesională* este considerată principala metodă de creștere a șanselor de reușită (7.28% apreciază ideea).
- Printre ideile agreate de persoanele implicate în cercetare în ceea ce privește găsirea unui loc de muncă se numără și *înființarea unor centre de informare în localitatea de domiciliu* unde să se poată documenta și să poată avea acces la resursele pentru

aplicarea la un job disponibil (6.81%) și *organizarea periodică a burselor locurilor de muncă* (3.02%) din mediul rural al județului Vrancea, ceea ce ar putea asigura o mai bună informare a locuitorilor și o mai bună mobilitate a forței de muncă.

- Toate elementele supuse evaluării din punct de vedere al utilității informaționale, au fost apreciate ca fiind foarte folositoare în cadrul procesului de căutare a unui loc de muncă, astfel încât dezvoltarea și implementarea unor programe specifice celor din mediul rural Vrancea ar ajuta la inserția pe piața muncii și la creșterea calității vieții. Cel mai mare procentaj îl reprezintă *informațiile despre locurile de muncă disponibile* (15.12%) și *cursurile de formare profesională* (12.29%).
- Principalele locuri de muncă pe care le caută cei din mediul rural sunt cele de *muncitor necalificat* (2.74%), *vânzător* (1.89%), *asistent farmacist/maternal/social* (1.89%) sau *barman* (1.04%), astfel încât ar fi benefice organizarea de activități de formare pentru aceste domenii, pentru creșterea șanselor de inserție pe piața muncii a celor care își caută un loc de muncă;
- Un procentaj considerabil de 11.62% dintre respondenți consideră *șansele de găsire a unui loc de muncă ca fiind foarte mici*, având ca efect o stare de pesimism și lipsă de încredere în propriile forțe, bazate și pe lipsa unei calificări corespunzătoare și experienței profesionale, confirmându-se ipoteza că *există un sentiment de neîncredere în șansele proprii ale persoanelor din mediul rural de a găsi un loc de muncă*.

3. Formare profesională

- 72% dintre respondenți nu au urmat vreodată un curs de formare profesională, ceea ce este îngrijorător și ne oferă o imagine de ansamblu asupra forței de muncă din mediul rural, preponderent necalificată și fără cunoștințe suplimentare.
- Dintre procentul celor care au urmat un curs, 11.9%, un procent de 14.1% au absolvit un curs gratuit, prin fonduri europene (8.43%) și în localitatea de domiciliu (9.55%), subliniind astfel necesitatea implementării de proiecte cofinanțate din fonduri europene pentru accesul continuu la formare profesională gratuită în mediul rural, confirmându-se parțial ipoteza conform căreia *există un procent foarte scăzut al persoanelor din mediul rural care au participat la formare profesională continuă (cursuri), cei care au făcut-o fiind prin resurse financiare proprii și în alte localități decât cele de domiciliu*.
- Principalele cursuri de formare pe care le-au urmat persoanele din mediul rural Vrancea sunt: *Administrație* (2.1%), *Comerț* (2%), *IT* (1.5%) sau *Barman/ospătar* (1.4%), astfel fiind necesară organizarea și altor calificări, care să aducă un plus de cunoștințe celor dobândite anterior;

4. Calitatea vieții

- Singurul bun pe care îl dețin în proporție de peste 50% dintre respondenți îl reprezintă *locuința* (62.09%), doar 14.11% având *echipament agricol*, 31.76% *teren agricol* și 42.61% *animale*. Astfel, majoritatea nu au obținut în ultimul an nici produse vegetale

(61.25%) și nici animaliere (62.38%), sau cei care au obținut a fost doar pentru consumul familiei, ceea ce subliniază o slabă implicare în activități agricole și de comerț, confirmându-se totodată ipoteza că *majoritatea persoanelor din mediul rural al județului Vrancea fie nu au obținut produse vegetale/animaliere, fie doar pentru consum.*

5. Spiritul antreprenorial

- Analiza datelor obținute a confirmat procentul foarte scăzut al celor care au avut o afacere, de 2.27%, activitatea fiind în comerț preponderent și fiind închisă datorită lipsei de finanțe. Este de remarcat intenția a 3.59% dintre respondenți de a-și deschide o afacere în următorul an, în agricultură sau alimentație, ceea ce impune existența de forță de muncă formată profesional corespunzător.
- Principalul motiv, reieșit din analiza datelor obținute, pentru care persoanele din mediul rural al județului Vrancea nu își deschid o afacere este dat de lipsa finanțelor necesare (68.71%) sau lipsei de informații despre demararea unei afaceri (10.4%), ceea ce impune utilitatea organizării unor workshop-uri de antreprenariat în mediul rural, pentru a veni în sprijinul celor care nu cunosc legislația. Se confirmă astfel ipoteza inițială conform căreia *slaba dezvoltare economică din mediul rural este confirmată de procentul foarte scăzut al celor care au avut vreodată o afacere sau al celor care nu intenționează să dezvolte o afacere datorită lipsei de finanțe.*
- Deși majoritatea respondenților s-au arătat foarte interesați de informații cu privire la demararea unei afaceri, întrebați cu privire la urmarea unui curs de *Antreprenariat* aceștia nu au înțeles corect termenul, ceea ce subliniază necesitatea informării cu privire la termen și la alte elemente cu specific. Este confirmată astfel ipoteza: *existența dorinței de dezvoltare a spiritului antreprenorial în mediul rural din Vrancea este confirmată de interesul manifestat de grupul țintă pentru informații legate de deschiderea unei afaceri.*
- 94.99% dintre persoanele din mediul rural al județului Vrancea nu au accesat vreodată fonduri europene sau guvernamentale, acest fapt putând fi pus pe seama dezinformării, lipsei accesului la internet și documentație, lipsa sprijinului din partea primăriilor și a fondului necesar pentru demararea unui proiect de asemenea natură. Este importantă și deschiderea persoanelor din mediul rural pentru accesarea fondurilor, 14.18% fiind dispuși chiar să se asocieze pentru a obține diverse facilități.

6. Migrație

- Este de remarcat procentajul crescut al persoanelor care au membri de familie sau rude (36.48%), un procent de 11.64% dintre aceștia primind și sprijin financiar din partea lor, ceea ce înseamnă susținerea economiei locale și prin intermediul banilor obținuți înafara țării.

7. Aprecierea veniturilor

- Cel mai mare procent, de 37.81% dintre cei chestionați au venituri de 0-499 lei per gospodărie, procent îngrijorător având în vedere necesitatea asigurării unui nivel de trai minim. Statisticile declară la nivelul anului 2013, în mediul rural din România o

medie a veniturilor per gospodărie de 1600-2900 lei și o medie pe o persoană între 420-848 lei, ceea ce arată valori peste ceea ce există la nivelul regiunii rurale din județul Vrancea.

- 53.12% dintre respondenți declară insuficiența veniturilor, acestea nereușind să asigure nici strictul necesar, doar 2.93% menționând faptul că reușesc să cumpere și unele obiecte scumpe dar cu eforturi mari.
- Este alarmant procentul de 12% dintre persoanele din mediul rural al județului Vrancea care s-au declarat fără nici un fel de venituri, ceea ce îi situează în imposibilitatea de a-și asigura singuri traiul de zi cu zi, de a investi în propria persoană și evoluție.

2.2 Cercetarea privind tendințele de dezvoltare locală în mediul rural

2.2.1 Informații generale

În funcție de disponibilitatea angajatorilor de a participa la cercetare, au fost aplicate 43 de chestionare distribuite pe localități astfel:

LOCALITATEA	NR.CHEST.	LOCALITATEA	NR.CHEST.
GOLOGANU	5	GUGESTI	1
BOLOTESTI	3	MILCOVUL	1
PAUNESTI	3	NEGRILESTI	1
URECHESTI	3	PALTIN	1
VIDRA	3	PLOSCUTENI	1
VULTURU	3	POPESTI	1
COTESTI	2	RASTOACA	1
GOLESTI	2	RUGINESTI	1
JARISTEA	2	SPULBER	1
CAMPINEANCA	1	SURAIA	1
CAMPURI	1	TATARANU	1
CARLIGELE	1	TIFESTI	1
DUMBRAVENI	1	TULNICI	1
TOTAL: 43 CHESTIONARE ANGAJATORI			

Tabelul nr.3

1. Forma de proprietate:

2. Numărul de angajați:

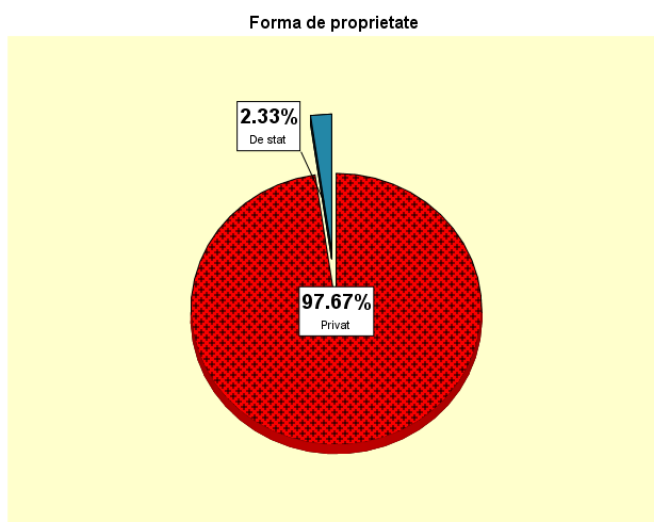

Fig.nr.57

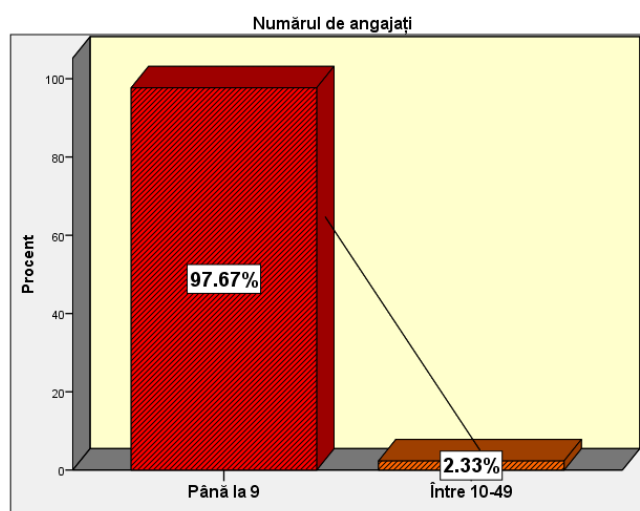

Fig.nr.58

Ca formă de proprietate, majoritatea firmelor implicate în cercetare sunt private (97.67% conform Fig.nr.57) și au foarte puțini angajați, până la 9 persoane, ceea ce conturează profilul firmelor din mediul rural, ca fiind firme mici și preponderent cu capital privat, ceea ce conduce și o

instabilitate a pieței muncii, lipsa resurselor financiare personale ducând la desființarea posturilor și închiderea firmelor, necesitând existența investițiilor sigure, cu capital de stat în mediul rural, pentru o mai bună stabilitate a locurilor de muncă.

4. Anul în care a luat ființă firma:

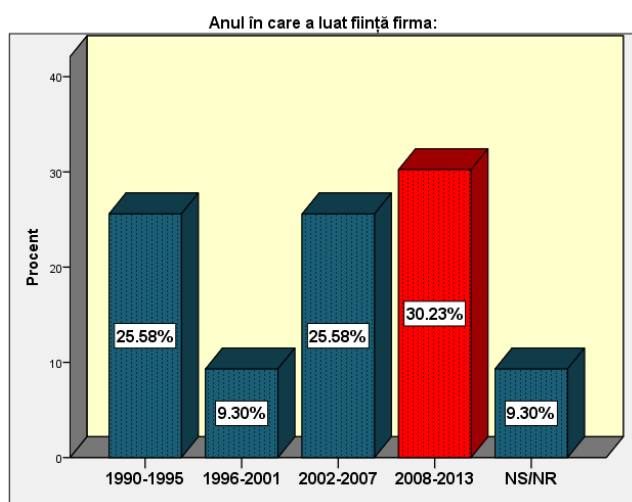

Fig.nr.59

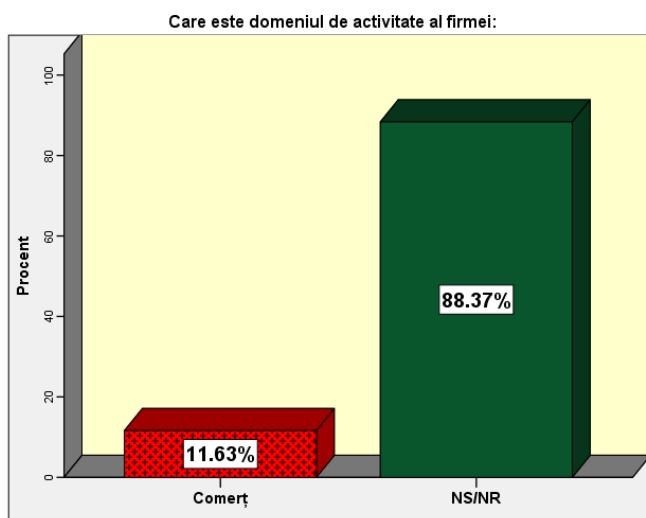

Fig.nr.60

Cea mai mare parte a firmelor chestionate au fost înființate în perioada 2008-2013, ceea ce poate fi pus pe seama expansiunii financiare în anul 2008 înainte de criză sau în anii de după criza financiară. Ca domenii de activitate cei care au menționat au adus în vedere comerțul, principalul domeniu de activitate în care firmele activează în mediul rural din județul Vrancea.

2.2.2 Percepția evoluției firmei

6. Cum apreciați evoluția firmei din punct de vedere economic în ultimii doi ani și cum anticipați că va fi în următorii doi?

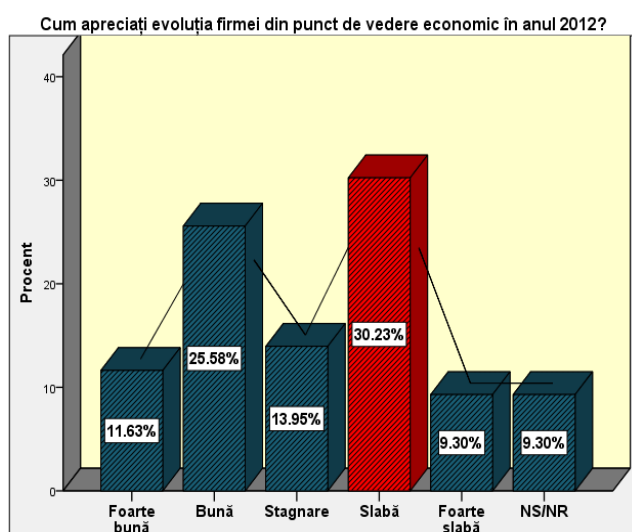

Fig.nr.61

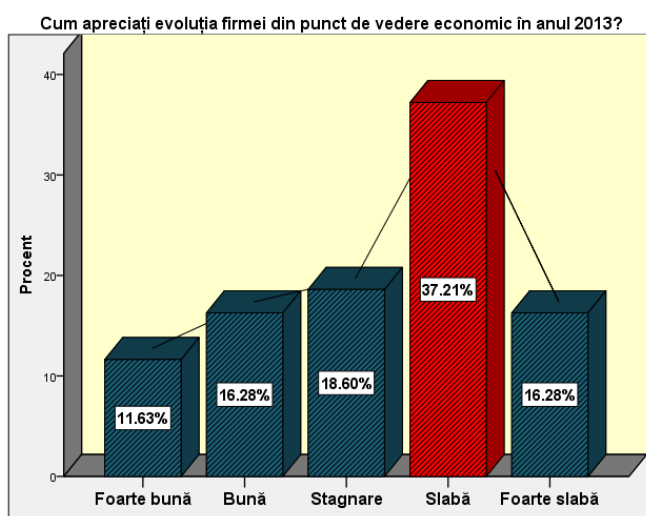

Fig.nr.62

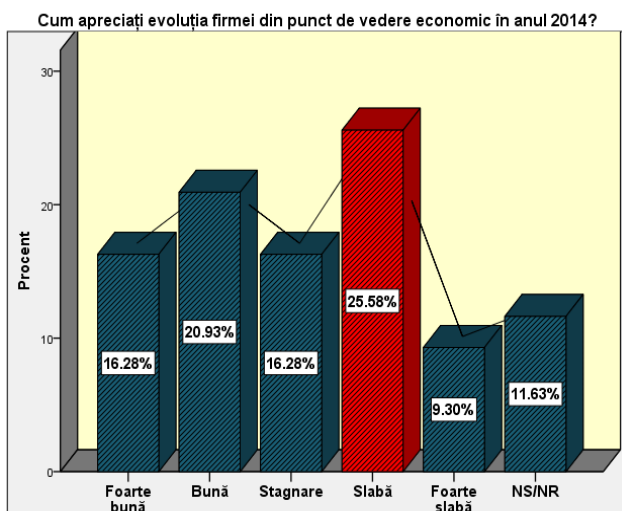

Fig.nr.63

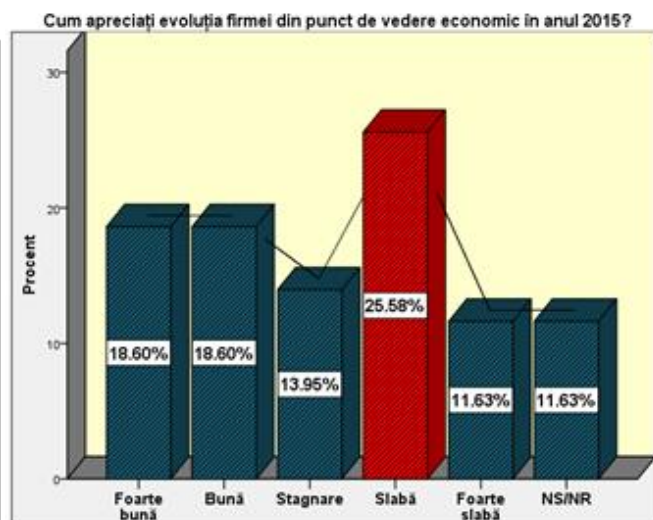

Fig.nr.64

Atât pentru ultimii doi ani (Fig.nr.61-64), cât și pentru prezent și viitor, angajatorii din mediul rural nu se declară optimiști din punct de vedere al evoluției financiare și a posibilităților de dezvoltare, apreciind evoluția ca fiind una majoritar slabă.

Situația ar putea fi remediată prin sprijinirea firmelor mici din mediul rural, prin implementarea unor proiecte de dezvoltare cu ajutorul primăriilor și acordarea de subvenții pentru dezvoltarea economică și crearea de noi locuri de muncă pentru locuitorii din mediul rural și astfel crescând șansele acestora de inserție pe piața muncii.

7. Care este principala problemă cu care se confruntă firma dvs. în prezent?

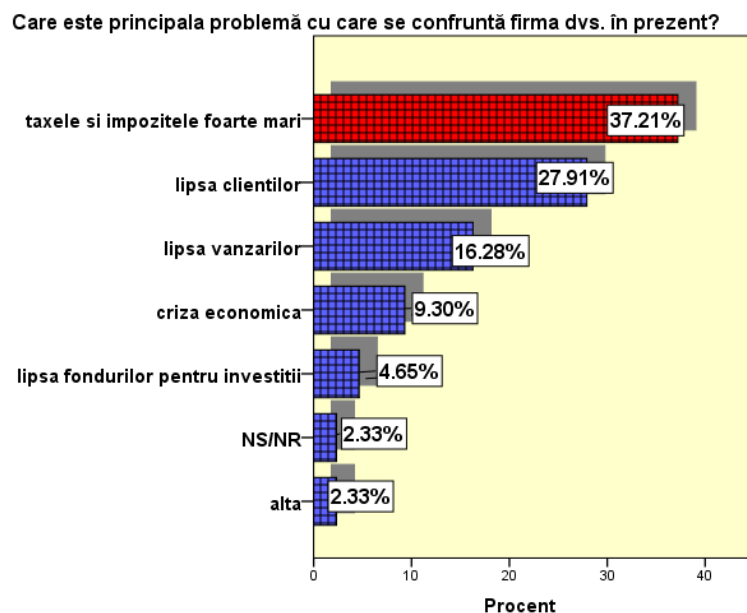

Fig.nr.65

Taxele și impozitele mari reprezintă principala problemă cu care se confruntă firma celor implicați în cercetare (37.21% conform Fig.nr.65), dar și lipsa clienților (27.91%) sau a vânzărilor (16.28%). Astfel se impune și o cercetare la nivelul mediului rural din județul Vrancea pentru stabilirea comportamentului de consum a localnicilor, pentru a observa tendința de consum, produsele vizate și serviciile, astfel încât să se poată realiza o mai bună corelație între cerere și oferta

comercială, eventual să fie deschise noi afaceri care să furnizeze serviciile care lipsesc din mediul rural și nu doar magazine și locații comerciale.

8. Care este principala calitate a firmei dvs. în raport cu ceilalți competitori din comună?

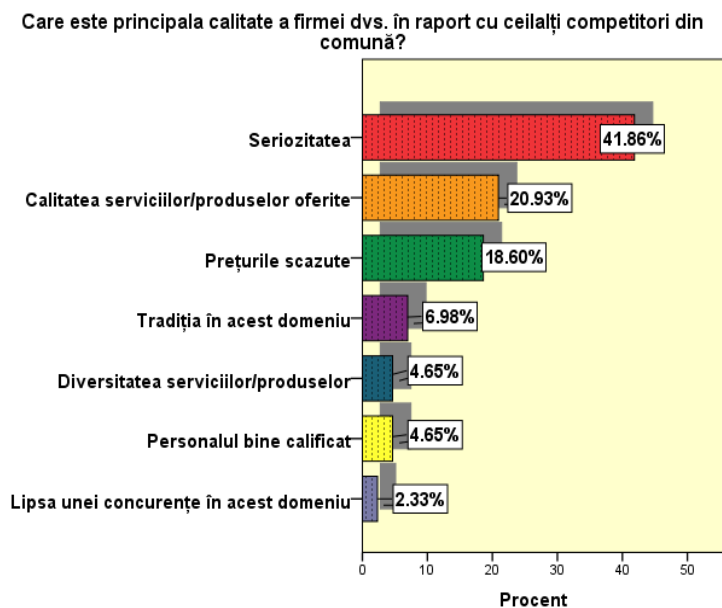

Fig.nr.66

Ceea ce aduce un plus de valoare firmelor chestionate este reprezentat de seriozitate (41.86%), calitatea serviciilor și a produselor (20.93%) și prețurile scăzute (18.6% conform Fig.nr.66), ceea ce reprezintă atuuri în mediul rural pentru menținerea pe o piață în continuă schimbare.

2.2.3 Resurse umane

9. În ultimul an ați realizat:

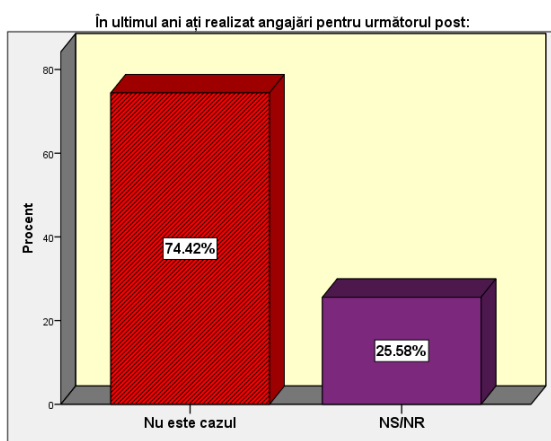

Fig.nr.67

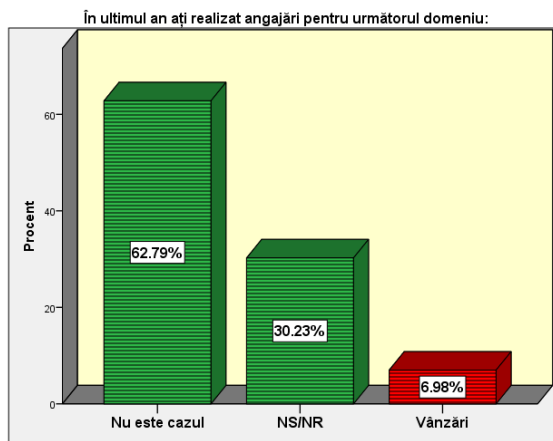

Fig.nr.68

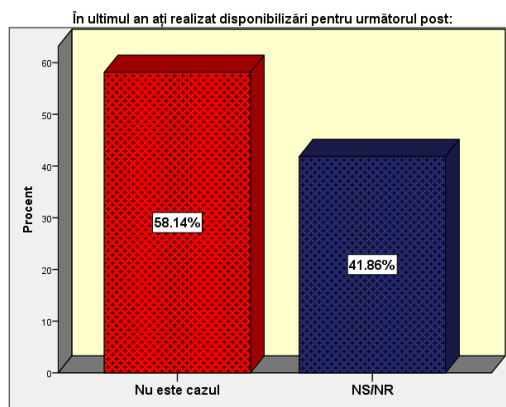

Fig.nr.69

Analiza datelor a relevat faptul că în perioada 2013-2014 au fost realizate angajări doar în domeniul vânzării, angajatorii menționând însă lipsa disponibilizărilor, ceea ce indică o mai mare stabilitate și o posibilă creștere economică a firmelor din mediul rural din județul Vrancea.

10. Pentru perioada 2013-2014 care este planul de acțiune în ceea ce privește angajații din firmă?

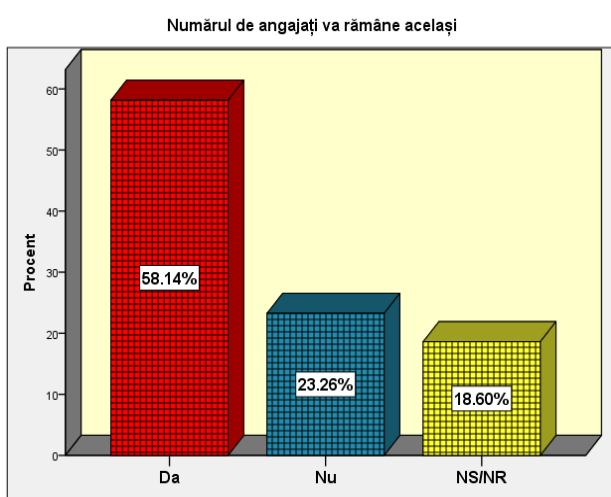

Fig.nr.70

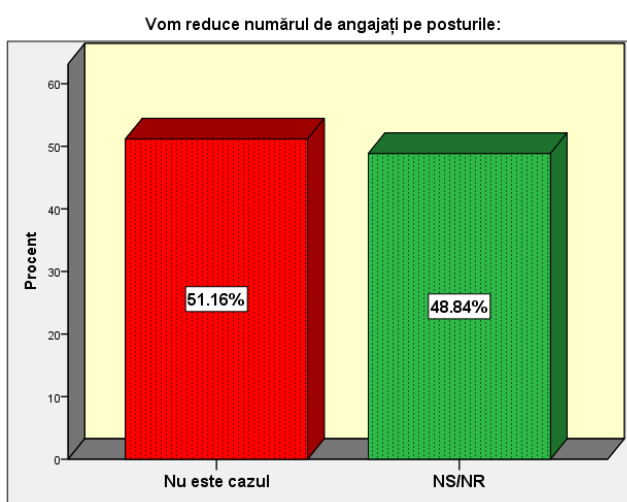

Fig.nr.71

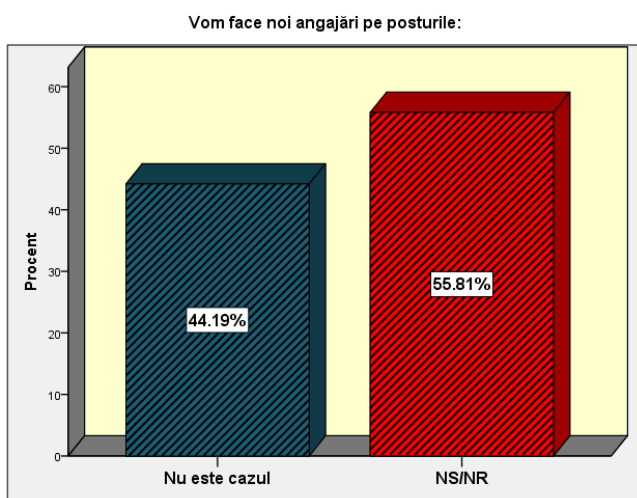

Fig.nr.72

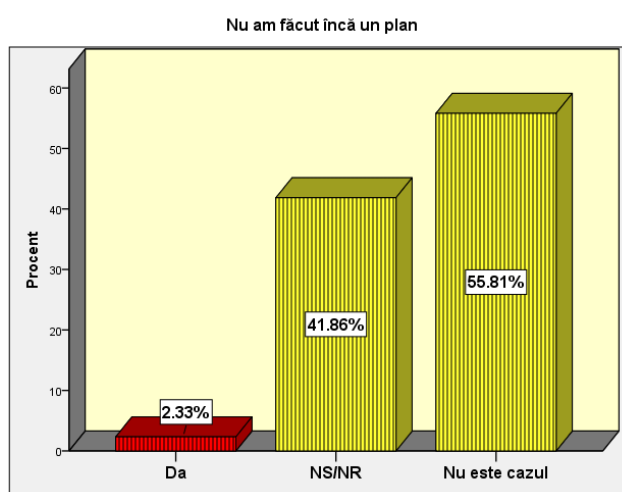

Fig.nr.73

Majoritatea angajatorilor din mediul rural nu au realizat încă un plan de acțiune pentru următoarea perioadă, nici unul neanunțând însă disponibilizări, ceea ce este un lucru bun, dar nici viitoare angajări, o tendință de stabilitate fiind instalată în această perioadă la nivel de număr de angajați din firmă.

11. Care este modalitatea și frecvența cu care apeleți la următoarele metode de recrutare de noi angajați pentru posturile disponibile?

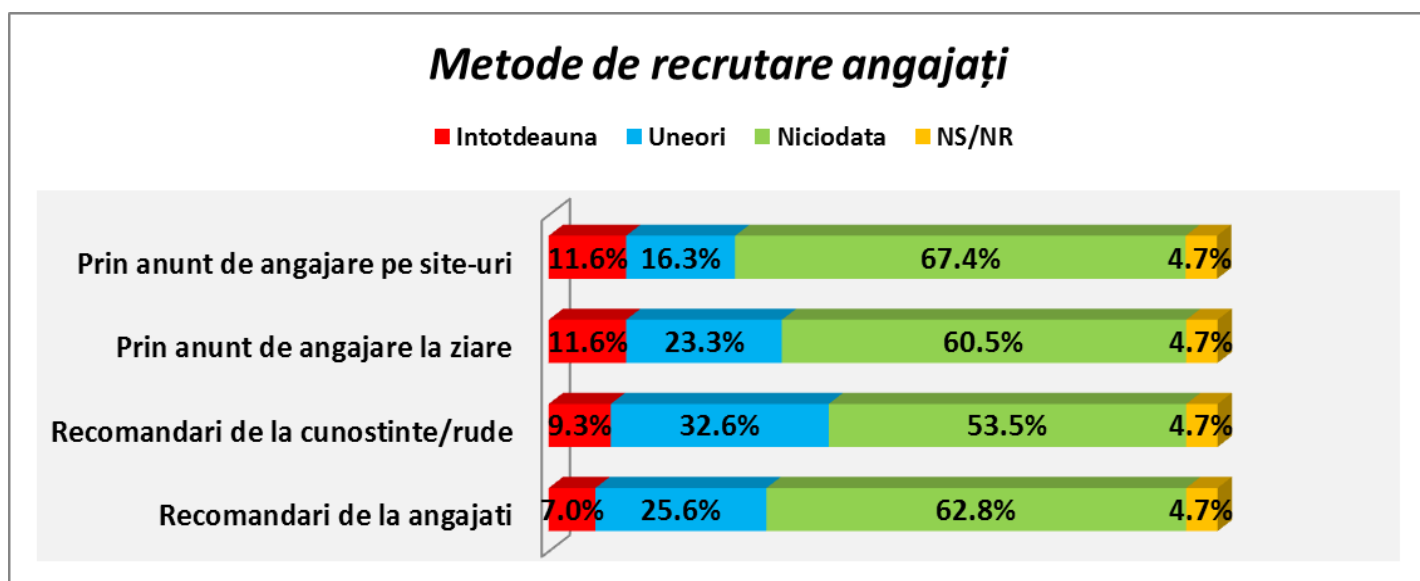
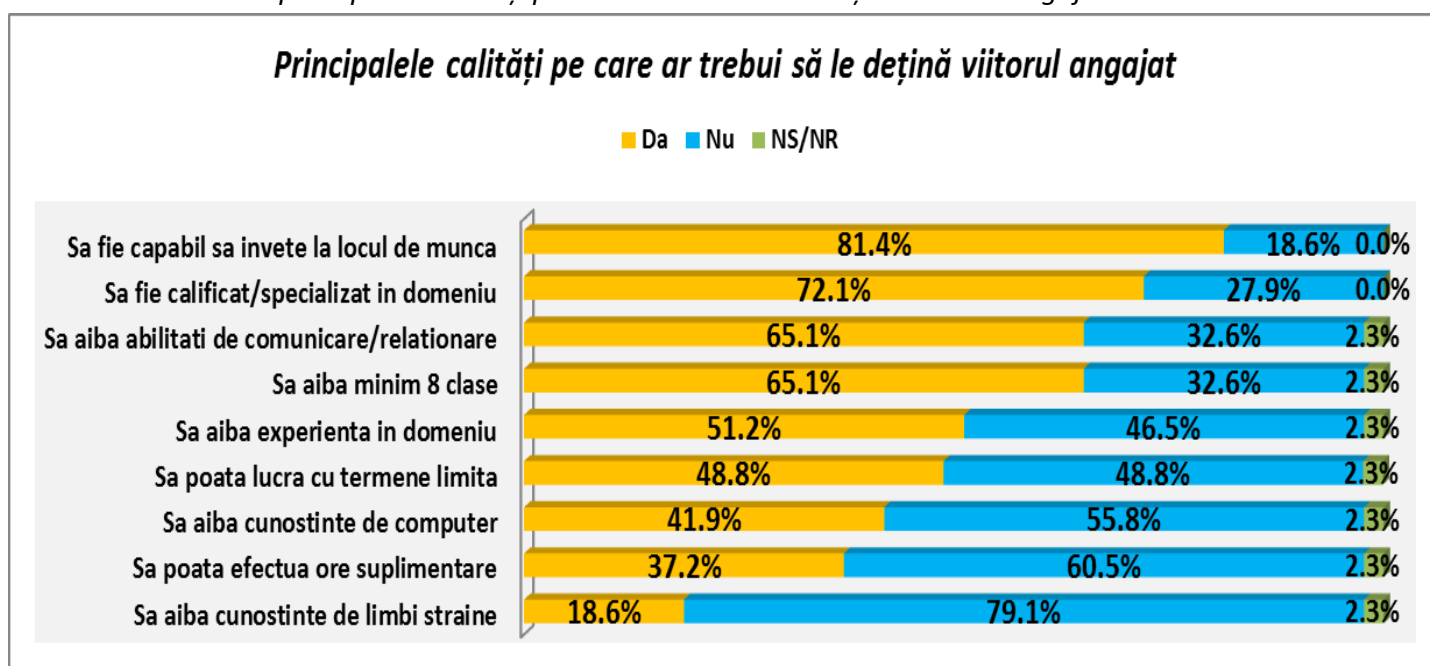

Fig.nr.74

Deși nu preferă o modalitate anume pentru recrutarea de noi angajați (Fig.nr.107-110, majoritar niciodată), principalele metode la care apelează atunci când vor să angajeze pentru posturile disponibile sunt anunțurile de angajare la ziar (11.53% întotdeauna) și anunțurile de angajare pe site-urile de specialitate (11.53%), ceea ce determină preferința transparenței decizionale, alegând metoda de selecție standard în detrimentul recomandărilor din partea celor cunoscuți.

12. Care sunt principalele calități pe care ar trebui să le dețină viitorul angajat?

118 Fig.nr.75

Conform analizei efectuate, viitorul angajat ar trebui să îndeplinească următoarele condiții:

- Să fie calificat/specializat în domeniu (72.09%);
- Să fie capabil să învețe la locul de muncă (81.4%);
- Să aibă minim 8 clase (65.12%);
- Să aibă abilități de comunicare (65.12%);

părerile fiind împărțite în ceea ce privește lucrul cu termene limită (48.84% în proporții egale și da și nu).

Astfel, angajatorii din mediul rural nu le consideră absolut necesare.

13. Cum apreciați în prezent gradul de calificare al angajaților dvs.?

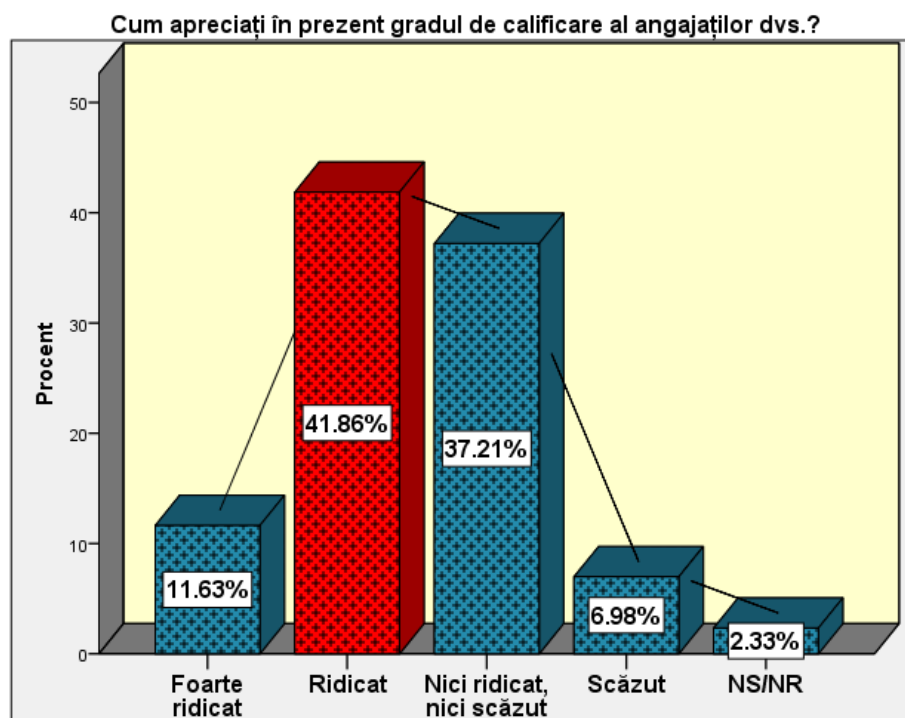

Fig.nr.76

Angajatorii apreciază nivelul de calificare al propriilor angajați ca fiind ridicat (41.86%) și mediu (37.21%), ceea ce înseamnă fie că locurile de muncă nu necesită un grad mare de calificare, fie că persoanele care ocupă locurile de muncă au investit în propria formare profesională. Trebuie luat în considerare și procentul de 6.98% dintre angajatorii care au considerat scăzut nivelul actual de calificare al angajaților, ceea ce ar impune necesitatea studiului necesităților angajatorilor pentru formarea profesională a propriilor angajați și implementarea unor proiecte care să vină în sprijinul acestora, fiecare angajat calificat corespunzător putând duce la creșterea productivității firmei și la o mai bună activitate comercială.

14. Ce măsură credeți că ar trebui luată în cazul angajaților cu un grad scăzut de calificare?

Ce măsură credeți că ar trebui luată în cazul angajaților cu un grad scăzut de calificare?

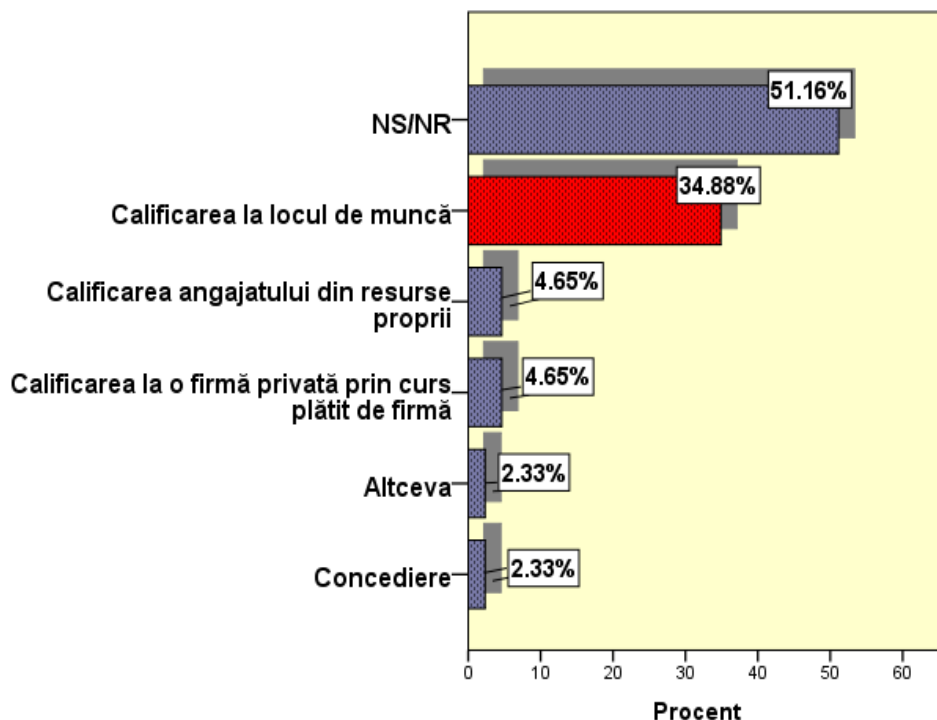

Fig.nr.77

Cea mai bună metodă de calificare pentru angajații a căror nivel este sub cel al așteptărilor ar fi din punctul de vedere al angajatorilor calificarea la locul de muncă (34.88% Fig.nr.120), urmată de calificarea angajatului din resurse proprii (4.65%), ceea ce subliniază determinarea angajatorilor de a investi în calificarea la locul de muncă a propriilor angajați. Astfel, ar fi oportune ofertele firmelor de calificare pentru angajatorii din mediul rural pentru calificarea angajaților și pentru certificarea acestora la locul de muncă, fapt ce ar crește și nivelul de competențe al acestora și productivitatea la locul de muncă.

15. Firma dvs. ar fi interesată să ofere cursuri de calificare pentru proprii angajați?

Se remarcă un dezinteres la nivelul angajatorilor din mediul rural al județului Vrancea pentru a oferi propriilor angajați cursuri de formare profesională, nici unul dintre cei 43 angajatori chestionați nementionând un curs anume. Astfel, aceștia preferă ca proprii angajați să se ocupe de formare și să investească în propriile abilități. Considerăm astfel benefice activitățile de conștientizare și în rândul angajatorilor cu privire la formarea profesională a angajaților și beneficiilor asupra actului muncii.

16. În prezent, în mediul rural din județul Vrancea considerați că există un deficit de forță de muncă (calificată sau necalificată)?

În prezent, în mediul rural din județul Vrancea considerați că există un deficit de forță de muncă?

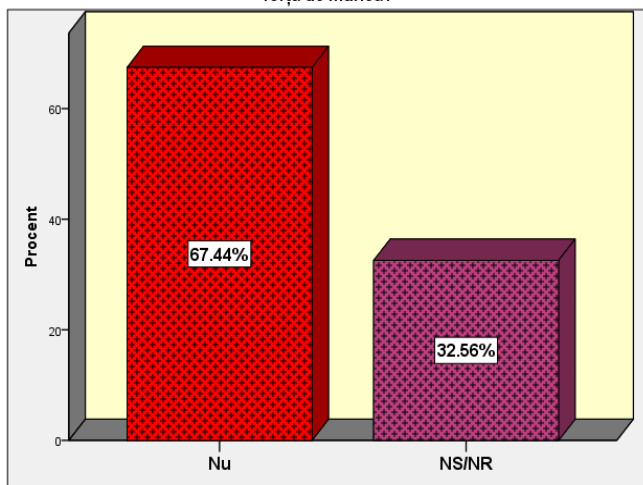

Fig.nr.78

În prezent, în mediul rural din județul Vrancea considerați că există un deficit de forță de muncă? Da, în meseria:

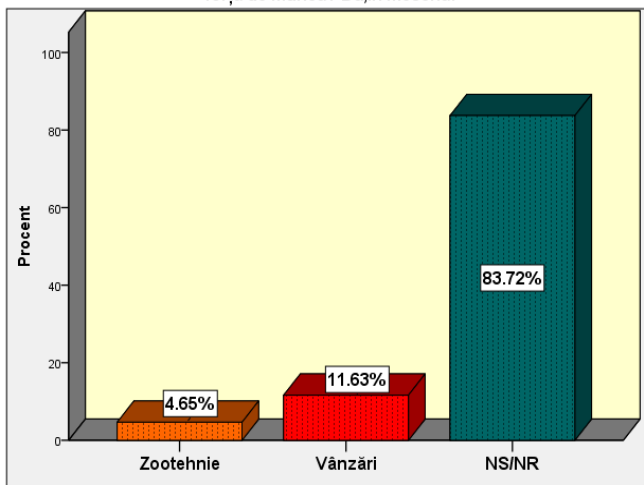

Fig.nr.79

Deși majoritatea angajatorilor au afirmat faptul că nu există momentan un deficit de forță de muncă în mediul rural al județului Vrancea (67.44%), dintre cei care au menționat existența acestei probleme specifică vânzările ca un domeniu în care nu există destui oameni pregătiți sau cu experiență, dar și zootehnia, domeniu în care ar trebui mai mulți specialiști calificați în mediul rural.

17. Care considerați că este principalul motiv pentru care există acest deficit de personal adecvat postului respectiv?

Care considerați că este principalul motiv pentru care există acest deficit de personal adecvat postului respectiv?

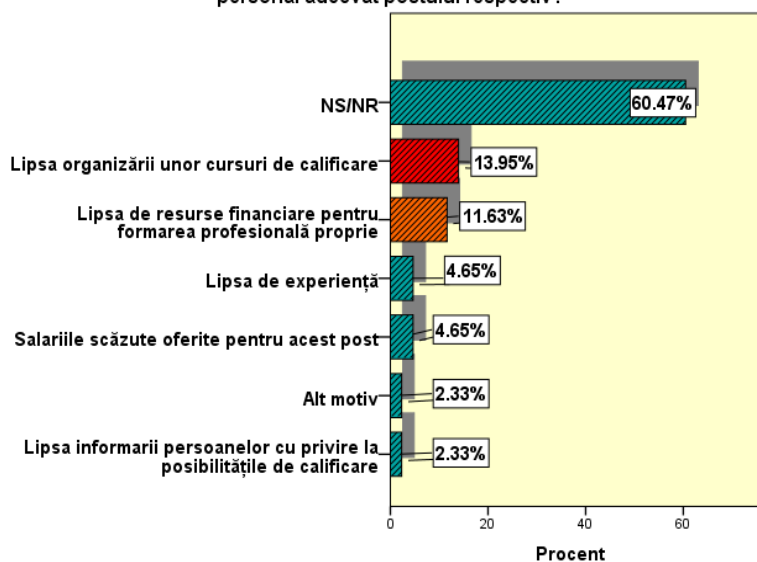

Fig.nr.80

Deficitul de personal calificat din mediul rural al județului Vrancea este pus de către angajatori pe seama lipsei organizării de cursuri de calificare, persoanele nefiind preponderent dispuse să facă naveta în oraș pentru a se forma, astfel încât repetarea și organizarea periodică a unor cursuri de formare profesională (eventual gratuite, prin proiecte cofinanțate din fonduri europene) ar fi

benefică pentru creșterea gradului de competitivitate pe piața muncii. Totodată, angajatorii recunosc și lipsa fondurilor celor din comună pentru investiția în propria formare profesională, ceea ce ar sublinia încă o dată beneficul cursurilor gratuite ce se pot organiza prin sprijinul proiectelor cofinanțate din fonduri europene.

2.2.4 Dezvoltarea pieței muncii în mediul rural

18. În ce măsură următorii factori influențează dezvoltarea economiei în satul dvs.?

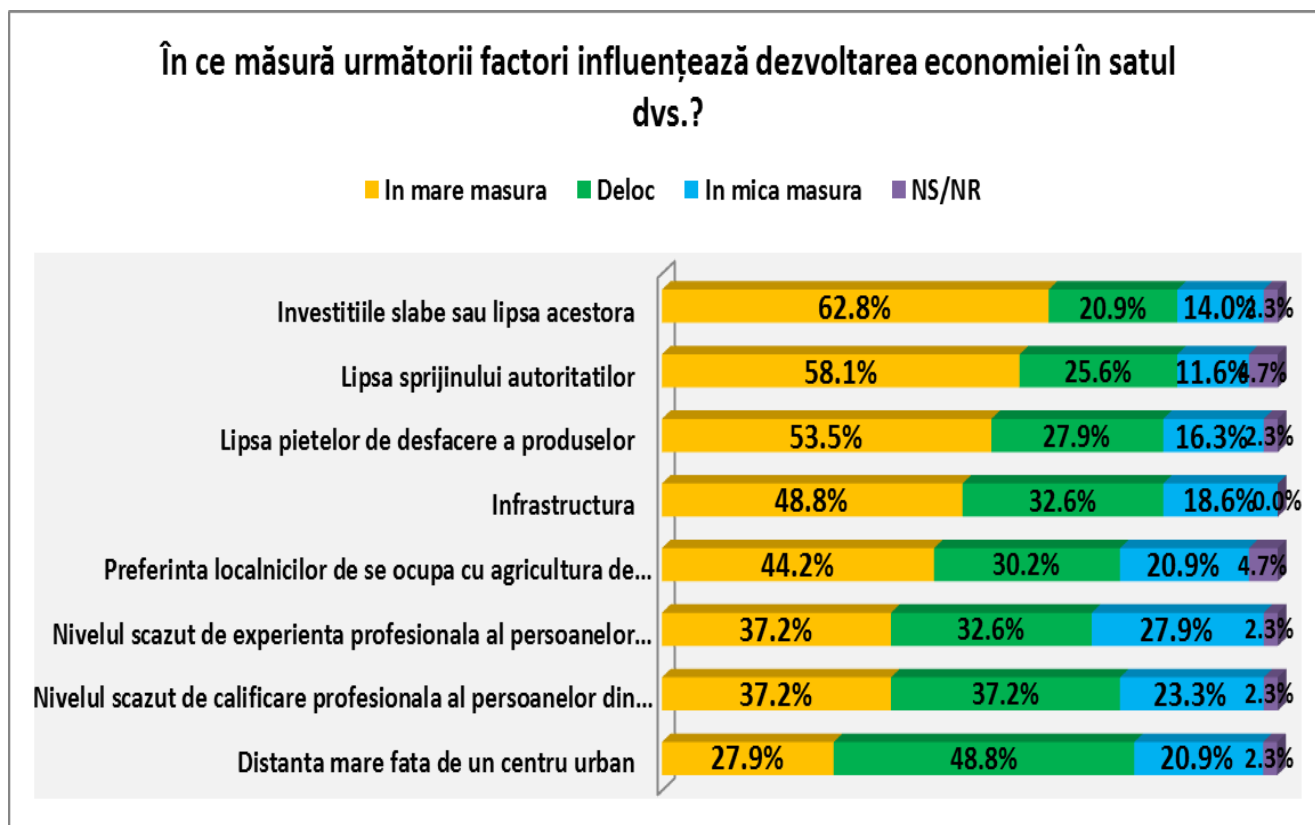

Fig.nr.81

Distanța mare față de un centru urban (48.84%) nu reprezintă pentru cei din mediul rural un factor negativ asupra dezvoltării economiei din județul Vrancea, în rest factori precum:

- Infrastructura (48.84%);
- Lipsa piețelor de desfacere a produselor (53.49%);
- Investițiile slabe sau lipsa acestora (62.79%);
- Lipsa sprijinului autorităților (58.14%);
- Nivelul scăzut de calificare al persoanelor din comună (37.21%) și de experiență profesională cu același procent;
- Preferința pentru ocuparea cu agricultură (44.19%),

sunt cei care împiedică dezvoltarea sau îngreunează procesul de extindere a firmelor din mediul rural. Aducerea la cunoștință autorităților locale cu privire la piedicile pe care angajatorii din Vrancea le au, ar fi benefică pentru stabilirea de noi strategii de acțiune și pentru remedierea unor deficiențe.

19. În următorii 3 ani doriți să vă dezvoltați și extindeți afacerea prezentă ?

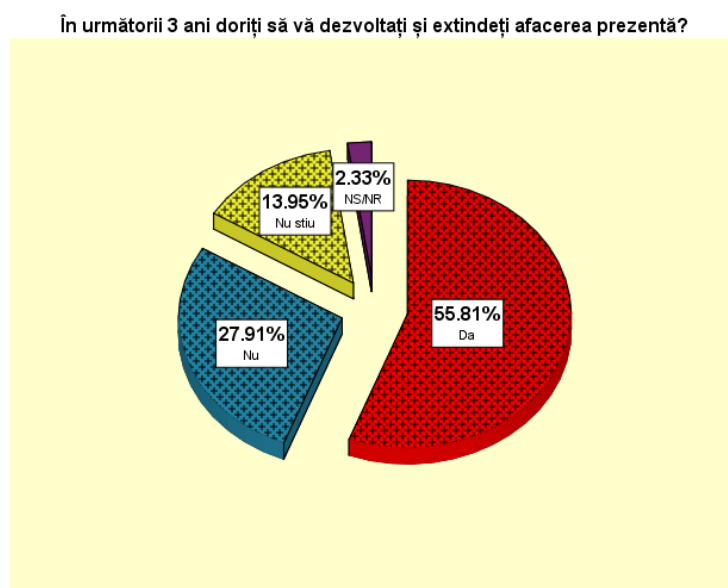

Fig.nr.82

Intenția de dezvoltare și extindere a propriei afaceri este menționată de către 55.81% dintre angajatori, ceea ce reprezintă un procent mare și o tendință de extindere economică binevenită în mediul rural din Vrancea, putând aduce cu sine noi locuri de muncă, deschiderea de noi puncte de lucru și creștere economică.

20. Dar să vă dezvoltați o nouă afacere ?

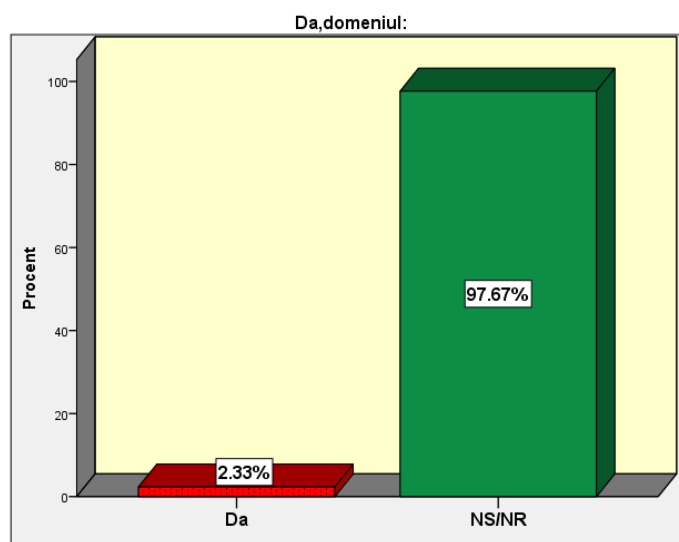

Fig.nr.83

Deși nu au menționat domeniul, un procentaj considerabil de 2.33% dintre angajatori și-au exprimat intenția de a deschide o nouă afacere în perioada următoare, ceea ce ar aduce efecte benefice asupra economiei din mediul rural și la crearea de noi locuri de muncă.

CONCLUZII

1. Informații generale

- Majoritatea firmelor din mediul rural din Vrancea sunt firme mici, cu până în 10 angajați, cu capital privat, înființate preponderent în perioada 2008-2013, cu domeniul de activitate în principal în comerț.

2. Percepția evoluției firmei

- Ultimii doi ani de activitate (2012-2013), precum și următorii doi (2014-2015) sunt apreciați ca fiind slabi ca evoluție economică pentru propriile firme, situația putând fi remediată prin dezvoltarea de programe în parteneriat cu primăriile.
- Taxele și impozitele mari reprezintă principala problemă cu care se confruntă firma celor implicați în cercetare (37.22%), dar și lipsa clienților (27.91%) sau a vânzărilor (16.28%). Astfel se impune și o cercetare la nivelul mediului rural din județul Vrancea pentru stabilirea comportamentului de consum a localnicilor, pentru a observa tendința de consum, produsele vizate și serviciile.
- Seriozitatea (41.86%) și calitatea produselor/serviciilor (20.93%) sunt principalele calități pe care firmele din mediul rural se definesc unele de altele.

3. Resurse umane:

- În perioada 2013-2014, în mediul rural al județului Vrancea au fost întreprinse angajări doar în domeniul vânzări (6.98%), ceea ce determină necesitatea existenței resurse umane specializate în acest domeniu, pentru o bună creștere a vânzărilor.
- Se remarcă la nivel rural o lipsă de organizare și de planning în ceea ce privește perioada următoare, existând o posibilă incertitudine în rândul angajatorilor, neîncredere în evoluția pieței, fapt ce conduce la lipsa unor planuri de acțiune în ceea ce privește angajările, dar toți menționând lipsa organizării disponibilizărilor, ceea ce este un element pozitiv pentru evoluția economică a comunelor vrâncene.
- Angajatorii din mediul rural nu au o preferință anume pentru una dintre metodele de recrutare, dar atunci când fac angajări aceștia menționează că apelează în deosebi la anunțurile de angajare la ziar (11.53% întotdeauna) și anunțurile de angajare pe site-urile de specialitate (11.53%), ceea ce determină preferința transparenței decizionale, alegând metoda de selecție standard în detrimentul recomandărilor din partea celor cunoscuți.
- Conform preferințelor angajatorilor participanți la cercetare, viitorul angajat al firmei ar trebui să:
  - fie capabil să învețe la locul de muncă (81.4% Fig.nr.112);
  - fie calificat/specializat în domeniu (72.09%);
  - aibă minim 8 clase (65.12% Fig.nr.113);
  - aibă abilități de comunicare (65.12% Fig.nr.116);și nu obligatoriu să:
  - aibă cunoștințe de computer (55.81% nu);
  - aibă cunoștințe de limbi străine (79.07% nu);
  - aibă disponibilitatea de a efectua ore suplimentare (60.47% nu).

- Angajatorii apreciază nivelul de calificare al propriilor angajați ca fiind ridicat (41.86%), ceea ce înseamnă fie că locurile de muncă nu necesită un grad mare de calificare, fie că persoanele care ocupă locurile de muncă au investit în propria formare profesională.
- Există totuși un procent de 6.98% dintre angajatorii care au considerat scăzut nivelul actual de calificare al angajaților, ceea ce impune necesitatea studiului necesităților angajatorilor pentru formarea profesională a propriilor angajați și implementarea unor proiecte care să vină în sprijinul acestora.
- Principala metodă de remediere a nivelului de calificare al propriilor angajaților este calificarea la locul de muncă (34.88%), însă întrebății fiind ce cursuri ar dori să ofere angajaților, cea mai mare parte au exprimat un dezinteres total, nementționând vreo calificare ce le-ar stârni interesul pentru proprii angajați;
- Principalul domeniu în care există deficit de forță de muncă în mediul rural din Vrancea este comerțul (11.63%) și zootehnia (4.65%), apărând astfel necesitatea organizării de cursuri de formare profesională în aceste domenii, pentru creșterea nivelului de specializare și acoperirea zonelor deficiente.
- Angajatorii din mediul rural al județului Vrancea pun deficitul de personal calificat pe seama lipsei organizării de cursuri de calificare, persoanele nefiind preponderent dispuse să facă naveta în oraș pentru a se forma, astfel încât repetarea și organizarea periodică a unor cursuri de formare profesională (eventual gratuite, prin proiecte cofinanțate din fonduri europene) ar fi benefică pentru creșterea gradului de competitivitate pe piața muncii.

2.2.5 Dezvoltarea pieței muncii în mediul rural

- Principalii factori ce stau la baza dezvoltării economiei din comuna de activitate a firmei sunt:
  - Infrastructura (48.84%, Fig.nr.124);
  - Lipsa piețelor de desfacere a produselor (53.49% Fig.nr.125);
  - Investițiile slabe sau lipsa acestora (62.79% Fig.nr.126);
  - Lipsa sprijinului autorităților (58.14% Fig.nr.127);
  - Nivelul scăzut de calificare al persoanelor din comună (37.21%) și de experiență profesională cu același procent;
- Cunoașterea de către autoritățile locale a principalelor probleme cu care se confruntă angajatorii din mediul rural ar putea conduce la stabilirea unor noi strategii de acțiune locală, bazate pe informații din teren.
- 55.18% dintre angajatorii participanți la cercetare au menționat intenția de a se dezvolta și extinde în următorii 3 ani, reprezentând o tendință de expansiune binevenită prin crearea de noi locuri de muncă în mediul rural vrâncean.
- Intenția de a deschide o nouă afacere în următoarea perioadă a fost menționată de 2.33% dintre angajatori, ceea ce poate conduce la o binevenită creștere economică în mediul rural.

Recomandări:

- Particularizarea soluțiilor, respectiv adaptarea lor la specificul local, generat în special de potențialul agricol, situația demografică și mentalități. Politicile de intervenții trebuie să țină cont de aceste elemente.
- Cele mai eficiente intervenții pentru remodelarea mentalităților sunt generate de promovarea cunoașterii și exemplele de bune practici.
- Dezvoltarea infrastructurii de transport prin introducerea unor servicii de transport public ieftine, organizate în funcție de interesele de serviciu, poate determina creșterea gradului de ocupare, facilitând naveta.
- Revalorizarea rolului și a statutului țăranului/locuitorului din mediul rural în ansamblul mentalității colective ar putea conduce la o creștere a gradului de atractivitate a „vieții la țară”, exemplele de reușită/bune practici având un rol considerabil în acest sens. Per ansamblu, putem considera că preocupările ecologice și pentru o viață sănătoasă constituie un context favorabil pentru o relansare în acest domeniu.
- Lanțuri specializate de magazine care să asigure o piață de desfacere pentru producția din mediul rural.

Partea a III-a

CERCETAREA CALITATIVĂ

Datele obținute prin metoda cantitativă impun nu doar corelarea cu datele calitative obținute în cadrul metodei focus grup, ci și interpretarea de natură specializată și individualizată. O privire exhaustivă asupra problematicii pattern-urilor existente în mediul rural al județului Vrancea poate oferi o viziune complexă, de ansamblu, mai bine structurată decât în cazul cercetării bazate exclusiv pe date colectate cantitativ.

Ca metodă de analiză calitativă de profunzime, focus grupul succintă participării la o discuție deschisă pornind de la temele principale de studiu, pentru ca ulterior să se facă o analiză vie bazată pe opiniile persoanelor participante³⁷.

Metoda focus grup este o metodă extrem de utilă pentru orientarea părerilor exprimate de către subiecți, pentru îmbunătățirea concluziilor obținute în cadrul cercetării cantitative și o mai bună analiză a situațiilor complexe existente în mediul rural.

Discuțiile focus grup au pornit de la un cadru general, către probleme specifice, pentru investigația amplă în corelație cu metoda cantitativă

3.1 Identitatea rurală

- Conceptul de identitate rurală poate fi definit prin ideea de atașament față de domiciliu, de localitatea în care trăiesc la momentul de față cei intervievați, apartenența la ideea ce comunitate rurală putând oferi opinii diferite între cei care s-au născut și cei care s-au mutat de-a lungul existenței în comuna respectivă. Dacă cei care s-au născut în localitatea prezentă nu ar părăsi regiunea și au sentimentul de apartenență bine ancorat

- S8, masculin, Bolotești: *Eu sunt născută în Bolotești, vreme de 15 ani am fost plecat din țară dar m-am întors și sunt mândru că sunt vrâncean. Sunt foarte atașat de aceste locuri, pe unde am umblat eu prin lume am considerat că tot aici este cel mai bine;*
- S8, feminin, popești: *Eu sunt născută și crescută aici până la 14 ani apoi am plecat și m-am întors acum de curând și nu aș mai pleca pentru nimic în lume, mă simt foarte atașată. Îmi pare rău că nu pot face eu nimic pentru locul în care m-am născut, pentru comunitate, am voință, am putere dar nu știu cum,*

persoanele care au fost angrenate în procesul de migrație locală ar putea renunța la domiciliul prezent pentru condiții de viață mai bune:

- S3, feminin, Bolotești: *Eu sunt de 5 ani aici și nu sunt foarte atașată pentru că nu sunt condiții cu transportul, cu locurile de muncă. Soțul este plecat și cred că am să-l urmez cât de curând;*
- S6, feminin, Bolotești: *Eu sunt de aproape 10 ani aici, dar și eu aș pleca fără nici o problemă, nu am nici o rețineră;*

---

³⁷ D. Morgan, apud. Cojocaru D., 2003, p.88.

- S6, masculin, Bolotești: *De la revoluție, de 25 ani. Nu mă simt atașat de comună doar că aici mi-am făcut casă, eu sunt născut în Jariștea iar aici stau bunicii. Am fost plecat în străinătate câțiva ani buni, îmi pare rău că m-am întors.*

3.2 Specificul ocupațional

Statutul ocupațional:

- În contextul unor schimbări majore ce au avut loc în ultimii douăzeci de ani, cu atât mai mult în mediul rural a ajuns să fie nevoit să treacă prin niște schimbări majore de restructurare a economiei, de redefinire a procesului de migrație sau dezvoltare intensă a localităților dor din apropiere de centrele urbane, ajungând ca în prezent lumea rurală să se definească diferit, inclusiv prin imaginea de ansamblu a pieței muncii. Problema principală o constituie numărul scăzut al celor care se ocupă tot mai puțin cu activitățile agricole (subdezvoltarea rurală se răsfrânge și asupra agriculturii, majoritatea suprafețelor exploatate aparținând societăților și nu populației din comune). Astfel, statuturile ocupaționale din mediul rural se concentrează mai ales pe activitățile de ordin casnic.

- S9, feminin, Bolotești: *Tot casnică sunt și eu, am băiatul de 8 ani și aș vrea să îmi caut ceva de muncă;*
- S5, feminin, Bolotești: *Eu sunt casnică dar îmi caut un loc de muncă, fac demersuri în acest sens, îmi caut pe internet, prin ziare, pe la cunoscuți;*
- S4, feminin, Slobozia Bradului: *Cu casa, cu grădina, cu mâncare, casnică.*

- Analiza comparativă cu datele obținute în cadrul părții de cercetare cantitativă, relevă faptul că mare parte a celor care lucrează în mediul rural activează în domenii de comerț și confecții

- S5, feminin, Bolotești: *Eu sunt lucrător comercial dar firma mea nu mai merge și acum îmi caut un alt loc de muncă. Păi în ultimul timp s-au înmulțit buticurile și angourile și nu mai merge;*
- S2, feminin, popești: *Eu nu mai lucrez de două luni, am lucrat ca și confecționeră, nu m-a dat afară ci am ales să plec eu pentru că mai eram patru fete, profit nu se mai făcea și am renunțat. Aștept să treacă sărbătorile și apoi să îmi caut un alt job,*

remarcându-se problema necesității realizării navetei pentru a lucra în confecții (fabricile fiind majoritar în Focșani) și lipsa rentabilității între costuri și salariu, în comerț principala problemă reprezentând-o lipsa vânzărilor și numărul mare de firme apărute pe piață și puterea scăzută de cumpărare a locuitorilor din mediul rural vrâncean.

- Este de remarcat existența intenției de a se dezvolta ca mini-afaceri, de a avea spirit comercial, existând persoane care vând diverse produse obținute prin lucrul pământului pentru asigurarea traiului zilnic, existența unor piețe de desfacere organizate și a unor locații cu posibilitate de vânzare a produselor fără intermediari ar ajuta la creșterea economică și o eficientizare a lucrului pământului în scopul obținerii de produse

- S4, feminin, Slobozia Bradului: *Eu merg și vând fructe la șosea, vara vând cireșe iar toamna struguri. Am și eu dar nu am de ajuns, mai iau de la bătrâni și pe urma împărțim. Îi ajut la cules și împărțim câștigul.*
- **Timpul liber** este perceput majoritar de către cei din mediul rural ca fiind inexistent
- S4, feminin, Slobozia Bradului: *Timp liber nu avem, la țară chiar nu ai timp liber,*

acesta fiind consumat pe activități casnice, de educație și îngrijire a copiilor și foarte puțin pe activități recreative de genul plimbărilor sau distractive

- S1, feminin, slobozia Bradului: *Nu, doar în gospodărie. Avem pământ mult, ce e la țară, animale multe și ne ocupă mult timp;*
- S1, feminin, popești: *Când sunt acasă îmi petrec cel mai mult timp cu fetița, pe internet, când sunt acolo încerc să îmi găsec cât mai mult de muncă că de asta mă și duc*

subiecții menționând și lipsa unor locuri pentru petrecerea timpului liber, al unor centre de distracție sau relaxare pentru familii. Internetul este perceput ca o modalitate de petrecere a timpului liber și nu ca pe o utilitate, acesta reprezentând un mode de informare, socializare și relaxare pentru persoanele din mediul rural

- S4, feminin, Bolotești: *Eu în timpul liber socializez pe internet;*
- S6, feminin, popești: *Eu îmi petrec timpul liber cu fetița, la televizor, ne mai și odihnim cât stăm la televizor).*

- **Influența statutului ocupațional asupra diverselor aspecte ale vieții:** Principala influență a statutului ocupațional prezent asupra traiului zilnic este reprezentată de problemele financiare apărute, de neajunsuri, lipsa unui salariu putând conduce la scăderea stimei de sine și a încrederii în propriile forțe:

- S1, feminin, slobozia Bradului: *În general da. Simt lipsa banilor și mai ales de când nu mai lucrez în străinătate se simte binișor și uneori intru în criză. Si încrederea în mine;*
- S9, feminin, popești: *Sigur că da, în momentul când sunt neajunsuri apar și certuri mai ales după o perioadă în care a fost mai bine, dacă te obișnuiești cu un anumit nivel social.*

Lipsa unui loc de muncă stabil și apartenenței la un grup îi face pe cei afectați să simtă monotonie, repetiție în activitățile cotidiene și implicit o lipsă de dezvoltare personală și socială, fapte ce în timp ar putea conduce la sentimente de depresie sau ineficiență:

- S6, masculin, Bolotești: *Monotonia, nu poți să mai ai aceleași relații ca atunci când te duci la servicii. Dacă ești casnic, stai în casă, nu tot timpul dar cea mai mare parte;*
- S3, feminin, Bolotești: *Aș vrea să îmi caut și ceva de muncă, e plictisitor și acasă aceiași treabă în fiecare zi. E bine că stai acasă și ai grijă de copii dar pe altă parte nu e bine.*

3.3 Experiența profesională

- Se remarcă o tendință în mediul rural de a lucra fără forme legale, în activități sezoniere sau bazate pe activități cu perioadă determinată:

- S4, masculin, Popești: *Da am avut dar nu cu carte de muncă, am lucrat mult timp în construcții;*
- S1, feminin, Slobozia Bradului: *Am lucrat dar fără contract,*

dintre domeniile de activitate fiind menționate comerțul și agricultura

- S3, feminin, popești: *Da am lucrat la confecții dar după ce am născut băiatul nu am putut să mai rămân că a trebuit să am grijă de băiat;*
- S5, masculin, Popești: *Și eu tot cu agricultura, de la ultimul loc de muncă am plecat pentru că nu mai plătea bine și nu ieșeam în avantaj și cu naveta, cu pachetul, mai și fumam și am renunțat ca să mă ocup de pământ că din asta trăim.*

- **Principalele probleme** cu care s-au confruntat la ultimul loc de muncă sunt veniturile mici primite pentru munca prestată, insuficiente în cazul în care era necesară naveta, programul prelungit de lucru și a atitudinii incorecte a propriilor șefi, persoanele vizate simțind o lipsă de respect ce a condus la părăsirea locului de muncă:

- S2, masculin, Popești: *Eu am lucrat de când am terminat 8 clase, nu mereu cu forme legale și până acum câteva luni, în august. Am plecat din cauza seriozității lor, nu îți dă banii la timp, nerespectare de program, să lucrezi și 12 ore pe zi nu este așa ușor mai ales la mobilă unde lucrezi cu diferite utilaje. În Vrancea ce mai merge acum sunt confecțiile, am lucrat și acolo dar trebuia să înduri multe, să țipe la tine, să te mustre, să te înjosească;*

- **Motivația renunțării la ultimul loc de muncă:** Principalele motive care au stat la baza încetării activității în câmpul muncii sunt fie necesitatea creșterii copiilor:

- S2, feminin, Slobozia Bradului: *Din cauza copilului, nu aveam cu cine să îl las acasă. A rămas soțul la muncă și am rămas eu acasă*

și diverselor activități de ordin casnic, fie desființarea posturilor și unităților în care au lucrat

- S1, feminin, Bolotești: *Mulțumesc lui Dumnezeu că nu am avut o cădere nervoasă, a murit și soacra mea și la două săptămâni mi s-a spus că intru în șomaj. Pur și simplu a spus că nu mai merge afacerea și că trebuie să mă bage în șomaj;*
- S1, feminin, Slobozia Bradului: *În primul rând mi-a fost comunicat că se închide și nu mai lucrez, am intrat în panică, rămâneam fără venit și aveam o fată la școală și mi s-a comunicat să-mi caut în altă parte și nu am găsit, aveam o prietena care lucra în străinătate și am plecat.*

O altă problemă cu care s-au confruntat persoanele intervievate este lipsa unor condiții corecte de muncă și a plăților pentru orele suplimentare efectuate

- S3, masculin, Popești: *Muncă patriotică, la toaletele de la croitorie să se ducă cineva să facă un control să vedeți că scrie ,, sâmbăta și duminica se muncește voluntar.*

- **Domenii de activitate:** Principalele domenii de activitate în care au lucrat persoanele din mediul rural al județului Vrancea sunt comerțul, confecțiile și restaurantele

- S6, feminin, Bolotești: *Eu în croitorie, în Focșani, șase ani, dar am intrat în prenatal și apoi am descoperit că vreau să îmi deschid un coafor;*
- S1, feminin, popești: *Croitorie, în confecții,*
existând oportunități reduse de a activa în alte domenii în mediul rural.

- **Corelația învățarea formală-aplicabilitate pe piața muncii:** Nu există o corelație directă între cunoștințele dobândite prin învățarea inițială, prin intermediul studiilor absolvite și abilitățile necesare integrării pe piața muncii:

- S7, masculin, Popești: *Nu, eu sunt tehnician transporturi cu înclinații spre inginer și am lucrat ca vânzător;*
- S2, feminin, popești: *Eu nu am mers pe același domeniu, am terminat la școală horticultură și m-am angajat pe croitorie;*

- S2, feminin, poești: *Eu nu am mers pe același domeniu, am terminat la școală horticultură și m-am angajat pe croitorie;*
- S8, feminin, poești: *Nici mie nu mi-a folosit la nimic, am terminat liceul ca tricotor mecanic întreținere, nu m-ar fi ajutat și nici nu mi-ar fi plăcut să muncesc în acel domeniu. Am lucrat ca secretară, am lucrat într-o stație de calcul, cu totul și cu totul altceva decât ce făcusem în școală, în străinătate am lucrat la infirmieră fără nici o calificare tot ce știam era de la mama mea care a fost asistentă medicală,*

foarte puține persoane menționând utilitatea informațiilor dobândite în școală cu ceea ce au practicat ulterior ca meserie, cursurile de formare profesională dovedindu-și mai mult utilitatea, ceea ce subliniază necesitatea investiției ulterioare în activități de formare a persoanelor din mediul rural, pentru completarea studiilor cu abilități suplimentare, în corelație cu cerințele de pe piața muncii

- S1, feminin, Slobozia Bradului: *Da mi-au fost de folos. Am făcut curs de contabilitate și am și profesat apoi m-am căsătorit și au intervenit probleme în familie;*
- S4, feminin, poești: *O diplomă în plus o șansă în plus, atât pot spune;*
- S1, feminin, Bolotești: *Eu am făcut și cursuri și practică, teoria este una iar practica este alta.*

3.4 Procesul de căutare a unui loc de muncă

- **Copii mici** și necesitatea de a oferi o educație și de a îi crește reprezintă principalul impediment pentru care persoanele din mediul rural nu își caută un loc de muncă sau necesitatea efectuării navetei către orașe, ceea ce descurajează în procesul de căutare a unui loc job

- S3, feminin, Bolotești: *Nici eu nu mi-am căutat pentru că este băiatul mic, când va merge la grădiniță să îmi caut o jumătate de zi dar altfel nu am cum;*
- S8, feminin, poești: *Eu am încercat dar trebuie să mai stau puțin acasă să mai crească ăsta mic, să îl dau la grădiniță și apoi la școală. Da pentru că nu are cu cine să stea, soțul lucrează.*

- Dintre problemele semnalate de către cei care și-au căutat un loc de muncă, se remarcă **abuzurile realizate de către angajatori**, care țin în perioada de probă potențialii candidați și nu le plătesc activitatea, profitând astfel de servicii gratuite din partea persoanelor disperate în procesul căutării unui job, acestea fiind nevoite chiar să efectueze mai mult decât 12 ore de muncă pe zi:

- S4, masculin, Poești: *Pe mine mă deranjează faptul că te ține în probe două săptămâni după care trei luni nu îți dă salariul și dacă îi ceri banii îți spune că ești liber poți să pleci. Ar trebui să dispară treaba asta în România, vin la muncă îmi arăți o zi ce am de făcut dacă mă descurc bine dacă nu am plecat acasă și gata;*
- S4, feminin, poești: *Eu am mai încerc, am mai muncit pe termen scurt câte 4-5 luni și am renunțat din cauza salariului mic și a statului peste program. Am fost la un loc de muncă unde stăteam peste program și până la ora 12 noaptea iar a doua zi intrat de dimineață.*

- **Vârsta** mai înaintată este de asemenea un factor descurajator în găsirea unui loc de muncă, persoanele care trec de o anumită etate confruntându-se cu lipsa încrederii în forțele proprii și șansele de reușită, raportându-se și la situația propriilor copii, care nu își găsesc nici ei locuri de muncă, deși sunt tineri și cu putere de muncă

- S2, feminin, Slobozia Bradului: *Acum nu îmi caut, aș fi vrut dar nu știu cum să caut, cum să vă explic, cine mă mai angajează pe mine? Dacă copiii mei abia au loc de muncă, apăi eu?;*
- S2, feminin, Slobozia Bradului: *Nu, nu. Am băiatul de 23 de ani și nici el nu își găsește de muncă, adică nu îl angajează nimeni și fata are 27 și ea stă pe un salariu de mizerie, dar altceva mai bun nu găsește.*

Astfel, ar trebui să existe în mediul rural, nu numai din județul Vrancea, măsuri de îmbătrânire activă a locuitorilor, pentru excluderea sentimentului de marginalizare socială și sentimentelor de inutilitate.

- Problema **studiilor scăzute** sau a lipsei calificărilor obținute prin diverse programe de formare profesională conduce la îngreunarea procesului de căutare a unui loc de muncă de către cei din mediul rural, lipsa acestor elemente conducând la scăderea încrederii în sine și forțele proprii de a se insera pe piața muncii

- S4, masculin, Popești: *Mi-am căutat dar nu am găsit nimic, am mai întrebat pe la prieteni, cunoscuți dar șansele cred că sunt foarte mici mai ales că eu nu am nici o calificare și asta se cere cel mai mult;*
- S1, feminin, popești: *Nu pentru că nu am decât 8 clase și nu pot să sper că o să-mi găsesc ceva de muncă cu un salariu mai mare.*

Astfel, crescând nivelul de calificare al persoanelor din mediul rural al județului Vrancea ar putea crește și șansele de inserție pe piața muncii, cât și încrederea în sine și astfel la o implicare activă în procesul de căutare a unui loc de muncă.

- Persoanele cu **vârsta de peste 40 de ani** sunt descurajate atât de către angajatorii care refuză să îi mai intervieze pe motiv de incapacitate de muncă, precum și de propria mentalitate, considerându-se inutili după o anumită vârstă

- S1, feminin, Bolotești: *Credeți că la 50 de ani ai mei mă mai angajează cineva?;*
- S4, feminin, popești: *Asta de acum a devenit un handicap, nu ai experiență sau ai trecut de 40 de ani;*
- S3, feminin, Popești: *Da am căutat dar când le spun că am 45 de ani nu mai vrea nimeni să mă angajeze.*

- Persoanele din mediul rural vrâncean își consideră propriile **șanse** de a găsi un loc de muncă fiind foarte mici, puse pe seama navetei, lipsei de oportunități de muncă sau a inexistenței unor domenii de activitate diversificate, preponderent în comerț

- S9, feminin, popești: *Șansele sunt minime pentru că suntem într-o perioadă în care nu mai merge nimic, de exemplu în zona noastră înafară de câteva magazine nu e nimic;*
- S2, feminin, slobozia Bradului: *Iar să faci naveta la Focșani dus întors unde ajungi și chiar dacă ai avea o mașină la fel.*

- **Lipsa accesului la informație** este una din celelalte cauze pentru care persoanele intervievate își consideră șansele de a găsi un loc de muncă slabe, asigurarea accesului gratuit la internet,

crearea unui punct de informare sau a unor târguri județene a locurilor de muncă facilitând accesul dintre cerere și oferta de pe piața muncii din mediul rural

- S9, feminin, popești: *Noi nu avem bani că am face dar nu suntem nici informați și nici sprijiniți, nici de primărie nici de nimeni;*
  - S2, feminin, slobozia Bradului: *Ne-ar trebui niște informații, mai ales noi care nu avem experiență, am învățat câte ceva la workshop. Și despre firmele de plasare a forței de muncă.*
- Chiar dacă se află în căutarea unui loc de muncă și își doresc să obțină un venit stabil, persoanele din mediul rural nu ar fi dispuse să accepte condiții precum lucrul peste 8 ore fără plată suplimentară, naveta, salariul minim pe economie
- S1, feminin, Bolotești: *Nu îmi permit să fac naveta. Naveta este aproape cât salariu mediu pe economie și trebuie să îmi mai iau și pachet și pe urmă eu cu ce mă mai întorc acasă, cu nimic;*
  - S4, feminin, slobozia Bradului: *Nu ar veni nimeni pentru un salariu mic sau fără să ne fie plătite orele suplimentare, nici să fac naveta;*
  - S1, feminin, popești: *Schimbare de domiciliu nu dar să ne deplasăm dar, dacă avem și un salariu acceptabil ca să ne putem permite să facem naveta;*
  - Toți: *Nu, nu am accepta salariul minim pe economie, nici naveta. Dacă faci naveta degeaba muncești, salariul se duce pe navetă deci tot salariul se duce pe navetă.*

cea ce restrângea aria de aplicare pentru un job, preponderent încercând să găsească un job în localitatea de domiciliu, nefiind dispuși la mobilitate. Acest fapt ar putea fi pus și pe seama unei slabe dezvoltări a infrastructurii și a duratelor mari de parcurgere a distanțelor între comune și orașe.

-O soluție agreată de către cei intervievați este și aceea de a se **recalifica** într-un domeniu căutat pe piața muncii, astfel încât ar trebui organizate cât mai des activități de formare profesională (de preferat gratuite, prin intermediul fondurilor europene), pentru a oferi mai multe șanse celor care se află în căutarea unui loc de muncă din mediul rural

- S5, feminin, Bolotești: *Da, corect, de ce nu?Trebuie să ținem pasul cu schimbarea, noi, femeile de la țară suntem dezavantajate prin faptul că trebuie să facem naveta.*
- **Domeniile de muncă** favorite pentru persoanele din comunele vrâncene sunt comerțul, confecții, social, construcții sau restaurante
- S9, feminin, Bolotești: *Aș vrea să iau un copil în plasament... Pentru că iubesc copiii foarte mult. Însă îmi trebuie cursul de Asistent maternal;*
  - S6, feminin, Popești: *Eu aș lucra și în domeniile în care am mai lucrat, în croitorie și comerț iar dacă nu s-ar găsi aș învăța orice alt domeniu;*
  - S4, feminin, Slobozia Bradului: *Eu aș fi vrut asistent maternal sau asistent medical în sanitar, îmi place să fac injecții, îmi place să fac masaj*

domenii în care astfel apare necesitatea de formare profesională, pentru a deveni forță de muncă specializată, care să asigure suportul necesar și de asemenea ar fi benefică dezvoltarea acestor domenii în mediul rural pentru asigurarea mai multor locuri de muncă.

3.5 Informare

- Principalele metode de căutare a unui loc de muncă la care apelează cei din mediul rural sunt **internetul sau cunoștințele**

- S4, feminin, Slobozia Bradului: *Prin ziare, pe internet;*
- S7, masculin, Popești: *Am încercat la cunoștințe care lucrau în domeniu de toate dar numai ca vânzător;*
- S7, feminin, Bolotești: *Prin cunoștințe și prieteni),*

ziarele reprezentând o metodă blamată de cei intervievați, fiind considerat-o ca o metodă dezinformatoare, anunțurile fiind neserioase, astfel încât există tendința de a nu citi anunțurile și a nu aplica

- S6, masculin, Bolotești: *Treaba cu ziarele nu ține, cel mai sigur este prin intermediul prietenilor, rude, cunoștințe, să poți să vii cu o recomandare;*
- S2, feminin, Slobozia Bradului: *Informațiile din ziar pe mine mă descurajează. Eu și doamna de aici am luat o plasă cu anunțurile din ziar. Un anunț cu vila Geo a fost cred că doi ani în ziar. N-am prezentat și am muncit de dimineață pana seara fără apă fără mâncare unde am făcut curățenie.*

3.6 Formare profesională

-Chiar dacă foarte multe persoane din mediul rural Vrancea au absolvit diverse cursuri de formare profesională

- S5, feminin, Bolotești: *Croitorie și bucătar/ospătar;*
- S9, feminin, Popești: *Viticultor dar nu ne-a ajutat;*
- S4, feminin, Popești: *Lucrător în comerț,*

acestea nu au garantat în găsirea unui loc de muncă, ceea ce poate însemna o lipsă de corelație dintre cererea de pe piața muncii și cursurile absolvite de către cei intervievați

- S6, masculin, Bolotești: *Un curs de genul acesta nu garantează angajarea, asta este clar.*

-Motivația celor care nu au beneficiat până în prezent de formare profesională continuă este lipsa de informare și acces la astfel de activități, fiind prima activitate de acest gen la care participă și de care au auzit prin intermediul campaniilor de informare organizate prin intermediul proiectului, astfel încât este subliniată utilitatea și relevanța unor activități de informare și conștientizare a nevoii de formare profesională în mediul rural

- S1, feminin, Popești: *Nu pentru că acesta este primul curs de acest gen care se face la noi în comună, în rest se fac în Focșani. Dacă s-ar mai fi organizat sigur am mai fi făcut, eu sigur aș fi făcut;*
- S3, feminin, Slobozia Bradului: *A fost aici dar nu erau locuri, nu s-a știut, nici acum nu am știut dacă nu mă întâlneam cu dvs. pe stradă chiar că nu știam de cursul acesta și mi-a plăcut ideea, când m-am dus acasă cei de acasă nu au fost de acord cu ideea că sunt plecată.*

- Cele mai interesante **cursuri de formare profesională** pe care cei din mediul rural și-ar dori să le urmeze sunt cele de barman/ospătar, agricultură sau construcții, astfel încât firmele de furnizare de programe de formare profesională continuă ar putea face oferte personalizate, în funcție de cerințele grupului țintă din mediul rural sau în funcție de necesitățile sugerate de primărie, astfel încât să existe o corelație între necesitate și ofertă. Este oportună implementarea proiectelor cofinanțate din fonduri europene atât pentru

regiunea locală de desfășurare a activităților (în mediul rural), cât și pentru gratuitatea activităților.

3.7 Migrație

- Majoritatea persoanelor din mediul rural au tineri cunoscuți implicați în procesul migrației, aceștia plecând în alte țări pentru a munci și a-și asigura un trai mai bun
  - S8, masculin, Popești: *Chiar persoane tinere de 20 de ani care fac treburi care nu au nimic de a face cu ce au terminat aici, la liceu sau facultate;*
  - S1, feminin, Slobozia Bradului: *Mai sunt, au început să plece și românii noștri că noi de unde tineret dacă am mai rămas o mână de români;*
  - S7, feminin, Popești: *Eu am doi nepoți care au terminat electrotehnică și au plecat în Italia.*
- Astfel este necesar studiul migrației în rândul persoanelor tinere, existând riscul de îmbătrânire a populației din mediul rural și apariției problemelor de ordin social precum lipsa cotizanților la viitoarele pensii, nemaexistând persoane implicate în activități profesionale în mediul rural.
- Fenomenul migrației este prezent și se manifestă activ și în rândul celorlalți localnici din comunele vrâncene, bună parte dintre aceștia menționând faptul că au fost plecați pentru a munci în străinătate, în țări precum Italia, Anglia sau Spania, dintre domeniile de activitate fiind menajul, agricultura sau construcții
  - S5, feminin, Bolotești: *Doi ani de zile, pedantă, cum se spune...am avut grijă de bătrâni, un fel de asistent personal;*
  - S6, masculin, Bolotești: *Am zic că nu mai plec, mi-a lipsit România dar acum stau să mă gândesc ce mi-a lipsit pentru că am găsit totul mai rău ca înainte. Am stat 9 ani plecat și prietenii mei nu au reușit nici pe de parte ce am reușit eu din punct de vedere financiar dar acum este din ce în ce mai greu și cu locurile de muncă, măcar ei au un loc de muncă stabil chiar dacă e prost plătit;*
  - S5, masculin, Popești: *Da am fost plecat pentru scurtă durată de timp și am muncit tot în agricultură iar dacă aș mai avea ocazia aș pleca;*
  - S2, feminin, Popești: *Da, eu aș pleca și mâine dar nu mă lasă soțul. Am fost plecată singură o lună și jumătate în Anglia dar nu am putut să stau fără familie și acum aș pleca cu familia pentru că acolo sunt condiții dar nu vrea soțul. Acolo alocația este 250 de lire iar la noi nici măcar salariul nu este atât.*

3.8 Antreprenoriat

- Existența spiritului antreprenorial se remarcă și prin corelația cu dorința persoanelor de a urma diferite cursuri pentru a-i ajuta în special să deschidă o afacere, dintre domenii fiind menționate serviciile de înfrumusețare
  - S2, feminin, Popești: *Eu spre exemplu aș vrea să fac cursuri să mă pregătesc pentru coafor, îmi doresc foarte mult și îmi place. De asta am venit aici, să mă informez, să mă calific ca să îmi pot deschide ceva să nu mai fiu la mâna nimănui. Vreau de la 1 ianuarie să îmi caut niște cursuri să fac în acest sens și pe urmă să văd ce pot face în continuare, nu mai vreau să lucrez în confecții și la patron;*

- S9, feminin, Popești: *Antreprenoriat, acolo se discută mai multe lucruri de care nu știi).*
- Deși au încercat să dezvolte diferite activități aducătoare de profit
- S6, masculin, Bolotești: *Am încercat eu dar nu merge, am încercat și solarii dar nimic, în patru ani de zile m-am lămurit numai pagubă, pagubă;*
  - S8, feminin, Bolotești: *La noi agricultura este multă, doar să ai tu acasă ceva, vinul îl ții că nu are cine să ți-l cumpere sau dacă mai vine și fiscalul peste tine... tot așa)*
- localnicii vrânceni se confruntă cu diverse probleme, de la lipsa sprijinului autorităților locale, până la lipsa piețelor de desfacere pentru propriile produse.
- Cei care au obținut produse vegetale și animaliere le-au păstrat doar pentru consumul propriu și familial, dar nici acestea nu pot asigura traiul zilnic pentru gospodăria proprie, astfel încât activitățile de agricultură și zootehnie ar trebui dezvoltate amplu în mediul rural, pentru o mai bună productivitate, chiar și pentru consumul propriu, în condițiile în care majoritatea nu au locuri de muncă stabile și își asigură traiul cu greutate
- S3, masculin, Popești: *Avem și în curte dar mai luăm și de la supermarket pentru că nu ne permitem să tăiem toate găinile de prin curte;*
  - S1, feminin, Popești: *Dar și găina consumă bani că trebuie să îi cumperi grăunțe și tot acolo ajungi. Tot la bani ajungem, cresc un porc dar ce îi dau să mănânce?*
- Principalul impediment în dezvoltarea unei afaceri îl reprezintă lipsa unor finanțe
- S1, feminin, Slobozia Bradului: *Hai deți să vă spun eu, nouă ne este frică să începem ceva, să ne împrumutăm undeva. Eu m-am trezit la Dumbrăveni că iau subvenție la vie fără să fiu trecută pentru așa ceva. Am fost chemată acolo și eu și omul de serviciu de aici, eu nici nu am vie nici nimic și mă trezesc că sunt chemată că am de luat bani. În cine să mai pot avea încredere?,*
- dar și lipsa de sprijin din partea autorităților pentru a accesa fonduri nerambursabile sau alte metode de finanțare, apărând și sentimentul de invidie față de cei care au afaceri și de dorință de a-i sabota
- S2, masculin, Balotești: *Nu se pot deschide afaceri la noi în comună fără să ai un sprijin financiar pentru faptul că, personale în cauză, inclusiv eu, în loc să ne ajutăm unii pe alții, din contra, ne punem piedici și ne facem rău, pe când noi am putea să ne ajutăm. Nu mă refer doar la financiar, de exemplu să te recompenseze pentru ajutorul oferit.*
- Prețurile mari la combustibil, slaba dezvoltare a infrastructurii sau lipsa de finanțări și sprijin informațional stau de asemenea la baza lipsei de inițiativă antreprenorială la nivelul mediului rural din județul Vrancea:
- S7, masculin, Popești: *Nu ai cum pentru că nu faci profit, motorina este scumpă și lumina, mai angajezi doi oameni trebuie să îi plătești și pe ei și tu când mai faci profit. Ar trebui în primii trei ani să te lase în pace, să îți dea un card cu care să îți faci treaba să poți angaja oameni iar dacă faci profit să poți merge mai departe iar dacă nu ai profit închizi. Și în agricultură dacă vrei să faci îți trebuie multă motorină pentru treburile câmpului și bani la semănat și așa mai departe și profit când să faci. Trebuie să strâng și eu niște bani într-un cont pentru zile negre dacă într-un an nu*

fac profit să am de unde lua bani dar așa ei ce fac, din prima zi când te duci cu dosarul te pună să plătești o mulțime de taxe.

- Deși accesarea de fonduri nerambursabile ar putea facilita punerea în aplicare a unor planuri de afaceri în mediul rural, bună parte a acestora le consideră un mit

- S1, feminin, Bolotești: *Da, dar nu reușești să le accesezi, mi s-a spus foarte clar, încă merge pe șpagă, încă merge pe pile...*), ceva de neatins datorită birocrăției și cofinanțării impuse
- S1, feminin, Bolotești: *Nu vă spun pe ce relații, ce cunoștințe, dacă nu ai bani nu te bagă nimeni în seamă, nu poți nici să treci strada. Vă spun eu că am investit foarte mulți bani, am pierdut foarte mulți bani. Bătând la atâtea uși și toți îți dau în cap, te îmbolnăvești, dacă nu te ajută cineva, cel puțin pentru tineret;*
- S8, feminin, Bolotești: *A fost unul mai mare ca mine care mi-a pus piedici și m-a dat jos, n-am mai putut să țin piept*

astfel încât activități de informare în mediul rural cu privire la posibilitățile reale și concrete de accesare de fonduri ar crește rata absorbției care este foarte scăzută în mediul rural vrâncean.

3.9 Situație materială

- Principalele probleme din mediul rural se concentrează în jurul lipsei locurilor de muncă și a perspectivelor personale de se insera pe piața muncii, inexistența spiritului antreprenorial (și astfel a lipsei de noi locuri de muncă):

- S5, feminin, Bolotești: *Să se deschidă mai multe afaceri, să fie locuri de muncă și am avea și putere de cumpărare;*
- S6, masculin, Bolotești: *Nu sunt locuri de muncă și gata, eu cred că statul ar trebui să îi ajute pe cei care au fonduri pentru a deschide o mică fabrică sau o afacere, orice;*
- S7, masculin, Popești: *Sunt prea multe taxe, în America te ajută ei să deschizi și la urmă îți mulțumesc pentru că ai posibilitatea să crezi locuri de muncă, la noi trebuie să dai bani în toate părțile),*

distanța mare față de un centru urban

- S6, masculin, Bolotești: *Transportul este până la Focșani dar este scump, înainte mai erau abonamente dar acum... spre exemplu dacă merg două persoane cu microbuzul te costă mai mult decât cu mașina*

sau existența etniilor rrom în comuna Slobozia Bradului și lipsa identificării culturale

- S2, feminin, Slobozia Bradului: *E comunitatea rromă din care noi nu facem parte și e mai greu să ne adaptăm la obiceiurile lor;*
- S1, feminin, Slobozia Bradului: *Pentru noi cei care avem fete este foarte greu în sat, pentru că sunt foarte mulți băieți de etnie rromă).*

- Dintre lipsurile cu care se confruntă persoanele din mediul rural al județului Vrancea se numără lipsa dotărilor cu grupuri sanitare

- S8, feminin, Popești: *Să avem și noi o baie;*

- S4, feminin, Slobozia Bradului: *Aș vrea să îmi fac și eu o baie că nu am dar trebuie să investești, mi-a spus cineva că te costă o sută și ceva de milioane ca să o termini așa cu totul.*
- Veniturile gospodăriilor din mediul rural sunt preponderent compuse din banii obținuți din activități sezoniere
  - S1, feminin, Bolotești: *Salariul soțului, ce adunăm vara din producția de struguri, vara se strânge pentru iarnă, avem vie și facem vin;*
  - S1, feminin, Bolotești: *Bani de unde, doar ce luăm acolo, pământ nu avem ca să zici că mai vinzi pământul și mai iei un ban și sunt scumpe în altă parte casele și tot așa), iar pragul de consum ideal pentru o familie este considerat undeva la 3000-4000 RON, sumă ce ar asigura un trai decent în opinia celor chestionați.*
- Principalele categorii de consum ale venitului lunar sunt reprezentate de cheltuielile pentru educația copiilor, hrana minimă
  - S7, masculin, Popești: *În primul rând mâncarea, te duci astăzi la magazin și iei cu un preț iar mâine când te duci la supermarket deja s-a scumpit cu 2 lei)*
sau utilități curente, activități de întreținere proprie (haine, cosmetice) nefiind menționate, persoanele adulte renunțând la propriile nevoi pentru a putea asigura un trai decent copiilor.

CONCLUZII

Principalul efect pe care îl are statutul ocupațional al localnicilor din județul Vrancea este acela de lipsă a dezvoltării profesionale și scăderea încrederii în propriile puteri, ceea ce poate conduce la o stare de delăsare și lipsă de interes pentru inserție pe piața muncii.

Procentul celor care lucrează în mediul rural este în favoarea femeilor, ponderea acestora fiind mai mare decât a bărbaților cu 8.76%, în cazul celor care se află în procesul de căutare a unui loc de muncă situația fiind inversă (cu 5.64% mai mulți bărbați implicați în acest proces).

În ceea ce privește factorii de insatisfacție privind experiențele de muncă anterioare, ierarhia rezultată din răspunsuri este următoarea (în ordine scăzătoare a nivelului de nemulțumire)

- Salariul
- Condițiile de lucru
- Programul de lucru
- Relațiile cu șefii ierarhici
- Relațiile cu colegii.

Principalele domenii de activitate practicate în mediul rural vrâncean sunt reprezentate de confecții, comerț sau sanitar/îngrijire personală, fapt ce se poate datora și numărului mare de fabrici și industrializării în acest domeniu în regiune, precum și a dezvoltării comerțului, în fiecare localitate existând unități economice care asigură necesarul zilnic de consum pentru locuitorii comunelor din județul Vrancea.

Există o problemă în ceea ce privește lipsa de experiență profesională a celor din mediul rural vrâncean (procentul celor care nu au lucrat vreodată fiind superior celor care au avut un job) prin prisma solicitării angajatorilor de experiență în câmpul muncii pentru o eventuală viitoare angajare (54.94% solicită experiență la angajare).

Rata crescută a șomajului din mediul rural are la bază și fenomenul desființării de unități economice în județul Vrancea, ponderi semnificative a celor care au participat la cercetare menționând inactivitatea profesională datorată intrării în șomaj.

Nivelul scăzut al studiilor absolvite de către cei din mediul rural (preponderent 8 clase) impun necesitatea adaptării ofertei de formare profesională existente în mediul rural la necesitățile specifice localnicilor și pieței muncii din județul Vrancea.

Există la nivel rural un procent majoritar, considerabil, al celor care nu au fost vreodată implicați în programe de formare profesională continuă, neavând astfel calificări necesare inserției pe o piață a muncii în permanentă schimbare.

Doar cca. 15% dintre respondenți au indicat faptul că sunt/au fost în căutarea unui loc de muncă.

Rudele se situează pe primul loc al preferințelor privind resursele apelate pentru căutarea unui loc de muncă. Se observă astfel că situația este similară cu resursele apelate în cazul migrației. De asemenea, această preferință are drept corelativ preferința angajatorilor pentru același „canal de recrutare”. Sunt urmate îndeaproape de presă, care deține primul loc în căutarea o singură dată sau

de două ori a unui loc de muncă. Preferințele celor care-și caută locuri de muncă sunt similare cu ale angajatorilor într-o măsură semnificativă și în privința rolului AJOFM în medierea cererii cu oferta, indicând o adaptare reciprocă a preferințelor.

Analiza factorilor care au împiedicat găsirea unui loc de muncă a furnizat în principal următoarea ierarhie:

- **Lipsa locurilor de muncă**
- Criza economică
- Absența oportunităților în localitate
- Reducerile de personal
- Lipsa experienței în muncă
- Absența calificării profesionale
- Lipsa pregătirii școlare.

Per ansamblu, considerăm că lipsa locurilor de muncă este principala variabilă care influențează nivelul ocupării în mediul rural.

După cum se poate observa, nivelul (reduc) de salarizare are caracter de factor inhibitor al ocupării în mediul rural. Cu alte cuvinte, deseori salariile mici generează dezinteres față de muncă. Combinate cu influența exercitată de ajutoarele sociale și nivelul așteptărilor redus în cazul unui procent semnificativ de cetățeni, ele conduc la „inactivarea de facto” a unei ponderi însemnate a cetățenilor din mediul rural raportat la zona legală a activităților productive.

Informațiile apreciate ca utile de către respondenți pentru ocuparea unui loc de muncă se situează în următoarea ierarhie:

- Locurile de muncă disponibile
- Cursurile de formare disponibile
- Modalitatea de căutare a locurilor de muncă disponibile.

În ceea ce privește motivele pentru care nu-și caută un loc de muncă, reținem următoarele răspunsuri, prezentate în ordine ierarhică:

- Grija față de copii și/sau persoane cu probleme – 10%;
- Nu există posturi disponibile – 9,6% (ar putea constitui un indice al descurajării);
- Responsabilitățile de familie sau personale – 8%
- Nivelul de studii redus – cca. 4%.

Atât atașamentul față de localitatea natală cât și distanța față de centrele urbane (unde procentul locurilor de muncă disponibile este mult mai mare decât în mediul rural) reprezintă un factor al lipsei de mobilitate locală sau migrație internă a locuitorilor din mediul rural, corelat cu raportul dezavantajos dintre salariu-costuri navetă, astfel încât pot fi cauze concrete ale inactivității din mediul rural.

Principalul compromis pe care l-ar accepta persoanele din mediul rural în vederea găsirii unui loc de muncă îl reprezintă recalificarea și disponibilitatea de lucru peste programul de 8 ore.

Atât lipsa unor oportunități de distracție și de recreere familială în mediul rural (lipsa unor restaurante, cinema-uri, locuri de joacă) cât și multitudinea de activități desfășurate în viața de zi cu zi pentru întreținerea gospodăriei și lucrul pământului, conduc la petrecerea timpului liber al locuitorilor din mediul rural tot prin desfășurarea de activități casnice și de muncă în gospodărie, percepția generală fiind de inexistență a unui timp liber propriu-zis în mediul rural. Acest fapt poate avea consecințe asupra calității vieții.

Lipsa locurilor de muncă și a existenței unei infrastructuri bine puse la punct, care să faciliteze totodată și activitățile economice desfășurate de angajatori, conduc la o stare de nemulțumire a localnicilor din județul Vrancea, cele două elemente fiind în corelație, infrastructura putând aduce după sine dezvoltare economică și crearea de noi locuri de muncă.

Aprecierea locuinței în mediul rural este realizată în mare parte după criteriul deținerii bunurilor reprezentate de televizor color și aragaz, utilități care facilitează activități primare de asigurare a hranei și a informării în mediul rural.

Neobținerea de bunuri vegetale (61.25%) sau animaliere (62.38%) în mediul rural, poate fi pusă pe seama lipsei deținerii de echipament sau teren agricol de către localnici, majoritatea bunurilor obținute fiind suficiente doar pentru consumul propriu.

Nivelul foarte scăzut, la limită chiar pentru un procent considerabil de 37.81% a celor care au venituri de 0-499 lei/gospodărie fac ca majoritatea să aprecieze veniturile ca fiind insuficiente chiar și pentru strictul necesar, apărând necesitatea împrumutului financiar.

Cca. 36% dintre respondenți au membri de familie sau rude care lucrează într-un alt stat; doar cca 12% din respondenți au indicat că primesc un sprijin financiar de la membrii de familie plecați în străinătate.

În ceea ce privește fenomenul migrației, putem constata o diminuare semnificativă a evoluției acestuia raportat la perioadele anterioare. Situația este determinată și de o diminuare a „bazinului demografic format de persoanele dispuse să migreze pentru muncă” de-a lungul întregii durate a procesului de migrație. Totuși, având în vedere procentul crescut al celor care afirmă dorința/intenția de a migra (cca. 30%), putem considera că principala modificare în procesul migrației este indusă de variabila factorilor *pull*, care a înregistrat o diminuare semnificativă în contextul crizei economice, în timp ce variabila *push* înregistrează în continuare un nivel ridicat pe fondul absenței oportunităților în mediul rural.

Cca. 13% dintre respondenți afirmă că au avut episoade de lucru în străinătate, procent care ar putea da seama de tendința fenomenului remigrației.

Lipsa resurselor financiare constituie principalul impediment în calea inițierii unei afaceri, indicat de respondenți (68%). El este urmat de nu știu cum ar trebui să încep o afacere (10,5%) și nu cunosc legislația (7,75%).

Nivelul de accesare a fondurilor U.E./de stat în rândul respondenților este de cca. 4,7%, în timp ce intenția de accesare a unor astfel de fonduri este de cca. 14%.

53% dintre respondenți consideră că veniturile nu le ajung pentru strictul necesar; 28% consideră că veniturile le ajung doar pentru strictul necesar.

Structura principalelor venituri din gospodărie este următoarea:

- Salariul - 39%;
- Bani pentru munca cu ziua -12,8%;
- Venituri din activități independente – cca. 10%;
- Alocațiile copiilor – 8,13%;
- Fără venituri – 12%.

5,39% dintre respondenți s-au declarat beneficiari ai venitului minim garantat.

Pentru 45% dintre angajatorii din mediul rural nu contează nivelul de calificare a celor pe care i angajează; este relevant în acest sens și faptul că cca. 16% dintre ei reclamă o lipsă de muncitori necalificați. Contează însă experiența în domeniu, urmată de experiența de muncă. 9% dintre angajatori reclamă deficit de personal sanitar.

Factorii care influențează dezvoltarea economiei locale, indicați de angajatori, respectiv ocuparea forței de muncă, sunt, în ordine ierarhică:

- Investițiile slabe sau absența acestora
  - Absența sprijinului autorităților
  - Lipsa piețelor de desfacere a produselor
  - Starea infrastructurii
  - Mentalitățile de producție (preferința pentru agricultura de subsistență)
  - Nivelul scăzut de calificare al forței de muncă
  - Nivelul scăzut de experiență profesională al forței de muncă.
- Oportunitățile (reduse) de dezvoltare indicate de firme vizează următoarele domenii:
- Agricultură – cca. 18%
  - Construcții – cca. 7%
  - Coafor – cca. 6%
  - Comerț – cca. 4%.

Principalele calități pe care firmele din mediul rural le așteaptă de la angajați sunt, în ordine ierarhică, următoarele:

- Capacitatea de a învăța la locul de muncă – 81%;
- Calificarea în domeniu – 72%;
- Abilități de comunicare și relaționare – 65%;
- Minim 8 clase – 65%;
- Experiență în domeniu – 51%.

Există o tendință de dezvoltare viitoare economică în mediul rural din județul Vrancea, privit prin prisma angajatorilor care au declarat faptul că majoritatea acestora nu vor face disponibilizări, ci mai mult vor căuta noi angajați pentru posturile disponibile și au chiar intenția de a dezvolta noi afaceri.

Bibliografie:

- Cojocaru, Daniel, Focus grupul-tehnica de cercetare a socialului, Revista de cercetare și Intervenție Socială, Vol.I, Editura Lumen, Iași, 2003.
- Ferreol, Gilles (coordonator); Cauche, Philippe; Duprez, Jean-Marie; Gadrey , Nicole; Simon, Michel, *Dicționar de Sociologie*, Editura Polirom, Iași, 1998.
- Phillips, B. S., apud S. Chelcea, *Metodologia cercetării sociologice, metode cantitative și calitative*, Editura Economică, București, 2001.
- Mvelase, G.Z., Impact of unemployment in rural areas, University of Durban-Westville, 2002.
- Nițulescu, Dana Cornelia., *Vecinătățile de locuire urbană, sociologie românească, nr.1, 2004.*
- Voineagu, Vergil (coord.), Anuarul de Statistică 2011, Institutul Național de Statistică, INS, 2011.
- Voineagu, Vergil (coord.), Anuarul de Statistică 2012, Institutul Național de Statistică, INS, 2012.
- Kerekes, Kinga și colab., *Dezvoltarea rurală. Ocuparea forței de muncă în mediul rural*, Editura Accent, Cluj-Napoca, 2010.

Site-ografie:

- <https://statistici.insse.ro/shop/>
- <http://www.cercetare-sociala.ro/ro/studii-realizate.html>
- <http://www.iccv.ro>.
- <http://www.vrancea.insse.ro/main.php?id=441>
- <http://www.vrancea.anofm.ro/statistica.htm>
- <http://www.federatiaagrostar.ro/>
- <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>
- <http://www.recensamantromania.ro/>
- <http://ec.europa.eu>
- <http://www.rural.palegislatore.us>
- <http://www.undp.ro/publications/nhd.php>
- <http://colectaredate.insse.ro/metadata/public.htm?locale=ro>

ANEXE

Anexa 1- Structura populației din județul Vrancea, mediul rural

Statutul	Total pop.ocupată JUDEȚ VN	Total populație ocupată RURAL VN	Total 15-64 ani	FEMEI	Total sub 15 ani	FEMEI	Total 15-24 ani	FEMEI	Total 25-34 ani	FEMEI	Total 35-44 ani	FEMEI	Total 45-54 ani	FEMEI	Total 55-64 ani	FEMEI	Total peste 65	FEMEI
				BARBATI		BARBATI		BARBATI		BARBATI		BARBATI		BARBATI		BARBATI		
Total	155874	71000	63900	28647			7313	3278	15833	7096	17679	7924	12780	5728	10295	4614	7100	3182
				35253				4035		8735		9754		7051		5680		3917
Salariat	87128	18766	18728	8433			1970	887	5498	2476	6287	2831	3734	1682	1239	558	38	17
				10293				1083		3022		3455		2052		816		21
Patron	2741	666	664	165			21	5	164	41	252	63	178	44	49	12	2	0
				499				16		123		190		134		37		2
Lucrător pe cont propriu	32609	27662	22406	6469			1079	311	4260	1230	5837	1685	5228	1509	6003	1733	5256	1517
				15259				735		2901		3975		3560		4088		3579
Lucrător familial neremunerat	28754	27405	24062	17255			5399	3871	5892	4225	4577	3282	3700	2653	4494	3223	3343	2398
				6805				1527		1666		1294		1046		1271		946
Inactivi	Total inactivi 98608	Total inactivi puri VN 8634	3665	1643	2661	1193	1362	611	617	277	488	219	420	188	777	348	2308	1034
				2022				1468		752		341		269		232		429
Șomeri BIM	Total 8044	8010	4021		2119		1064	2258	1134	3245	1629		421			212		
			3988															

Anexa 2- Chestionar privind situația șomerilor și a persoanelor ocupate în agricultura de subsistență din mediul rural (prima cercetare)

ASPECTE GENERALE

Q.1 De cât timp locuiți în această localitate?

1. De când m-am născut
2. De ____ ani

Q2. Cât de atașat vă simțiți fața de această localitate?

1.Deloc atașat	2.Puțin atașat	3.Nici, nici	4.Atașat	5.Foarte atașat

Q3. Care este statutul dvs. ocupațional?

1. Muncesc doar în gospodăria familiei;
2. Muncesc ocazional ori de câte ori se ivește ceva de lucru (zilier) ;
3. Șomer înregistrat la AJOFM ;
4. Șomer neînregistrat/persoană aflată în căutarea unui loc de muncă;
5. Casnică/Casnic;
6. Lucrător pe cont propriu/meseriaș ;
7. Angajat în mediul rural.

Q4. În ce măsură a influențat acest statut următoarele aspecte ale vieții dvs.?

	1. În mică măsură	2. Deloc	3. În mare măsură
4.1.Veniturile familiei și nivelul de trai			
4.2 Relațiile cu familia și rudele			
4.3 Modul în care sunteți văzut de către comunitate			
4.4 Dezvoltarea profesională și dobândirea de noi cunoștințe			
4.5 Starea de spirit și încrederea în propriile puteri			

Q5. Ce activități desfășurați în timpul liber?

1. Activități casnice (menaj, îngrijire copii,etc.);
2. Lucrez în gospodăria proprie ;
3. Desfășor activități pe cont propriu (liber profesionist, zilier) ;
4. Alte activități :.....

EXPERIENȚA DE MUNCĂ

Q6. Ați avut până în prezent un loc de muncă?

1. Nu, nu am avut un loc de muncă până acum (se trece la întrebarea Q12).
2. Da.

Q7. De cât timp nu mai aveți un loc de muncă?

Ani	Luni

Q8. Care a fost motivul pentru care ați plecat de la ultimul loc de muncă?

1. Unitatea unde lucram s-a desființat;
2. Am fost trimis în șomaj;
3. Am avut contract pe perioadă determinată și a luat sfârșit;
4. A trebuit să am grijă de copii;
5. Din cauza unor responsabilități familiale sau personale;
6. Am renunțat din cauza unei probleme de sănătate;
7. Am fost concediat;
8. Pentru desfășurarea altei activități:.....

Q9. Considerați că la fostul loc de muncă:

1. ați aplicat cunoștințele dobândite prin școală;
2. ați aplicat cunoștințele dobândite prin cursuri de formare profesională, înafara școlii;
3. ați căpătat experiență la locul de muncă și ați învățat cunoștințe noi, fără legătură cu studiile avute;
4. altă situație.

Q10. Care a fost statutul dvs. profesional la ultimul loc de muncă?

1. Angajat cu carte de muncă;
2. Angajat fără carte de muncă;
3. Activitate independentă, cu angajați;
4. Activitate independentă, fără angajați;
5. Lucrător familial.
6. Ziler.

Q11. Care sunt funcțiile/posturile pe care le-ați ocupat până în prezent?

11.1 În trecut	11.2 Ultimul loc de muncă
	.....
.....	11.3 Domeniul
	.....

CĂUTAREA UNUI LOC DE MUNCĂ

Q12. În ultimele 12 luni ați căutat un loc de muncă?

1.Da	2.Nu
	Se trece la întrebarea Q19

Q13. De cât timp sunteți în căutarea unui loc de muncă?

Ani	Luni

Q14. În ultimele 12 luni, ce ați făcut pentru a vă găsi un loc de muncă?

	1.Nu	2. Da, o dată/ de două ori	3. Da, de mai mult de două ori
14.1 M-am înregistrat la AJOFM			
14.2 M-am adresat unei firme private de recrutare			
14.3 Am urmărit în presă anunțuri de oferte de locuri de muncă			
14.4 Am trimis o cerere de angajare direct angajatorilor			
14.5 Am rugat rude, prieteni sau colegi să mă ajute			
14.6 Am urmărit anunțurile on-line (de pe site-uri) de angajare și am aplicat			
14.7 Am dat un anunț de cerere de angajare/loc de muncă			
14.8 Am răspuns unor anunțuri de oferte locuri de muncă			
14.9 Am fost la concursuri/interviuri pentru angajare			
14.10 Am încercat să dezvolt o afacere proprie			
14.11 Altceva.....			

Q15. Sunteți înregistrat la AJOFM?

1. Da		2.Nu
15.1 indemnizat	1. asistat 2. neasistat	
15.2 neindemnizat	1. asistat 2. neasistat	

Q16. Ce șanse credeți că aveți să găsiți un loc de muncă în viitorul apropiat?

1. cred că va fi ușor, nu e o problemă;
2. va fi greu;
3. va fi foarte greu;
4. nu cred că voi găsi;
5. nu știu, nu-mi dau seama.

Q17. Care dinte factorii de mai jos credeți că v-au împiedicat să vă găsiți un loc de muncă?

	1. În mică măsură	2. Deloc	3. În mare măsură
17.1 Lipsa locurilor de muncă			
17.2 Criza economică			
17.3 Reducerile de personal			
17.4 Lipsa pregătirii școlare			
17.5 Lipsa calificării profesionale			

17.6	Lipsa experienței de muncă			
17.7	Nu există posibilități de angajare în localitatea mea			
17.8	Copiii mici pe care îi am în întreținere			
17.9	Locuiesc departe de un centru urban			
17.10	Faptul că locuiesc în mediul rural			
17.11	Vârsta			
17.12	Sexul			
17.13	Altceva			

Q18. Pentru obținerea unui loc de muncă ați fi de acord să:

	1. Da	2. Nu
18.1 ... munciți mai mult de 8 ore/zi		
18.2 ... munciți în condiții de muncă grele		
18.3 ... să munciți cu jumătate de normă		
18.4 ... să aveți un salariu egal cu salariul minim pe economie (700 lei brut)		
18.5 ... să urmați un curs de (re)calificare (să vă schimbați profesia)		
18.6 ... să lucrați pe post de necalificat, chiar dacă aveți meserie/calificare		
18.7 ... să faceți naveta		
18.8 ... să vă mutați în altă localitate		
18.9 ... să învățați o limbă străină		
18.10... să lucrați fără contract/carte de muncă		

Q19. Care este motivul pentru care nu vă căutați un loc de muncă?

1. Aștept să fiu contactat de către fostul angajator pentru a reveni la muncă;
2. Din cauza unor probleme de sănătate/invaliditate pe care le am;
3. Trebuie să am grijă de copil/copii sau alte persoane cu probleme;
4. Din cauza unor responsabilități familiale sau personale;
5. Din cauza studiilor scăzute și formării profesionale slabe;
6. Deoarece știu că nu sunt posturi disponibile;
7. Deoarece lucrez în gospodăria proprie;
8. Deoarece sunt în șomaj/sunt asistat social;
9. Alte motive:.....

Q20. Chiar dacă nu sunteți în căutarea unui loc de muncă, ați dori totuși să aveți un loc de muncă?

1. Da
2. Nu, nu m-ar interesa

INFORMARE ȘI CONSILIERE

Q21. Ce informații considerați că v-ar fi utile pentru găsirea unui loc de muncă?

Informații despre...	1.Foarte utile	2.Utile	3.Inutile
21.1 serviciile de informare/consiliere oferite de AJOFM			
21.2 locurile de muncă disponibile			
21.3 modalitățile de căutarea a locurilor de muncă			

disponibile (navigare pe internet, consultare presă)			
21.4 cum să aplic pentru un loc de muncă disponibil (depunere/transmitere CV)			
21.5 cursurile de formare profesională disponibile			
21.6 cum să îmi realizez CV-ul, o scrisoare de intenție și cum să mă prezint la interviu			
21.7 altceva.....			

FORMARE PROFESIONALĂ

Q22. Până acum ați urmat/urmați un curs de calificare/formare profesională? Dacă da, câte astfel de cursuri ați urmat/urmați în total?

1. Da	2. Nu
..... curs(uri)	Se trece la întrebarea Q25

Q23. a Ce calificări/competențe ați obținut în urma absolvirii acestor cursuri?	Q23. b. Aceste calificări/competențe v-au ajutat să găsiți un loc de muncă?
1.	1. Da 2. Nu
1.	1. Da 2. Nu
2.	1. Da 2. Nu

Q24. Ați urmat un curs finanțat prin POSDRU (proiecte cofinanțate din fonduri europene)?

1. Da   2. Nu

Q25. Cât de interesat(ă) sunteți să urmați un curs de formare/calificare profesională în viitor?

1. Foarte puțin interesat(ă)	2. Puțin interesat(ă)	3. Nici interesat, nici neinteresat(ă)	4. Interesat(ă)	5. Foarte interesat(ă)
------------------------------	-----------------------	--	-----------------	------------------------

Q26. În cadrul acestui proiect vor fi desfășurate o serie de cursuri de formare profesională. Care dintre următoarele ar reprezenta un interes pentru dvs. și în ce măsură?

	1. Foarte interesat	2. Puțin interesat	3. Deloc interesat
26.1 Educație antreprenorială (50 ore)			
26.2 Inițiere TIC (50 ore)			
26.3 Asistent maternal profesionist (100 ore)			
26.4 Operator introducere, validare și prelucrare date (100 ore)			
26.5 Operator calculator electronic și rețele (100 ore)			
26.6 Limba engleză (100 ore)			
26.7 Designer pagini web (100 ore)			
26.8 Asistent social nivel mediu (100 ore)			
26.9 Limba spaniolă (100 ore)			
26.10 Limba italiana (100 ore)			

26.11	Infirmieră (100 ore)			
26.12	Recepționar hotel (100 ore)			
26.13	Acoperitor metale (100 ore)			
26.14	Curățător sablator (100 ore)			
26.15	Agent vânzări (100 ore)			
26.16	Asistent manager (100 ore)			
26.17	Inspector resurse umane (100 ore)			
26.18	Asistent in relații publice si comunicare (100 ore)			
26.19	Altul, anume.....			
26.20	Altul, anume.....			
26.21	Altul, anume.....			

CALITATEA VIEȚII

Q27. Care considerați că este principala problemă existentă în localitatea în care locuiți?

.....

Q28. Locuința în care stați în prezent este:

1. Proprietatea dvs./a partenerului dvs.;
2. Proprietatea părinților/a rudelor;
3. Închiriată de la o persoană/firmă;
4. Închiriată de la stat;
5. Locuință socială;
6. Altceva, anume.....

Q29. Care este aprecierea dvs. cu privire la starea locuinței de domiciliu actuală?

1. Foarte bună	2. Bună	3. Medie	4. Proastă	5. Foarte proastă
----------------	---------	----------	------------	-------------------

Q30. Aveți în gospodărie următoarele bunuri în stare de funcționare?

30.1	Autoturism	1.Da	2.Nu
30.2	Bicicletă	1.Da	2.Nu
30.3	Telefon mobil	1.Da	2.Nu
30.4	Telefon fix	1.Da	2.Nu
30.5	Frigider	1.Da	2.Nu
30.6	Aragaz	1.Da	2.Nu
30.7	Aparat radio	1.Da	2.Nu
30.8	Mașină de spălat automată	1.Da	2.Nu
30.9	Computer/PC/laptop	1.Da	2.Nu
30.10	Internet	1.Da	2.Nu
30.11	Televiziune prin cablu/satelit	1.Da	2.Nu
30.12	Televizor color	1.Da	2.Nu
30.13	Geamuri termopan	1.Da	2.Nu

Q31. În ultimele trei luni, care dintre următoarele aspecte ale vieții dvs. au fost afectate negativ? (notați de la 1 la 5, unde 1 este aspectul cel mai mult afectat și 5 cel mai puțin).

1. Nivelul de trai	
2. Coeziunea familiei	
3. Încrederea în forțele proprii	
4. Starea sănătății dvs.	
5. Starea sănătății celorlalți membri ai familiei dvs.	

Q32. În ce măsură produsele obținute în gospodăria dvs. v-au asigurat anul trecut nevoile de consum ale familiei?

Produse agricole	1. Nu am obținut	2. În mică măsură	3. În mare măsură	4. Aproape în totalitate
32.1 vegetale				
32.2 animaliere				

MIGRAȚIE

Q33. Ați avut în gospodărie tineri (15-24 ani) care au plecat din localitate în ultimul an?

1. Da, pentru a urma o formă de învățământ;
2. Da, pentru a munci în oraș;
3. Da, pentru a munci în străinătate;
4. Nu, nu am avut.

Q34. Cunoașteți persoane din localitatea dvs. care au plecat din țară în ultimul an?

1. Da   2. Nu

Q35. Dumneavoastră ați trăit sau ați lucrat în altă țară în ultimii 2 ani?

1. Da	2. Nu
-------	-------

Q36. Intenționați să plecați la muncă în străinătate?

1. Nu, cu siguranță	2. Probabil nu	3. Nu m-am hotărât	4. Probabil da	5. Da, cu siguranță
---------------------	----------------	--------------------	----------------	---------------------

SPIRIT ANTREPRENORIAL

Q37. Ce echipament agricol aveți?

1. Unelte agricole manuale (sapă, greblă, etc.)
2. Echipament agricol tradițional (car, plug, grapă, etc.)
3. Tractor
4. Autoturism teren, autocamion
5. Semănătoare
6. Utilaje viticole
7. Utilaje de cosit

8. Utilaje de irigat
9. Utilaje forestiere
10. Remorcă/semi-remorcă
11. Echipament pentru irigații;
12. Nici unul.

Q38. În prezent, dvs. sau altcineva din gospodărie aveți o afacere sau desfășurați o activitate pe cont propriu ?

1. Da , respondentul	2. Da, altcineva	3. Da, respondentul și altcineva	4. Nu
			Se trece la întrebarea Q40

Q39. Despre ce afacere/activitate economică este vorba?

39.1 Domeniu .....

39.2 Produse/servicii oferite.....

Q40.1 Anul viitor aveți intenția să porniți o afacere /activitate economică ?		1. Da , singur
		2. Da, cu alții
Q40.2 Dar în următorii 5 ani?		3. Nu
		Se trece la întrebarea Q42

Q41. Despre ce afacere/activitate economică este vorba?

41.1 Domeniu .....

41.2 Produse/servicii oferite.....

Q42. Care este cel mai important motiv pentru care nu vă deschideți/nu v-ați deschis încă o afacere proprie?

1. Pentru că nu am bani
2. Pentru că nu mă pricep la afaceri
3. Pentru că nu cunosc legile din domeniu
4. Pentru că nu știu cum ar trebui să încep
5. Lipsa de informații/sprijin
6. Neîncrederea în situația economică actuală
7. Alt motiv.....
8. Nu este cazul.

APRECIEREA VENITURILOR

Q43. Ce venit lunar considerați că ar fi suficient pentru asigurarea nevoilor minime ale familiei dvs. ?.....lei

Q44. Există perioade în care că împrumutați de bani sau produse pentru asigurarea traiului de pe o lună pe alta?

1. foarte des
2. des
3. câteodată
4. niciodată

Anexa 3- Chestionar privind tendințele de dezvoltare locală în mediul rural (prima cercetare)

INFORMAȚII GENERALE

Q1. Sediul în localitatea/satul.....

Q2. Forma de proprietate:

1. Privat;
2. De stat;
3. Mixt.

Q3. Numărul de angajați:

1. Până la 9;
2. Între 10 -49;
3. Între 50 - 249;
4. Peste 250 de salariați.

Q4. Anul în care a luat ființă firma: .....

Q5. Domeniul de activitate al firmei:.....

PERCEPȚIA EVOLUȚIEI FIRMEI

Q6. Cum apreciați evoluția firmei din punct de vedere economic în ultimii trei ani și cum anticipați că va fi în anul 2013?

Anul	6.1-2010	6.2-2011	6.3-2012	6.4-2013
1.Foarte bună				
2.Bună				
3.Stagnare				
4.Slabă				
5.Foarte slabă				

Q7. Care considerați că este principala problemă cu care se confruntă firma dvs. la momentul actual?

.....
.....

RESURSE UMANE

Q8. Care este planul de acțiune pentru următorii 3 ani în ceea ce privește angajații din firmă?

1. Numărul de angajați va rămâne același;
2. Vom reduce numărul de angajați
3. Vom face noi angajări, crescând astfel numărul acestora
4. Nu am făcut încă un plan.

Q9. În momentul în care aveți nevoie să recrutați noi angajați pentru posturile disponibile, care este frecvența cu care apelați la următoarele mijloace?

	1.Niciodată	2.Uneori	3.Întotdeauna
--	-------------	----------	---------------

2. Muncitori calificați;
3. Specialiști;
4. Manageri

DEZVOLTARE PIEȚEI MUNCII ÎN MEDIUL RURAL

Q15. Care este gradul în care considerați că următorii factori influențează dezvoltarea slabă a economiei în satul dvs.?

Factor	1.În mică măsură	2.Deloc	3.În mare măsură
15.1 Infrastructura (drumurile, lipsa utilajelor pentru prelucrarea produselor)			
15.2 Lipsa piețelor de desfacere a produselor			
15.3 Investițiile slabe sau lipsa acestora			
15.4 Lipsa sprijinului autorităților			
15.5 Nivelul scăzut de calificare profesională al persoanelor din sat			
15.6 Nivelul scăzut de experiență profesională al persoanelor din sat			
15.7 Distanța mare față de un centru urban			
15.8 Persoanele de aici preferă să se ocupe cu agricultura de subsistență			

Q16. Cum apreciați următoarele afirmații legate de migrația persoanelor din mediul rural și în ce măsură sunteți de acord cu ele?

	1.În mică măsură	2.Deloc	3.În mare măsură
16.1 Migrația ajută la dezvoltare economică a celor rămași în țară			
16.2 Migrația ajută la dezvoltarea de noi afaceri în sat			
16.3 Migrația conduce la destrămarea familiilor			
16.4 Migrația este mai accentuată în rândul tinerilor			

DEZVOLTARE ECONOMICĂ ÎN MEDIUL RURAL

Q17. Firma dvs. a accesat până în prezent fonduri europene?

1. da, de pre-aderare;
2. da, post-aderare;
3. nu;
4. NS/NR.

Q18. Dacă ați avea ocazia să vă dezvoltați, ce altă afacere și din ce domeniu ați deschide în acest sat? În ce domeniu de activitate?

.....

Q19. Care sunt principalele trei activități economice pe care le desfășoară locuitorii din acest sat sau din zona rurală a județului Vrancea?

1.....

2.....

3.....

Q20. Care considerați că sunt trei dintre cele mai căutate ocupații/meserii din acest sat la momentul actual?

1.....

2.....

3.....

Anexa 4-Chestionarul privind determinarea și evaluarea nevoilor specifice grupului țintă (a doua cercetare)

CHESTIONAR
privind determinarea și evaluarea nevoilor specifice grupului țintă
EXPERIENȚA DE MUNCĂ

Q1. Care este statutul dvs. ocupațional?

8. Muncesc doar în gospodăria familiei (lucrează în gospodăria familiei fără a fi plătit);

9. Muncesc ocazional ori de câte ori se ivește ceva de lucru (zilier) ;

10. Șomer înregistrat la AJOFM ;

11. Șomer neînregistrat/persoană aflată în căutarea unui loc de muncă;

12. Casnică/Casnic (fără ocupație, desfășoară activități de menaj și îngrijirea copiilor/ bătrânilor);

13. Lucrător pe cont propriu/meseriaș (capul gospodăriei ocupat cu activități agricole sau non-agricole din care obține venituri, fără a avea angajați) ;

14. Angajat în mediul rural (fără cei din administrația publică).

Q2. În ce măsură a influențat acest statut următoarele aspecte ale vieții dvs.?

	1. În mică măsură	2. Deloc	3. În mare măsură
2.1 Veniturile familiei și nivelul de trai			
2.2 Relațiile cu familia și rudele			
2.3 Dezvoltarea profesională și dobândirea de noi cunoștințe			
2.4 Starea de spirit și încrederea în propriile			

puteri			
2.5 Starea dvs. de sănătate			

Q3. Aveți un loc de muncă în prezent, plătit (ca angajat sau lucrător pe cont propriu), cu acte sau fără, inclusiv lucrător în agricultură?

1. Da	2.Nu, dar am avut în trecut	3.Nu, nu am avut vreodată un loc de muncă
1.1funcția..... 1.2domeniul..... SE TRECE LA Q5	2.1funcția..... 2.2domeniul.....	SE TRECE LA Q8

Q4. Care a fost motivul pentru care ați plecat de la ultimul loc de muncă?

9. A fost desființată unitatea unde lucram;
10. Am fost trimis în șomaj;
11. Am avut contract pe perioadă determinată și a luat sfârșit;
12. A trebuit să am grijă de copii;
13. Din cauza unor responsabilități familiale sau personale;
14. Am renunțat din cauza unei probleme de sănătate;
15. Am fost concediat;
16. Pentru desfășurarea altei activități:.....

Q5. Care sunt formele sub care vă desfășurați/v-ați desfășurat activitatea?

5.1. Tip	5.2 Normă	5.3 Formă	5.4 Perioadă	5.5 Program
1. angajat	1. cu normă întreagă	1. carte de muncă	1. pe perioadă determinată	1. program fix
2. pe cont propriu	2. cu jumătate de normă	2. fără carte de muncă	2. pe perioadă nedeterminată	2. program flexibil
	3. cu ziua	3. convenție civilă		

Q6. Apreciați următoarele aspecte cu privire la prezentul/ultimul loc de muncă:

	Elementul	1.Foarte rău/rea/rele	2.Rău/rea/rele	3.Mediu/medie/medii	4.Bun(ă)/bune	5.Foarte bun(ă)/bune
6.1	Salariul					
6.2	Programul de lucru					
6.3	Condițiile de lucru					
6.4	Relațiile cu șefii					
6.5	Relațiile cu colegii					

Q7. Care este/a fost principala problemă cu care v-ați confruntat la prezentul/ultimul loc de muncă?

.....

CĂUTAREA UNUI LOC DE MUNCĂ

Q8. În ultimele 12 luni ați căutat un loc de muncă?

1.Da	2.Nu
	SE TRECE LA Q15

Q9. Ce ați făcut pentru a vă găsi un loc de muncă?

	1.Nu	2. Da, o dată/ de două ori	3. Da, de mai mult de două ori
9.1 M-am înregistrat la AJOFM			
9.2 Am rugat rude, prieteni sau colegi să mă ajute			
9.3 Am urmărit anunțurile on-line (de pe site-uri) de angajare și am aplicat			
9.4 Am urmărit în presă anunțuri de oferte de locuri de muncă			
9.5 Am fost la concursuri/interviuri pentru angajare			
9.6 Altceva.....			

Q10. Care considerați că este principalul factor care v-a împiedicat să vă găsiți un loc de muncă?

1. Criza economică ;
2. Lipsa existenței locurilor de muncă în localitate;
3. Lipsa experienței de muncă;
4. Lipsa calificării profesionale;
5. Reducerile de personal ce au avut loc;
6. Lipsa unor surse de informare din care să aflu locurile de muncă disponibile;
7. Salariile mici care m-au făcut să refuz unele oferte.

Q11. Care din următoarele aspecte considerați că v-ar ajuta să găsiți un loc de muncă?

1. Accesul gratuit la internet;
2. Înregistrarea la AJOFM și informarea cu privire la oportunitățile existente ;
3. Existența unui centru de informare cu privire la locurile de muncă și cursuri în localitate ;
4. Urmarea unui curs gratuit de formare profesională ;
5. Organizarea unei burse a locurilor de muncă în mediul rural din județ.

Q12. Ce informații considerați a fi utile pentru găsirea unui loc de muncă?

Informații despre...	1.Foarte utile	2.Utile	3.Inutile
12.1 locurile de muncă disponibile			
12.2 modalitățile de căutare a locurilor de muncă disponibile (navigare pe internet, consultare presă)			
12.3 cum să aplic pentru un loc de muncă disponibil (depunere/transmitere CV)			
12.4 cursurile de formare profesională disponibile			

12.5 serviciile de informare/consiliere oferite de AJOFM			
--	--	--	--

Q13. Care este principalul post de muncă pe care îl căutați și în ce domeniu ?

13.1 Post	13.2 Domeniu

Q14. Ce șanse considerați că aveți să găsiți un loc de muncă în viitorul apropiat?

6. cred că va fi ușor, nu este o problemă;
7. va fi greu;
8. va fi foarte greu;
9. nu cred că voi găsi;
10. nu știu, nu-mi dau seama.

Q15. Care este principalul motiv pentru care nu vă căutați un loc de muncă?

10. Aștept să fiu contactat de către fostul angajator pentru a reveni la muncă;
11. Din cauza unor probleme de sănătate/invaliditate pe care le am;
12. Trebuie să am grijă de copil/copii sau alte persoane cu probleme;
13. Din cauza unor responsabilități familiale sau personale;
14. Din cauza studiilor scăzute și formării profesionale slabe;
15. Deoarece știu că nu sunt posturi disponibile;
16. Deoarece lucrez în gospodăria proprie;
17. Deoarece sunt în șomaj/sunt asistat social;
18. Alt motiv:.....
19. Nu este cazul.

FORMARE PROFESIONALĂ

Q16. Ați urmat până în prezent un curs de formare profesională? Dacă da, pentru ce meserie a fost ultimul curs absolvit?

1. Da	2. Nu
1.2 Curs:.....	Se trece la Q19

Q17. Ultimul curs absolvit a fost :

17.1 Plătit :	17.2 Organizat :	17.3 Localizare :
1. Plătit din surse proprii	1. Prin fonduri europene	1.În localitatea de domiciliu
2. Gratuit	2. Prin intermediul AJOFM	2.În altă localitate (menționați) :
	3. Altă organizație (menționați) :	

Q18. Cum apreciați următoarele aspecte ale organizării ultimului curs de formare profesională absolvit ?

		1.Foarte slab(ă)(e)	2.Slab(ă)(e)	3.Medi(u)(e)	4.Bun(ă)(e)	5.Foarte bun(ă)(e)
18.1	Organizarea cursului					
18.2	Partea teoretică					
18.3	Partea practică					
18.4	Competențele dobândite					
18.5	Utilitatea cursului pentru găsirea unui loc de muncă					

CALITATEA VIEȚII

Q19. Care din următoarele utilități dețineți în prezent?

	1.Da	2.Nu
19.1.Echipament agricol		
19.2.Teren agricol		
19.3.Animale		
19.4.Locuință proprie		
19.5 Autoturism		

SPIRIT ANTREPRENORIAL

Q20. În ultimul an ați obținut următoarele categorii de produse?

Produse agricole	1.Nu am obținut	2.Am obținut doar pentru consum	3.Am obținut doar pentru a le comercializa	4.Am obținut și pentru consum și pentru vânzare	5. Am produs pentru consum și am făcut schimb
20.1 vegetale					
20.2 animaliere					

Q21. Care din următoarele situații vă corespunde?

21.1 Am deținut o afacere în trecut însă am închis-o datorită lipsei de finanțe;	1.Da 1.1Domeniu..... 1.2Produse.....	2.Nu
21.2 Am deținut o afacere în trecut însă am închis-o deoarece nu exista cerere pentru produse/servicii;	1.Da 1.1Domeniu..... 1.2Produse.....	2.Nu
21.3 Dețin singur o afacere proprie;	1.Da 1.1Domeniu..... 1.2Produse.....	2.Nu
21.4 Dețin o afacere cu altcineva;	1.Da 1.1Domeniu..... 1.2Produse.....	2.Nu
21.5 Intenționez să dezvolt o afacere singur în următorul	1.Da	2.Nu

an;	1.1 Domeniu..... 1.2 Produse.....	
21.6 Intenționez să dezvolt o afacere cu altcineva în următorul an;	1. Da 1.1 Domeniu..... 1.2 Produse.....	2. Nu
21.7 Nu am și nu intenționez să dezvolt o afacere deoarece:	1. Nu am finanțele necesare; 2. Nu cunosc legislația; 3. Nu știu cum ar trebui să încep o afacere; 4. Nu există piață de desfacere; 5. Nu găsesc personal calificat.	

Q22. Ce informații considerați că v-ar fi utile pentru dezvoltarea unei afaceri?

Informații despre....	1. În mare măsură	2. Deloc	3. În mică măsură
22.1 ...primele etape pentru dezvoltarea afacerii			
22.2 ... organisme care m-ar putea ajuta cu informații			
22.3 ... accesarea de fonduri nerambursabile sau alte surse de finanțare (subvenții, credite)			
22.4 ...cum pot înființa o societate/firmă			
22.5 ...noțiuni legislative de bază			
22.6 ...domeniile profitabile în care pot deschide o afacere			
22.7 ...existența piețelor de desfacere/posibilitățile de promovare a produselor/serviciilor			
22.8 Alte informații, anume.....			

Q23. Cât de interesat(ă) sunteți să urmați un curs de Educație antreprenorială ?

1. Foarte interesat	2. Puțin interesat	3. Deloc interesat
---------------------	--------------------	--------------------

Q24. Ați accesat până în prezent fonduri europene sau fonduri guvernamentale?

1. Da	2. Nu
-------	-------

Q25. V-ați gândit vreodată să vă asociați pentru a accesa un fond european sau program guvernamental de finanțare?

1. Da	2. Nu
-------	-------

Q26. Ați fi dispus să vă asociați pentru a face parte dintr-o ...?

	1. Da	2. Nu	3. Nu știu
28.1 ... asociație agricolă			
28.2 ... asociație / întreprindere familială			
28.3 ... alt tip de asociație			

MIGRAȚIE

Q27. Aveți membri de familie/rude care lucrează în altă țară?

1. Da	2. Nu
SE TRECE LA Q29	

Q28. Primiți vreun sprijin financiar din partea acestora (trimiterea unor sume lunare, bunuri, etc.)?

1. Da	2. Nu
-------	-------

APRECIEREA VENITURILOR

Q29. La ce sumă se ridică veniturile lunare ale gospodăriei dvs.?:

1. Între 0-499 RON;
2. Între 500-999 RON;
3. Între 1000-1499 RON;
4. Între 1500-1999 RON;
5. Între 2000-2999 RON;
6. Peste 3000 RON.

Q30. Cum apreciați veniturile dvs. actuale în raport cu evoluția prețurilor?

6. nu ne ajung nici pentru strictul necesar
7. ne ajung numai pentru strictul necesar
8. ne ajung pentru un trai decent, dar nu ne putem permite cumpărarea unor obiecte mai scumpe (mobilă și îmbrăcăminte, mașină, casă etc.)
9. reușim să cumpărăm și unele obiecte mai scumpe, dar cu eforturi
10. reușim să avem tot ce ne trebuie, fără eforturi

Q31. Care dintre categoriile următoare fac parte din venitul lunar al gospodăriei din care faceți parte (în ultima lună)?

1. Salariu primit ca angajat;
2. Salariul obținut prin prestarea de activități independente;
3. Bani obținuți prin lucrul cu ziua;
4. Alocațiile copiilor;
5. Ajutor social (prin Legea venitului minim garantat);
6. Pensie de boală/handicap;
7. Pensie pentru limită de vârstă;
8. Bani primiți de la membri ai familiei care lucrează în străinătate;
9. Bani împrumutați de la cunoștințe/rude;
10. Vânzarea de bunuri vegetale/animaliere din gospodăria proprie;
11. Obținerea de chirii;
12. Fără venituri.

Q32. În prezent beneficiați de ajutorul social (banii) oferit de primărie prin Legea Venitului Minim Garantat?

1. Da   2. Nu

DATE SOCIO-DEMOGRAFICE

Q33. Genul:

2. feminin   2. masculin

Q34. Vârsta (în ani împliniți) .....

Q35. Starea civilă:

1. căsătorit;
2. necăsătorit: 2.1 singur 2.2 divorțat; 2.3 separat; 2.4 uniune consensuală (concubinaj) 2.5 văduv;

Q36. Care este ultima școală absolvită de dvs.?

1. fără școală	7. școală profesională
2. școală primară neterminată	8. liceu
3. școală primară terminată	9. școală postliceală
4. gimnaziu neterminat	10. studii universitare de scurtă durată (colegiu)
5. gimnaziu complet	11. studii universitare de lungă durată
6. școală de ucenici (complementară)	12. studii postuniversitare

Anexa 5- Chestionar privind tendințele de dezvoltare locală în mediul rural (a doua cercetare)

CHESTIONAR
privind tendințele de dezvoltare locală în mediul rural
INFORMAȚII GENERALE

Q1. Sediul în localitatea/satul.....

Q2. Forma de proprietate:

1. Privat;
2. De stat;
3. Mixt.

Q3. Numărul de angajați:

1. Până la 9;
2. Între 10 -49;
3. Între 50 - 249;
4. Peste 250 de salariați.

Q4. Anul în care a luat ființă firma: .....

Q5. Care este domeniul de activitate al firmei:.....

PERCEPȚIA EVOLUȚIEI FIRMEI

Q6. Cum apreciați evoluția firmei din punct de vedere economic în ultimii doi ani și cum anticipați că va fi în următorii doi?

	6.1 În anul 2012	6.2 În anul 2013	6.3 În anul 2014	6.4 În anul 2015
1. Foarte bună				
2. Bună				
3. Stagnare				
4. Slabă				
5. Foarte slabă				

Q7. Care este **principala** problemă cu care se confruntă firma dvs. în prezent? (**un singur răspuns**)

1. lipsa clienților;
2. lipsa vânzărilor;
3. lipsa fondurilor pentru investiții;
4. taxele și impozitele foarte mari;
5. infrastructura slab dezvoltată;
6. criza economică;
7. alta (menționați):.....

Q8. Care este **principala** calitate a firmei dvs. în raport cu ceilalți competitori din comună?

1. Calitatea serviciilor/produselor oferite;
2. Personalul bine calificat;
3. Prețurile scăzute;
4. Seriozitatea;
5. Diversitatea serviciilor/produselor;
6. Tradiția în acest domeniu;
7. Lipsa unei concurențe în acest domeniu;
8. Altceva (menționați):.....

RESURSE UMANE

Q9. În ultimul ani ați realizat:

1. Angajări pentru următorul	2. Disponibilizări pentru următorul
1.1 Post:	2.1 Post:
1.2 Domeniu:	2.2 Domeniu:
1.3 Nu este cazul	2.3 Nu este cazul

Q10. Pentru perioada 2013-2014 care este planul de acțiune în ceea ce privește angajații din firmă?

5. Numărul de angajați va rămâne același;
6. Vom reduce numărul de angajați.
2.1 Menționați post(urile) vizate:.....
7. Vom face noi angajări, crescând astfel numărul acestora.
3.1 Menționați post(urile) vizate: .....
8. Nu am făcut încă un plan.

Q11. Care este modalitatea și frecvența cu care apelați la următoarele metode de recrutare de noi angajați pentru posturile disponibile?

	1. Niciodată	2. Uneori	3. Întotdeauna
11.1 recomandări de la cunoștințe/rude			
11.2 recomandări de la angajați			
11.3 prin anunț de angajare la ziare			
11.4 prin anunț de angajare pe site-uri (on-line)			
11.5 Alte metode (menționați) :			

Q12. Care sunt principalele calități pe care ar trebui să le dețină viitorul angajat?

	1. Da	2. Nu
12.1 Să fie calificat/specializat în domeniu		
12.2 Să fie capabil să învețe la locul de muncă		
12.3 Să aibă minim 8 clase		
12.4 Să aibă experiență în domeniu		
12.5 Să aibă cunoștințe de computer		
12.6 Să aibă cunoștințe de limbi străine		
12.7 Să aibă abilități de comunicare/relaționare		

12.8	Să poată lucra cu termene limită		
12.9	Să poată efectua ore suplimentare		
12.10.	Altceva (menționați)		

Q13. Cum apreciați în prezent gradul de calificare al angajaților dvs.?

13.1. Foarte ridicat	13.2 Ridicat	13.3 Nici ridicat, nici scăzut	13.4 Scăzut	13.5 Foarte scăzut
Se trece la Q15	Se trece la Q15	Se trece la Q15	Se trece la Q14	Se trece la Q14

Q14. Ce măsură credeți că ar trebui luată în cazul angajaților cu un grad scăzut de calificare?

1. Calificarea la locul de muncă (informală);
2. Calificarea la o firmă privată prin curs plătit de firmă;
3. Calificarea angajatului din resurse proprii;
4. Concediere;
5. Altceva (menționați).....

Q15. Firma dvs. ar fi interesată să ofere cursuri de calificare pentru proprii angajați?

1. Da	2. Nu, deoarece (menționați motivul): ....
1.1 Calificare:	
1.2 Domeniu:	

Q16. În prezent, în mediul rural din județul Vrancea considerați că există un deficit de forță de muncă (calificată sau necalificată)?

16.1 Da, în meseria .....

16.2 Nu (Se trece la **Q18**)

Q17. Care considerați că este principalul motiv pentru care există acest deficit de personal adecvat postului respectiv?

7. Lipsa organizării unor cursuri de calificare
8. Lipsa informării persoanelor cu privire la posibilitățile de calificare;
9. Lipsa de resurse financiare pentru formarea profesională proprie;
10. Salariile scăzute oferite pentru acest post;
11. Lipsa de experiență;
12. Alt motiv (precizați care):.....

DEZVOLTARE PIETEI MUNCII ÎN MEDIUL RURAL

Q18. În ce măsură următorii factori influențează dezvoltarea economiei în satul dvs.?

Factor	1.În mică măsură	2.Deloc	3.În mare măsură
18.1 Infrastructura (drumurile, lipsa utilajelor pentru prelucrarea produselor)			
18.2 Lipsa piețelor de desfacere a produselor			
18.3 Investițiile slabe sau lipsa acestora			

18.4 Lipsa sprijinului autorităților			
18.5 Nivelul scăzut de calificare profesională al persoanelor din comună/sat			
18.6 Nivelul scăzut de experiență profesională al persoanelor din comună/sat			
18.7 Distanța mare față de un centru urban			
18.8 Preferința localnicilor de se ocupa cu agricultura de subsistență			

Q19. În următorii 3 ani doriți să vă dezvoltați și extindeți afacerea prezentă ?

1. Da ;   2. Nu ;   3. Nu știu/NR

Q20. Dar să vă dezvoltați o nouă afacere ?

1. Da	2. Nu, deoarece (menționați motivul) ....
1.1 Domeniul :	
1.2 Produse :	

GHID FOCUS GRUP PENTRU MODERATOR

TEMA: *Situația șomajului și a persoanelor ocupate în agricultura de subsistență*

1. De cât timp locuiți în această localitate? Cât de atașat vă simțiți față de acest loc?
2. În prezent care este statutul dvs. ocupațional? Munciți, sunteți casnic(ă), șomer, lucrător pe cont propriu? Dacă sunteți șomer, sunteți înregistrat la AJOFM? Primiți și indemnizație?
3. În timpul liber ce activități desfășurați de obicei? Realizați și activități casnice, în gospodăria proprie sau pe cont propriu (zilier)?
4. Cum considerați că v-a afectat statutul dvs. profesional diferitele aspecte ale vieții? Au existat efecte negative la nivelul veniturilor, al relațiilor cu familia, prietenii, încrederii în propriile forțe?
5. Până în prezent, ați avut un loc de muncă? Dacă da, de cât timp nu mai lucrați?
6. Care a fost motivul pentru care ați rămas fără ultimul loc de muncă? Prin ce metodă ați încheiat contractul? Considerați că a fost singura soluție sau ați fost neîndreptățit?
7. Care sunt locurile de muncă pe care le-ați ocupat până în prezent? Ultimul loc de muncă în ce domeniu și pe ce funcție a fost?
8. Considerați că la ultimul loc de muncă ați folosit cunoștințele învățate la școală? Dar pe cele dobândite prin cursuri sau prin formarea la locul de muncă?
9. Dacă vă căutați un loc de muncă, de cât timp faceți acest lucru? Dar în ultimele 12 luni ați căutat un loc de muncă?
10. Ce demersuri ați întreprins în ultimele 12 luni pentru a vă găsi un loc de muncă? Ați apelat la AJOFM sau firme private de recrutare?
11. Ce șanse considerați că aveți să vă găsiți un loc de muncă în viitorul apropiat? Ce factori vă împiedică în acest proces?
12. Ce condiții ați accepta pentru obținerea unui loc de muncă? (lucru peste 8 ore, deplasare, schimbare domiciliu)
13. Ce informații v-ar fi utile pentru găsirea unui loc de muncă? (aplicare, căutare, intermediere, formare profesională)
14. Până în prezent ați urmat cursuri de formare profesională? Dacă da, câte și în ce domenii? Ați mai fi interesat(ă) să participați și la alte cursuri?
15. În ce domenii de activitate v-ați dori să găsiți un loc de muncă?
16. Ce cursuri v-ar interesa să urmați? (domeniu, calificare)
17. La momentul actual, care este principala problemă cu care se confruntă localitatea dvs. de domiciliu?
18. Cum apreciați starea locuinței dvs.? Ce bunuri vă lipsesc din gospodărie?
19. Anul trecut ați obținut bunuri vegetale sau animale? Dacă da, în ce măsură v-au asigurat acestea necesarul de consum?
20. În ultimul an, ați avut tineri (18-24 ani) în gospodărie care au plecat din țară? Dar în localitate, cunoașteți persoane care au emigrat în ultimul an?
21. Ați fost până în prezent plecat în străinătate pentru a munci? Ați (mai) pleca pentru a munci?
22. În prezent, dvs. sau cineva din gospodărie aveți o afacere sau desfășurați o activitate pe cont propriu? Dacă da, în ce domeniu și ce produse furnizați? Dacă nu, care este principalul motiv pentru care nu vă deschideți o afacere?
23. Ce venituri obțineți în prezent în gospodărie? Acestea vă sunt suficiente sau există perioade în care că împrumutați de bani? Ce sumă v-ar fi suficientă?
24. Care este principala categorie de cheltuieli pe care le realizați prin venitul lunar?

VĂ MULȚUMIM!

STUDIU

**DIAGNOSTICAREA SPECIFICULUI PIEȚEI MUNCII
ȘI ANALIZA PATTERN-URILOR EXISTENTE
LA NIVELUL STATUTURILOR OCUPAȚIONALE
DIN MEDIUL RURAL AL JUDEȚULUI VRANCEA**

PROGRAMUL OPERAȚIONAL SECTORIAL DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE 2007-2013

TITLUL PROIECTULUI:

Formare, informare și consiliere pentru integrarea și reintegrarea în viața activă a persoanelor inactive, șomerilor, persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și persoanelor ocupate în agricultura de subzistență din mediul rural al județului Vrancea, contract POSDRU/110/5.2/G/88851.

EDITORUL MATERIALULUI:

CENTRUL DE CERCETARE ȘI DEZVOLTARE SOCIALĂ „SOLIDARITATEA”

EDITURA: SODALITAS

DATA PUBLICĂRII: 2014

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

ISBN 9786069379004

9 786069 379004